

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

**ΘΕΩΡΙΑ - ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ**

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Τετραμηνιαία Έκδοση της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού

- 1. Ιδιοκτήτης - Εκδότης: Γενική Γραμματεία Αθλητισμού**
- 2. Έδρα:** Κηφισίας 7, Αθήνα 11523, τηλ. 210-6496242 – Fax: 210-6472017
- 3. Νόμιμος Εκπρόσωπος – Υπεύθυνος κατά νόμον:** Σταύρος Δουβής,
Γενικός Γραμματέας Αθλητισμού
- 4. Ιδρυτές – Διευθυντές Σύνταξης:** Γιώργος Παναγόπουλος – Ανδρέας Μαλάτος
- 5. Επιτροπή επιμέλειας ύλης:** Σπύρος Μπάκας, Φωτεινή Σισμανίδου, Χάρης Σταμέλος,
Μάριος Παπαλουκάς, Καλλή Χρονοπούλου.
- 6. Επιμέλεια ενημερωτικού δελτίου:** Τάσος Αντωνίνης, Αντώνης Αντωνόπουλος,
Σωτήρης Τριανταφύλλου
- 7. Συντακτική Επιτροπή:** Άγγελος Κουτλιάνος, Ανδρέας Μαλάτος, Γιώργος Παναγόπουλος,
Κων/νος Λοιζάς, Μαρία Χρυσοστομίδου.
- 8. Σύμβουλοι έκδοσης:** Αργύρης Κοκκινάκης, Γιώργος Βλαζάκης
- 9. Ηλεκτρονική επεξεργασία:** Μαριάννα Δεμιτζάκη.
- 10. Γραμματεία:** Μαίρη Καρανικόλα, Δροσούλα Μανταφούνη, Γιάννα Κουκά.
- 11. Δημόσιες σχέσεις:** Κατερίνα Δαπέργολα, Αγγελική Σακκαλόγλου
- 12. Υπηρεσίες Πληροφορικής:** Νεκτάριος Τζουβάρας
- 13. Ιστοσελίδα Internet:** Γιώργος Πόντος, Δημήτρης Χρονόπουλος.
- 14. Επιστημονική Επιτροπή:**
Πρόεδρος: Νικόλαος Κλαμαρής
Μέλη: Αντώνης Μπρεδήμας, Ελίνα Μουσταίρα, Στέλιος Κουσουύλης+,
Λίνα Κουσκουνά, Στέφανος Πανταζόπουλος, Ανδρέας Μαλάτος,
Αχιλλέας Μαυρομάτης, Παντελής Δέδες.

Σημείωση: Η συμμετοχή όλων των άνω αναφερομένων προσώπων στο παρόν περιοδικό είναι τιμητική και άμισθη.

Μελέτη εντύπου – φωτοστοιχειοθεσία – εκτύπωση: ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΘΕΩΡΙΑ - ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΤΕΤΡΑΜΗΝΙΑΙΑ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ι΄ - Τεύχος 2
ΜΑΪΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2009

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΑΘΗΝΑ 2009

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμία διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτρας απαγορευτικής των προσβολών της. Επισημαίνεται πάντως ότι κατά τον Ν. 2121/1993 και τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης (που έχει κυρωθεί με τον Ν. 100/1975) απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου, με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή άλλη διασκευή, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Επιθεώρηση Αθλητικού Δικαίου

SECRETARIAT GENERAL OF SPORTS

Sports Law Review

Αθήνα, Σεπτέμβριος 2009

Copyright©: Γενική Γραμματεία Αθλητισμού

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

1. International Sport Law Association
2. Asser Institut
3. Konstanzer Arbeitskreis für Sportrecht
4. Sport und Recht
5. Il Calciatore
6. Centre de droit et d'conomie du sport
7. International Sport Lawyers Association
8. CONI (Comitato Olimpico Nazionale Italiano)
9. ΔΟΕ (Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή)
10. UNESCO
11. DGX- Επιτροπή Ευρωπαϊκής Ένωσης
12. EPAS - Συμβούλιο της Ευρώπης

ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Στον πίνακα των νομικών επιστημονικών συνεργατών θα καταγράφονται τα πρόσωπα που συμβάλλουν ως νομικοί επιστήμονες στην έκδοση της ΕΑΔ, συνεισφέροντας άρθρα τους, σχολιασμούς, νομολογία ή άλλα κείμενα αθλητικονομικού ενδιαφέροντος.

1. Βούλτσης Ιωάννης, Δικηγόρος
2. Γιαρένης Ευγένιος, Στρ.Δικαστής, Υπ. Δρ. Παντείου Πανεπιστημίου
3. Ηλιάδης Χρήστος, Δικηγόρος, Μέλος ΕΣΚΑΝ
4. Κωνσταντακόπουλος Ηλίας, Αντεισαγγελέας Πρωτοδικών, Αθλητικός Εισαγγελέας Πειραιά
5. Ξηρός Αθανάσιος, Δικηγόρος
6. Παπαδημητρίου Γεώργιος, Καθηγ. Τμήματος Π.Ε.Δ.Δ. Πανεπιστημίου Αθηνών
7. Πανταζόπουλος Στέφανος, Πρόεδρος Πρωτοδικών, Επίκουρος Καθηγητής Παν/μίου Αθηνών
8. Παπαλουκάς Μάριος, Δικηγόρος, Λέκτωρ Παν/μίου Πελοποννήσου
9. Σταμέλος Χάρης, Δικηγόρος, LL.M., Υπ.Δ.Ν.
10. Χρονοπούλου Καλλή, Δικηγόρος, Υπ.Δ.Ν.
11. Meirim J.M., Assesor – Director da Desporto e Direito

ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Στον πίνακα των ειδικών επιστημονικών συνεργατών θα καταγραφούν τα πρόσωπα που συμβάλλουν ως επιστήμονες – μη νομικοί – στην έκδοση της Ε.Α.Δ., συνεισφέροντας άρθρα τους, σχολιασμούς ή άλλα κείμενα σχετικά με την οργάνωση, διοίκηση προαγωγή και ανάπτυξη του αθλητισμού.

1. Βογιατζής Νίκος, Πτυχιούχος ΤΕΦΑΑ, Προπονητής
2. Κάκκος Βασίλης, Διδάκτωρ Αθλητικής Ψυχολογίας ΤΕΦΑΑ
3. Καραστάθης Δημήτρης, Πτυχιούχος ΤΕΦΑΑ
4. Καρυοφύλλη Ιωάννα, Πτυχιούχος ΠΑΝΤΕΙΟΥ
5. Κονιδάρης Γεράσιμος, Οικονομολόγος
6. Κονταξιάκη Νεκταρία, Μ.Σ.σ Διεθνούς Μάρκετινγκ ΤΕΦΑΑ
7. Κορμιτιάρη Στέλλα, Πτυχιούχος ΤΕΦΑΑ
8. Μουρατίδου Κατερίνα, Πτυχιούχος ΙΟΝΙΟΥ Πανεπιστημίου
9. Μανταρτζίδης Ανέστης, Καθηγητής ΤΕΦΑΑ
10. Ματσκίδης Ισίδωρος, Καθηγητής ΤΕΦΑΑ
11. Νεδέλκου – Γιαλεδάκη Καλλιόπη, ΜSc Ευρωπαϊκής Πολιτικής και Δι-καίου Θαλάσσης – Αέρος
12. Νικολακοπούλου Ροζ-Μαρί, Υπάλληλος Γ.Γ.Α.
13. Πίγκος Γιώργος, Διδάκτωρ Βιοκινητικής ΤΕΦΑΑ
14. Παπανικολάου Χαράλαμπος, Καθηγητής ΤΕΦΑΑ
15. Πρίντεζης Γιώργος, Καθηγητής ΙΣΤ, Μέλος του Ορειβατικού Συνδέσμου Αθηνών
16. Ρηγοπούλου Πέπη, Καλλιτέχνης, Πανεπιστημιακός
17. Σαββίδης Λάζαρος, Επιστημονικός Συνεργάτης Ε.Ο.Π.Α., Ιστορικός ερευνητής
18. Σταύρου Νεκτάριος, Διδάκτωρ Αθλητικής Ψυχολογίας ΤΕΦΑΑ
19. Τουμάζης Γιάννης, Ιστορικός Τέχνης
20. Lamoral Rik, Sportsjournalist, Πρόεδρος της Ένωσης Αθλητικογράφων Βελγίου

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Δεν συνηθίζουμε να ευλογούμε τα γένηματά μας. Σ' αυτό το τεύχος είμαστε, όμως, αναγκασμένοι να κάνουμε μια εξαίρεση, για να τονίσουμε την κυκλοφορία από τις εκδόσεις Αντωνίου Σάκκουλα του «Κώδικα Αθλητικής Νομοθεσίας», ενός έργου που ευελπιστούμε να αποτελέσει εφελκυστικό όχι μόνο για την κωδικοποίηση της αθλητικής νομοθεσίας, αλλά και για τον συνδυασμό της με μια νέα θεώρηση της σχέσης κράτους – αθλητισμού στην Ελλάδα.

Έτσι, στο Τμήμα της Θεωρίας παραθέτουμε τις θέσεις και προτάσεις μας για τη νέα αυτή θεώρηση, ενώ στο Τμήμα του Ενημερωτικού Δελτίου παραθέτουμε αυτούσιες τις ομιλίες και διαλόγους που έγιναν από τους κ.κ. Κλαμαρή, Καμάρα, Ρουμπή, Ιωαννίδη και τον υπογράφοντα κατά την εκδήλωση παρουσίασης του «Κώδικα» την 8/7/2009 με θέμα την κωδικοποίηση της αθλητικής νομοθεσίας. Θεωρούμε ότι το ενδιαφέρον τόσο σημαντικών για τον αθλητισμό μας ανθρώπων για την ολοκλήρωση του «Αθλητικού Κώδικα» θα δώσει κουράγιο σε όλους τους μετέχοντες της επίπονης αυτής προσπάθειας.

Στο Τμήμα του Ενημερωτικού Δελτίου παραθέτουμε ακόμα την επιστολή του κ. Νίκου Παπαδόπουλου, Προέδρου του ΕΛΣΠΠ, που εκφράζει την αγωνία του αθλητικού χώρου γενικότερα για το θέμα αυτό, καθώς επίσης αποσπάσματα από την εργασία του οικονομολόγου κ. Γ. Κονιδάρη για το επαγγελματικό ποδόσφαιρο και τον κλάδο των τυχερών παιχνιδιών, την οποία συμπληρώνουμε στο Τμήμα της Νομολογίας με ικανό αριθμό νεότερων αποφάσεων του ΔΕΚ για τα τυχερά παιχνίδια στην Ευρώπη, άρα και στην Ελλάδα. Στο Τμήμα της Νομολογίας παρατίθενται επίσης ενδιαφέρουσες δικαστικές αποφάσεις για το νομικό καθεστώς των προπονητών, την εκτελεστικότητα των αποφάσεων κατά (αθλητικών) σωματείων έναντι των ειδικών διαδόχων τους και την υπαγωγή των ιδιω-

τικών γηπέδων ποδοσφαίρου (5X5) στην κατηγορία των ιδιωτικών γυμναστηρίων.

Αυτά, μαζί με τους πρόσφατα ψηφισθέντες νόμους 3773 και 3776 περί οργάνωσης των Μεσογειακών Αγώνων και περί κύρωσης της συμφωνίας με την UNESCO για την σύσταση στην Ελλάδα Παρατηρητηρίου για την Γυναίκα στον Αθλητισμό, εγγυώνται ένα ενδιαφέρον ταξίδι στον νομικά συναρπαστικό, ακόμη όμως υπό διαμόρφωση, κόσμο του ελληνικού αθλητικού δικαίου.

Καλή σας διαδρομή.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΛΑΤΟΣ
Διευθυντής Σύνταξης της ΕΑΔ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΘΕΩΡΙΑ

21. Α. Μαλάτος, Θέσεις και προτάσεις για την διαμόρφωση της νέας αθλητικής νομοθεσίας 195

B. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

35. Ν. 3773/2009 (ΦΕΚ 120 Α), Οργανωτική Επιτροπή Μεσογειακών Αγώνων – Βόλος 2013 και άλλες διατάξεις 213
36. Ν. 3776/2009 (ΦΕΚ 126 Α), Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για την εκπαίδευση, την επιστήμη και τον πολιτισμό που αφορά τη σύσταση Παρατηρητηρίου για τη γυναίκα, τον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή υπό την αιγίδα της UNESCO. 244

Γ. ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

71. ΔΕΚ C-42/2002 (Πέμπτο Τμήμα): Lindman Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών - Λαχεία - Ποσό που κερδήθηκε από τυχερό παίγνιο διοργανωθέν σε άλλο κράτος μέλος - Φόρος εισοδήματος - Φόρος επί των τυχερών παιγνίων - Ειδικό καθεστώς των νήσων Eland 257
72. ΔΕΚ C-338/2002 (Τμήμα μείζονος συνθέσεως): Fixtures Marketing Ltd Οδηγία 96/9/ΕΚ - Νομική προστασία των βάσεων δεδομένων - Δικαίωμα ειδικής φύσεως - Έννοια της επενδύσεως που συνδέεται με την απόκτηση, τον έλεγχο ή την παρουσίαση του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων - Προγράμματα ποδοσφαιρικών αγώνων - Στοιχήματα 264
73. ΔΕΚ C-67/1998: Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών - Συλλογή στοιχημάτων, έκδοση προδικαστικής αποφάσεως 275
74. Μον. Πρωτ. Αθηνών 2830/2008: Συρροή αξιώσεων σύμφωνα με την αθλητική νομοθεσία και τις διατάξεις του Α.Κ. Προπονητής βόλευ. Εξηρημένη εργασία. Αρμοδιότης Μονομελούς Πρωτοδικείου. Προϋποθέσεις εφαρμογής διατάξεων περί αδικαιολογήτου πλουτισμού..... 285
75. Πολ. Πρωτ. Θεσ/νίκης 11663/2002: Δεδικασμένο. Απόφαση που εκδόθηκε μεταξύ σωματείου και τρίτου και αφορά δικαιώματα ή υποχρεώσεις του σωματείου παράγει δεδικασμένο και απέναντι στα μέλη του, καθώς και στους διαδόχους των διαδίκων. Η αδράνεια του

- δικαιούχου να ασκήσει το δικαίωμά του δεν αρκεί για τη θεμελίωση της ένστασης της κατάχρησης δικαιώματος. Αδικοπραξία. Παραγραφή της αξίωσης και έναρξη αυτής από τη γνώση της ζημίας και του υπόχρεου σε αποζημίωση. Παράνομη κατάληψη ξένου ακινήτου και έναρξη της παραγραφής της αξίωσης του παθόντος. 294
76. ΣΤΕ (ΑΝΑΣΤ)193/2008: Αίτηση αναστολής εκτελέσεως αποφάσεως Αναπληρωτή Νομάρχη, με την οποία διεκόπησαν οι εργασίες των ιδιωτικών γηπέδων ποδοσφαίρου του αιτούντος διότι λειτουργούσαν άνευ αδείας. Η επιχείρηση του αιτούντος εμπίπτει στην κατηγορία των δραστηριοτήτων που διέπονται από το π.δ. 219/2006 και όφειλε να εφοδιασθεί με την αναγκαία άδεια λειτουργίας. Η αναστολή εκτελέσεως της προσβαλλομένης πράξεως δεν είναι δυνατή, διότι η Επιτροπή Αναστολών θα επέτρεπε την συνέχιση της λειτουργίας των εγκαταστάσεων χωρίς την απαιτούμενη άδεια λειτουργίας, κατ' ανεπίτρεπτη υποκατάσταση της Διοικήσεως. 299
77. Επιτροπή για την αντιμετώπιση θεμάτων εφαρμογής του νόμου 2725/1999 (ΕΑΘΕΝ/ΓΓΑ) 282/30-6-2009: «Αυτοδιοίκητο» ΕΠΟ. Άρθρο 29 παρ. 12 Ν. 3479/2006. Συνταγματικά αναπίτρεπτη τυχόν ερμηνεία περί γενικής νομοθετικής εξουσιοδότησεως προς την ΕΠΟ. Η σχέση της ΕΠΟ προς την ΟΠΠΕ δεν επηρεάζεται από την παραπάνω διάταξη. 303
78. Ατ. Γνωμ. ΝΣΚ/Γ.Γ.Α. Σ. Δέση 359/2008 : Επαναδιορισμός διακριθείσας αθλήτριας. Η χρήση του ευεργετήματος διορισμού παρέχεται στον διακριθέντα αθλητή άπαξ μόνον. 309

Δ. ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

36. Τ. Αντωνίνης, Η έκδοση του βιβλίου του κ. Ανδρέα Μαλάτου «Κώδικας Αθλητικής Νομοθεσίας» αφορμή για επιστημονικό προβληματισμό περί την «Κωδικοποίηση της Αθλητικής Νομοθεσίας»..... 315
37. Γ. Κονιδάρης, Η ζήτηση του επαγγελματικού ποδοσφαίρου και ο κλάδος τυχερών παιχνιδιών την περίοδο 1994-2004 347
38. Ν. Παπαδόπουλος, Ανοικτή επιστολή για το άθλημα των ιπποδρομιών..... 357

A. ΘΕΩΡΙΑ

Στην «ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ» θα δημοσιεύονται πρωτότυπες και ανέκδοτες επιστημονικές μελέτες – εργασίες που έχουν αντικείμενο την αθλητική νομοθεσία, διοίκηση, οργάνωση και δικαιοσύνη και παρουσιάζουν νομικό ενδιαφέρον. Παράλληλα θα αναδημοσιεύονται και κείμενα από άλλα αθλητικά ή νομικά έντυπα (μετά φυσικά από σχετική άδεια) χάριν της συγκέντρωσης και διάδοσής τους. Όπως πάντα, η ΕΑΔ θα είναι ανοικτή σε κάθε νομομαθή και άνθρωπο του αθλητισμού που θέλει να διατυπώσει από την θέση αυτή την προσωπική του άποψη για κάθε νομικό ζήτημα που αναφέρεται στην οργάνωση, διοίκηση και νομική κατάσταση του αθλητισμού μας σε όλες του τις εκφάνσεις.

Θέσεις και προτάσεις για την διαμόρφωση της νέας αθλητικής νομοθεσίας

Ι. Το ισχύον νομικό πλαίσιο στην Ελλάδα

Η νομοθετική παρέμβαση στον χώρο του αθλητισμού έχει στην Ελλάδα μακρά ιστορική παράδοση, πάντα όμως γινόταν μνεία στον σεβασμό της ελεύθερης οργάνωσης και ελεύθερης συμμετοχής του ατόμου στα αθλητικά δρώμενα. Ως παράδειγμα μπορεί να αναφερθεί ο νόμος 5620/1932 περί « κωδικοποίησης απάσης της ισχύουσας νομοθεσίας περί Σωματικής Αγωγής», ο οποίος αφορούσε τόσο τον σχολικό (άρθρα 1-36) όσο και τον εξωσχολικό αθλητισμό (άρθρα 37 και επόμενα). Χαρακτηριστικό του τρόπου με τον οποίο ο νομοθέτης παρέμβαινε και τότε στον αθλητισμό, είναι το άρθρο 37 του νόμου αυτού, το οποίο αυτούσιο παραθέτουμε:

Άρθρο 37

1. *Η ιδιωτική πρωτοβουλία είναι ελεύθερα να ιδρύη γυμναστικά, αθλητικά κ.λ.π. Σωματεία. Πάντα δε ταύτα φίλαθλα και επαγγελματικά υπάγονται εις το Υπουργείον της Παιδείας και διέπονται υπό των διατάξεων του παρόντος νόμου και των εκτελεστικών αυτού Διαταγμάτων καθώς και της περί Σωματείων νομοθεσίας, εφ' όσον αυτή δεν αντίκειται προς τας προρρηθείσας.*

2. *Αναγνωρίζονται υπό του Υπουργείου και της αρμοδίας δικαστικής αρχής ως φίλαθλα αθλητικά κ.λ.π. Σωματεία τα έχοντα πενήκοντα κατ' ελάχιστον τακτικά μέλη, εκ τών οποίων τα τριάκοντα γυμναζόμενα. Ομιλοι και ομάδες φιλάθλων μη έχουσαι τον αριθμόν τούτον των γυμναζομένων μελών εις οιαδήποτε αγωνίσματα ή αγωνιστικές ασκήσεις δεν αναγνωρίζονται υπό του Υπουργείου της Παιδείας ούδ' υπό της αρμοδίας Δικαστικής Αρχής ως φίλαθλα σωματεία, έκτος αν συσσωματωθώσιν ανά δύο ή και περισσότερα εις σωματεία διαθέοντα τον ως άνω αριθμόν τακτικών και γυμναζομένων μελών.*

3. Πάντα τά φίλαθλα σωματεία ενός και του αυτού κλάδου της αγωνιστικής δύνανται εν εκάστη των δια του άρθρου 8 του παρόντος νόμου συνιστωμένων νομαρχιακών περιφερειών να ιδρύνουν μίαν και μόνην ενωσιν, όλα δε αι ενώσεις αύται ένα σύνδεσμον ή όμοσπονδίαν καθ' όλον τό Κράτος. Τό Υπουργείον της Παιδείας καθώς και η δικαστική αρχή δεν αναγνωρίζουν ειμή μίαν και μόνην ενωσιν δι' εκάστην εκ των διεθνώς ανεγνωρισμένων κλάδων της αγωνιστικής ή και δια δύο ή και περισσοτέρους εξ αυτών εις εκάστην νομαρχιακήν περιφέρειαν, καθώς και ένα όμοιας φύσεως Σύνδεσμον ή όμοσπονδίαν καθ' όλον το Κράτος.

4. Αί περιφερειακάί ενώσεις διευθύνουν τήν αγωνιστικήν κίνησιν εκάστης νομαρχιακής περιφερείας συμφώνως προς τους υπό τών ανεγνωρισμένων υπό του Κράτους Συνδέσμων και Όμοσπονδιών παρεδεδεγμένους κανονισμούς του φιλάθλου αθλητισμού, οί όποιοι δέον πάντοτε ν' ακολουθούν και προσαρμόζονται προς τούς επισήμους διεθνείς κανονισμούς τών φιλάθλων διεθνών Όμοσπονδιών. “Όλαι δέ αί νομαρχιακάί ενώσεις εκάστης κεντρικής περιφερείας συνεργάζονται από κοινού και ίσοτίμως προκειμένου περί αγώνων και γυμναστικών επιδείξεων εν τη έδρα τής κεντρικής περιφερείας.

5. Οί πτυχιούχοι γυμνασταί αναγνωρίζονται ως φίλαθλοι και ως τοιούτοι δικαιούνται να μετέχουν ενεργώς εις τήν ιδιωτικήν γυμναστική και αγωνιστικήν κίνησιν, ως μέλη και διοικητικάί αρχαί σωματείων και άρχοντες αγώνων, μή δικαιούμενοι μόνον νά μετέχωσιν εις αγώνας, εις τά αγωνίσματα τών όποιων προποθούν ή προεπόνησαν έμμίσθως άθλητάς.

Συγκρίνοντας τα παραπάνω με όσα περί αθλητικών σωματείων, ενώσεων και όμοσπονδιών ισχύουν σήμερα, διαπιστώνουμε ότι διαχρονικά, οι βασικές αρχές κάτω από τις οποίες το κράτος αντιμετωπίζει τον οργανωμένο αθλητισμό παραμένουν ίδιες: Ελεύθερη ίδρυση – Δικαστική και διοικητική αναγνώριση - Ελάχιστα όρια στον αριθμό μελών και αθλητών – Συγχωνεύσεις σωματείων – Μονοπωλιακή θέση των ενώσεων και όμοσπονδιών - Παραδοχή των κανονισμών των διεθνών αθλητικών όμοσπονδιών – Ασυμβίβαστο της ιδιότητος προπονητού και αθλητού κ.λ.π.

Οι ίδιες αυτές αρχές υιοθετήθηκαν αργότερα από τον Ν.75/1975 και ισχύουν αναλλοίωτες μέχρι σήμερα, με μικρές βελτιώσεις και παραλλαγές από τον Ν. 2725/1999. Η δομή της παρέμβασης του νόμου στον αθλητισμό παραμένει όμως ουσιαστικά αναλλοίωτη. Θα πρέπει επομένως να επισημάνουμε ότι ο ισχύων Ν. 2725/1999 προσέφερε καλές υπηρεσίες στον Ελληνικό αθλητισμό,

διότι συνέδεσε σε ενιαίο νομικό κείμενο την νομοθεσία περί ερασιτεχνικού και επαγγελματικού αθλητισμού, χρησιμοποιώντας κατά κύριο λόγο την δομή των νόμων 75/1975 και 1958/1991 περί ερασιτεχνικού και επαγγελματικού αθλητισμού αντίστοιχα, όμως δεν ξέφυγε από το παρελθόν.

II. Το πρόβλημα της κωδικοποίησης της αθλητικής νομοθεσίας.

Είναι γεγονός ότι ο ελληνικός αθλητισμός, σχεδόν από καταβολής του νεότερου ελληνικού κράτους, διέπεται από ειδικές νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις, οι οποίες με το πέρασμα του χρόνου αυξήθηκαν παίρνοντας δαιδαλώδεις διαστάσεις.

Όπως ήδη αναφέραμε, από το 1932, με τον ν.5620/1932 έχουμε συστηματική και λεπτομερή νομοθέτηση της οργάνωσης και λειτουργίας τόσο του σχολικού, όσο και του εξωσχολικού αθλητισμού. Από τότε μέχρι σήμερα μπορούμε να απαριθμήσουμε εκατοντάδες, ίσως και χιλιάδες, νόμους, προεδρικά διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις κ.λ.π. που με τον α΄ ή β΄ τρόπο σχετίζονται με τον αθλητισμό. Μόνο από τους νόμους μπορούμε, αφήνοντας κατά μέρος τις αμέτρητες κανονιστικές και διοικητικές πράξεις που συνοδεύουν όλα αυτά τα νομοθετήματα, επιλεκτικά να υπενθυμίσουμε:

ν.3148/1955 περί Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων,

ν.75/1975 περί εξωσχολικού αθλητισμού

ν.879/1979 περί επαγγελματικού ποδοσφαίρου

ν.1958/1991 περί επαγγελματικού αθλητισμού, κ.λ.π.

Από τα νεότερα νομοθετήματα θα πρέπει να σταθούμε στον ν.2725/1999, ο οποίος είναι ο σήμερα ισχύων νόμος περί Αθλητισμού. Αν όμως απαριθμήσουμε και τις τροποποιήσεις επί τροποποιήσεων που ο νόμος αυτός υπέστη μέσα στην δεκαετία της εφαρμογής του, σίγουρα θα εκπλαγούμε δυσάρεστα, διότι αυτή η πανσπερμία διατάξεων στην αθλητική μας νομοθεσία σίγουρα δεν ευνοεί τον αθλητισμό μας. Δεν ευνοεί ούτε τις αθλητικές ομοσπονδίες στην προσπάθειά τους για ανάπτυξη ούτε και την δημόσια διοίκηση στην προσπάθεια για έλεγχο, εποπτεία και υποβοήθηση μέσω των αρμοδίων υπηρεσιών της, και κυρίως μέσω της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού.

Είναι λοιπόν προφανές ότι η κατάσταση αυτή πρέπει να αλλάξει. Και μόνη λύση γι' αυτό είναι η κωδικοποίηση όλων των υφισταμένων περί αθλητισμού διατάξεων. Η σαφήνεια, η σταθερότητα, η απλότητα και το ενιαίο της ρύθμισης για όλες τις ομοσπονδίες, όλα τα αθλήματα, όλους τους αθλητές,

τους αθλητικούς παράγοντες και όλες τις επαγγελματικές τάξεις που ασχολούνται με τον αθλητικό χώρο, θα δώσουν το οξυγόνο που χρειάζεται ο αθλητισμός μας για την σωστή οργάνωση και λειτουργία του, αλλά και για μια σταθερή κατεύθυνση ως προς την πορεία και το μέλλον του.

Είναι φανερό, ότι όλα αυτά μπορούν να επιτευχθούν μόνο μέσα από την κωδικοποίηση της υφιστάμενης αθλητικής νομοθεσίας μας. Η Πολιτεία, πολλές φορές στο παρελθόν, προσπάθησε να φτιάξει έναν «αθλητικό κώδικα». Πάντα όμως παραμείναμε στο σχέδιο, διότι το πλήθος και το μέγεθος των προβλημάτων και παραμέτρων που πάντα έπρεπε να ληφθούν υπόψη, μας καθυστέρουσε τόσο, όσο οι φυσιολογικές κυβερνητικές εναλλαγές μας υποχρέωναν να δούμε τα πράγματα και πάλι από την αρχή.

Το αίτημα για την κωδικοποίηση της αθλητικής νομοθεσίας τίθεται, τουλάχιστον από την μεταπολίτευση και μετά, ολοένα και με περισσότερη ένταση. Ο λόγος γι' αυτό είναι ότι η Ελλάδα αποτελεί μια από τις χώρες όπου ανθεί ο νομοθετικός παρεμβατισμός στον αθλητισμό. Επειδή δε η πολυνομία είναι ούτως ή άλλως γνωστό φαινόμενο παθολογίας του ελληνικού νομικού συστήματος, αυτή η παθογένεια αναδεικνύεται με σαφήνεια και στον ελληνικό αθλητικό χώρο. Η αναγκαιότητα για συμμάζεμα, τακτοποίηση και κωδικοποίηση των διάσπαρτων περί αθλητισμού διατάξεων είναι επομένως αυτονόητη, τουλάχιστον για όσους καθ' οιονδήποτε τρόπο ασχολούνται με το δίκαιο και τη νομοθεσία που διέπουν τον αθλητισμό.

Απόπειρες για την κωδικοποίηση της αθλητικής νομοθεσίας έχουν γίνει αρκετές, περισσότερες δε είναι οι κατά καιρούς εξαγγελίες που έχουν γίνει για το θέμα αυτό. Με τον ν. 2725/1999 έγινε μια πρώτη, δειλή, απόπειρα συγκέντρωσης διαφόρων νομικών κειμένων (κυρίως των διατάξεων των ν.75/1975 του 1958/1991 περί ερασιτεχνικού και επαγγελματικού αθλητισμού αντίστοιχα), σε ένα ενιαίο κείμενο, που όμως πολύ απέχει από του να χαρακτηριστεί ως κωδικοποίηση. Αντίθετα με το άρθρο 133 του νόμου αυτού προβλέφθηκε η έκδοση προεδρικού διατάγματος για την κωδικοποίηση των διατάξεων «μέρους ή και του συνόλου της αθλητικής νομοθεσίας». Προβλέφθηκε μάλιστα και η δυνατότης νέας διάρθρωσης του νομοθετικού υλικού, η αναπροσαρμογή του κειμένου, χωρίς αλλοίωση της έννοιας των ισχυουσών διατάξεων, και η μεταγλώττιση του κειμένου στη δημοτική γλώσσα. Με το άρθρο 30 ν.3479/2006 προβλέφθηκε η σύσταση Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής αποτελούμενης από καθηγητές Νομικής, ανώτατους δικα-

στικούς και διοικητικούς λειτουργούς, ανθρώπους του αθλητισμού και μέλη της ήδη λειτουργούσας Νομοπαρασκευαστικής επιτροπής της Γ.Γ.Α. με έργο την σύνταξη κώδικα και την υποβολή του στην Βουλή για να κυρωθεί κατά την διαδικασία του άρθρου 76 παρ.6 του Συντάγματος. Με το άρθρο 9 παρ.2 Ν.3708/2008 το παραπάνω άρθρο αντικαταστάθηκε, προκειμένου να γίνει πιο ευέλικτη η σύνθεση της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής. Τέλος, με τον πρόσφατα ψηφισθέντα νόμο 3773/2009 (άρθρο 36) για την σύσταση της Οργανωτικής Επιτροπής των Μεσογειακών Αγώνων προβλέφθηκε εκ νέου η σύσταση Νομοπαρασκευαστικών Επιτροπών στο Υπουργείο Πολιτισμού με στόχο την καλύτερη δυνατή προετοιμασία του νομοθετικού έργου αρμοδιότητας Υπουργείου Πολιτισμού.

Από τα παραπάνω διακρίνουμε μια διαχρονική διστακτικότητα, ίσως και αδυναμία, της Πολιτείας να προχωρήσει γρήγορα και αποφασιστικά στην κωδικοποίηση της αθλητικής νομοθεσίας, όμως δεν είναι σκόπιμο την ώρα αυτή να αναζητήσουμε αίτια και ευθύνες. Αντίθετα, πρέπει να βρούμε τρόπους συνεισφοράς για την διαφυγή από το αδιέξοδο. Θέλω να πιστεύω ότι τέτοια συνεισφορά αποτελεί το βιβλίο μας «Κώδικας Αθλητικής Νομοθεσίας» (εκδόσεις Αντωνίου Σάκκουλα, Αθήνα, 2009), με το οποίο γίνεται απόπειρα, όχι για κωδικοποίηση της αθλητικής νομοθεσίας, κυρίως όμως για την συλλογή των σπουδαιότερων νομικών κειμένων που αφορούν άμεσα ή έμμεσα τον αθλητικό χώρο, έτσι ώστε να υπάρχει εύκολα προσβάσιμο το υλικό, από όπου στη συνέχεια θα προχωρήσουμε στην πλήρη κωδικοποίηση της αθλητικής νομοθεσίας. Διότι πρέπει εδώ να σημειώσουμε, ότι ως κωδικοποίηση δεν μπορεί να νοείται ούτε η απλή συλλογή, ούτε η απλή ενημέρωση της αθλητικής ή της περι τον αθλητισμό νομοθεσίας, αλλά η συνολική αντιμετώπιση του αθλητισμού σε ένα ενιαίο νομοθέτημα.

III. Οι νέες συγκυρίες στον σύγχρονο αθλητισμό

Μπορεί το νομικό πλαίσιο που διέπει τον ελληνικό αθλητισμό να παραμένει στις βασικές του αρχές ίδιο από το 1932 μέχρι σήμερα, αυτό όμως δεν σημαίνει ότι από τότε μέχρι σήμερα στον αθλητισμό τίποτα δεν έχει αλλάξει. Η οικονομία έχει εισχωρήσει σε μεγάλο βαθμό στην κοινωνική δομή και οργάνωση με ορατά αποτελέσματα και για τον αθλητικό χώρο. Ο οργανωμένος αθλητισμός έχει γίνει πλέον μια τεράστια επιχείρηση. Γύρω του έχει αναπτυχθεί μια τεράστια βιομηχανία. Το αθλητικό ιδεώδες έχει προσαρμοστεί και

αυτό στα νέα δεδομένα. Το NBA συμμετέχει πλέον και αυτό στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Νέα δεδομένα και νέα προβλήματα για τον αθλητισμό έχουν προκύψει. Βία, ντόπινγκ, διαφθορά, ξέπλυμα χρήματος κ.λ.π.

Τα εθνικά δίκαια, τουλάχιστον των ευρωπαϊκών χωρών, τείνουν να περιορίζουν στον μέγιστο δυνατό βαθμό την κρατική παρέμβαση στην κοινωνία και την οικονομία και να αποδεδειμύσουν δυνάμεις της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, κυριαρχικές αρμοδιότητες του κράτους περιορίζονται από ανεξάρτητες αρχές κ.λ.π., με αποτέλεσμα ορατό και στον αθλητικό χώρο. Συγχρόνως ο αθλητισμός, ως οικουμενική πλέον δραστηριότητα, υπόκειται, όλο και περισσότερο, σε κανόνες διεθνούς, και υπερεθνικού δικαίου.

Οι πρόσφατες και συχνές αντιδικίες με διεθνείς ομοσπονδίες, κυρίως την FIFA, τόσο εδώ στην Ελλάδα όσο και σε άλλα κράτη, αποδεικνύουν ότι σε κάθε προσπάθεια επαναπροσδιορισμού της σχέσης του κράτους με τον αθλητισμό θα πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη αυτοί οι διαμορφωθέντες νέοι συσχετισμοί και συγκυρίες.

IV. Η νέα σχέση Κράτους και Αθλητισμού στην Ελλάδα

α) Η ρύθμιση του αθλητικού χώρου ως χώρου κοινωνικής δράσης.

Η αθλητική δραστηριότητα σε μια ελεύθερη κοινωνία πρέπει να αντιμετωπίζεται από τον νόμο, κατ' αρχήν, όπως κάθε κοινωνική δραστηριότητα. Η σχέση κράτους – αθλητισμού πρέπει επομένως να είναι καταρχήν σχέση ελευθερίας.

Το άτομο μπορεί να επιδίδεται ελεύθερα σε κάθε δραστηριότητα που είναι, ή το ίδιο προσδιορίζει ως αθλητική και μπορεί μαζί με άλλους να δημιουργεί οργανώσεις, συσσωματώσεις και κάθε είδους συλλογικές δράσεις προκειμένου να οργανώνει, διοργανώνει και λειτουργεί την δραστηριότητα που επιλέγει.

Η ελευθερία αυτή αποτελεί έκφραση των γενικότερων συνταγματικών ελευθεριών, ιδιαίτερα δε του δικαιώματος για ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας και του δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι και όπως όλες οι αντίστοιχες κοινωνικές δράσεις, ασκείται στο πλαίσιο της κοινής νομοθεσίας και ιδιαίτερα στο πλαίσιο του Αστικού Κώδικα, αφού κατά κανόνα αποτελεί έκφραση ιδιωτικής βούλησης.

Συνήθως τέτοιου είδους οργανωμένες δραστηριότητες ασκούνται με την νομική μορφή του σωματείου του Α.Κ, χωρίς όμως να αποκλείονται και άλ-

λες νομικές μορφές που μπορούν να επιλεχθούν από τους ενδιαφερόμενους, μπορούν δε να οργανώνονται και να λειτουργούν σε πολλά επίπεδα (τοπικό, περιφερειακό, εθνικό, διεθνές).

Για την ιεραρχική σχέση μεταξύ αυτών των οργανωμένων δραστηριοτήτων ισχύει επίσης το κοινό δίκαιο, ο Αστικός Κώδικας κ.λ.π, όπου δε στις σχέσεις αυτές υπεισέρχεται και στοιχείο αλλοδαπότητας, εφαρμόζονται και οι κανόνες του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου.

Είναι αυτονόητο ότι όλες οι παραπάνω δραστηριότητες ελέγχονται από το κράτος σύμφωνα με τις γενικές περί δημόσιας τάξης, ασφάλειας, υγείας, πολεοδομίας, οικονομίας, φορολογίας κ.λ.π. διατάξεις, ανάλογα με το είδος τους, την έκτασή τους και την νομική μορφή κάτω από την οποία ασκούνται, χωρίς να είναι απαραίτητη η δημιουργία ειδικής νομοθεσίας για αυτές. Άλλωστε για πολλές ευρωπαϊκές χώρες, όπως π.χ Αγγλία, Γερμανία, Ελβετία, κ.λ.π. μια ειδική νομοθεσία για την οργάνωση του αθλητισμού είναι αδιανόητη, αν όχι αντισυνταγματική.

β) Η ρύθμιση του αθλητικού χώρου ως χώρου ειδικού κρατικού ενδιαφέροντος

Αντίθετα, στην Ελλάδα το άρθρο 16 παρ. 9 του Συντάγματος ανάγει τον αθλητισμό σε χώρο έντονου κρατικού ενδιαφέροντος, συνταγματικής μάλιστα περιοχής, και θέτει ρητά τον αθλητισμό κάτω από τον έλεγχο, την εποπτεία, την στήριξη και την προστασία του κράτους. Κατ' αυτόν τον τρόπο η σχέση ελευθερίας μεταξύ κράτους και αθλητισμού συναρτάται και με μια άλλη εξίσου σημαντική, την προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος. Το κράτος είναι επομένως υποχρεωμένο να νομοθετήσει ειδικά προκειμένου να εκπληρώσει αυτή τη συνταγματική επιταγή λαμβάνοντας πάντα υπ' όψιν την συνάρτηση του δημοσίου συμφέροντος για τον αθλητισμό προς την ελευθερία της αθλητικής λειτουργίας.

Ειδική αθλητική νομοθεσία υπάρχει βέβαια και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες όπως Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία κ.λ.π., όχι όμως τόσο μεγάλης έντασης και έκτασης όπως στην Ελλάδα.

Είναι αυτονόητο, ότι η προστασία και στήριξη των αθλητικών φορέων από το κράτος θα πρέπει να γίνεται με τρόπο συστηματικό, κάτω από όρους και προϋποθέσεις που εγγυώνται ότι αυτή η προσφορά του κράτους στον αθλητισμό θα έχει ουσιαστικό αποτέλεσμα. Γι' αυτό, το κράτος είναι υπο-

χρεωμένο όχι μόνο να προσφέρει στήριξη αλλά και να θέτει τους κανόνες, οι οποίοι κατά την κρίση του νομοθέτη είναι απαραίτητοι για την ανάπτυξη του αθλητισμού γενικότερα και να ελέγχει αν αυτοί τηρούνται από τους αθλητικούς φορείς, σταθμίζοντας πάντα μεταξύ ελευθερίας του αθλητισμού και δημοσίου συμφέροντος.

γ) Προς μία νέα συνταγματική θεώρηση της σχέσης Κράτους-Αθλητισμού.

Αν στο πλαίσιο της γενικότερης μεταβολής των κοινωνικών δεδομένων αλλά και των ειδικότερων αθλητικών δομών καθίσταται αναγκαία η αναπροσαρμογή του νομικού μας περί αθλητισμού συστήματος, είναι απαραίτητη η αναθεώρηση αρκετών στοιχείων της παραδοσιακής σχέσης κράτους - αθλητισμού, που μέχρι σήμερα τα θεωρούσαμε αυτονόητα.

Ακόμη και στην συνταγματική θεώρηση της σχέσης κράτους και αθλητισμού θα πρέπει να δοθεί μια νέα ερμηνεία. Με βάση το άρθρο 16 παρ. 9 του Συντάγματος, αλλά και στα προγενέστερα αυτού νομοθετήματα, ο νομοθέτης προέτασε μεν στις ρυθμίσεις του την ιδιωτική αυτονομία και την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι των αθλητικών οργανώσεων, από την οποία όμως απαιτούσε να διαμορφώνεται μέσα στο πλαίσιο της κρατικής περί αθλητισμού βούλησης, έτσι όπως εξέφραζε αυτήν ο εκάστοτε νομοθέτης.

Μια νέα θεώρηση της σχέσης κράτους αθλητισμού θα επέβαλε να γίνεται το ακριβώς αντίθετο. Το κράτος να προτάσσει την βούλησή του για στήριξη και προστασία του αθλητισμού (άρθρο 16 παρ. 9 Συντ.), να την εξειδικεύει με την δημιουργία ενός συγκεκριμένου νομικού συστήματος λειτουργίας του αθλητικού χώρου, το οποίο όμως, για να εφαρμοστεί στα επί μέρους αθλήματα θα πρέπει να γίνει αποδεκτό από τους αθλητικούς φορείς στο πλαίσιο της ελεύθερης βούλησης και της ιδιωτικής τους αυτονομίας. Διότι η εκπλήρωση της συνταγματικής υποχρέωσης για νομοθετική παρέμβαση του κράτους δεν θα πρέπει να ερμηνεύεται ως πειθαναγκασμός κάθε ιδιωτικής δραστηριότητας που είναι ή αυτοπροσδιορίζεται ως αθλητική, ώστε να αποδέχεται υποχρεωτικά την στήριξη και προστασία που το κράτος προσφέρει στον αθλητισμό. Κάτι τέτοιο θα αποτελούσε υπέρμετρο και χωρίς νόημα περιορισμό της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι και της ιδιωτικής ελευθερίας, χωρίς μάλιστα να παρουσιάζει και κάποιο πρακτικό αποτέλεσμα ή όφελος. Αντίθετα, η προσφερόμενη από το κράτος προστασία και στήριξη του αθλητισμού

θα πρέπει να παρέχεται μόνο εφ' όσον γίνεται αποδεκτή από τους ίδιους τους φορείς του.

Ενώ λοιπόν η συνεργασία των αθλητικών φορέων με το κράτος ήταν πριν υποχρεωτική τώρα πλέον θα πρέπει να εξαρτάται από την βούλησή τους. Τούτο δεν αποστερεί από το κράτος τις μέχρι τώρα αρμοδιότητές του, ούτε παραβιάζει την στοχοθεσία του για τον αθλητισμό. Αν τυχόν κάποιες αθλητικές οργανώσεις δεν αποδέχονται το προτεινόμενο από τον νόμο σύστημα οργάνωσης, λειτουργίας και ανάπτυξης του αθλητισμού, το κράτος διαθέτει μέσα και δομές είτε να προχωρήσει το ίδιο στην υλοποίηση των στόχων του είτε να βρει άλλους συνεργάτες – αθλητικούς φορείς για τον σκοπό αυτό.

V. Οι βασικές αρχές της νέας θεώρησης.

Από την συνδυασμένη ερμηνεία των παραπάνω συνταγματικών επιταγών και κοινωνικοοικονομικών δεδομένων προκύπτει σαφώς ότι μια νέα θεώρηση της σχέσης κράτους αθλητισμού πρέπει να διέπεται από τις εξής βασικές αρχές:

α) Καθένας είναι ελεύθερος να οργανώνει και να ασκεί κοινωνικές δραστηριότητες, οι οποίες μπορεί να είναι ή να προσδιορίζονται από τον ίδιο ως αθλητικές, εφ' όσον αυτή του η δράση δεν παραβιάζει την γενικά ισχύουσα νομοθεσία και ιδίως τους αναγκαστικού δικαίου κανόνες περί ασφαλείας, υγείας, δημόσιας τάξης κ.λ.π

β) Το κράτος είναι εκ του Συντάγματος υποχρεωμένο να στηρίζει την αθλητική δραστηριότητα, έτσι όπως αυτό με την νομοθεσία του την προσδιορίζει, με γενικότερο στόχο την ανάπτυξη του αθλητισμού, της άθλησης και όσων γενικότερα δραστηριοτήτων συνάπτονται με αυτόν.

γ) Το κράτος δικαιούται σύμφωνα με το Σύνταγμα να θέτει όρους και προϋποθέσεις για την παροχή αυτής της στήριξης, τηρουμένων οπωσδήποτε των αρχών της επικουρικότητας και αναλογικότητας ως των μόνων νομικών μηχανισμών οριοθέτησης της ρυθμιστικής του παρέμβασης στον αθλητισμό, που φυσικά και αυτονόητα δεν μπορεί να παραβιάζει ούτε τις βασικές συνταγματικές επιταγές ούτε αυτές του διεθνούς και του κοινοτικού δικαίου.

δ) Κανείς δεν είναι υποχρεωμένος να αποδεχθεί αυτή την στήριξη, προκειμένου να ασκήσει ή να οργανώσει αθλητικές δραστηριότητες.

ε) Όποιος όμως την αποδέχεται είναι υποχρεωμένος να αποδέχεται και την ειδική νομοθεσία που την διέπει, τον έλεγχο και την εποπτεία για την ορθή εφαρμογή και τους γενικότερους όρους παροχής της από το κράτος.

VI. Οι προτεινόμενες αλλαγές στη βασική αθλητική νομοθεσία περί αθλητικών οργανώσεων.

Στο πλαίσιο αυτών των βασικών αρχών της νέας θεώρησης της σχέσης κράτους – αθλητισμού η ισχύουσα αθλητική νομοθεσία θα πρέπει να υποστεί τις εξής βασικές αλλαγές.

1. Γενικές ρυθμίσεις

α) Όσο και αν ακούγεται παράδοξο, πρώτιστο μέλημα του νόμου θα πρέπει να είναι η νομική οριοθέτηση της έννοιας αθλητισμός, έτσι ώστε η παρέμβαση του κράτους να περιορίζεται μόνο στις νομικά σημαντικές πτυχές της έννοιας αυτής. Διότι κοινωνιολογικά η έννοια του αθλητισμού μπορεί να λαμβάνει διάφορες μορφές, που όμως δεν είναι όλες κατ'ανάγκη νομικά σημαντικές ούτε αυτονόητα χρήζουν της κρατικής νομοθετικής παρεμβάσεως.

β) Η ισχύουσα νομοθεσία θα πρέπει να υποστεί σημαντικό περιορισμό της ρυθμιστέας ύλης στο απολύτως απαραίτητο. Σκοπός του νόμου δεν θα πρέπει να είναι η αποκλειστική ρύθμιση ούτε η διαμόρφωση από τον ίδιο των σχέσεων που αναπτύσσονται μεταξύ των υποκειμένων του αθλητικού χώρου. Σκοπός του νόμου πρέπει, αντιθετα, να είναι η θέσπιση κανόνων-ασφαλιστικών δικλείδων, οι οποίοι θα διασφαλίζουν ότι η ελεύθερη διαμόρφωση των παραπάνω σχέσεων θα αποβαίνει τελικά προς όφελος του αθλητισμού γενικότερα.

γ) Αντίθετα, είναι απαραίτητη η λεπτομερής περιγραφή των αρμοδιοτήτων του κράτους στον αθλητισμό, τόσο σε επίπεδο της κυριαρχικής του δράσης όσο και σ'αυτό της υποβοήθησης των αθλητικών φορέων, ώστε να είναι ξεκάθαροι οι λόγοι και οι συνέπειες της παρέμβασης του σ'αυτόν και να μην δημιουργούνται ακυρότητες ή άλλα νομικής φύσεως προβλήματα κατά την διοικητική λειτουργία του κράτους. Η διοικητική λειτουργία του κράτους στον αθλητισμό θα πρέπει να βασίζεται στο αποκεντρωτικό σύστημα, χωρίς απαραίτητως να συμπίπτει με τα όρια, τις λειτουργίες και την γενικότερη φιλοσοφία της διοικητικής αποκέντρωσης του εν γένει κρατικού μηχανισμού.

δ) Επειδή το σύνολο των ρυθμίσεων του κράτους για τον αθλητισμό πρέπει να είναι προσιτό και κατανοητό σε όλους τους αθλητικούς φορείς ή πρόσωπα, αφού τελικά αυτοί θα κληθούν να το εφαρμόσουν, θα πρέπει όχι μόνο να περιοριστεί η έκτασή του, αλλά και η πολυπλοκότητα ως προς τη δομή του. Γίαιυτό είναι απαραίτητο, οι όποιες εξουσιοδοτήσεις ή παραπομπές σε κα-

νονιστικές πράξεις της διοικήσεως να ελαχιστοποιηθούν και οι μέχρι σήμερα υφιστάμενες να ενσωματωθούν στον νόμο, πάντα βέβαια, στο πλαίσιο της πρωταρχικής μας στόχευσης, δηλ. του περιορισμού της ρυθμιστέας ύλης.

ε) Εφόσον υπάρξουν οι αναγκαίες ασφαλιστικές δικλείδες, η ρύθμιση των λεπτομερειών και των ειδικότερων για κάθε άθλημα ζητημάτων, που μέχρι τώρα ρυθμιζόνταν με κανονιστικές πράξεις της διοικήσεως, θα πρέπει πλέον να ανατίθεται στις ίδιες τις αθλητικές οργανώσεις, ενισχυομένης με τον τρόπο αυτό ουσιαστικά της ιδιωτικής τους αυτονομίας.

2. Αθλητικές ενώσεις και ομοσπονδίες.

α) Οι αθλητικές συσσωματώσεις κάθε βαθμίδας, δηλαδή οι οργανώσεις που δημιουργούνται και λειτουργούν προκειμένου να οργανώσουν την αθλητική δραστηριότητα είτε σε τοπικό είτε σε περιφερειακό ή εθνικό και διεθνές επίπεδο διέπονται, σε σχέση με την κυριαρχική αρμοδιότητα του κράτους, από την βασική αρχή της ελεύθερης διαμόρφωσης των ιδρυτικών τους πράξεων, των κανονισμών και της εν γένει λειτουργίας τους (αυτοδιοίκηση), κάτι που άλλωστε είναι αυτονόητο στο πλαίσιο της ισχύουσας έννομης τάξης και ιδίως στο πλαίσιο των σχετικών διατάξεων του Αστικού Κώδικα. Προκειμένου όμως να μπορούν οι αθλητικές οργανώσεις να έχουν πρόσβαση στην εν γένει στήριξη του κράτους θα πρέπει η παραπάνω ελευθερία τους να κινείται στο πλαίσιο των διατάξεων του αθλητικού νόμου.

β) Ο διοικητικός μηχανισμός με τον οποίον διαπιστώνεται η συμβατότητα της παραπάνω ελευθερίας των αθλητικών οργανώσεων προς το δημόσιο συμφέρον που εκφράζεται μέσα από τον αθλητικό νόμο είναι η χορήγηση σ' αυτές από την Γενική Γραμματεία Αθλητισμού της ειδικής αθλητικής αναγνώρισης.

γ) Το αυτοδιοίκηση των αθλητικών οργανώσεων, είτε έχουν ζητήσει την αθλητική αναγνώριση είτε όχι, και η νομική τους σχέση προς τις υπερκείμενες διεθνείς, υπόκειται σε ρητό περιορισμό στους τομείς για τους οποίους το κράτος επιφυλάσσει δι' εαυτόν αποκλειστική ρυθμιστική αρμοδιότητα.

δ) Το μονοπώλιο των αθλητικών ενώσεων και ομοσπονδιών, κάτω από το νέο πρίσμα της κρατικής παρέμβασης στον αθλητισμό, δεν μπορεί να παραμένει ως έχει. Εφόσον πλέον κάθε αθλητική οργάνωση θα μπορεί ελεύθερα η ίδια να αποφασίζει την ένταξή της ή μη στο προτεινόμενο από το κράτος σύστημα οργάνωσης του αθλητισμού, είναι αυτονόητο ότι εκτός του συστή-

ματος αυτού θα μπορούν να λειτουργούν, σύμφωνα με τους περιορισμούς που ήδη αναφέραμε, όσες και όποιες συσσωματώσεις της ιδιωτικής βούλησης επιθυμούν. Επομένως, η μέχρι τώρα δικαστική πρακτική της μη δικαστικής αναγνώρισης μιας αθλητικής ομοσπονδίας, όταν ήδη υπάρχει στο άθλημα αναγνωρισμένη δικαστικά ομοσπονδία, θα πρέπει να αλλάξει. Αντίθετα, ως προς την ειδική αθλητική αναγνώριση το μονοπώλιο των ειδικά αναγνωρισμένων ενώσεων και ομοσπονδιών θα πρέπει να παραμένει, αφού ο κεντρικός σχεδιασμός του κράτους για την ανάπτυξη του αθλητισμού απαιτεί για κάθε άθλημα μία μόνο αθλητική οργάνωση, η οποία ως επίσημα αναγνωρισμένος φορέας θα έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα της συνεργασίας με το κράτος για την ανάπτυξη του αθλήματος που εκπροσωπεί.

ε) Η εκ μέρους του κράτους αναγνώριση του μονοπωλίου των αθλητικών ομοσπονδιών παρέχει σ' αυτές σημαντικά προνόμια άσκησης εξουσίας, συχνά δημοσίου χαρακτήρα, και για τον λόγο αυτό είναι επιβεβλημένη η πρόβλεψη ελέγχου και ασφαλιστικών δικλείδων που θα αποτρέπουν την κατάχρηση ή την προς ίδιον όφελος άσκηση της εξουσίας αυτής. Οι τεράστιες οικονομικές διαστάσεις που, όπως σημειώσαμε (κεφ. ΙΙΙ), προσλαμβάνει σήμερα ο αθλητισμός κάνουν αυτή την ανάγκη ακόμη πιο επιτακτική. Μέχρι τώρα ο νόμος προσπαθούσε να ικανοποιήσει την ανάγκη αυτή θεσπίζοντας κωλύματα οικονομικού χαρακτήρα και απαγορεύοντας ή περιορίζοντας την συμμετοχή στην αθλητική ζωή του τόπου ατόμων με συγκεκριμένες οικονομικές δραστηριότητες. Όμως, η οικονομική δραστηριότητα στον αθλητισμό από μόνη της δεν θα πρέπει στη σημερινή εποχή να αποτελεί κώλυμα τέτοιου είδους, παρά μόνο αν αποδεικνύεται πραγματική και προς ίδιον όφελος εκμετάλλευσή της εις βάρος του αθλητισμού. Αντίθετα, οικονομικά δραστηριοποιούμενοι στον χώρο του αθλητισμού είναι σκόπιμο και επωφελές να ασχολούνται μ' αυτόν, ακόμη και να ωφελούνται οικονομικά από αυτόν, αλλά όχι εις βάρος του, την στιγμή που η παγκόσμια αθλητική και οικονομική συγκυρία όχι μόνο το επιτρέπουν αλλά πολλές φορές το επιβάλλουν. Επομένως, η θέσπιση κωλυμάτων τέτοιου είδους δεν φαίνεται να έχουν πλέον αποφασιστική επίδραση στην επίτευξη του σκοπούμενου αποτελέσματος. Γι' αυτό, προς αποτροπή της κατάχρησης εξουσίας στον χώρο του αθλητισμού φαίνεται χρησιμότερη η θέσπιση διοικητικών κωλυμάτων, όπως ο περιορισμός στις θητείες των μελών του ΔΣ των ομοσπονδιών ή ο περιορισμός στην κατάληψη συγκεκριμένων θέσεων εξουσίας μέσα σ' αυτές, καθώς επίσης και η επιβολή αναλογικών εκλο-

γικών συστημάτων ώστε να ενδυναμώνεται η πολυφωνία των ΔΣ και με τον τρόπο αυτό η διαδικασία εσωτερικού ελέγχου κατά την άσκηση εξουσίας.

στ) Ιδιαίτερη προσοχή οφείλεται στη σχέση του κράτους με τις διεθνείς αθλητικές ομοσπονδίες. Το κράτος αποδέχεται την αθλητική αυτονομία των διεθνών ομοσπονδιών και την δεσμευτικότητα των αθλητικών κανονισμών τους για τις ελληνικές ομοσπονδίες-μέλη τους. Όταν όμως μια εθνική αθλητική ομοσπονδία υποχρεώνεται από την διεθνή στην εφαρμογή κανόνων αντιθέτων προς αυτούς της έννομης τάξης μας, τότε αν μεν προκύπτει παραβίαση κανόνων αναγκαστικού δικαίου, τούτο συνεπάγεται ακυρότητα των σχετικών αθλητικών κανόνων με τις αντίστοιχα προκύπτουσες νομικές συνέπειες της γενικής νομοθεσίας, αν δε πρόκειται για παραβίαση των κανόνων του προτεινόμενου από το κράτος συστήματος αθλητικής οργάνωσης, τότε η εθνική ομοσπονδία απλώς αποβάλλεται από το σύστημα αυτό. Σε καμία περίπτωση δεν προκύπτει από τα παραπάνω ευθεία νομική σχέση ή διαπραγματεύση μεταξύ κράτους και διεθνών αθλητικών ομοσπονδιών, η οποία μόνο σε επίπεδο ευρωπαϊκής ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών θα πρέπει να αναζητηθεί.

ζ) Πρόβλημα εν προκειμένω θα μπορούσε να προκύψει με την καλλιέργεια του αθλήματος σε εθνικό επίπεδο από μια ομοσπονδία, η οποία λόγω των επιταγών της αντίστοιχης διεθνούς επιλέγει την αποδέσμευσή της από το εθνικό σύστημα οργάνωσης του αθλητισμού. Στην περίπτωση αυτή η καλλιέργεια του αθλήματος μπορεί μεν να συνεχίζεται από την εν λόγω ομοσπονδία ως γενική κοινωνική δραστηριότητα, αν όμως υπάρξει δεύτερη ομοσπονδία που δέχεται να καλλιεργήσει το άθλημα εντός του προστατευτικού πλαισίου της Πολιτείας, τότε η δεύτερη αυτή ομοσπονδία, σε εθνικό επίπεδο, θα απολαμβάνει μόνη την ειδική αθλητική αναγνώριση της Πολιτείας, έστω και χωρίς την διεθνή εκπροσώπησή της.

Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι, σε κάθε περίπτωση, τυχόν προστριβές μεταξύ της Πολιτείας και διεθνών ή εθνικών αθλητικών οργάνωσεων δεν θα αποβούν εις βάρος της καλλιέργειας του συγκεκριμένου αθλήματος ούτε θα αποστερήσουν από το άθλημα την διεθνή εκπροσώπησή του.

3. Αθλητικοί σύλλογοι.

α) Η απελευθέρωση ανθρώπινου δυναμικού για συμμετοχή στην οργάνωση και διοίκηση του αθλητισμού που τονίσαμε ανωτέρω (2^ε) είναι ακόμη πιο επιτακτική και αναγκαία σε επίπεδο πρωτοβάθμιων αθλητικών οργανώ-

σεων. Ιδίως στην περιφέρεια, είναι πολύ συνηθισμένο το φαινόμενο δύο ή τρία το πολύ άτομα να αποτελούν το ανθρώπινο διοικητικό δυναμικό ενός αθλητικού συλλόγου. Επομένως, ο νομοθέτης θα πρέπει να είναι ακόμη πιο διστακτικός, όσον αφορά στην θέσπιση κωλυμάτων για την συμμετοχή στις πρωτοβάθμιες αθλητικές οργανώσεις, πέραν των κωλυμάτων καθαρά αθλητικής (για διαιτητές, προπονητές, αθλητές κλπ.) ή ηθικής (καταδίκες, στέριση φιλάθλης ιδιότητας) φύσεως. Θεωρούμε ότι ο αθλητισμός χρειάζεται κόσμο για να λειτουργήσει και σε μια εποχή που το NBA μετέχει στους Ολυμπιακούς Αγώνες είναι αδιανόητο να αποκλείουμε *arriori* από τον αθλητισμό ικανούς, δραστήριους και επιτυχημένους επαγγελματικά ανθρώπους με μόνη την υπόνοια ότι θα μπορούσαν να επωφεληθούν οικονομικά από την συμμετοχή τους σ' αυτόν. Άλλωστε υπάρχουν τόσοι άλλοι τρόποι (παρένθετα πρόσωπα, *off shore* εταιρείες κ.λπ.) για να επωφεληθεί κάποιος από τον αθλητισμό, ώστε η συμμετοχή του σ' αυτόν ως μέσον επίτευξης οικονομικού κέρδους είναι παντελώς αδιάφορη και επουσιώδης.

β) Η μέχρι τώρα ισχύουσα νομική μορφή των αθλητικών συλλόγων ως σωματεία λειτούργησε ικανοποιητικά και δεν υπάρχει λόγος να την αλλάξουμε αφού παραμένουμε στο ευρωπαϊκό και όχι αμερικάνικο μοντέλο οργάνωσης του αθλητισμού. Ορθά λοιπόν ο νόμος επιβάλλει υποχρεωτικά την νομική μορφή του σωματείου του Αστικού Κώδικα τηρουμένων και των διατάξεων του αθλητικού νόμου. Έτσι, δημιουργείται μια νέα νομική μορφή, αυτή του αθλητικού σωματείου, ή οποία διακρίνεται σαφώς από την γενική νομική μορφή του σωματείου του Α.Κ. Επειδή στην πράξη αποδείχθηκε μια δυσλειτουργία του νόμου ως προς την αναγνώριση ως αθλητικών σωματείων συλλόγων που εκτός του αθλητικού έχουν και άλλους κύριους σκοπούς, είναι ορθό να αποσαφηνίζεται η δυνατότητα του αθλητικού συλλόγου να έχει και άλλους κύριους σκοπούς, αρκεί να έχουν τηρηθεί οι νόμιμες διαδικασίες ίδρυσης.

Προς αθλητικούς συλλόγους μπορούν να εξομοιώνονται και άλλες οργανώσεις που, χωρίς να είναι αθλητικοί σύλλογοι, όμως λειτουργούν στον χώρο του αθλητισμού και χάριν του αθλητισμού, καθώς και αγωνιστικές ομάδες δημοσίων υπηρεσιών, οργανισμών ή ιδρυμάτων ως προς το καθαρά αγωνιστικό μέρος της συμμετοχής τους στην εθνική αγωνιστική κίνηση, χωρίς όμως να αποτελούν μέλη της οικείας ομοσπονδίας ή να λαμβάνουν ειδική αθλητική αναγνώριση.

γ) Η διαδικασία εγγραφής μελών στους αθλητικούς συλλόγους θα πρέπει να αφήνεται στην δική τους αποκλειστικά καταστατική ρύθμιση. Ο νόμος θα πρέπει να επιβάλλει μόνο τους απολύτως απαραίτητους περιορισμούς της αθλητικής τους αυτονομίας, προκειμένου οι αθλητικοί σύλλογοι να μην καθίστανται κλειστά clubs. Κατά την ίδια έννοια πρέπει να απελευθερώνεται ο αθλητικός σύλλογος από περιορισμούς στον αριθμό των μελών και στον χρόνο θητείας του Δ.Σ αυτού. Και εδώ οι περιορισμοί της αυτονομίας των συλλόγων θα πρέπει να ελαχιστοποιούνται σε θέματα αθλητικής ηθικής και παραλείπονται οι οικονομικής φύσεως περιορισμοί.

δ) Στο νόμο πρέπει φυσικά να προβλέπεται, όπως ορθά γινόταν μέχρι τώρα, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις της παροχής της ειδικής αθλητικής αναγνώρισης καθώς και αυτές της ανακλήσεώς της. Μεταξύ των προϋποθέσεων παροχής απαιτείται η ρητή και πανηγυρική διακήρυξη – απόφαση του συλλόγου για την αυτόβουλη υπαγωγή του στις διατάξεις του παρόντος νόμου, ενώ μεταξύ αυτών της ανακλήσεως της η συστηματική και επανειλημμένη εκ μέρους του παραβίαση της αθλητικής νομοθεσίας.

ε) Η εμπειρία έδειξε την ανάγκη επανακαθορισμού των προϋποθέσεων και των συνεπειών της συγχώνευσης αθλητικών συλλόγων ή τμημάτων τους, μόνο εφ' όσον από αυτή προκύπτει νέος αθλητικός σύλλογος. Η μέχρι τώρα πρακτική της «απορρόφησης» τμημάτων από άλλους συλλόγους που είχαν μόνο την έννοια της υποχρεωτικής μεταγραφής των αθλητών του ενός στον άλλο, καταργείται. Έτσι η συγχώνευση πρέπει να γίνεται μόνο όταν πράγματι υπάρχει ανάγκη συγχώνευσης και να επιτρέπεται μόνο μεταξύ συλλόγων που έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν στην ίδια νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, έτσι ώστε να αποκλείονται φαιδρά φαινόμενα συγχώνευσης τελείως ασχέτων μεταξύ τους, αθλητικά και αγωνιστικά, συλλόγων, μόνο και μόνο για την αποκόμιση βαθμολογικού και αγωνιστικού οφέλους, που πάντα φυσικά συνάπτεται και προς το οικονομικό.

4. Επίλογος –Πρόσκληση

Φυσικά, οι νέες νομικές αρχές και οι βασικές νομικές σχέσεις που πρέπει να διέπουν την νέα θεώρηση του αθλητικού δικαίου και της οργάνωσης του αθλητισμού στην Ελλάδα, δεν εξαντλούνται στις αρχές και σχέσεις που επιγραμματικά αναφέραμε παραπάνω.

Υπάρχουν πολλοί τομείς του αθλητισμού που διέπονται ή απλώς επη-

ρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από τις παραπάνω αρχές και σχέσεις και άλλοι στους οποίους θα πρέπει εξ αρχής να διαμορφωθούν τέτοιες αρχές και σχέσεις, ώστε να συμπλέουν προς την βασική κατεύθυνση της ζητούμενης νέας σχέσης κράτους και αθλητισμού. Ο επαγγελματικός αθλητισμός είναι για παράδειγμα σημαντικότερος τομέας που χρήζει νέας αντιμετώπισης. Για την διαμόρφωση του συνολικού νομικού πλαισίου της νέας νομικής θεώρησης της σχέσης κράτους και αθλητισμού απαιτείται αυτονομία όχι μόνο η τεχνοκρατική μελέτη, άποψη και εμπειρία αλλά και ο συνδυασμός της με την σύγχρονη πρακτική της νέας αθλητικής πραγματικότητας, την οποία μόνο το ίδιο το αθλητικό κίνημα μπορεί να προσφέρει και, φυσικά, ειλικρινά επιζητούμε.

B. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Το δεύτερο κεφάλαιο της ΕΑΔ είναι αφιερωμένο αποκλειστικά στην αυτούσια παράθεση νομοθετικών κειμένων που έχουν άμεσα ή έμμεσα σαν αντικείμενο τον Ελληνικό Αθλητισμό. Στη θέση αυτή θα δημοσιεύουμε επίσης υπουργικές αποφάσεις, διατάγματα, κανονισμούς, εγκυκλίους, καταστατικά ομοσπονδιών κλπ. Μάλιστα θα δημοσιεύονται και παλαιότερα νομοθετήματα, εφόσον φυσικά εξακολουθούν να ισχύουν και να παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την σύγχρονη αθλητική πραγματικότητα.

**Οργανωτική Επιτροπή Μεσογειακών Αγώνων - Βόλος 2013
και άλλες διατάξεις**

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ - ΒΟΛΟΣ 2013**

Άρθρο 1

**Σύσταση Οργανωτικής Επιτροπής Μεσογειακών Αγώνων -
Βόλος 2013**

1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας και την επωνυμία «Οργανωτική Επιτροπή Μεσογειακών Αγώνων - Βόλος 2013 Α.Ε.» και το διακριτικό τίτλο «Βόλος 2013» (εφεξής: Βόλος 2013). Για τις διεθνείς σχέσεις και συναλλαγές της Βόλος 2013, η επωνυμία και ο διακριτικός της τίτλος μπορεί να αποδίδονται σε πιστή μετάφραση σε ξένη γλώσσα.

2. Η Βόλος 2013 δεν ανήκει στο δημόσιο τομέα, λειτουργεί κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και συμπληρωματικά από τη νομοθεσία περί ανωνύμων εταιρειών.

3. Η Βόλος 2013 τελεί υπό την εποπτεία των Υπουργών Πολιτισμού και Οικονομίας και Οικονομικών.

Άρθρο 2

Σκοπός

Σκοπός της Βόλος 2013 είναι η οργάνωση των Μεσογειακών Αγώνων του 2013 στο Βόλο και στη Λάρισα. Η Βόλος 2013 ενεργεί ως Οργανωτική Επιτροπή των Μεσογειακών Αγώνων και ασκεί όλες τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στις διατάξεις του Χάρτη της Διεθνούς Επιτροπής Μεσογεια-

κών Αγώνων (Δ.Ε.Μ.Α.) και στη Σύμβαση που υπογράφηκε την 27η Οκτωβρίου 2007 στην Πεσκάρα μεταξύ της Δ.Ε.Μ.Α., του Δήμου Βόλου και της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής της Ελλάδος (Ε.Ο.Ε.). Προς εκπλήρωση του σκοπού της, η Βόλος 2013 μπορεί, κατ' ανάλογη εφαρμογή των παραγράφων 6, 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 2229/1994 (ΦΕΚ 138 Α), να ιδρύει άλλες εταιρείες ή να συμμετέχει σε εταιρείες ιδίως:

α. Για την κατασκευή ειδικών τεχνικών έργων που ανατίθενται στη Βόλος 2013 με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

β. Για τη διαμόρφωση της αναγκαίας τηλεπικοινωνιακής και ραδιοτηλεοπτικής υποδομής και υποδομής πληροφορικής.

γ. Για την οργάνωση της φιλοξενίας και την τουριστική υποστήριξη των Μεσογειακών Αγώνων.

δ. Για τη διεθνή επικοινωνιακή προβολή των Μεσογειακών Αγώνων και των συναφών εκδηλώσεων σε συνδυασμό και με τη γενικότερη τουριστική προβολή της Χώρας.

ε. Για την οικονομική εκμετάλλευση της όλης διοργάνωσης.

στ. Για τη διοργάνωση της Πολιτιστικής Μεσογειακάδας κατά τα οριζόμενα στον υποβληθέντα στη Δ.Ε.Μ.Α. φάκελο διεκδίκησης των Μεσογειακών Αγώνων.

Άρθρο 3

Έδρα

Ως έδρα της Βόλος 2013 ορίζεται ο Δήμος Βόλου. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της μπορεί να ιδρύνονται υποκαταστήματα ή γραφεία της Βόλος 2013 οπουδήποτε εντός της Ελληνικής επικράτειας και στο εξωτερικό.

Άρθρο 4

Διάρκεια

Η διάρκεια της Βόλος 2013 αρχίζει από την καταχώριση της στο οικείο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών και λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2013, οπότε και τίθεται υπό εκκαθάριση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 20 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 5

Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο της Βόλος 2013 ορίζεται σε είκοσι οκτώ εκα-

τομύρια (28.000.000) ευρώ και διαιρείται σε διακόσιες ογδόντα χιλιάδες (280.000) μη μεταβιβάσιμες ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας εκατό (100) ευρώ η καθεμία.

Μετοχικοί τίτλοι δεν εκδίδονται, ο δε αριθμός των μετοχών αποδεικνύεται από το εκάστοτε ισχύον καταστατικό της Βόλος 2013. Το μετοχικό κεφάλαιο αναλαμβάνεται και καλύπτεται εξ ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο. Η καταβολή του κεφαλαίου θα γίνει τμηματικά με την πρώτη δόση ύψους τριών εκατομμυρίων τετρακοσίων δέκα χιλιάδων (3.410.000) ευρώ να καταβάλλεται σε μετρητά εντός ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ενώ το υπόλοιπο θα καταβληθεί σε τέσσερις (4) ετήσιες δόσεις ύψους τεσσάρων εκατομμυρίων εξακοσίων εβδομήντα χιλιάδων (4.670.000) ευρώ, έξι εκατομμυρίων εννιακοσίων εξήντα χιλιάδων (6.960.000) ευρώ, επτά εκατομμυρίων επτακοσίων χιλιάδων (7.700.000) ευρώ και πέντε εκατομμυρίων διακοσίων εξήντα χιλιάδων (5.260.000) ευρώ, αντίστοιχα, οι οποίες θα καταβάλλονται μέχρι το τέλος του Ιανουαρίου εκάστου έτους από το 2010 έως το 2013. Τυχόν καταβληθέντα στη δικαιοπάροχο της Βόλος 2013 ποσά θα συμψηφισθούν κατά την καταβολή της πρώτης ως άνω δόσης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού πιστοποιείται η καταβολή του αρχικού κεφαλαίου και κάθε αύξησής του. Αυξήσεις κεφαλαίου γίνονται στο άρτιο, οι δε νέες μετοχές αναλαμβάνονται αποκλειστικά από το Ελληνικό Δημόσιο και είναι αμεταβίβαστες. Ο μέτοχος, εκπροσωπούμενος από τους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού, ασκεί τα δικαιώματα του στη Γενική Συνέλευση, όπως προβλέπεται στη σχετική νομοθεσία.

Άρθρο 6

Όργανα διοίκησης

Όργανα διοίκησης της Βόλος 2013 είναι η Γενική Συνέλευση και το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.).

Άρθρο 7

Διοικητικό Συμβούλιο

1. Η Βόλος 2013 διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο του οποίου ο αριθμός των μελών δεν μπορεί να υπερβεί τα δεκαπέντε (15), ανάμεσα στα οποία περιλαμβάνονται οι Δήμαρχοι Βόλου, Λάρισας, Νέας Ιωνίας Βόλου,

ο Πρόεδρος της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής, καθώς και ο Έλληνας μέλος της Δ.Ο.Ε..

2. Η θητεία των μελών του Δ.Σ. αρχίζει από τη δημοσίευση της υπουργικής απόφασης της παραγράφου 3 και λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2013. Τα μέλη του Δ.Σ. μπορούν να αντικατασταθούν και πριν τη λήξη της θητείας τους με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Η θητεία των μελών παρατείνεται και μετά τη λήξη της μέχρι τη θέση της Βόλος 2013 υπό εκκαθάριση. Η ιδιότητα μέλους του Δ.Σ. δεν είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου.

3. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού ορίζονται τα μέλη του πρώτου Δ.Σ. της Ανώνυμης Εταιρίας.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού καθορίζονται οι μηνιαίες αποδοχές του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου. Η συμμετοχή των υπολοίπων μελών του Δ.Σ. στις συνεδριάσεις είναι τιμητική και κατά συνέπεια άμισθη.

Άρθρο 8

Αρμοδιότητες Δ.Σ.

1. Το Δ.Σ. είναι αρμόδιο να αποφασίζει για όλα τα θέματα που ανάγονται στη διαχείριση της περιουσίας και την εκπροσώπηση της Βόλος 2013, λαμβάνοντας όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα και αποφάσεις για την πραγματοποίηση του σκοπού της. Εξαιρούνται από την αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου τα θέματα εκείνα, τα οποία υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης ή εκείνα για τα οποία έχει ήδη αποφανθεί η Γενική Συνέλευση.

2. Ειδικότερα το Δ.Σ. εκπροσωπεί την Βόλος 2013 στην Ελλάδα και στο εξωτερικό ενώπιον δημοσίων, δικαστικών, δημοτικών, κοινοτικών, εκκλησιαστικών και λοιπών αρχών, φυσικών ή νομικών προσώπων, διεθνών οργανισμών πάσης φύσεως, ενώπιον όλων γενικά των δικαστηρίων ελληνικών και αλλοδαπών, παντός βαθμού και δικαιοδοσίας και ενώπιον του Αρείου Πάγου, του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως και κάθε άλλου δικαστηρίου στην Ελλάδα, πολιτικού, ποινικού ή διοικητικού και ενώπιον κάθε άλλης κρατικής αρχής, εγείρει αγωγές και υποβάλλει μηνύσεις, ασκεί ένδικα μέσα τακτικά ή έκτακτα, προσφυγές, αποφασίζει για την παράσταση της Βόλος 2013, ως πολιτικώς ενάγουσας, ορίζοντας το προς τούτο πλη-

ρεξούσιο για την παράσταση, επάγει και αντεπάγει όρκους, παραιτείται από τέτοιες αγωγές, μηνύσεις και ένδικα μέσα, και από τα σχετικά δικαιώματα, προσβάλλει έγγραφα ως πλαστά, ασκεί αγωγές, καταργεί δίκες, συνομολογεί συμβιβασμούς, δικαστικούς και εξώδικους, με οποιουδήποτε οφειλέτες ή πιστωτές της Βόλος 2013 και με οποιουδήποτε όρους και συνομολογεί διαιτησίες, για όλες τις πιο πάνω πράξεις. Περαιτέρω το Δ.Σ. εκπροσωπεί την Βόλος 2013 και αναλαμβάνει χρήματα, εκδίδει και οπισθογραφεί επιταγές, εκδίδει, αποδέχεται συναλλαγματικές, εφόσον αυτό απαιτεί η επιδίωξη των εταιρικών σκοπών, και αγοράζει τον απαραίτητο εξοπλισμό σε μηχανήματα, επιστημονικά μέσα και όργανα. Επιπλέον, συνάπτει πάσης φύσεως δανειστικές και άλλες συμβάσεις με τις Τράπεζες, καθώς και πιστώσεις με ανοικτό ή αλληλόχροο λογαριασμό με όποιους όρους εγκρίνει, παρέχει εξοφλήσεις και οποιουδήποτε αλλαγές, αγοράζει, πουλάει και ενεχυράζει χρηματούγραφα και άλλα κινητά πράγματα, παρέχει και λαμβάνει δάνεια για λογαριασμό της Βόλος 2013, με επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 23α του κ.ν. 2190/1920, ομοίως συνομολογεί δάνεια, απλά ή τοκοχρεολυτικά, όλα με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 23 του παρόντος. Παρέχει εντολές πληρωμής και αναγνωρίζει υποχρεώσεις, εκχωρεί και ενεχυράζει απαιτήσεις, συναλλαγματικές, γραμμάτια, χρεωστικές κατά τρίτων αποδείξεις, απαιτήσεις κατά τρίτων με οποιουδήποτε όρους, εγκρίνει, παρέχει εγγυήσεις υπέρ τρίτων, εφόσον αυτό απαιτεί η επιδίωξη των εταιρικών σκοπών, συνάπτει κάθε είδους συμβάσεις και συμφωνίες μετά τρίτων φυσικών ή νομικών προσώπων, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 23α του κ.ν. 2190/1920 (ΦΕΚ 37 Α) και του άρθρου 23 του παρόντος, διορίζει δικηγόρους και άλλους πληρεξούσιους προς εκπροσώπηση της Βόλος 2013 ενώπιον των δικαστικών και λοιπών αρχών και για οποιαδήποτε ενέργεια των παραπάνω πράξεων προσλαμβάνει και απολύει το υπαλληλικό και εργατικό προσωπικό της Βόλος 2013 και γενικά διοικεί και διαχειρίζεται την εταιρική περιουσία και συνάπτει συμβόλαια για λογαριασμό της Βόλος 2013 σχετικά με τις παραπάνω διατάξεις και οποιουδήποτε άλλες.

3. Το Δ.Σ. μετά τη συγκρότηση του σε σώμα αποφασίζει τη συγκρότηση Τεχνικής Επιτροπής αποτελούμενης από πέντε (5) μέλη κατά ανώτατο όριο. Επικεφαλής της Επιτροπής ορίζεται ο Διευθύνων Σύμβουλος. Μέλη του Δ.Σ. δεν δύνανται να αποτελέσουν μέλη της Τεχνικής Επιτροπής.

4. Η πιο πάνω απαρίθμηση των αρμοδιοτήτων του Δ.Σ. δεν είναι περιοριστική, αλλά απλώς ενδεικτική.

5. Πράξεις του Δ.Σ., ακόμη και αν είναι εκτός του εταιρικού σκοπού, δεσμεύουν την Βόλος 2013 απέναντι στους τρίτους, εκτός αν αποδειχθεί ότι ο τρίτος γνώριζε την υπέρβαση του εταιρικού σκοπού ή όφειλε να την γνωρίζει.

Δεν συνιστά απόδειξη μόνη ή τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας ως προς το καταστατικό της Βόλος 2013 ή τις τροποποιήσεις του.

6. Περιορισμοί της εξουσίας του Δ.Σ. από το Καταστατικό ή από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης δεν αντιτάσσονται στους καλόπιστους τρίτους, ακόμη και αν έχουν υποβληθεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας.

7. Η Βόλος 2013, με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου, αναλαμβάνει υποχρεώσεις και δεσμεύσεις με τις υπογραφές ενός ή και περισσότερων εξουσιοδοτημένων μελών του Δ.Σ. υπό την εταιρική επωνυμία.

8. Το Δ.Σ. μπορεί με απόφαση του να αναθέτει την άσκηση όλων ή μερικών εκ των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του (εκτός από αυτές που απαιτούν συλλογική ενέργεια), καθώς και την εκπροσώπηση της Βόλος 2013, σε ένα ή περισσότερα μέλη του, στον Πρόεδρο ή και Διευθύνοντα Σύμβουλο αυτής ή διευθυντές της Βόλος 2013 καθορίζοντας συγχρόνως και την έκταση αυτής της ανάθεσης.

Οι αρμοδιότητες του Δ.Σ. τελούν υπό την επιφύλαξη των άρθρων 10 και 23α του κ.ν. 2190/1920.

Άρθρο 9

Συγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου

Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού ορίζεται ο εκάστοτε Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος του Δ.Σ. της Βόλος 2013.

Άρθρο 10

Αναπλήρωση μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου

Αν για οποιονδήποτε λόγο κενωθεί θέση συμβούλου ή συμβούλων και εφόσον η αναπλήρωσή τους δεν είναι δυνατή από αναπληρωματικά μέλη που έχουν τυχόν εκλεγεί από τη γενική συνέλευση κατά το άρθρο 16 του παρόντος, οι σύμβουλοι που απομένουν, εφόσον είναι τουλάχιστον τρεις, εκλέγουν προσωρινά αντικαταστάτη ή αντικαταστάτες για το υπόλοιπο της θητείας του συμβούλου που αναπληρώνεται.

Η εκλογή αυτή υποβάλλεται στη δημοσιότητα του άρθρου 7β του κ.ν. 2190/1920 και ανακοινώνεται από το Δ.Σ. στην αμέσως επόμενη τακτική ή

έκτακτη Γενική Συνέλευση, η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες, ακόμη και αν δεν έχει αναγραφεί σχετικό θέμα στην ημερήσια διάταξη. Οι πράξεις του συμβούλου ή των συμβούλων, που εκλέχτηκαν με αυτόν το τρόπο θεωρούνται έγκυρες, ακόμη και αν η εκλογή του δεν έχει εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση. Σε κάθε περίπτωση, τα απομένοντα μέλη του Δ.Σ., ανεξάρτητα από τον αριθμό τους, μπορούν να προβούν σε σύγκληση γενικής συνέλευσης με αποκλειστικό σκοπό την εκλογή νέου Δ.Σ..

Άρθρο 11

Σύγκληση του Διοικητικού Συμβουλίου

1. Το Δ.Σ. συνεδριάζει στην έδρα της Βόλος 2013 τουλάχιστον μία φορά τον μήνα.

Το Δ.Σ. δύναται κατ' εξαίρεση να συνεδριάζει στη Λάρισα και στην Αθήνα, αν τούτο είναι αναγκαίο από τις περιστάσεις. Δύναται επίσης να συνεδριάζει και σε άλλο τόπο, εφόσον στη συνεδρίαση αυτή παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του και η πλειοψηφία δεν αντιλέγει στην πραγματοποίηση της συνεδρίασης και στη λήψη αποφάσεων.

Το Δ.Σ. συνεδριάζει εγκύτως με τηλεδιάσκεψη εφόσον η πρόσκληση προς τα μέλη του περιλαμβάνει τις αναγκαίες πληροφορίες για τη συμμετοχή τους στη συνεδρίαση.

2. Το Δ.Σ. συγκαλείται από τον Πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του με πρόσκληση που γνωστοποιείται στα μέλη του δύο (2) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Στην πρόσκληση πρέπει απαραίτητα να αναγράφονται με σαφήνεια και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, διαφορετικά η λήψη αποφάσεων επιτρέπεται μόνο εφόσον παρίστανται όλα τα μέλη του και κανένα δεν αντιλέγει στην πραγματοποίηση της συνεδρίασης και στη λήψη αποφάσεων.

Τη σύγκληση του Δ.Σ. μπορεί να ζητήσουν δύο από τα μέλη του με αίτηση τους προς τον Πρόεδρο αυτού ή τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υποχρεούνται να συγκαλέσουν το Δ.Σ. προκειμένου να συνέλθει μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από την υποβολή της αίτησης. Στην αίτηση πρέπει να αναφέρονται με ποινή απαραδέκτου με σαφήνεια τα θέματα που θα απασχολήσουν το Δ.Σ..

3. Σε περίπτωση άρνησης του Προέδρου ή του αναπληρωτή να συγκαλέσει το Δ.Σ. μέσα στην παραπάνω προθεσμία, ή εκπρόθεσμης σύγκλησης του,

επιτρέπεται στα μέλη που ζήτησαν τη σύγκληση να συγκαλέσουν αυτά το Δ.Σ. μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από τη λήξη του επταήμερου γνωστοποιώντας τη σχετική πρόσκληση στα λοιπά μέλη του Δ.Σ.

Άρθρο 12

Αντιπροσώπηση μελών - Απαρτία - Πλειοψηφία

1. Σύμβουλος που απουσιάζει μπορεί να εκπροσωπείται από άλλο σύμβουλο. Κάθε σύμβουλος μπορεί να εκπροσωπεί ένα μόνο σύμβουλο που απουσιάζει.

2. Το Δ.Σ. βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα, όταν παρίσταται ή αντιπροσωπεύεται σε αυτό το ήμισυ πλέον ενός των συμβούλων. Προς εξεύρεση του αριθμού απαρτίας παραλείπεται τυχόν προκύπτον κλάσμα.

3. Οι αποφάσεις του Δ.Σ. λαμβάνονται έγκυρα με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και αντιπροσωπευόμενων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας δεν υπερισχύει η ψήφος του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου.

4. Σε θέματα ελάσσονος σημασίας, η κατάρτιση και υπογραφή πρακτικού από όλα τα μέλη του Δ.Σ. ή τους νόμιμους αντιπροσώπους τους ισοδυναμεί με απόφαση του Δ.Σ., ακόμα και αν δεν έχει προηγηθεί συνεδρίαση.

Άρθρο 13

Πρακτικά Δ.Σ.

1. Οι συζητήσεις και αποφάσεις του Δ.Σ. μαγνητοφωνούνται και καταχωρούνται σε ειδικό βιβλίο που μπορεί να τηρείται και κατά το μηχανογραφικό σύστημα.

Ύστερα από αίτηση μέλους του Δ.Σ. ο Πρόεδρος υποχρεούται να καταχωρίσει στα πρακτικά ακριβή περίληψη της γνώμης του. Στο βιβλίο αυτό καταχωρείται επίσης κατάλογος των παρασπώντων ή αντιπροσωπευθέντων κατά τη συνεδρίαση μελών του Δ.Σ..

2. Αντίγραφα και αποσπάσματα των πρακτικών του Δ.Σ. εκδίδονται επίσημως από τον Πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του, χωρίς να απαιτείται άλλη επικύρωση τους.

3. Αντίγραφα πρακτικών συνεδριάσεων του Δ.Σ., για τα οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης τους στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών, σύμφωνα με το άρθρο 7β του κ.ν. 2190/1920, υποβάλλονται στην αρμόδια Εποπτεύουσα Αρχή μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από τη συνεδρίαση του Δ.Σ..

Άρθρο 14

Πρόεδρος Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. συγκαλεί το Δ.Σ., προεδρεύει των συνεδριάσεων του και ασκεί όλες τις αρμοδιότητες που καθορίζονται με αποφάσεις του Δ.Σ.. Τον Πρόεδρο απόντα ή κωλυόμενο αναπληρώνουν κατά σειρά ο Διευθύνων Σύμβουλος, ο Αντιπρόεδρος ή άλλο μέλος του Δ.Σ. που ορίζεται από αυτό.

Άρθρο 15

Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Διευθύνων Σύμβουλος προΐσταται των υπηρεσιών της Βόλος 2013, διευθύνει το έργο της, ελέγχει και εποπτεύει σε καθημερινή βάση το προσωπικό, εκτελεί τις αποφάσεις του Δ.Σ., καταρτίζει τις συμβάσεις της Βόλος 2013 και ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που καθορίζεται με αποφάσεις του Δ.Σ.. Ο Διευθύνων Σύμβουλος είναι πλήρους απασχόλησης και συνδέεται με την Βόλος 2013 με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου. Τον Διευθύνοντα Σύμβουλο απόντα ή κωλυόμενο αναπληρώνει μέλος του Δ.Σ. που ορίζεται από αυτό. Ως αναπληρωτής του Διευθύνοντος Συμβούλου μπορεί να ορισθεί και ο Πρόεδρος του Δ.Σ..

Άρθρο 16

Αρμοδιότητα Γενικής Συνέλευσης

1. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Βόλος 2013 είναι το ανώτατο όργανο της και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε υπόθεση που αφορά την Βόλος 2013.

2. Η Γενική Συνέλευση είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει για την:

- α) αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου,
- β) εκλογή των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Η Γενική Συνέλευση δύναται να εκλέγει και αναπληρωματικά μέλη του Δ.Σ. για την αντικατάσταση μελών που παραιτήθηκαν, αποβίωσαν ή απώλεσαν την ιδιότητα τους με οποιονδήποτε άλλο τρόπο,
- γ) διανομή των κερδών,
- δ) έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Βόλος 2013,
- ε) διορισμό των εκκαθαριστών,
- στ) εκλογή των ελεγκτών,
- ζ) απαλλαγή του Δ.Σ. και των Ελεγκτών από κάθε ευθύνη αποζημίωσης,
- η) λήψη αποφάσεων σε θέματα που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα του Δι-

οικητικού Συμβουλίου, εφόσον επ' αυτών δεν κατέστη δυνατή η λήψη απόφασης από το Διοικητικό Συμβούλιο λόγω μη επίτευξης της αναγκαίας απαρτίας σε τρεις (3) ή περισσότερες συναπτές συνεδριάσεις του.

3. Δεν ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσεως η εκλογή κατά το καταστατικό συμβούλων σε αντικατάσταση παραιτηθέντων, αποθανόντων ή απωλεσάντων την ιδιότητα τους με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 10 του παρόντος.

Άρθρο 17

Σύγκληση Γενικής Συνέλευσης

1. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο και συνέρχεται τακτικά στην έδρα της Βόλος 2013 ή στην Αθήνα τουλάχιστον μια φορά το χρόνο, πάντοτε μέσα στο πρώτο εξάμηνο από τη λήξη κάθε εταιρικής χρήσης.

Το Δ.Σ. μπορεί να συγκαλεί σε έκτακτη συνεδρίαση τη Γενική Συνέλευση των μετόχων όταν το κρίνει σκόπιμο.

2. Για την άσκηση των δικαιωμάτων του ως μετόχου, το Δημόσιο εκπροσωπείται από τους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού ή από νόμιμα εξουσιοδοτημένα όργανα ή πρόσωπα.

Άρθρο 18

Απόφαση απαλλαγής μελών του Δ.Σ. και ελεγκτών

Μετά την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, η Γενική Συνέλευση με ειδική ψηφοφορία, που ενεργείται με ονομαστική κλήση, αποφαινεται για την απαλλαγή των μελών του Δ.Σ. και των ελεγκτών από κάθε ευθύνη για αποζημίωση.

Η απαλλαγή του Διοικητικού Συμβουλίου είναι ανίσχυρη στις περιπτώσεις του άρθρου 22α του κ.ν. 2190/1920.

Άρθρο 19

Εταιρική χρήση

Η εταιρική χρήση είναι δωδεκάμηνης διάρκειας, αρχίζει την 1 η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους, εκτός της πρώτης εταιρικής χρήσης, η οποία αρχίζει από τη νόμιμη σύσταση της Βόλος 2013 και λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2010. Η Βόλος 2013 ελέγχεται από δύο (2) ορκωτούς ελε-

γκτές - λογιστές που εκλέγονται κάθε χρόνο, μαζί με ισάριθμους αναπληρωτές τους, από την τακτική Γενική Συνέλευση, οι οποίοι μπορεί να προέρχονται και από διεθνή ελεγκτική εταιρεία. Οι ελεγκτές της πρώτης εταιρικής χρήσης και η αμοιβή τους θα ορισθούν με απόφαση έκτακτης Γενικής Συνέλευσης, που θα πρέπει να συγκληθεί εντός του πρώτου τριμήνου από τη σύσταση της Βόλος 2013. Ο εσωτερικός έλεγχος διενεργείται και ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας καταρτίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 του ν. 3429/2005 (ΦΕΚ 314 Α). Ο διαχειριστικός έλεγχος της Βόλος 2013 για κάθε εταιρική χρήση και τυχόν έκτακτος έλεγχος, κατόπιν παραγγελίας είτε του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών είτε του Υπουργού Πολιτισμού είτε και των δύο μαζί, ασκούνται από τριμελή Ελεγκτική Επιτροπή αποτελούμενη από δικαστικούς λειτουργούς του Ελεγκτικού Συνεδρίου που ορίζονται με απόφαση του Προέδρου του. Η Ελεγκτική Επιτροπή συντάσσει πόρισμα, το οποίο υποβάλλει στους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού, τυχόν άλλους συναρμόδιους Υπουργούς και τη Βουλή.

Άρθρο 20

Λύση και εκκαθάριση

Με τη λήξη της διάρκειας της Βόλος 2013 αυτή τελεί αυτοδικαίως υπό εκκαθάριση, η οποία διέπεται από τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920. Οι εκκαθαριστές ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και

Οικονομικών και Πολιτισμού διατίθεται, αφού γίνει ο κατ' άρθρο 32 της από 27.10.2007 Σύμβασης που υπεγράφη μεταξύ της Διεθνούς Επιτροπής Μεσογειακών Αγώνων (ΔΕΜΑ), του Δήμου Βόλου και της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής (Ε.Ο.Ε.) καταμερισμός του πλεονάσματος, η ακίνητη και κινητή περιουσία της Βόλος 2013 για την κάλυψη κοινωνικών, εκπαιδευτικών, πολιτιστικών και αθλητικών αναγκών. Ειδικά οι συμβάσεις του προσωπικού, οποιασδήποτε φύσεως, λύονται σε κάθε περίπτωση αζημίως για την Οργανωτική Επιτροπή στις 31.12.2013. Οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν και για τις εταιρείες που ιδρύονται από την Βόλος 2013.

Άρθρο 21

Καταχώριση καταστατικού

Η καταχώριση του καταστατικού της Βόλος 2013 στο Μητρώο Ανωνύμων

Εταιρειών συντελείται κατόπιν αίτησης της Βόλος 2013, στην οποία επισυνάπτεται το Φύλλο της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, στο οποίο θα δημοσιευθεί ο παρών νόμος. Για τη νόμιμη ίδρυση της Βόλος 2013 ουδεμία άλλη διοικητική απόφαση ή έγκριση απαιτείται.

Άρθρο 22

Θέματα προσωπικού

1. Το προσωπικό της Βόλος 2013 προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου έπειτα από δημόσια προκήρυξη στην οποία καθορίζονται τα προσόντα, η διαδικασία επιλογής και ο χρόνος υποβολής των δικαιολογητικών.

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού επιτρέπεται η απόσπαση στην Βόλος 2013, ύστερα από κοινή εισήγηση του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου της, προσωπικού προερχόμενου από υπηρεσίες και φορείς του δημόσιου τομέα ή νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου εποπτευομένων από τους κατά περίπτωση αρμόδιους δημόσιους φορείς ή οργανισμούς, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης. Η απόσπαση αυτή ισχύει για ορισμένο χρόνο και μπορεί να ανανεώνεται. Οι αποσπώμενοι συνεχίζουν να μισθοδοτούνται από το φορέα προέλευσης τους. Σε αυτούς καταβάλλονται οι αποδοχές της οργανικής τους θέσης. Ο χρόνος της απόσπασης θεωρείται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για κάθε συνέπεια, στην υπηρεσία ή το φορέα προέλευσης τους. Η Βόλος 2013 δύναται να προσλαμβάνει εκπαιδευόμενους του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) (πρόγραμμα Stage), σε ποσοστό ύψους 10% επί του συνόλου του προσωπικού που απασχολεί.

3. Οι αμοιβές, αποζημιώσεις και αντιμισθίες του προσωπικού, που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, καθώς και ο τρόπος καταβολής αυτών, ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού κατόπιν εισήγησης του Δ.Σ..

4. Οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν και για τις εταιρείες που ιδρύονται από την Βόλος 2013.

Άρθρο 23

Συμβάσεις

1. Με κανονισμούς, που καταρτίζονται από το Δ.Σ. της Βόλος 2013 μετά

από πρόταση του Προέδρου ή του Διευθύνοντος Συμβούλου, εγκρίνονται από τους Υπουργούς Πολιτισμού, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών, δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και γνωστοποιούνται στην αρμόδια Επιτροπή της Βουλής, ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για: α) την ανάθεση εκπόνησης μελετών και παροχής υπηρεσιών,

β) τη διενέργεια προμηθειών,

γ) την κατασκευή έργων και

δ) τη σύναψη, εκτέλεση και λύση των σχετικών με τις παραπάνω περιπτώσεις α' και β' συμβάσεων. Με τους κανονισμούς αυτούς επιτρέπεται να ρυθμίζονται τα παραπάνω θέματα κατά παρέκκλιση από κάθε διάταξη νόμου ή κανονιστικής πράξης, εκτός από τους σχετικούς κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε οι κανόνες αυτοί έχουν ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία είτε όχι. Ως προς τις θυγατρικές εταιρείες της Βόλος 2013, σε περίπτωση που ιδρυθούν τέτοιες, ισχύει η παράγραφος 8 του άρθρου 5 του ν. 2229/1994 (ΦΕΚ 138 Α). Εταιρείες ή κοινοπραξίες στις οποίες μετέχουν ως εταίροι, ως μέτοχοι, ως μέλη του Δ.Σ. ή ως στελέχη τα μέλη του Δ.Σ. της Βόλος 2013 και των θυγατρικών της εταιρειών δεν επιτρέπεται, επί ποινή ακυρότητας της σχετικής σύμβασης, να συμβάλλονται με την Βόλος 2013. Κάθε είδους σύμβαση, με την οποία προκαλούνται έσοδα ή δαπάνες για την Βόλος 2013 ποσού μεγαλύτερου του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ, ελέγχεται προηγουμένως ως προς τη νομιμότητα της και τη συμφωνία της με τους όρους του καταστατικού και των οικείων κανονισμών (μελετών, υπηρεσιών, έργων ή προμηθειών) της Βόλος 2013 από την τριμελή Ελεγκτική Επιτροπή του άρθρου 19 του παρόντος. Κατακερματισμός συμβάσεων που έχουν το αυτό ή συναφές αντικείμενο δεν επιτρέπεται. Η Ελεγκτική Επιτροπή εκδίδει την απόφαση εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών. Παρερρομένης απράκτου της άνω προθεσμίας η σύμβαση θεωρείται εγκριθείσα.

2. Ο Πρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος, τα μέλη του Δ.Σ., οι Γενικοί Διευθυντές και όλοι οι υπάλληλοι της Βόλος 2013 και των θυγατρικών της εταιρειών που εμπλέκονται με οποιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης των συμβάσεων μελετών, υπηρεσιών, έργων και προμηθειών, καθώς και τα μέλη των επιτροπών που συγκροτούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, υπάγονται στους, κατά το ν. 3213/2003 (ΦΕΚ 309 Α), όπως αυτός ισχύει, υπόχρεους για την υποβολή δήλωσης περιουσιακής κατάστασης. Ο

κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του ν. 3213/2003 κατάλογος συντάσσεται και αποστέλλεται από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. της Βόλος 2013. Οι διατάξεις του ν. 3023/2002 (ΦΕΚ 146 Α), όπως αυτός ισχύει, εφαρμόζονται αναλογικά και για τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.

3. Η παραχώρηση της χρήσης ακινήτων που γίνεται από οποιονδήποτε τρίτο προς την Βόλος 2013 χωρίς αντάλλαγμα, καθώς και οι δαπάνες για την ανακαίνιση και διαρρύθμιση των ακινήτων αυτών που πραγματοποιούνται από την Βόλος 2013, η οποία δεν δύναται να διαθέσει για το σκοπό αυτόν ποσό υπέρτερο του 10% της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου, δεν θεωρούνται εισόδημα για τον παραχωρούντα τη χρήση των ακινήτων, μη εφαρμοζομένων των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 20 και του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 2238/1994, ΦΕΚ 151 Α).

4. Για τα αγαθά επένδυσης τα οποία θα αποκτηθούν και θα εξυπηρετήσουν το σκοπό της Βόλος 2013 δεν ισχύουν οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 33 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000 - ΦΕΚ 248 Α), όπως ισχύει.

5. Τα έργα που αφορούν στη δημιουργία των αθλητικών εγκαταστάσεων που απαιτούνται για τη διεξαγωγή των Μεσογειακών Αγώνων του 2013, εκτός εκείνων που διέπονται από ειδικότερες διατάξεις, θα γίνουν με μέριμνα της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού ως αναθέτουσας αρχής κατά τις οικείες διατάξεις. Με απόφαση των Υπουργών Πολιτισμού, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του εκάστοτε συναρμόδιου Υπουργού ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 24

Νομική υπηρεσία

Για τη νομική εξυπηρέτηση και δικαστική εκπροσώπηση της Βόλος 2013 συγκροτείται με απόφαση του Δ.Σ. της Βόλος 2013, που λαμβάνεται με αυξημένη πλειοψηφία 3/4, νομική υπηρεσία από τέσσερις (4) δικηγόρους αυξημένων προσόντων με σχέση έμμισθης εντολής, δύο (2) εκ των οποίων είναι υποχρεωτικά δικηγόροι στον Άρειο Πάγο. Με όμοια απόφαση η Βόλος 2013 για τη νομική της εξυπηρέτηση δύναται να προσλαμβάνει δικηγόρους για ορισμένη υπόθεση, προς τους οποίους παρέχει σχετική εντολή.

Άρθρο 25

Παραχώρηση και μεταβίβαση κινητών και ακινήτων πραγμάτων

Η Βόλος 2013 δύναται να παραχωρεί τη χρήση ή να μεταβιβάζει την κυριότητα κινητών και ακινήτων πραγμάτων προς το Ελληνικό Δημόσιο, με αντάλλαγμα, το οποίο προσδιορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού, ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση του οργάνου διοίκησης της Βόλος 2013. Κινητά και ακίνητα της Βόλος 2013, που έχουν αποκτηθεί με δαπάνες του Ελληνικού Δημοσίου μετά την εκπλήρωση του σκοπού τους, παραδίδονται άνευ ανταλλάγματος στο Ελληνικό Δημόσιο. Με απόφαση των ίδιων Υπουργών επιτρέπεται να ανατίθεται η διοίκηση και διαχείριση των κινητών και ακινήτων του προηγούμενου εδαφίου, στην εταιρεία «Ολυμπιακά Ακίνητα Α.Ε.», η οποία τα διαθέτει, χωρίς αντάλλαγμα, σε υπηρεσίες του Δημοσίου ή τα διαχειρίζεται σύμφωνα με τη διάταξη της περιπτώσεως β' της παραγράφου 3 του άρθρου 17 του ν. 3016/2002 (ΦΕΚ 110 Α).

Άρθρο 26

Απαλλαγές

1. Η Βόλος 2013 απαλλάσσεται από κάθε δημόσιο, δημοτικό ή κοινοτικό, λιμενικό και διοικητικό τέλος, από το τέλος συναλλαγής ακινήτων, ή άλλο άμεσο ή έμμεσο φόρο ή εισφορά υπέρ τρίτων, εξαιρουμένου του ειδικού φόρου κατανάλωσης και του τέλους ταξινόμησης των αυτοκινήτων οχημάτων. Επίσης, απαλλάσσεται από το ΕΤΑΚ για τα ιδιοχρησιμοποιούμενα κτίσματα και φορολογείται με ένα τοις χιλίοις για τα λοιπά ακίνητα. Οι ανωτέρω απαλλαγές χορηγούνται τηρουμένων, σε κάθε περίπτωση, των σχετικών κοινοτικών οδηγιών και της νομοθεσίας που τις ενσωματώνει στην εσωτερική έννομη τάξη.

Προκειμένου για το φόρο προστιθέμενης αξίας εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/ 2000, ΦΕΚ 248 Α), όπως ισχύουν.

2. Στην περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος υπάγονται και τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται στην Βόλος 2013 λόγω δωρεάς ή χορηγίας σε αυτή. Τα ποσά αυτά κατατίθενται σε ειδικό λογαριασμό της Βόλος 2013 στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή σε τράπεζα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα και δεν υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος.

3. Οι συμβάσεις που συνάπτονται από τη Βόλος 2013, η εξόφληση αυτών και των επ' αυτών τόκων, καθώς και τα παρεπόμενα σύμφωνα απαλλάσσονται αντικειμενικά από φόρους, εισφορές και άλλες επιβαρύνσεις οποιασδήποτε φύσεως υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου ή τρίτου, εκτός από τα ανταποδοτικά τέλη, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των σχετικών κοινοτικών οδηγιών και της νομοθεσίας που τις ενσωματώνει στην εσωτερική έννομη τάξη. Προκειμένου για το φόρο προστιθέμενης αξίας εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000, ΦΕΚ 248 Α), όπως ισχύουν.

4. Το συνολικό ποσό των χορηγιών ή δωρεών, στις οποίες προβαίνουν επιχειρήσεις προς τη Βόλος 2013 εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της διαχειριστικής περιόδου, εντός της οποίας πραγματοποιείται η χορηγία ή η δωρεά, ή τμηματικά και ισόποσα από τα ακαθάριστα έσοδα της ίδιας χρήσης και των τεσσάρων επομένων με την προϋπόθεση ότι το ποσό κατατίθεται σε λογαριασμό στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή σε Τράπεζα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα.

5. Η Βόλος 2013 δικαιούται επιστροφής από το Ελληνικό Δημόσιο του φόρου προστιθέμενης αξίας που καταβάλλεται για όλα τα αγαθά και τις υπηρεσίες που παρέχονται σε αυτήν, κατά το μέτρο που ο φόρος προστιθέμενης αξίας που καταβλήθηκε υπερβαίνει τυχόν οφειλόμενο φόρο προστιθέμενης αξίας από την πραγματοποίηση φορολογητέων πράξεων. Η επιστροφή αυτή γίνεται μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης από τη Βόλος 2013. Ειδικά για την πρώτη επιστροφή η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να υπερβεί τους έξι (6) μήνες.

Άρθρο 27

Συνέργειες και εποπτεία

1. Για τον αποτελεσματικότερο συντονισμό των δράσεων της Βόλος 2013 με τους λοιπούς εμπλεκόμενους στο εγχείρημα φορείς του δημόσιου τομέα και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως ορίζεται Συντονιστική Επιτροπή, με συγκεκριμένες αρμοδιότητες, η οποία θα αποτελείται από τους Γενικούς Γραμματείς των Υπουργείων Πολιτισμού, της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Τουριστικής Ανάπτυξης, τον Γενικό Γραμματέα

Περιφέρειας Θεσσαλίας, καθώς και τον Πρόεδρο ή Διευθύνοντα Σύμβουλο της Βόλος 2013.

Στις Συνεδριάσεις της Επιτροπής καλούνται να παρευθύνουν και είτε να παρουσιάσουν την πρόοδο των θεμάτων αρμοδιότητας τους ή να αναλάβουν την προώθηση και επίλυση αντίστοιχων θεμάτων, οι «Υπεύθυνοι Μεσογειακών Αγώνων» κάθε Υπουργείου, οι οποίοι ορίζονται στην παράγραφο 2 κατωτέρω.

2. Με υπουργικές αποφάσεις μπορεί να ορίζεται σε κάθε Υπουργείο, αλλά και σε κάθε σχετικό με τη διοργάνωση φορέα του ευρύτερου δημοσίου τομέα, που εμπλέκεται στην οργάνωση των Μεσογειακών Αγώνων 2013, «Υπεύθυνος Μεσογειακών Αγώνων», ως σύνδεσμος χειρισμού, διεκπεραίωσης, προώθησης και εν γένει υποστήριξης των σχετικών με την οργάνωση θεμάτων. Με τις αποφάσεις αυτές ορίζονται οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του «Υπευθύνου Μεσογειακών Αγώνων».

Άρθρο 28

Προστασία των Συμβόλων και Σημάτων των Μεσογειακών Αγώνων

1. Οι διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 2598/1998 (ΦΕΚ 66 Α), όπως ισχύει, για την προστασία των Ολυμπιακών Συμβόλων και Σημάτων, εφαρμόζονται αναλόγως και για την προστασία των συμβόλων, εμβλημάτων, σημάτων, λογοτύπων, επωνυμίας, διακριτικού τίτλου και κάθε άλλου συναφούς γνωρίσματος της ΔΕΜΑ και της Βόλος 2013.

2. Το σύμβολο της ΔΕΜΑ και των Μεσογειακών Αγώνων (οι τρεις κύκλοι, η σημαία και η μασκότ των 17ων Αγώνων) προστατεύονται κατά τις διατάξεις του ν. 2239/1994 (ΦΕΚ 152 Α').

3. Τα Σύμβολα των Μεσογειακών Αγώνων, οι όροι, το δηλωτικό απόφθεγμα, τα εμβλήματα και τα σήματα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου έχουν αυτοδικαίως καταχωρηθεί στο αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Ανάπτυξης, χωρίς προηγούμενο έλεγχο της συνδρομής των προϋποθέσεων καταχώρισής τους.

4. Τα εμβλήματα, τα σύμβολα και τα σήματα που αναφέρονται στον παρόντα νόμο απολαύουν της προστασίας τόσο ως προς τις κλάσεις των εμπορευμάτων και προϊόντων όσο και για τις κλάσεις υπηρεσιών. Η προστασία των εμβλημάτων και των συμβόλων που αναφέρονται στο άρθρο αυτό είναι διαρκής.

5. α) Στην προस्ताσία του παρόντος άρθρου υπάγονται η επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος της Βόλος 2013, καθώς και των θυγατρικών της εταιρειών και ιδίως οι όροι «Βόλος - Λάρισα 2013», «Μεσογειακοί Αγώνες Βόλος - Λάρισα 2013», «Μεσογειακοί Αγώνες 2013», «Μεσογειακοί Αγώνες - Ελλάδα» και κάθε άλλος συναφής στα ελληνικά ή σε οποιαδήποτε ξένη γλώσσα. Η σχετική απαγόρευση εκτείνεται και στις χρήσεις των όρων αυτών ως ονομάτων στο διαδίκτυο.

β) Ως «Μεσογειακά Σύμβολα και Σήματα» νοούνται όλα τα προστατευόμενα αγαθά του παρόντος άρθρου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Πολιτισμού και Δικαιοσύνης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να προβλέπονται και άλλα συναφή προς αυτά αγαθά, που θα απολαύουν της ειδικής περί Μεσογειακών Συμβόλων και Σημάτων προστασίας. Τα Σύμβολα και Σήματα των Μεσογειακών Αγώνων προστατεύονται κατά τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, ιδίως του ν. 2239/1994 (ΦΕΚ 152 Α), επιφυλασσομένων των διατάξεων των επόμενων περιπτώσεων.

γ) Η νομιμότητα της καθ' οιονδήποτε τρόπο χρήσης των Συμβόλων και Σημάτων Μεσογειακών Αγώνων, ιδίως με την αναπαραγωγή, επίθεση ή απεικόνιση τους σε προϊόντα, αποδεικνύεται αποκλειστικά, είτε με έγγραφη συμφωνία του αδειούχου με την Βόλος 2013 που κατατίθεται στην αρμόδια ΔΟΥ ή καταχωρίζεται στα βιβλία σημάτων κατά τους όρους της παραγράφου 2 του άρθρου 16 του ν. 2239/1994, είτε με νόμιμο παραστατικό του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (τιμολόγιο εκδόσεως του αδειούχου), που θα πρέπει απαραίτητως να προσυπογράφεται από τη Βόλος 2013. Εν ελλείψει εκατέρωθεν των ανωτέρω εγγράφων, δεν επιτρέπεται άλλου είδους απόδειξη για τη νομιμότητα χρήσης των Μεσογειακών Συμβόλων και Σημάτων ή για τη γνησιότητα των προϊόντων και την προέλευση τους, ακόμη και στις διαδικασίες εκείνες όπου συγχωρείται η χρήση αποδεικτικών μέσων, που δεν πληρούν τους όρους του νόμου.

δ) Η κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 26 του ν. 2239/1994 αγωγή επί παραλείψει και αποζημιώσει μπορεί να εισαχθεί και στο δικαστήριο, στην περιφέρεια του οποίου η Βόλος 2013 έχει την έδρα της. Για κάθε περίπτωση προσβολής των συμβόλων και σημάτων των Μεσογειακών Αγώνων ή παράβασης των διατάξεων του ν. 146/1914 (ΦΕΚ 21 Α), το Δικαστήριο με την απόφαση του καταδικάζει τον εναγόμενο στην καταβολή χρηματικού ποσού για την ικανοποίηση της ηθικής βλάβης της ανώνυμης εταιρείας «Οργανωτική

Επιτροπή Μεσογειακών Αγώνων - Βόλος 2013 Α.Ε.», καθώς και κάθε άλλου προσώπου που βλάπτεται. Το ύψος του ποσού αυτού δεν μπορεί να είναι κατώτερο των οκτώ χιλιάδων (8.000) ευρώ.

ε) Τα ασφαλιστικά μέτρα για την προστασία των Συμβόλων και Σημάτων των Μεσογειακών Αγώνων διατάσσονται πάντοτε από τα Μονομελή Πρωτοδικεία. Η αίτηση μπορεί να εισαχθεί και στο δικαστήριο, στην περιφέρεια του οποίου η Βόλος 2013 έχει την έδρα της.

στ) Όποιος, χωρίς να κατέχει εκάτερο των εγγράφων που προβλέπεται στην περίπτωση γ' της παραγράφου αυτής χρησιμοποιεί καθ' οιονδήποτε τρόπο Σύμβολα και Σήματα των Μεσογειακών Αγώνων, ιδίως με την αναπαραγωγή, επίθεση ή απεικόνιση τους σε προϊόντα, ή διάθεση ή εμπορία ή κατοχή για διάθεση ή εμπορία των προϊόντων αυτών, ασχέτως του χρόνου αποκτήσεως τους, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και σε χρηματική ποινή τουλάχιστον χιλίων (1.000) ευρώ. Ανεξαρτήτως της καταδίκης ή μη του κατηγορουμένου για τα αδικήματα του προηγούμενου εδαφίου διατάσσεται η κατάσχεση και η δήμευση των προϊόντων

ζ) Οι αξιώσεις για παράλειψη, άρση της προσβολής ή αποζημίωσης του άρθρου 19 του ν. 146/1914 που αφορούν στην προστασία των Συμβόλων και Σημάτων των Μεσογειακών Αγώνων του παρόντος άρθρου, παραγράφονται μετά διετία, αφότου ο έχων την αξίωση έλαβε γνώση της πράξης και του υπόχρεου, σε κάθε δε περίπτωση μετά την πάροδο πέντε (5) ετών από την τέλεση της πράξης, οι δε σχετικές αγωγές που αφορούν στην άσκηση αυτοτελώς των παραπάνω αξιώσεων ή και στην ένωση τους με διαφορές από το ν. 2239/1994 περί σημάτων εκδικάζονται από το Μονομελές Πρωτοδικείο, ανεξαρτήτως ποσού, κατά τη διαδικασία των άρθρων 663 επ. του ΚΠολΔ. Οι αγωγές εκδικάζονται εντός δύο (2) μηνών, η δε προθεσμία κλήτευσης του αντιδίκου με επίδοση αντιγράφου του δικογράφου γίνεται τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Αναβολή της συζήτησης επιτρέπεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις μόνο μία φορά σε δικάσιμο εντός μηνός. Η απόφαση δημοσιεύεται, καθαρογράφεται και υπογράφεται σε τρεις (3) μήνες από τη συζήτηση και είναι προσωρινά εκτελεστή, η δε εκτέλεση της δεν αναστέλλεται. Αιτήσεις ασφαλιστικών μέτρων που αναφέρονται σε αξιώσεις της παρούσας παραγράφου εκδικάζονται εντός είκοσι (20) ημερών από την κατάθεση τους, η δε απόφαση εκδίδεται εντός μηνός από της συζήτησεως. Αναβολή της συζήτησης επιτρέπεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις μόνο μία φορά σε δικάσιμο εντός δεκαημέρου.

Άρθρο 29

Υποκατάσταση

Από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου η Βόλος 2013 υποκαθίσταται αυτοδικαίως στο σύνολο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Μεσογειακών Αγώνων 2013», που έχει συσταθεί με την υπ' αριθμ. 26334/10.6.2008 απόφαση του Υφυπουργού Πολιτισμού (ΦΕΚ 263 τ. ΥΟΔΔ) και η οποία καταργείται.

Άρθρο 30

Θέματα «Οργανωτικής Επιτροπής Παγκόσμιων Αγώνων Special Olympics Αθήνα 2011»

Τα προνόμια και οι απέλειες του άρθρου 26, καθώς και τα θέματα προσωπικού του άρθρου 22 του παρόντος νόμου εφαρμόζονται αναλόγως και υπέρ της «ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Παγκόσμιων Αγώνων Special Olympics Αθήνα 2011» που έχει συσταθεί με την υπ' αριθμ. 1217/11.1.2008 απόφαση του Υφυπουργού Πολιτισμού αρμόδιου για θέματα Αθλητισμού (ΦΕΚ 35 τ. ΥΟΔΔ) και έχει ήδη τροποποιηθεί με την με την υπ' αριθμ. 7929/27.2.2008 απόφαση του ως άνω Υφυπουργού (ΦΕΚ 89 τ. ΥΟΔΔ). Ειδικά οι συμβάσεις του προσωπικού, οποιασδήποτε φύσεως, λύονται σε κάθε περίπτωση αζημίως για την Οργανωτική Επιτροπή στις 31.12.2011.

Άρθρο 31

Απαλλοτριώσεις

α) Επιτρέπεται η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων ή η σύσταση επ' αυτών εμπραγμάτων δικαιωμάτων για την εκτέλεση έργων και εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν την τέλεση των Μεσογειακών Αγώνων του 2013 αμέσως, όπως αθλητικά κέντρα και εγκαταστάσεις, κέντρα ραδιοτηλεόρασης κ.λπ. ή εμμέσως, όπως είναι ιδίως η διάνοιξη, διαπλάτυνση, βελτίωση οδών και κυκλοφοριακών κόμβων εντός ή εκτός ρυμοτομικού σχεδίου, η απόκτηση κέντρων υποστήριξης αθλητικών κέντρων ή εγκαταστάσεων και συμπληρωματικών αυτών. Οι απαλλοτριώσεις αυτές κηρύσσονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Πολιτισμού, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού υπέρ της ανώνυμης εταιρείας «Οργανωτική Επιτροπή Μεσογει-

ακών Αγώνων - Βόλος 2013 Α.Ε.» ή του Ελληνικού Δημοσίου ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου ή δεύτερου βαθμού ή νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που είτε ανήκουν στο δημόσιο τομέα είτε στα οποία το Δημόσιο έχει πλειοψηφική συμμετοχή στο μετοχικό τους κεφάλαιο και με δαπάνη του υπέρ ου η απαλλοτρίωση, που ορίζεται με την πράξη κήρυξης της. Ακίνητα απαλλοτριωθέντα κατ' αυτόν τον τρόπο παραμένουν εσαεί στην αποκλειστική χρήση του Δημοσίου και αποκλείεται η καθ' οιονδήποτε τρόπο εμπορική τους αξιοποίηση.

β) Οι απαλλοτριώσεις Μεσογειακών Έργων που κηρύσσονται κατά την προηγούμενη περίπτωση α' εξυπηρετούν σκοπούς δημόσιας ωφέλειας και θεωρούνται κατεπείγουσες ή και μείζονος σημασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 32

Εκτέλεση εργασιών στο Νέο Μουσείο της Ακρόπολης

1. Η χρήση του υπόγειου χώρου στάθμευσης στο επίπεδο (-3) του κτιρίου του Νέου Μουσείου της Ακρόπολης μετατρέπεται σε χώρο αποθήκευσης αρχαιολογικών ευρημάτων.

2. Επιτρέπεται η κατασκευή μεταλλικής πέργκολας σκίασης επί του στεγάστρου της εισόδου (στο δεύτερο επίπεδο πάνω από το ισόγειο (+2)), η οποία τοποθετείται κεντρικά ακολουθώντας περίπου το σχήμα του δημιουργηθέντος ανοίγματος προς την ανασκαφή (επίπεδο +0).

3. Στην κύρια είσοδο του Μουσείου από την οδό Διονυσίου Αρεοπαγίτου και συγκεκριμένα στη δεξιά πλευρά του κλιμακωστασίου εισόδου, κατασκευάζεται φυλάκιο μεγέθους περίπου 2,80 X 3,00 μ..

Η έγκριση και ρύθμιση του παρόντος άρθρου επέχουν θέση άδειας της αρμόδιας πολεοδομικής αρχής για την εκτέλεση των ανωτέρω εργασιών στο χώρο του Νέου Μουσείου της Ακρόπολης. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 3207/2003 (ΦΕΚ 302 Α), όπως αυτός ισχύει.

Άρθρο 33

Συμβούλιο Χορηγιών

Το άρθρο 4 του ν. 3525/2007 (ΦΕΚ 16 Α) αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 4

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Πολιτισμού Συμβούλιο Χορηγιών με γνωμοδοτικό και συμβουλευτικό χαρακτήρα σε θέματα πολιτιστικής χορηγίας και στόχο την προώθηση του χορηγικού θεσμού.

2. Το Συμβούλιο Χορηγιών συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και αποτελείται από ένδεκα (11) μέλη ως εξής:

- α) έξι (6) ευρείας αποδοχής προσωπικότητες του πολιτισμού, των επιστημών ή της οικονομίας,
- β) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού,
- γ) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Σύγχρονου Πολιτισμού του Υπουργείου Πολιτισμού,
- δ) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης του Υπουργείου Πολιτισμού,
- ε) έναν Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών),
- στ) τον Προϊστάμενο του Γραφείου Χορηγιών του Υπουργείου Πολιτισμού.

Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο Πρόεδρος του Συμβουλίου και οι αναπληρωτές των τακτικών μελών. Ο αναπληρωτής του Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους προτείνεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών.

3. Το Συμβούλιο Χορηγιών έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α. προωθεί την ιδέα της πολιτιστικής χορηγίας, ιδίως με τη διοργάνωση συνεδρίων, ημερίδων, ειδικών εκδηλώσεων, δημοσιεύσεων, δημοσίων σχέσεων,
- β. γνωμοδοτεί στον Υπουργό Πολιτισμού για τις βασικές προτεραιότητες της χορηγικής πολιτικής,
- γ. γνωμοδοτεί στον Υπουργό Πολιτισμού για τη βράβευση και την απονομή τίτλου σε διακεκριμένες περιπτώσεις χορηγών,
- δ. έχει συμβουλευτικό ρόλο για κάθε άλλο συναφές ζήτημα, το οποίο παραπέμπει σε αυτό ο Υπουργός Πολιτισμού.

4. Η θητεία των μελών του Συμβουλίου Χορηγιών είναι τριετής. Τα μέλη του Συμβουλίου Χορηγιών ανακαλούνται οποτεδήποτε με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού.

5. Το Συμβούλιο Χορηγιών συνεδριάζει τακτικά δύο φορές κάθε μήνα και εκτάκτως ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου του. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας του.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού ορίζεται η αποζημίωση των υπηρεσιακών μελών και του γραμματέα του Συμβουλίου ανά συνεδρίαση.

Η συμμετοχή των ευρείας αποδοχής προσωπικοτήτων είναι τιμητική και δεν συνεπάγεται δικαίωμα αποζημίωσης.

6. Χρέη Γραμματέα εκτελεί μόνιμος υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού του Υπουργείου Πολιτισμού, που υπηρετεί στο Γραφείο Χορηγιών και ορίζεται με τον αναπληρωτή του με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού.»

Άρθρο 34

1. Η παράγραφος 6 του άρθρου 41 ΣΤ του ν. 2725/1999 (ΦΕΚ 121 Α), όπως προστέθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 6 του ν. 3262/2004 (ΦΕΚ 173 Α) και αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 20 του ν. 3472/2006 (ΦΕΚ 135 Α), αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Για την αναστολή εκτέλεσης της ποινής για τα αδικήματα των παραγράφων 1, 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται τα άρθρα 99 επ. ΠΚ, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο τελευταίο εδάφιο της παρούσας παραγράφου. Ως προς τη μετατροπή της ποινής σε χρηματική εφαρμόζεται το άρθρο 82 ΠΚ. Σε περίπτωση υποτροπής, και ανεξάρτητα από το ύψος της αρχικά επιβληθείσας ποινής, δεν χορηγείται αναστολή εκτέλεσης της ποινής που επιβλήθηκε ούτε επιτρέπεται η μετατροπή της σε χρηματική. Οι παρεπόμενες ποινές της περιπτώσεως α' της παραγράφου 7 του άρθρου 41 ΣΤ του παρόντος νόμου δεν αναστέλλονται σε καμία περίπτωση.»

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 9 του ν. 3708/2008 (ΦΕΚ 210 Α) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Συνιστάται διαρκής Διυπουργική Επιτροπή για την αντιμετώπιση της βίας που σχετίζεται με τον αθλητισμό, στην οποία μετέχουν ο Υπουργός Εσωτερικών, ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ο Υπουργός Δικαιοσύνης, ο Υπουργός Πολιτισμού και ο Υφυπουργός Πολιτισμού αρμόδιος για θέματα αθλητισμού.

Εργο της Διυπουργικής Επιτροπής είναι ιδίως η παρακολούθηση, ο έλεγ-

χος και ο συντονισμός της εφαρμογής των διατάξεων που αφορούν στην αντιμετώπιση της βίας στον αθλητισμό, η επεξεργασία και διατύπωση προτάσεων και μέτρων για την αντιμετώπιση της βίας που σχετίζεται με τον αθλητισμό και η ανάληψη κάθε άλλης πρωτοβουλίας με σκοπό την εξάλειψη της βίας στο χώρο του αθλητισμού.»

Άρθρο 35

Η παράγραφος 10 του άρθρου 10 του ν. 3207/2003 (ΦΕΚ 302 Α) τροποποιείται ως εξής:

«10. Οπου κατά τις κείμενες διατάξεις που αφορούν σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Πολιτισμού γίνεται αναφορά σε αρχαιολογικά εν γένει έργα ή εργασίες, που εκτελούνται από το Υπουργείο Πολιτισμού ή τα εποπτευόμενα από αυτό νομικά πρόσωπα, στα έργα αυτά ή τις σχετικές εργασίες περιλαμβάνεται και η επιστημονική, τεχνική, λειτουργική, διοικητική και διαχειριστική υποστήριξη τους.»

Άρθρο 36

Συγκρότηση Νομοπαρασκευαστικών Επιτροπών

1. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού συγκροτούνται διαρκείς ή κατά περίπτωση Νομοπαρασκευαστικές Επιτροπές από κρατικούς λειτουργούς, δικαστές, μέλη Δ.Ε.Π. όλων των βαθμίδων, δικηγόρους, ειδικούς επιστήμονες και δημοσίους υπαλλήλους, έργο των οποίων είναι η κατάρτιση και επεξεργασία σχεδίων νόμων, προεδρικών διαταγμάτων και κανονιστικών αποφάσεων αρμοδιότητας του Υπουργείου Πολιτισμού.

2. Στις Επιτροπές υποβάλλονται από τις καθ' ύλην αρμόδιες Υπηρεσίες με φροντίδα, επιμέλεια και συντονισμό από το Τμήμα Νομοθετικού Συντονισμού της Διεύθυνσης Οργάνωσης, Εκπαίδευσης και Ποιότητας Υπηρεσιών τα προσχέδια νόμων, προεδρικών διαταγμάτων και κανονιστικών αποφάσεων. Οι επιτροπές διατυπώνουν τυχόν παρατηρήσεις επ' αυτών, τις οποίες στη συνέχεια αποστέλλουν στις εν λόγω Υπηρεσίες προκειμένου να διαμορφώσουν το τελικό κείμενο των εν λόγω νομοθετημάτων.

Οι Επιτροπές δύνανται να καλούν δια του Προέδρου τους υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου Πολιτισμού και των εποπτευόμενων από αυτό Οργανισμών για την παροχή στοιχείων και πληροφοριών σχετικών με το προς ρύθμιση συζητούμενο, κάθε φορά, θέμα.

3. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού καθορίζεται το ποσό της κατά συνεδρίαση αποζημίωσης των μελών των ως άνω Επιτροπών.

Άρθρο 37

Ρύθμιση θεμάτων Ειδικών Ταμείων Οργάνωσης Συναυλιών της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών και της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης

Στην περίπτωση ε΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ν. 2557/1997 (ΦΕΚ 271 Α) μετά το πρώτο εδάφιο προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Ο ορισμός των μελών του Δ.Σ. των Ταμείων ανακαλείται οποτεδήποτε και αζημίως με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού.»

Άρθρο 38

Ρύθμιση θεμάτων για τη λειτουργία των Σχολών Διεύθυνσης Ορχήστρας, Διεύθυνσης Χορωδίας, Σαξοφώνου και Παραδοσιακής Μουσικής

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Πολιτισμού, καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία αναγνώρισης τίτλων σπουδών των Σχολών Διεύθυνσης Ορχήστρας, Διεύθυνσης Χορωδίας, Σαξοφώνου και Παραδοσιακής Μουσικής, που έχουν απονεμηθεί μέχρι την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου, από αναγνωρισμένα μουσικά εκπαιδευτήρια της ημεδαπής.

Άρθρο 39

Κέντρο Γραπτού Τύπου

Μετά από το άρθρο 21Α του ν. 3342/2005 (ΦΕΚ 131 Α΄) προστίθεται άρθρο 21Β ως εξής:

«Άρθρο 21Β

Κέντρο Γραπτού Τύπου (Master Press Center - M.P.C.)

Στο Κέντρο Γραπτού Τύπου, όπως αυτό εμφανίζεται στο τοπογραφικό διάγραμμα υπ΄ αριθμ. 12 στοιχείου ιβ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του παρόντος νόμου, επιτρέπονται μέσα στις υπάρχουσες κτιριακές εγκαταστάσεις, εκτός των χρήσεων που καθορίστηκαν για την περίοδο των Ολυμπιακών Αγώνων, και η χρήση των υπαρχουσών εγκαταστάσεων για τη στέγαση των

Διοικητικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ή άλλων Υπουργείων ή εποπτευόμενων Φορέων και Υπηρεσιών τους.”

Άρθρο 40

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Πολιτισμού, ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, καθορίζονται, κατά παρέκκλιση από κάθε κείμενη διάταξη, ειδικοί όροι δόμησης και κατασκευών, οι επιτρεπόμενες χρήσεις και ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια για το έργο της αποκατάστασης και ολοκλήρωσης του βιοκλιματικού στεγάστρου συμπεριλαμβανομένων και των επί μέρους μελετών εφαρμογής αυτού, των χώρων συντήρησης, αποθηκών και φύλαξης, του κτηρίου ηλεκτρικού υποσταθμού, του ιατρείου, του χώρου ξεναγών, των αποχωρητηρίων επισκεπτών, του εκδοτηρίου εισιτηρίων, του πιεστικού συγκροτήματος ύδρευσης, των δεξαμενών συλλογής όμβριων και πυρόσβεσης με τα αντίστοιχα αντλιοστάσια, του φυλακίου ελέγχου μηχανολογικού εξοπλισμού, του βορείου φυλακίου, του κτηρίου βιολογικού καθαρισμού, καθώς και των έργων διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου του Αρχαιολογικού Χώρου Ακρωτηρίου θήρας. Οι όροι αυτοί ισχύουν από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της κοινής υπουργικής απόφασης που επέχει και θέση οικοδομικής άδειας.

Άρθρο 41

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 49 του ν. 3028/2002 (ΦΕΚ 153 Α) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Στις περιπτώσεις β, γ' και δ' της παρούσας παραγράφου, ως μέλη των Τοπικών Συμβουλίων Μνημείων, μπορούν να ορίζονται και οι αρμόδιοι για την έκδοση των σχετικών εκτελεστών διοικητικών πράξεων προϊστάμενοι των Περιφερειακών ή Ειδικών Περιφερειακών Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού ή οι νόμιμοι αναπληρωτές τους, οι οποίοι σε κάθε περίπτωση επιτρέπεται να εισηγούνται και τα σχετικά θέματα.»

Άρθρο 42

Στο άρθρο 50 του ν. 3028/2002 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Για επεμβάσεις ελάχιστονης σημασίας σε μνημεία που αποτελούν οικιστικά σύνολα, όπως εξωτερικοί χρωματισμοί κτηρίων, αντικαταστάσεις πε-

ζοδρομίων, επιχρίσματα και σχετικές εργασίες που δεν θίγουν τη μορφή και το κέλυφος των υπαρχόντων κτηρίων, οι αρμοδιότητες των Κεντρικών Συμβουλίων της παραγράφου 5 του παρόντος για τα ζητήματα αυτά ασκούνται από τις τοπικές Εφορείες.»

Άρθρο 43

1. Το άρθρο 11 του ν. 3711/2008 (ΦΕΚ 224 Α/5.11.2008) τροποποιείται ως εξής:

α. Προστίθεται νέα παράγραφος 2 με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«2. Συστήνεται Αυτοτελές Γραφείο Προέδρου το οποίο υπάγεται απευθείας στον Πρόεδρο του Δ.Σ. και το οποίο στελεχώνεται είτε με επιλογή και απασχόληση σε αυτό προσωπικού που υπηρετεί στο Μουσείο κάθε κατηγορίας και κλάδου είτε με απόσπαση από το Δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.»

β. Η παράγραφος 2 και η παράγραφος 3 του παρόντος άρθρου αναριθμούνται σε παράγραφο 3 και παράγραφο 4.

2. Το εδάφιο θ' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 3711/2008 (ΦΕΚ 224 Α) τροποποιείται ως ακολούθως:

«θ) τη δημιουργία προτύπων εργαστηρίων συντήρησης και επιστημονικής μελέτης αρχαιολογικών ευρημάτων και έργων τέχνης, με απόκτηση, χρήση και αξιοποίηση τεχνολογικού εξοπλισμού και μεθόδων υψηλής τεχνολογίας, την παραγωγή εκμαγείων, την έκδοση φωτογραφιών, δελτίων, διαφανειών, αντιγράφων με κάθε μορφή και σε κάθε υλικό φορέα αρχαίων αντικειμένων των συλλογών του και εκθεμάτων του από το ίδιο το Μουσείο».

3. Το εδάφιο β' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 3711/2008 (ΦΕΚ 224 Α) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«β) πρόσοδοι από εκθέσεις, ξεναγήσεις, εκδόσεις, προβολή οπτικοακουστικού υλικού, με χρήση συμβατικών ή και τεχνολογικά προηγμένων εφαρμογών, όπως το διαδίκτυο και γενικώς οι πρόσοδοι από τις συμβατές προς τη φύση και τους σκοπούς του Μουσείου δραστηριότητες, στις οποίες περιλαμβάνονται ενδεικτικά η δημιουργία και η διαχείριση αναψυκτηρίων, εστιατορίου και πωλητηρίων σε ειδικά προς τούτο αφιερωμένους και διαμορφωμένους χώρους του Μουσείου, η πώληση γύψινων ή και από οποιοδήποτε υλικό κατασκευασμένων αντιγράφων, κάθε μεγέθους και είδους, απομιμήσεων και παραστάσεων, τα οποία παράγονται από αυτό».

4. Το εδάφιο στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 3711/2008 (ΦΕΚ 224 Α) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«στ) έσοδα από τη διαχείριση δικαιωμάτων του Μουσείου, που αφορούν στα εκθέματα του στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ιδίως δε έσοδα από τις δημοσιεύσεις, που γίνονται για εμπορικό σκοπό, φωτογραφιών των εκθεμάτων του και των συλλογών του, καθώς και από τη μίσθωση δικαιωμάτων χρήσης οπτικοακουστικών μέσων στους χώρους του Μουσείου, δικαιωμάτων λήψης φωτογραφιών, κινηματογράφησης, ανάρτησης αυτών ακόμα και αποσπασματικά στο διαδίκτυο. Τα κάθε είδους δικαιώματα, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, από την αξιοποίηση των εκθεμάτων και συλλογών του Μουσείου παραχωρούνται κατ' αποκλειστικότητα στο νομικό πρόσωπο αυτού».

Άρθρο 44

1. Οι περιπτώσεις β' και βί' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν. 3658/2008 (ΦΕΚ 70 Α/22.4.2008), αντικαθίστανται ως εξής:

«β. Με σύσταση πέντε (5) θέσεων ειδικού επιστημονικού προσωπικού, με εξειδικευμένες γνώσεις στα γνωστικά αντικείμενα αρμοδιότητας της Διεύθυνσης Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, επιτρέπεται να αυξάνεται ο αριθμός των θέσεων του εν λόγω προσωπικού μέχρι του συνολικού αριθμού των δέκα (10) θέσεων.

Η πλήρωση των θέσεων αυτών γίνεται i) με πρόσληψη και ii) με απόσπαση ή με μετάταξη.

Ειδικότερα:

i. Με πρόσληψη ειδικού επιστημονικού προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών και Πολιτισμού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται τα κριτήρια πλήρωσης των θέσεων και τα προσόντα διορισμού του ειδικού επιστημονικού προσωπικού, το γνωστικό αντικείμενο εξειδίκευσης, η διαδικασία υποβολής αιτήσεων, η διαδικασία επιλογής υποψηφίων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με την προκήρυξη θέμα. Ο αριθμός των θέσεων ειδικού επιστημονικού προσωπικού, που πληρούνται με πρόσληψη, καθορίζεται με την προκήρυξη που εκδίδεται από τον Υπουργό Πολιτισμού.

Η επιλογή του ως άνω προσωπικού γίνεται από πενταμελή Επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και αποτελείται από ένα (1) μέλος του ΑΣΕΠ, που ορίζεται ως πρόεδρος της Επιτροπής, έναν (1) καθηγητή Α.Ε.Ι. σχολής ή τμήματος Αρχαιολογίας, ένα (1) μέλος της Επιτροπής

Εμπειρογνομόνων του άρθρου 7 του παρόντος και δύο (2) άτομα εγνωσμένου κύρους και εμπειρίας σε θέματα καταπολέμησης της αρχαιοκαπηλίας. Με την ίδια απόφαση ορίζονται μέχρι δύο (2) υπάλληλοι του κλάδου ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων του Υπουργείου Πολιτισμού, ως υπεύθυνοι για τη γραμματειακή και οργανωτική υποστήριξη του έργου της Επιτροπής.

Οι πίνακες διοριστέων και η νομιμότητα της όλης διαδικασίας ελέγχονται από το ΑΣΕΠ σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τις αρμοδιότητες του και τις ειδικότερες ρυθμίσεις της παρούσας διάταξης.»

2. α) Το Τεχνικό Συμβούλιο του Υπουργείου Πολιτισμού, που προβλέπεται από τις διατάξεις του π.δ. 263/1987, όπως αυτές εκάστοτε ισχύουν, είναι αρμόδιο να γνωμοδοτεί και για τα θέματα αρμοδιότητας της «Ειδικής Υπηρεσίας Δημόσιων Έργων για τον προγραμματισμό, τη μελέτη και κατασκευή αθλητικών και λοιπών έργων», η οποία συστάθηκε με το άρθρο 1 παράγραφος 1 του π.δ. 220/2000 και υπήχθη οργανικά με το άρθρο 12 παράγραφος 1 του ν. 3708/2008 στη «Γενική Γραμματεία Ολυμπιακής Αξιοποίησης» του Υπουργείου Πολιτισμού.

β) Ο Προϊστάμενος της ανωτέρω Ειδικής Υπηρεσίας συμμετέχει στο Τεχνικό Συμβούλιο του Υπουργείου Πολιτισμού ως μέλος και εισηγητής για τα θέματα αρμοδιότητας της Υπηρεσίας αυτής, αναπληρούμενος από τον νόμιμο αναπληρωτή του. Τα θέματα της παραπάνω Υπηρεσίας μπορούν να τα εισηγούνται στο Τεχνικό Συμβούλιο και οι Προϊστάμενοι των αρμόδιων τμημάτων της.

Άρθρο 45

Α.1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Πολιτισμού, μπορεί να συσταθεί στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, Ειδική Υπηρεσία Δημόσιων Έργων (Ε.Υ.Δ.Ε.), με αποκλειστική αρμοδιότητα τον προγραμματισμό, τη μελέτη και την εκτέλεση των αθλητικών έργων που θα ανατεθούν στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού και θα εξυπηρετήσουν τις ανάγκες για την τέλεση της διοργάνωσης των Μεσογειακών Αγώνων του 2013.

2. Οι διατάξεις των άρθρων 5 και 8 του ν. 679/1977 και του άρθρου 5 του ν. 2229/1994, όπως αυτές ισχύουν, εφαρμόζονται αντίστοιχα για τον προγραμματισμό, τη μελέτη, την κατασκευή και την παρακολούθηση των παραπάνω έργων που χρηματοδοτούνται από οποιαδήποτε πηγή και υλοποιούνται από τις υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού. Όπου στις παραπάνω διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου αναφέρεται ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και τα αρμόδια όργανα και υπηρεσίες του Υπουργείου αυτού, νοείται για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου ο αρμόδιος για τον αθλητισμό Υπουργός και τα αρμόδια όργανα και υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού.

Β. Μετά το τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 7 του ν. 3207/2003 (ΦΕΚ 302 Α') προστίθεται νέα παράγραφος 3α ως εξής:

«3α. Στο οικοδομικό τετράγωνο 3 (Ο.Τ. 3) και εντός του χώρου αθλητικών εγκαταστάσεων του Εθνικού Γυμναστηρίου Μίκρας, όπως αυτός έχει διαμορφωθεί ή θα διαμορφωθεί μελλοντικά, επιτρέπεται η ανέγερση κτηρίου εργομετρικού κέντρου για αθλητικούς σκοπούς με τους ισχύοντες για το Ο.Τ. 3 όρους δόμησης κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού.

Ο οικοδομήσιμος χώρος για το εν λόγω κτήριο απεικονίζεται στο από 10 Φεβρουαρίου 2009 διάγραμμα κλίμακας 1:1.000 που συντάχθηκε και θεωρήθηκε από τη Διεύθυνση Μελετών της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού και του οποίου αντίτυπο σε φωτοσμίκρυνση δημοσιεύεται με τον παρόντα νόμο στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

Γ. 1. Στο τέλος της περίπτωσης 11 της παραγράφου 8 του άρθρου 34 του ν. 2725/1999 (ΦΕΚ 121 Α), όπως το άρθρο αυτό ισχύει, και πριν από την περίπτωση 12 της ως άνω παραγράφου, προστίθεται νέα περίπτωση 11α, ισχύουσα από 8.10.2008, ως εξής:

«11α. Για δεύτερη νίκη σε Πανελλήνιους Μαθητικούς -Σχολικούς Αγώνες παρέχεται προσαύξηση 15% για εισαγωγή στα Τ.Ε.Φ.Α.Α. και 8% για εισαγωγή σε άλλη σχολή ή τμήμα των Α.Ε.Ι ή Τ.Ε.Ι..

Για τρίτη νίκη σε Πανελλήνιους Μαθητικούς - Σχολικούς Αγώνες παρέχεται προσαύξηση 15% για εισαγωγή στα Τ.Ε.Φ.Α.Α. και 7% για εισαγωγή σε άλλη σχολή ή τμήμα των Α.Ε.Ι ή Τ.Ε.Ι..

Κατά τα λοιπά και για τις περιπτώσεις των δύο προηγούμενων εδαφίων εφαρμόζονται ανάλογα τα οριζόμενα στην περίπτωση 11 της παραγράφου

αυτής, καθώς και τα οριζόμενα στα τέσσερα τελευταία εδάφια της περίπτωσης 12 της ίδιας παραγράφου.»

2. Η παράγραφος 12α του άρθρου 18 του ν. 3708/2008 (ΦΕΚ 210 Α) αντικαθίσταται από τις 8.10.2008 ως εξής:

«12.α. Αθλητής ή αθλήτρια που σημείωσαν αγωνιστικές διακρίσεις υπό το καθεστώς των ρυθμίσεων του άρθρου 34 του ν. 2725/1999 (ΦΕΚ 121 Α), όπως αυτό ίσχυε έως και την τροποποίηση του με τον παρόντα νόμο δικαιούνται να ασκήσουν όλα τα δικαιώματα που αυτό τους παρείχε εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ή εάν είναι ανήλικοι έως και τη συμπλήρωση του 22ου έτους της ηλικίας τους.»

Άρθρο 46

Τελικές διατάξεις - Καταργούμενες διατάξεις

Έναρξη ισχύος

1. Κάθε διάταξη νόμου ή κανονιστικής πράξης αντίθετης προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου καταργείται, εξαιρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν. 3708/2008 (ΦΕΚ 210 Α) και της περίπτωσης α' της παραγράφου 5 του άρθρου 53 του ν. 2725/ 1999, που διατηρούνται σε ισχύ.

2. Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

36. Ν. 3776/2009 (ΦΕΚ 126 Α)

Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για την εκπαίδευση, την επιστήμη και τον πολιτισμό που αφορά τη σύσταση Παρατηρητηρίου για τη γυναίκα, τον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή υπό την αιγίδα της UNESCO.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο Πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Συμφωνία μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για την εκπαίδευση, την επιστήμη και τον πολιτισμό που αφορά τη σύσταση Παρατηρητηρίου για τη γυναίκα, τον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή υπό την αιγίδα της UNESCO, που υπογράφηκε στο Παρίσι στις 5.12.2007, το κείμενο της οποίας σε πρωτότυπο στη γαλλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

**ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ
ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΟ «ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ,
ΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ
ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΗΣ UNESCO»**

Έδρα UNESCO
Παρίσι, 5 Δεκεμβρίου 2007

Συμφωνία μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της UNESCO σχετικά με το «Παρατηρητήριο για τη γυναίκα, τον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή υπό την αιγίδα της UNESCO».

Αφενός η ενδιαφερόμενη Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας και αφετέρου ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για την εκπαίδευση, την επιστήμη και τον πολιτισμό,

Λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση με την οποία η Γενική Συνέλευση της UNESCO τείνει να ενθαρρύνει τη διεθνή συνεργασία σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη και την προώθηση της φυσικής αγωγής και του αθλητισμού σύμφωνα με τους τομείς αρμοδιότητας της,

Κρίνοντας ότι ο Γενικός Διευθυντής εξουσιοδοτήθηκε από τη Γενική Συνέλευση να συνάψει με την Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας μία συμφωνία βάσει του σχεδίου που υποβλήθηκε στη Γενική Συνέλευση σχετικά με τη σύσταση ενός «Παρατηρητηρίου για τις γυναίκες, τον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή υπό την αιγίδα της UNESCO»,

Επιθυμώντας να καθορίσουν τους όρους που θα διέπουν τη συνεισφορά που θα δοθεί στο εν λόγω Παρατηρητήριο με την παρούσα συμφωνία,

Συμφώνησαν τα ακόλουθα:

Άρθρο I

Ερμηνεία

1. Στην παρούσα συμφωνία ο όρος «UNESCO» θα σημαίνει τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών για την εκπαίδευση, την επιστήμη και τον πολιτισμό, εκτός αν το συγκεκριμένο επιβάλει μία διαφορετική έννοια.

2. Ο όρος «η Κυβέρνηση», θα σημαίνει την Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Άρθρο II

Σύσταση

Η Κυβέρνηση δεσμεύεται να λάβει κατά τη διάρκεια του 2008 τα απαραίτητα μέτρα για τη σύσταση και αποτελεσματική και λειτουργική εφαρμογή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, ενός Παρατηρητηρίου για τη γυναίκα, τον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή, εφεξής καλούμενου το «Παρατηρητήριο».

Άρθρο III

Συμμετοχή

1. Το Παρατηρητήριο θα αποτελεί έναν αυτόνομο οργανισμό στην υπηρεσία των κρατών μελών και των συνδεδεμένων μελών της UNESCO τα

οποία, λόγω του ενδιαφέροντος τους για τους σκοπούς του Παρατηρητηρίου, επιθυμούν να συνεργαστούν με αυτό.

2. Τα κράτη μέλη της UNESCO που επιθυμούν να συμμετάσχουν στις δραστηριότητες του Παρατηρητηρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, θα απευθύνουν ως προς τούτο ειδοποίηση προς τον Γενικό Διευθυντή της UNESCO. Ο Γενικός Διευθυντής θα ενημερώσει το Παρατηρητήριο καθώς και τα πιο πάνω αναφερόμενα κράτη και συνδεδεμένα μέλη σχετικά με τη λήψη της εν λόγω ειδοποίησης.

Άρθρο IV

Σκοπός της συμφωνίας

Αντικείμενο της παρούσας συμφωνίας είναι ο προσδιορισμός των όρων που θα διέπουν τη συνεργασία μεταξύ της UNESCO και της Κυβέρνησης καθώς και των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτήν για τα μέλη.

Άρθρο V

Νομική προσωπικότητα

Το Παρατηρητήριο θα απολαμβάνει, επί του ελληνικού εδάφους, την νομική προσωπικότητα και τη νομική ικανότητα που είναι απαραίτητη για την άσκηση των καθηκόντων του, και κυρίως την ικανότητα:

- . να συνάπτει συμβάσεις
- . να παρίσταται ενώπιον δικαστηρίων
- . να αποκτά και διαθέτει κινητή και ακίνητη περιουσία

Άρθρο VI

Ιδρυτική πράξη

Η ιδρυτική πράξη του Παρατηρητηρίου πρέπει να περιλαμβάνει τις ακόλουθες διατάξεις:

α) ένα νομικό καθεστώς που θα χορηγεί στον οργανισμό, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, την αυτόνομη νομική ικανότητα που είναι απαραίτητη για την άσκηση των καθηκόντων του, την είσπραξη επιχορηγήσεων, την είσπραξη αμοιβής για παρασχεθείσες υπηρεσίες και την απόκτηση όλων των απαιτούμενων μέσων.

β) μία δομή διοίκησης του οργανισμού που να επιτρέπει την εκπροσώπηση της UNESCO εντός των διευθυντικών οργάνων του.

Άρθρο VII

Καθήκοντα / Στόχοι

1. Το Παρατηρητήριο θα έχει τα ακόλουθα καθήκοντα / στόχους:

α) Οι γενικοί στόχοι του Παρατηρητηρίου θα είναι:

- i) η διευκόλυνση του ελέγχου και της πρακτικής εφαρμογής των συστάσεων των διαφόρων διεθνών διασκέψεων σχετικά με τη γυναίκα και τον αθλητισμό,
- ii) η βελτίωση των συνεργιών μεταξύ των ικανοτήτων και των εμπειριών στον τομέα αυτό,
- iii) η αποκομιδή οφέλους από τις συνδυασμένες προσπάθειες όλων των παραγόντων του αθλητισμού και της φυσικής αγωγής προκειμένου να υπάρξει εναρμόνιση στη διαμόρφωση πολιτικών και την εκπόνηση προγραμμάτων στους τομείς αυτούς.

β) Οι ειδικοί στόχοι θα είναι:

- i) η συμβολή στην πρόοδο των γνώσεων και την ορθολογιστική λήψη αποφάσεων σχετικά με τις πολιτικές και τα προγράμματα προς όφελος των γυναικών στον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή,
- ii) η συλλογή, οργάνωση, ανάλυση και διάδοση, παντού στον κόσμο, πληροφοριών για τις γυναίκες, τον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή,
- iii) η ενίσχυση της έρευνας σε τομείς όπου υπάρχουν κενά,
- iv) η συμμετοχή όλων εκείνων που ενδιαφέρονται για το ζήτημα της γυναίκας στον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή στο διάλογο και τη συζήτηση για τα σύγχρονα προβλήματα.

Γενικά, το Παρατηρητήριο θα συνεισφέρει ουσιαστικά στην υλοποίηση των στόχων ανάπτυξης που διατυπώθηκαν στη Δήλωση της Χιλιετίας και οι οποίοι αφορούν την ισότητα των φύλων και την αυτονομοποίηση των γυναικών.

2. Τα καθήκοντα του Παρατηρητηρίου περιλαμβάνουν τη συλλογή, ανάλυση, οργάνωση και διάδοση, παντού στον κόσμο, πληροφοριών επί των ζητημάτων που αφορούν τη γυναίκα, τον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή. Τα δεδομένα και οι πληροφορίες θα συλλέγονται τόσο από δημόσιους όσο και από μη κυβερνητικούς οργανισμούς καθώς και από ερευνητικά κέντρα και πανεπιστημιακά ιδρύματα, θα τεθεί επίσης σε λειτουργία μία βάση δεδομένων και το Παρατηρητήριο θα παίζει, μεταξύ άλλων, το ρόλο του «κέντρου ανταλλαγής πληροφοριών», θα διασφαλίζει επομένως μία πιο συστηματική

συλλογή δεδομένων και θα στηρίζει τις ενέργειες ευαισθητοποίησης στους τομείς αυτούς.

Άρθρο VIII

Λειτουργία

1. Το Παρατηρητήριο θα καλεί κυβερνητικούς και μη κυβερνητικούς φορείς του διεθνούς αθλητικού κινήματος που ενδιαφέρονται για την προώθηση της γυναίκας σε όλους τους τομείς του αθλητισμού, καθώς και τις εθνικές επιτροπές UNESCO, που θα συμμετέχουν τις δραστηριότητες του μέσω εστιακών σημείων που έχουν επιλεγεί ως προς τούτο.

2. Το Παρατηρητήριο θα συσταθεί και θα λειτουργεί με την υποστήριξη της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού του ελληνικού Υπουργείου Πολιτισμού όπου θα έχει την έδρα του.

3. Η δομή του θα περιλαμβάνει:

- α) τον διευθυντή/την διευθύντρια του Παρατηρητηρίου, ανώτερο δημόσιο λειτουργό που θα ορίσει η Κυβέρνηση,
- β) τη διοικούσα επιτροπή, όπως αυτή προβλέπεται από το πιο κάτω άρθρο IX.

4. Το δίκτυο των εστιακών σημείων που έχουν επιλεγεί από τις εθνικές επιτροπές UNESCO κάθε κράτους μέλους θα ενημερώνει τακτικά το Παρατηρητήριο για τη θέση των γυναικών και για τις ενέργειες που πραγματοποιούνται προς όφελος τους, σε ό,τι αφορά τον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή στις διάφορες χώρες.

5. Ειδικοί που παίζουν συμβουλευτικό ρόλο για το Παρατηρητήριο, συμπεριλαμβανομένων οργανισμών όπως η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή (ΔΟΕ), η Διεθνής Ένωση Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού για Κορασίδες και Γυναίκες (IAPESGW), το Διεθνές Συμβούλιο για την υγεία, τη φυσική αγωγή, την αναψυχή, τον αθλητισμό και τον χορό (ICHPER-SD), η Διεθνής Οργάνωση για τις γυναίκες και τον αθλητισμό (WSI) και η Διεθνής Ομοσπονδία Αθλητιατρικής (IFSM) θα συνεισφέρουν σε διάφορα ζητήματα που σχετίζονται με τη γυναίκα, τον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή.

6. Άλλες μορφές συνεργασίας και πληροφόρησης θα περιλαμβάνουν τη συνεργασία με τους επιστήμονες ή τις οργανώσεις που επιθυμούν να συνεργαστούν με το Παρατηρητήριο, με σκοπό να μοιραστούν την εμπειρία τους, τα αποτελέσματα μελετών που έχουν στην κατοχή τους καθώς και άλλες πο-

λύτιμες γνώσεις, και να συμβάλουν ως εκ τούτου στην υλοποίηση των στόχων του Παρατηρητηρίου.

Άρθρο ΙΧ

Διοικούσα επιτροπή

1. Η δραστηριότητα του Παρατηρητηρίου θα καθοδηγείται και επιβλέπεται από μία Διοικούσα επιτροπή, η οποία θα ανανεώνεται κάθε δύο χρόνια και θα αποτελείται από:

- α) έναν διευθυντή/μία διευθύντρια που ορίζει η Κυβέρνηση,
- β) έναν εκπρόσωπο της Διεθνούς Ομάδας Εργασίας (GTI) και της Ευρωπαϊκής Ομάδας για τις γυναίκες και τον αθλητισμό (GEFS),
- γ) έναν εκπρόσωπο του γενικού διευθυντή της UNESCO,
- δ) έναν εκπρόσωπο της Διακυβερνητικής Επιτροπής για τη φυσική αγωγή και τον αθλητισμό, GICEPS.

2. Η Διοικούσα επιτροπή θα:

- α) ψηφίζει τα μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα προγράμματα του Παρατηρητηρίου,
- β) ψηφίζει το ετήσιο πρόγραμμα εργασιών και τον ετήσιο προϋπολογισμό του Παρατηρητηρίου, συμπεριλαμβανομένου του πίνακα προσωπικού,
- γ) εξετάζει τις ετήσιες εκθέσεις που της απευθύνει ο Διευθυντής του Παρατηρητηρίου,
- δ) θεσπίζει τους κανονισμούς και καθορίζει τις οικονομικές και διοικητικές διαδικασίες καθώς και τη διαχείριση του προσωπικού του Παρατηρητηρίου,
- ε) αποφασίζει για τη συμμετοχή περιφερειακών διακυβερνητικών οργάνων και διεθνών οργανισμών στις δραστηριότητες του Παρατηρητηρίου.

3. Η Διοικούσα επιτροπή θα συνέρχεται τακτικά ανά τακτά χρονικά διαστήματα, ήτοι μία φορά κάθε ημερολογιακό έτος. Θα συνέρχεται έκτακτα μετά από πρόσκληση του Διευθυντή του Παρατηρητηρίου, είτε με πρωτοβουλία εκείνου ή του Γενικού Γραμματέα της UNESCO, ή εφόσον το ζητήσουν τα δύο τρίτα των μελών του.

4. Η Διοικούσα Επιτροπή θα καταρτίσει τον εσωτερικό κανονισμό της. Για την πρώτη συνέλευση, η διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί θα οριστεί από την Κυβέρνηση και την UNESCO.

Άρθρο X **Γραμματεία**

1. Η Γραμματεία του Παρατηρητηρίου θα αποτελείται από έναν Διευθυντή και από το προσωπικό που είναι απαραίτητο για την ομαλή λειτουργία του Παρατηρητηρίου.

2. Ο Διευθυντής θα διοριστεί από την Κυβέρνηση, μετά από διαβούλευση με το Γενικό Διευθυντή της UNESCO.

3. Τα υπόλοιπα μέλη της Γραμματείας μπορούν να είναι:

- α) μέλη του προσωπικού της UNESCO που έχουν αποσπαστεί προσωρινά και έχουν τεθεί στη διάθεση του Παρατηρητηρίου, σύμφωνα με τους κανονισμούς της UNESCO και τις αποφάσεις των διευθυντικών οργάνων της,
- β) οποιοδήποτε πρόσωπο ορίσει ο Διευθυντής, σύμφωνα με τις διαδικασίες που έχει καθορίσει η Διοικούσα επιτροπή,
- γ) οι δημόσιοι υπάλληλοι που η Κυβέρνηση θα θέσει στη διάθεση του Παρατηρητηρίου σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

Άρθρο XI **Καθήκοντα του Διευθυντή**

Ο Διευθυντής θα ασκεί τα ακόλουθα καθήκοντα:

- α) θα διευθύνει τις εργασίες του διεθνούς Παρατηρητηρίου σύμφωνα με τα προγράμματα και τις οδηγίες που έχει αποφασίσει η Διοικούσα επιτροπή,
- β) θα προτείνει το πρόγραμμα εργασιών και το σχέδιο προϋπολογισμού που υποβάλλεται στην Διοικούσα επιτροπή προς ψήφιση,
- γ) θα προετοιμάζει την προσωρινή ημερήσια διάταξη των συνελεύσεων της Διοικούσας επιτροπής και θα της υποβάλει όλες τις προτάσεις που κρίνει χρήσιμες για τη διοίκηση του Παρατηρητηρίου,
- δ) θα καταρτίζει και υποβάλλει στην Διοικούσα Επιτροπή εκθέσεις για τις δραστηριότητες του Παρατηρητηρίου,
- ε) θα εκπροσωπεί το Παρατηρητήριο ενώπιον δικαστηρίων και σε κάθε δικαιοπραξία.

Άρθρο XII **Συνδρομή της UNESCO**

1. Η UNESCO θα συνδράμει με τη μορφή τεχνικής και πνευματικής συ-

νεισφοράς τις δραστηριότητες του Παρατηρητηρίου, σύμφωνα με τους στρατηγικούς σκοπούς και στόχους της UNESCO.

2. Η UNESCO δεσμεύεται να:

- προσφέρει τη συνδρομή των ειδικών της στους τομείς ειδίκευσης του Παρατηρητηρίου,

- αποσπά προσωρινά μέλη του προσωπικού της. Η εν λόγω εξαιρετική απόσπαση θα χορηγείται από τον Γενικό Διευθυντή μόνο εφόσον αυτή αιτιολογείται από την εφαρμογή μίας κοινής δραστηριότητας/σχεδίου σε έναν τομέα προτεραιότητας και έχει εγκριθεί από τα διευθυντικά όργανα της UNESCO,

- να επιτρέπει τη συμμετοχή του Παρατηρητηρίου σε διάφορα προγράμματα που θέτει σε εφαρμογή και για τα οποία η συμμετοχή του κρίνεται απαραίτητη.

3. Σε όλες τις περιπτώσεις που απαριθμούνται πιο πάνω, η συνδρομή αυτή θα προβλέπεται στο πρόγραμμα και τον προϋπολογισμό της UNESCO.

Άρθρο XIII

Συνδρομή της Κυβέρνησης

1. Η Κυβέρνηση δεσμεύεται να παρέχει όλα τα οικονομικά μέσα τα οποία είναι απαραίτητα για τη διοίκηση και την ομαλή λειτουργία του οργανισμού.

2. Η Κυβέρνηση θέτει στη διάθεση του Παρατηρητηρίου τον προϋπολογισμό και τους απαραίτητους υλικούς πόρους για την μακροπρόθεσμη λειτουργία του.

3. Η Κυβέρνηση θα αναλάβει εξ ολοκλήρου τη συντήρηση των χώρων, το μισθό του προσωπικού, τα λειτουργικά έξοδα και τον προϋπολογισμό δραστηριότητας- τους υλικούς, ανθρώπινους και λογιστικούς πόρους όπως αυτοί προβλέπονται βάσει της παρούσας συμφωνίας.

4. Το συνολικό ετήσιο κόστος (συμπεριλαμβανομένων όλων των κατηγοριών δαπανών) που διασφαλίζει την ομαλή λειτουργία του Παρατηρητηρίου και το οποίο βαρύνει την Κυβέρνηση, θα ανέλθει σε 222.000 ευρώ για το πρώτο έτος λειτουργίας του (2008) και σε 191.000 ευρώ για όλα τα επόμενα έτη.

5. Η Κυβέρνηση θέτει στη διάθεση του Παρατηρητηρίου το διοικητικό προσωπικό που είναι απαραίτητο για την εκτέλεση των καθηκόντων του, όπως αυτά ορίζονται στις προηγούμενες διατάξεις.

6. Οι επίσημες γλώσσες εργασίας του Παρατηρητηρίου είναι η αγγλική

και η γαλλική γλώσσα. Η ιστοσελίδα και οποιαδήποτε πληροφορία σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή θα διατίθενται και στις δύο γλώσσες.

Άρθρο XIV

Ευθύνη

Δεδομένου ότι το Παρατηρητήριο είναι από νομικής άποψης ξεχωριστό από την UNESCO, αυτή δεν θα έχει απέναντι του νομική ευθύνη ούτε άλλη υποχρέωση, οικονομικής ή άλλης φύσεως, με εξαίρεση τις διατάξεις που προβλέπονται ρητώς στην παρούσα συμφωνία.

Άρθρο XV

Αξιολόγηση

1. Η UNESCO θα μπορεί να προβεί, ανά πάσα στιγμή, σε μία αξιολόγηση των δραστηριοτήτων του Παρατηρητηρίου προκειμένου να εξακριβώσει:

- αν το Παρατηρητήριο συνεισφέρει σημαντικά στους στρατηγικούς στόχους της UNESCO,
- αν οι δραστηριότητες με τις οποίες πραγματικά ασχολείται το Παρατηρητήριο είναι σύμφωνες προς εκείνες που διατυπώνονται στην παρούσα συμφωνία.

2. Η UNESCO δεσμεύεται να υποβάλλει στην Κυβέρνηση εντός των καλύτερων δυνατών προθεσμιών μία έκθεση για κάθε αξιολόγηση στην οποία έχει προβεί.

3. Βάσει των αποτελεσμάτων μίας αξιολόγησης, καθένα από τα συμβαλλόμενα μέρη διατηρεί το δικαίωμα να καταγγείλει την παρούσα συμφωνία ή να ζητήσει να τροποποιηθεί το περιεχόμενό της.

Άρθρο XVI

Χρήση της επωνυμίας και του λογότυπου της UNESCO

1. Το Παρατηρητήριο μπορεί να αναφέρει τη σχέση του με την UNESCO. Μπορεί επομένως η επωνυμία του να ακολουθείται από τη μνεία «υπό την αιγίδα της UNESCO».

2. Το Παρατηρητήριο μπορεί να χρησιμοποιεί το λογότυπο της UNESCO ή μία εκδοχή του λογότυπου αυτού στο επιστολόχαρτο ή τα έγγραφα του, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που έχουν ορίσει τα διευθυντικά όργανα της UNESCO.

Άρθρο XVII

Θέση σε ισχύ

Η παρούσα συμφωνία θα τεθεί σε ισχύ με την υπογραφή της από τα συμβαλλόμενα μέρη, όταν θα έχουν αμοιβαία πληροφορηθεί εγγράφως ότι έχουν ολοκληρωθεί όλες οι διατυπώσεις που απαιτούνται από το εσωτερικό δίκαιο της Ελληνικής Δημοκρατίας και από τους εσωτερικούς κανόνες της UNESCO. Η ημερομηνία λήψης της τελευταίας ειδοποίησης θα θεωρείται ως ημερομηνία έναρξης της ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο XVIII

Διάρκεια

Η παρούσα συμφωνία συνάπτεται για μία διάρκεια 10 ετών από την ημερομηνία θέσης της σε ισχύ και μπορεί να παραταθεί σιωπηρά.

Άρθρο XIX

Καταγγελία

1. Κάθε συμβαλλόμενο μέρος έχει το δικαίωμα να καταγγείλει μονόπλευρα την παρούσα συμφωνία.

2. Η καταγγελία θα αρχίσει να ισχύει εντός 30 ημερών μετά τη λήψη της ειδοποίησης που απευθύνει το ένα συμβαλλόμενο μέρος προς το άλλο.

Άρθρο XX

Αναθεώρηση

Η παρούσα συμφωνία μπορεί να αναθεωρηθεί εγγράφως μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών και η αναθεώρηση θα τεθεί σε ισχύ σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο XVII.

Άρθρο XXI

Ρύθμιση των διαφορών

1. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ της UNESCO και της Κυβέρνησης σχετικά με την ερμηνεία ή εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας θα υποβάλλεται, εφόσον δε ρυθμίζεται μέσω διακανονισμού ή άλλου τρόπου ρύθμισης που έχουν συμφωνήσει τα συμβαλλόμενα μέρη, ενώπιον δικαστηρίου αποτελούμενου από τρεις διαιτητές εκ των οποίων ο πρώτος θα διορίζεται από κάποιον εκπρόσωπο της Κυβέρνησης, ο δεύτερος από το Γενικό Γραμματέα της UNESCO, και ο

τρίτος, ο οποίος θα προεδρεύει του δικαστηρίου, θα επιλέγεται με κοινή συμφωνία των δύο άλλων. Αν εντός τριών μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της αίτησης διαιτησίας δεν έχουν πραγματοποιηθεί οι απαιτούμενοι διορισμοί, κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να καλέσει τον Πρόεδρο του Διεθνούς Δικαστηρίου να προβεί στους απαραίτητους διορισμούς.

2. Η απόφαση του δικαστηρίου είναι οριστική.

Συντάχθηκε σε δύο αντίτυπα στη γαλλική γλώσσα, στις 5.12.2007. Σε πιστοποίηση των ανωτέρω έθεσαν τις υπογραφές τους.

**Για την Κυβέρνηση
Της Ελληνικής Δημοκρατίας**

**Για τον Οργανισμό
Ηνωμένων Εθνών για
την εκπαίδευση, την
επιστήμη και τον πολιτισμό**

(Ακολουθούν υπογραφές και το κείμενο στην γαλλική γλώσσα)

Άρθρο δεύτερο

Ιδρύεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με έδρα την Αθήνα και την επωνυμία «Παρατηρητήριο για τη γυναίκα, τον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή υπό την αιγίδα της ΟΥΝΕΣΚΟ» και σκοπούς όσους περιλαμβάνονται στο άρθρο VII της παρούσας Συμφωνίας (Εφεξής «Το Παρατηρητήριο»). Το Παρατηρητήριο υποστηρίζεται από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού του Υπουργείου Πολιτισμού όπου και θα έχει την έδρα του. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού ρυθμίζονται όλα τα θέματα που αφορούν την οργάνωση, διοίκηση, την άσκηση και κατανομή αρμοδιοτήτων, τον τρόπο λήψης των αποφάσεων, τη λειτουργία, τη διαχείριση, τους πόρους, τον αριθμό και τα προσόντα του προβλεπόμενου προσωπικού, τον τρόπο κάλυψης των θέσεων, τη διάρθρωση των υπηρεσιών, την υπηρεσιακή κατάσταση και κάθε άλλο σχετικό θέμα σύμφωνα με όσα ορίζονται στη Συμφωνία.

Η ισχύς του παρόντος νόμου ισχύει από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Συμφωνίας που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου XVII αυτής.

Παραγγέλλομε τη Δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεση του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 22 Ιουλίου 2009

Γ. ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

Με δεδομένο τον επί χρόνια περιορισμό, αν όχι αποκλεισμό, της νομολογίας των οργάνων απονομής της Αθλητικής Δικαιοσύνης από τα φώτα της επιστημονικής δημοσιότητας, θα προχωρήσουμε από την θέση αυτή στην δημοσίευση αποφάσεων όχι μόνο των ποινικών- πολιτικών και διοικητικών δικαστηρίων όλων των βαθμών που αφορούν υποθέσεις με αθλητικό περιεχόμενο, αλλά, κυρίως, και των «δικαιοδοτικών» οργάνων του αθλητικού χώρου, όπως του ΑΣΕΑΔ, της ΕΦΙΠ, των πειθαρχικών οργάνων, των επιτροπών επίλυσης οικονομικών διαφορών κ.λ.π.. Παράλληλα, στο μέτρο του δυνατού θα δημοσιεύουμε αποφάσεις διεθνούς αθλητικού ενδιαφέροντος και περιεχομένου όπως αυτές του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ), της Επιτροπής Ανθρώπινων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και αποφάσεις αλλοδαπών δικαστηρίων με πρακτικό ενδιαφέρον για τον Ελληνικό Αθλητισμό. Οι αποφάσεις θα δημοσιεύονται χωρίς να παρατίθενται τα ονόματα των φυσικών προσώπων που αναφέρονται σε αυτές.

71. ΔΕΚ C-42/2002 (Πέμπτο Τμήμα)

Υπόθεση Lindman - Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών - Λαχεία - Ποσό που κερδήθηκε από τυχερό παίγνιο διοργανωθέν σε άλλο κράτος μέλος - Φόρος εισοδήματος - Φόρος επί των τυχερών παιγνίων - Ειδικό καθεστώς των νήσων Eland

1. Με διάταξη της 5ης Φεβρουαρίου 2002, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 15 Φεβρουαρίου 2002, το Elands förvaltningsdomstol υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, προδικαστικό ερώτημα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 49 ΕΚ.

2. Το ερώτημα αυτό ανέκυψε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της D. E. Lindman και της skatterdttelsenmynden (επιτροπής διορθώσεως φόρου) λόγω απορρίψεως από την επιτροπή αυτή της αιτήσεως της D. E. Lindman για απαλλαγή από τον φόρο του ποσού που κέρδισε συμμετέχοντας σε λαχειοφόρο αγορά στη Σουηδία.

Το νομικό πλαίσιο

A Η κοινοτική νομοθεσία

3. Το άρθρο 49, πρώτο εδάφιο, ΕΚ ορίζει τα εξής:

«Στο πλαίσιο των κατωτέρω διατάξεων, οι περιορισμοί της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στο εσωτερικό της Κοινότητας απαγορεύονται όσον αφορά τους υπηκόους των κρατών μελών που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος της Κοινότητας άλλο από εκείνο του αποδέκτου της παροχής.»

B Η εθνική νομοθεσία

4. Σύμφωνα με το άρθρο 1 του lotteriskattelagen (552/1992) (νόμου περί φορολογίας επί των τυχερών παιγνίων), ο φόρος επί των τυχερών παιγνίων καταβάλλεται στο Δημόσιο, όσον αφορά τα τυχερά παίγνια που διοργανώνονται στη Φινλανδία. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του νόμου αυτού, οι λαχειοφόροι αγορές αποτελούν τυχερά παίγνια. Το άρθρο 3 του ίδιου νόμου ορίζει ότι υποκείμενος στο φόρο είναι ο διοργανωτής της λαχειοφόρου αγοράς.

5. Δυνάμει του άρθρου 85 του inkomstskattelagen (1535/1992) (νόμου

περί φορολογίας εισοδήματος), «δεν συνιστούν φορολογητέο εισόδημα τα ποσά που κερδίζονται στα τυχερά παίγνια που αναφέρονται στο άρθρο 2 του lotteriskattelagen [...]». Από τον φάκελο της υποθέσεως προκύπτει ότι η μη φορολόγηση ισχύει μόνο για τα τυχερά παίγνια που προβλέπονται στο άρθρο 2 του lotteriskattelagen, τα οποία περιλαμβάνουν μόνον τα παίγνια που διοργανώνονται στη Φινλανδία.

Γ Το ειδικό καθεστώς των νήσων Eland

6. Δυνάμει του sjdlnstyrelselagen (1144/1991) fgr Eland (νόμου περί της αυτονομίας των νήσων Eland), η νομοθεσία περί λαχειοφόρων αγορών και άλλων παιγνίων με χρήματα εμπίπτει στη νομοθετική αρμοδιότητα της περιφέρειας του Eland. Η διοργάνωση λαχειοφόρων αγορών υπόκειται σε άδεια της τοπικής κυβερνήσεως και οι σχετικές διατυπώσεις καθορίζονται από τον landskapslagen om lotterier (τοπικό νόμο περί τυχερών παιγνίων, Elands fgrfattningssamling 10/1966). Η διοργάνωση τυχερών παιγνίων διέπεται από τον τελευταίο αυτό νόμο. Η άδεια διοργανώσεως λαχειοφόρου αγοράς και των παιγνίων με χρήματα που προβλέπονται από το άρθρο 3 του landskapslagen om lotterier μπορεί να χορηγηθεί σε ένωση προσώπων δημοσίου δικαίου που έχει συσταθεί με τοπική κανονιστική απόφαση. Το προϊόν των δραστηριοτήτων της ενώσεως προσώπων πρέπει να εγγράφεται στον προϋπολογισμό της περιφέρειας του Eland και χρησιμοποιείται για την προώθηση και υποστήριξη προγραμμάτων δημόσιας ωφέλειας ή γενικού συμφέροντος, καθώς και σχεδίων που τεκμαίρεται ότι προωθούν τις δραστηριότητες και τους σκοπούς της ενώσεως προσώπων.

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

7. Η D. E. Lindman, Φινλανδή υπήκοος, κατοικεί στον Δήμο Saltvik, στις νήσους Eland (Φινλανδία). Στις 7 Ιανουαρίου 1998 κέρδισε 1 000 000 σουηδικές κορόνες (SEK) σε κλήρωση λαχειοφόρου αγοράς της εταιρίας AB Svenska Spel, η οποία έγινε στη Στοκχόλμη (Σουηδία). Είχε αγοράσει το τυχερό λαχείο της ενώ βρισκόταν στη Σουηδία.

8. Τα κέρδη αυτά από τη λαχειοφόρο αγορά θεωρήθηκαν ως εισόδημα υποκείμενο σε φόρο εισοδήματος από επαγγελματική δραστηριότητα, κατά την επιβολή του φόρου εισοδήματος για το οικονομικό έτος 1998, και εισπράχθηκαν επ' αυτών κρατικός φόρος από το φινλανδικό Δημόσιο, δημοτικός φόρος από τον Δήμο Saltvik, εκκλησιαστικός φόρος υπέρ της ενορίας, καθώς και

συμπληρωματικό ασφάλιστρο για ασφάλιση ασθενείας, το οποίο καταβάλλεται βάσει του sjukfrsdringslagen (νόμου περί ασφαλίσεως ασθενείας).

9. Η D. E. Lindman υπέβαλε διοικητική προσφυγή ενώπιον του skatterdttelsenömdnen του Eland, με την οποία ζήτησε τη διόρθωση του φόρου που της είχε επιβληθεί. Η προσφυγή αυτή απορρίφθηκε στις 22 Μα.ου 2000 με το αιτιολογικό ότι το άρθρο 85 του inkomstskattelagen δεν απαγορεύει την επιβολή φόρου στη Φινλανδία επί κερδών προερχομένων από λαχειοφόρους αγορές του εξωτερικού.

10. Η D. E. Lindman άσκησε τότε προσφυγή ενώπιον του Elands förvaltningsdomstol, με την οποία ζήτησε τη μεταρρύθμιση της απορριπτικής αποφάσεως του skatterettelsenömdnen και την ακύρωση της φορολογήσεως του ποσού που είχε κερδίσει στη Σουηδία, και, επικουρικώς, τη φορολόγηση του κέρδους όχι ως εισοδήματος από επαγγελματική δραστηριότητα, αλλ' ως εισοδήματος από κεφάλαιο, και, συνεπώς, βάσει μειωμένου συντελεστή.

11. Το Elands förvaltningsdomstol φρονεί ότι η επιβολή φόρου στα κέρδη από παίγνια που οργανώθηκαν στο εξωτερικό, θεωρούμενα είτε ως εισόδημα από επαγγελματική δραστηριότητα είτε ως εισόδημα από κεφάλαιο, μπορεί ενδεχομένως να θεωρηθεί ως ειδικός κανόνας, βασιζόμενος στον τόπο της παροχής των υπηρεσιών.

12. Το Elands förvaltningsdomstol, κρίνοντας ότι για την επίλυση της εκκρεμούσας ενώπιόν του διαφοράς είναι αναγκαία η ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου, αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Αντίκειται στο άρθρο 49 ΕΚ η νομοθεσία κράτους μέλους σύμφωνα με την οποία τα κέρδη που αποκτώνται από τυχερά παίγνια που διοργανώνονται σε άλλα κράτη μέλη θεωρούνται, από άποψη φορολογίας εισοδήματος, ως φορολογητέο εισόδημα του αποκτήσαντος τα κέρδη, ενώ τα κέρδη που αποκτώνται από τυχερό παίγνιο που διοργανώνεται στο εν λόγω κράτος μέλος δεν υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος;»

Επί της ουσίας

Παρατηρήσεις που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο

13. Η D. E. Lindman ισχυρίζεται ότι η φινλανδική νομοθεσία εισάγει δυσμενή διάκριση, διότι, εάν η ίδια κατοικούσε στη Σουηδία ή εάν το επίδικο στην κύρια δίκη ποσό είχε κερδηθεί σε φινλανδική λαχειοφόρο αγορά, δεν θα είχε υποβληθεί σε φόρο εισοδήματος.

14. Η Φινλανδική, η Βελγική, η Δανική και η Νορβηγική Κυβέρνηση φρονούν ότι η φινλανδική νομοθεσία είναι σύμφωνη με το άρθρο 49 ΕΚ. Βασιζόμενες συναφώς στη νομολογία του Δικαστηρίου (αποφάσεις της 24ης Μαρτίου 1994, C-275/92, Schindler, Συλλογή 1994, σ. I-1039, της 21ης Σεπτεμβρίου 1999, C-124/97, Løddt κ.λπ., Συλλογή 1999, σ. I-6067, και της 21ης Οκτωβρίου 1999, C-67/98, Zenatti, Συλλογή 1999, σ. I-7289), υποστηρίζουν ότι η επιβολή φόρου στα τυχερά παίγνια δεν είναι παρά ειδικότερη έκφανση του γενικού καθεστώτος των τυχερών παιγνίων, ενός τομέα στο οποίο τα κράτη μέλη έχουν ευρύτατη διακριτική ευχέρεια. Σύμφωνα με τις κυβερνήσεις αυτές, οι ενδεχόμενοι περιορισμοί δικαιολογούνται από επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος, συνδεδεμένους με τις καταστροφικές συνέπειες των τυχερών παιγνίων, υπό την έννοια ότι, αν τα κέρδη των αλλοδαπών λαχειοφόρων αγορών απαλλάσσονταν, το κοινό θα ενθαρρυνόταν να συμμετέχει σε τέτοιες λαχειοφόρους αγορές.

15. Ειδικότερα, η Φινλανδική Κυβέρνηση επισημαίνει ότι η επιβολή φόρου επί των κερδών των τυχερών παιγνίων που διοργανώνονται εκτός Φινλανδίας εξηγείται από την αδυναμία να φορολογηθούν στο κράτος αυτό οι αλλοδαπές επιχειρήσεις που προσφέρουν τη δυνατότητα συμμετοχής σε παίγνια με χρήματα από το εξωτερικό. Αν δεν επιβαλλόταν φόρος, οι υποκείμενοι σε φόρο στη Φινλανδία και οι διοργανωτές τυχερών παιγνίων θα αποκόμιζαν από κοινού ένα φορολογικό όφελος, ανεξαρτήτως του αν τα κέρδη προορίζονται για σκοπούς δημόσιας ωφέλειας στο κράτος μέλος προελεύσεως ή αν η νομοθεσία του κράτους αυτού αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στην προστασία των καταναλωτών και στην πρόληψη της κοινωνικής ζημίας.

16. Η Επιτροπή και η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ φρονούν ότι η επιβολή φόρου σε ένα κράτος μέλος επί των κερδών από λαχειοφόρους αγορές αποκλειστικά όταν διοργανώνονται σε άλλα κράτη μέλη αντίκειται στο άρθρο 49 ΕΚ και δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από λόγους γενικού συμφέροντος.

17. Η Επιτροπή, βασιζόμενη στην απόφαση της 11ης Ιουνίου 1998, C-283/95, Fischer (Συλλογή 1998, σ. I-3369), υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με την αρχή της φορολογικής ουδετερότητας, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να μεταχειρίζονται αυτόν που κέρδισε σε τυχερό παίγνιο νομίμως διοργανωθέν σε άλλο κράτος μέλος δυσμενέστερα απ' ό,τι αυτόν που κέρδισε σε παίγνιο διοργανωθέν στο έδαφός τους.

Απάντηση του Δικαστηρίου

18. Πρέπει, κατ' αρχάς, να υπομνησθεί ότι, καίτοι η άμεση φορολογία εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, αυτά υποχρεούνται να ασκούν την αρμοδιότητά τους αυτή συμμορφούμενα προς το κοινοτικό δίκαιο (αποφάσεις της 11ης Αυγούστου 1995, C-80/94, Wielockx, Συλλογή 1995, σ. I-2493, σκέψη 16, της 16ης Ιουλίου 1998, C-264/96, ICI, Συλλογή 1998, σ. I-4695, σκέψη 19, της 29ης Απριλίου 1999, C-311/97, Royal Bank of Scotland, Συλλογή 1999, σ. I-2651, σκέψη 19, της 6ης Ιουνίου 2000, C-35/98, Verkooijen, Συλλογή 2000, σ. I-4071, σκέψη 32, και της 3ης Οκτωβρίου 2002, C-136/00, Danner, Συλλογή 2002, σ. I-8147, σκέψη 28).

19. Δεδομένου ότι πρόκειται για διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ σχετικές με την ελεύθερη παροχή των υπηρεσιών, οι διατάξεις αυτές έχουν εφαρμογή, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο με αφορμή τη διοργάνωση λαχειοφόρων αγορών, στη δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή της δυνατότητας συμμετοχής αντί αμοιβής σε παίγνιο με χρήματα (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Schindler, σκέψη 19).

Επομένως, η δραστηριότητα αυτή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 49 ΕΚ, εφόσον ένας τουλάχιστον από τους παροχείς υπηρεσιών είναι εγκατεστημένος σε κράτος μέλος άλλο από αυτό στο οποίο παρέχεται η υπηρεσία. Επομένως, η υπόθεση πρέπει να εξεταστεί υπό το πρίσμα της ελεύθερης παροχής των υπηρεσιών.

20. Κατά πάγια νομολογία, το άρθρο 49 ΕΚ απαγορεύει όχι μόνον όλες τις διακρίσεις λόγω ιθαγένειας εις βάρος των παρεχόντων υπηρεσίες που είναι εγκατεστημένοι σε άλλο κράτος μέλος, αλλά και κάθε περιορισμό και εμπόδιο στην ελεύθερη παροχή των υπηρεσιών, ακόμη και όταν οι εν λόγω περιορισμοί ή τα εν λόγω εμπόδια ισχύουν αδιακρίτως τόσο για τους παροχείς του οικείου κράτους μέλους όσο και γι' αυτούς που είναι εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη (βλ. απόφαση της 13ης Φεβρουαρίου 2003, C-131/01, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 2003, σ. I-1659, σκέψη 26).

21. Δεν αμφισβητείται ότι στην υπόθεση της κύριας δίκης οι λαχειοφόροι αγορές του εξωτερικού έχουν διαφορετική φορολογική μεταχείριση από ό,τι οι φινλανδικές και βρίσκονται σε μειονεκτική θέση σε σχέση με τις τελευταίες. Πράγματι, κατ' εφαρμογή του *lotteriskattelagen*, μόνον τα κέρδη που προέρχονται από τυχερά παίγνια χωρίς άδεια στη Φινλανδία θεωρούνται ως φορολογούμενα εισοδήματα, ενώ τα κέρδη που προέρχονται από τυχερά παίγνια που διοργανώνονται στο κράτος μέλος αυτό δεν αποτελούν φορολο-

γούμενα εισοδήματα. Η Φινλανδική Κυβέρνηση, εξάλλου, έχει αναγνωρίσει ότι η ύπαρξη της νομοθεσίας αυτής έχει ως αποτέλεσμα να προτιμούν οι Φινλανδοί φορολογούμενοι να μετέχουν σε λαχειοφόρο αγορά που διοργανώνεται στη Φινλανδία παρά σε πραγματοποιούμενη σε άλλο κράτος μέλος.

22. Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η ως άνω κυβέρνηση, το γεγονός ότι οι εγκατεστημένοι στη Φινλανδία διοργανωτές παιγνίων υπόκεινται σε φόρο ως διοργανωτές παιγνίων με χρήματα δεν αναιρεί την προφανή άνιση μεταχείριση που επιβάλλει η φινλανδική νομοθεσία, δεδομένου ότι ο ως άνω φόρος δεν είναι ανάλογος προς τον φόρο επί του εισοδήματος που επιβάλλεται στα κέρδη από συμμετοχή των φορολογουμένων στις διοργανούμενες σε άλλα κράτη μέλη λαχειοφόρους αγορές.

23. Κατά τη Φινλανδική Κυβέρνηση, η εθνική της νομοθεσία, ακόμη και αν υποτεθεί ότι εισάγει διακρίσεις, δικαιολογείται από επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος, όπως είναι η πρόληψη των καταχρήσεων και της απάτης, η μείωση της κοινωνικής ζημίας που προκαλούν τα παίγνια, η χρηματοδότηση δραστηριοτήτων δημόσιας ωφέλειας ή η κατοχύρωση της ασφάλειας δικαίου.

24. Η Νορβηγική Κυβέρνηση επικαλείται επίσης ως δικαιολογητικό λόγο την ανάγκη καταπολεμής των επιβλαβών συνεπειών της εξαρτήσεως από τα τυχερά παίγνια, οι οποίες άπτονται της δημόσιας υγείας. Για τον λόγο αυτόν υπάρχουν κέντρα επανεντάξεως και άλλες μονάδες θεραπείας των παικτών, ενώ, πέραν αυτού, το παιχνίδι δημιουργεί κοινωνικά προβλήματα, όπως κατασπατάληση των πόρων της οικογένειας του εξαρτημένου από το παιχνίδι, διαζύγια και αυτοκτονίες.

25. Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι οι δικαιολογητικοί λόγοι που μπορούν να προβληθούν από ένα κράτος μέλος πρέπει να συνοδεύονται από ανάλυση της σκοπιμότητας και της αναλογικότητας του περιοριστικού μέτρου που λαμβάνεται από το κράτος μέλος αυτό (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 30ής Νοεμβρίου 1995, C-55/94, Gebhard, Συλλογή 1995, σ. I-4165, και της 26ης Νοεμβρίου 2002, C-100/01, Oteiza Olazabal, Συλλογή 2002, σ. I-10981).

26. Στην υπόθεση της κύριας δίκης, ο φάκελος που διαβιβάστηκε στο Δικαστήριο από το παραπέμπον δικαστήριο δεν περιλαμβάνει κανένα στατιστικό ή άλλο στοιχείο που να τεκμηριώνει τη σοβαρότητα των κινδύνων από τα τυχερά παιχνίδια ούτε, πολλώ μάλλον, την ύπαρξη ιδιαίτερης συνάφειας μεταξύ των κινδύνων αυτών και της συμμετοχής των υπηκόων του οικείου κρά-

τους μέλους σε λαχειοφόρους αγορές διοργανούμενες σε άλλα κράτη μέλη.

27. Στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει, επομένως, να δοθεί η απάντηση ότι η νομοθεσία κράτους μέλους σύμφωνα με την οποία τα κέρδη που αποκτώνται από τυχερά παίγνια που διοργανώνονται σε άλλα κράτη μέλη θεωρούνται, από άποψη φορολογίας εισοδήματος, ως φορολογητέο εισόδημα του αποκτήσαντος τα κέρδη, ενώ τα κέρδη που αποκτώνται από τυχερό παίγνιο που διοργανώνεται στο εν λόγω κράτος μέλος δεν υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος, αντίκειται στο άρθρο 49 ΕΚ.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε με διάταξη της 5ης Φεβρουαρίου 2002 το Elands förvaltningsdomstol, αποφαινεται:

Η νομοθεσία κράτους μέλους σύμφωνα με την οποία τα κέρδη που αποκτώνται από τυχερά παίγνια που διοργανώνονται σε άλλα κράτη μέλη θεωρούνται, από άποψη φορολογίας εισοδήματος, ως φορολογητέο εισόδημα του αποκτήσαντος τα κέρδη, ενώ τα κέρδη που αποκτώνται από τυχερό παίγνιο που διοργανώνεται στο εν λόγω κράτος μέλος δεν υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος, αντίκειται στο άρθρο 49 ΕΚ.

72. ΔΕΚ C-338/02 (Τμήμα μείζονος συνθέσεως)

Fixtures Marketing Ltd - Οδηγία 96/9/ΕΚ - Νομική προστασία των βάσεων δεδομένων - Δικαίωμα ειδικής φύσεως - Έννοια της επενδύσεως που συνδέεται με την απόκτηση, τον έλεγχο ή την παρουσίαση του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων - Προγράμματα ποδοσφαιρικών αγώνων - Στοιχήματα

1. Η αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 7 της οδηγίας 96/9/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 1996, σχετικά με τη νομική προστασία των βάσεων δεδομένων (ΕΕ L 77, σ. 20, στο εξής: οδηγία).

2. Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της εταιρίας Fixtures Marketing Ltd (στο εξής: Fixtures) και της εταιρίας Svenska Spel AB (στο εξής: Svenska Spel). Η διαφορά αυτή ανέκυψε λόγω της εκ μέρους της Svenska Spel χρησιμοποίησε, για τη διοργάνωση στοιχημάτων, δεδομένων σχετικών με τους ποδοσφαιρικούς αγώνες των πρωταθλημάτων της Αγγλίας και της Σκωτίας.

Νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική νομοθεσία

3. Σκοπός της οδηγίας, σύμφωνα με το άρθρο της 1, παράγραφος 1, είναι η νομική προστασία των πάσης μορφής βάσεων δεδομένων. Η βάση δεδομένων ορίζεται, στο άρθρο 1, παράγραφος 2, της ίδιας οδηγίας, ως «η συλλογή έργων, δεδομένων ή άλλων ανεξάρτητων στοιχείων, διευθετημένων κατά συστηματικό ή μεθοδικό τρόπο και ατομικώς προσιτών με ηλεκτρονικά μέσα ή κατ' άλλον τρόπο».

4. Το άρθρο 3 της οδηγίας θεσπίζει μια προστασία βάσει του δικαιώματος του δημιουργού για τις «βάσεις δεδομένων οι οποίες λόγω της επιλογής ή της διευθέτησης του περιεχομένου τους αποτελούν πνευματικά δημιουργήματα».

5. Το άρθρο 7 της οδηγίας, που θεσπίζει ένα δικαίωμα ειδικής φύσεως (*sui generis*), έχει ως εξής:

«Αντικείμενο της προστασίας

1. Τα κράτη μέλη παρέχουν στον κατασκευαστή μιας βάσης δεδομένων το δικαίωμα να απαγορεύει την εξαγωγή ή/και [επ]αναχρησιμοποίηση του συνόλου ή ουσιώδους μέρους, αξιολογούμενου ποιοτικά ή ποσοτικά, του περιεχομένου της βάσης δεδομένων, εφόσον η απόκτηση, ο έλεγχος ή η παρουσίαση του περιεχομένου της βάσης καταδεικνύουν ουσιώδη ποιοτική ή ποσοτική επένδυση.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου νοείται ως:

α) “εξαγωγή”: η μόνιμη ή προσωρινή μεταφορά του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου βάσης δεδομένων σε άλλο υπόθεμα, με οποιοδήποτε μέσο ή υπό οποιαδήποτε μορφή

β) “[επ]αναχρησιμοποίηση”: η πάσης μορφής διάθεση στο κοινό του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου της βάσης με διανομή αντιγράφων, εκμίσθωση, μετάδοση με άμεση επικοινωνία ή με άλλες μορφές. Η πρώτη πώληση αντιγράφου μιας βάσης δεδομένων στην Κοινότητα από το δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του συνιστά ανάλωση του δικαιώματος ελέγχου της μεταπώλησης του εν λόγω αντιγράφου στην Κοινότητα.

Ο δανεισμός στο κοινό δεν συνιστά πράξη εξαγωγής ή [επ]αναχρησιμοποίησης.

3. Το δικαίωμα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να μεταβιβασθεί, εκχωρηθεί ή να παραχωρηθεί δωρεάν με συμβατική άδεια.

4. Το δικαίωμα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ισχύει ανεξάρτητα από το εάν η εν λόγω βάση δεδομένων επιδέχεται προστασία βάσει του δικαιώματος του δημιουργού ή άλλων δικαιωμάτων. Επιπλέον, ισχύει ανεξάρτητα από το εάν το περιεχόμενο της εν λόγω βάσης δεδομένων επιδέχεται προστασία βάσει του δικαιώματος του δημιουργού ή άλλων δικαιωμάτων. Η προστασία των βάσεων δεδομένων βάσει του δικαιώματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν θίγει ενδεχόμενα δικαιώματα επί του περιεχομένου τους.

5. Δεν επιτρέπεται η επανειλημμένη και συστηματική εξαγωγή ή/και [επ]αναχρησιμοποίηση επουσιωδών μερών του περιεχομένου της βάσης δεδομένων εφόσον συνεπάγεται τη διενέργεια πράξεων που έρχονται σε σύγκρουση με την κανονική εκμετάλλευση της βάσης δεδομένων ή θίγουν αδικαιολόγητα τα νόμιμα συμφέροντα του κατασκευαστή της βάσης.»

Η εθνική ρύθμιση

6. Η προστασία των βάσεων δεδομένων διέπεται, στο σουηδικό δίκαιο,

από τον lagen (1960:729) om upphovsrödt till litterära och konstnärliga verk (νόμο περί του δικαιώματος του δημιουργού επί λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων, στο εξής: νόμος του 1960).

7. Σύμφωνα με το άρθρο 49, πρώτο εδάφιο, του νόμου του 1960, όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο 790 του 1997, περί της μεταφοράς της οδηγίας στο σουηδικό δίκαιο (στο εξής: νόμος του 1997), το πρόσωπο που καταρτίζει συλλογή, πίνακα ή άλλο παρεμφερές έργο στο οποίο συγκεντρώνεται μεγάλος αριθμός δεδομένων ή το οποίο αποτελεί καρπό ουσιώδους επενδύσεως έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να αναπαράγει την εργασία αυτή και να την καθιστά δημόσια.

8. Ο νόμος του 1960 δεν περιέχει διάταξη ανάλογη με τη διάταξη του άρθρου 7, παράγραφος 5, της οδηγίας. Από τις προπαρασκευαστικές οπτόσο εργασίες του νόμου του 1997 προκύπτει ότι η προστασία που απορρέει από το άρθρο 49 του νόμου του 1960 αφορά το ίδιο το έργο ή ουσιώδες τμήμα του και ότι, κατά συνέπεια, το αποκλειστικό δικαίωμα δεν καλύπτει την αντιγραφή συγκεκριμένων στοιχείων που περιλαμβάνονται στο έργο ούτε επουσιώδη τμήματα του έργου αυτού. Ωστόσο, σύμφωνα με τις ως άνω προπαρασκευαστικές εργασίες, η επαναλαμβανόμενη χρησιμοποίηση επουσιωδών τμημάτων του έργου μπορεί να εξομοιωθεί με χρησιμοποίηση ουσιώδους τμήματος του έργου αυτού.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

9. Τη διοργάνωση των πρωταθλημάτων επαγγελματικού ποδοσφαίρου έχουν αναλάβει, στην Αγγλία, η Football Association Premier League Ltd και η Football League Ltd, και, στη Σκωτία, η Scottish Football League. Η διοργάνωση αυτή συνεπάγεται την κατάρτιση προγραμμάτων των αγώνων που πρόκειται να διεξαχθούν κατά τη διάρκεια της οικείας αγωνιστικής περιόδου, ήτοι 2 000 περίπου αγώνων ανά αγωνιστική περίοδο στην Αγγλία και 700 αγώνων επίσης ανά αγωνιστική περίοδο στη Σκωτία. Τα στοιχεία αυτά αποθηκεύονται υπό ηλεκτρονική μορφή και δημοσιεύονται, ιδίως σε φυλλάδια, ταξινομημένα χρονολογικώς, αφενός, και κατά ποδοσφαιρική ομάδα αφετέρου.

10. Οι εργασίες που αφορούν την κατάρτιση των προγραμμάτων των αγώνων αρχίζουν ένα έτος πριν από την έναρξη της οικείας αγωνιστικής περιόδου.

11. Οι διοργανωτές των πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου της Αγγλίας και της Σκωτίας ανέθεσαν στην εταιρία Football Fixtures Ltd τη διαχείριση, μέσω συμβάσεων παροχής αδειάς, των χρήσεων των προγραμμάτων των αγώνων

των πρωταθλημάτων αυτών. Στη Fixtures παραχωρήθηκε το δικαίωμα εκπροσωπήσεως των κατόχων των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας που συνδέονται με τα προγράμματα αυτά.

12. Η Svenska Spel διοργανώνει στη Σουηδία στοιχήματα που αφορούν, μεταξύ άλλων, τους αγώνες των πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου της Αγγλίας και της Σκωτίας.

Προς τούτο, αναπαράγει στα δελτία παιγνίων που χρησιμοποιεί δεδομένα σχετικά με τους αγώνες αυτούς.

13. Τον Φεβρουάριο του 1999, η Fixtures, αφού πρότεινε ανεπιτυχώς στη Svenska Spel την παροχή αδείας χρήσεως έναντι αμοιβής, άσκησε ενώπιον του Gotlands tingsrätt (Σουηδία) αγωγή κατά της Svenska Spel ζητώντας την αποκατάσταση της ζημίας που συνδέεται με την εκ μέρους της τελευταίας αυτής χρήση, μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 1998 και 16ης Μαΐου 1999, δεδομένων σχετικών με τα προγράμματα των πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου της Αγγλίας και της Σκωτίας. Προς στήριξη της αγωγής της, ισχυρίστηκε ότι οι βάσεις δεδομένων που περιέχουν τις πληροφορίες σχετικά με τα προγράμματα αυτά προστατεύονται από το άρθρο 49 του νόμου του 1960 και ότι η εκ μέρους της Svenska Spel χρήση πληροφοριών αντλούμενων από τα προγράμματα αυτά συνιστά προσβολή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας των ποδοσφαιρικών ενώσεων.

14. Με απόφαση της 11ης Απριλίου 2000, το tingsrätt απέρριψε την αγωγή της Fixtures, θεωρώντας ότι, ναι μεν από τα προγράμματα των πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου τυγχάνουν, βεβαίως, της προστασίας που παρέχεται στις συλλογές καθόσον αποτελούν τον καρπό ουσιωδών επενδύσεων, πλην όμως η εκ μέρους της Svenska Spel χρησιμοποίηση δεδομένων αντλούμενων από τα προγράμματα αυτά δεν προσβάλλει τα δικαιώματα της Fixtures.

15. Κατόπιν ασκήσεως εφέσεως, το Svea hovrätt (Σουηδία), με απόφαση της 3ης Μαΐου 2001, επιβεβαίωσε την πρωτοβάθμια απόφαση. Χωρίς να αποφανθεί ρητώς ως προς το αν τα προγράμματα των πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου προστατεύονται δυνάμει του άρθρου 49 του νόμου του 1960, θεώρησε ότι δεν είχε αποδειχθεί ότι οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα δελτία παιγνίων της Svenska Spel είχαν αντληθεί από τις βάσεις δεδομένων των ποδοσφαιρικών ενώσεων.

16. Ενώπιον του Högsta domstolen, η Fixtures ζήτησε την αναίρεση της αποφάσεως του δευτεροβάθμιου δικαστηρίου.

17. Το Högsta domstolen, υπογραμμίζοντας ότι το άρθρο 49 του νόμου

του 1960, όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο του 1997, πρέπει, ως μέτρο μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο, να ερμηνευθεί υπό το φως της οδηγίας, τονίζει ότι η οδηγία αυτή δεν διευκρινίζει αν και, ενδεχομένως, σε ποιο βαθμό πρέπει να θεωρηθεί σημαντικός ο σκοπός της βάσεως δεδομένων για να εκτιμηθεί αν η βάση αυτή τυγχάνει της προστασίας βάσει του δικαιώματος ειδικής φύσεως. Το *Hfsgsta domstolen* διερωτάται περαιτέρω ως προς τη φύση των ανθρωπίνων και χρηματοοικονομικών επενδύσεων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για να εκτιμηθεί η ύπαρξη ουσιώδους επενδύσεως.

Διερωτάται επίσης ως προς το τι σημαίνει εξαγωγή ή/και αναχρησιμοποίηση του συνόλου ή ουσιώδους μέρους του περιεχομένου της βάσεως δεδομένων, καθώς και ως προς τι σημαίνει κανονική εκμετάλλευση και αδικαιολόγητη ζημία στο πλαίσιο εξαγωγών ή/και αναχρησιμοποιήσεων επουσιωδών μερών μιας βάσεως.

18. Υπό τις συνθήκες αυτές, το *Hfsgsta domstolen* αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Μπορεί ο κατασκευαστής μιας βάσεως δεδομένων, για να εκτιμηθεί αν μια βάση δεδομένων αποτελεί τον καρπό “ουσιώδους επενδύσεως” κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας [...], να συμπεριλάβει στην έννοια αυτή μια επένδυση η οποία, καταρχάς, απουσκοπεί στη δημιουργία ενός συνόλου, ανεξαρτήτου από την ίδια τη βάση δεδομένων, το οποίο δεν αφορά συνεπώς αποκλειστικά “την απόκτηση, τον έλεγχο ή την παρουσίαση” του περιεχομένου της; Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, έχει σημασία το ότι όλη η επένδυση ή μέρος αυτής συνιστά αναγκαία προϋπόθεση για τη βάση δεδομένων;

2) Περιορίζεται η προστασία της βάσεως δεδομένων κατ' εφαρμογήν της οδηγίας στις δραστηριότητες που εμπίπτουν στον σκοπό της βάσεως αυτής, τον οποίον ο κατασκευαστής επεδίωκε κατά τον σχεδιασμό της βάσεως;

3) Ποιο είναι το πεδίο που καλύπτει η έννοια “ουσιώδες μέρος, αξιολογούμενο ποιοτικά ή ποσοτικά, του περιεχομένου [της βάσεως δεδομένων]”, που διαλαμβάνεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας;

4) Αφορά η προστασία κατά της “εξαγωγής ή/και [επ]αναχρησιμοποιήσεως” του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων, που παρέχει το άρθρο 7, παράγραφοι 1 και 5, της οδηγίας, περιοριστικά κάθε χρησιμοποίηση που συνεπάγεται άμεση εκμετάλλευση της βάσεως ή καλύπτει η προστασία αυτή και τις

περιπτώσεις στις οποίες το περιεχόμενο προέρχεται από άλλη πηγή (δευτερογενή πηγή) ή στο περιεχόμενο αυτό έχει γενικώς πρόσβαση το κοινό;

5) Πώς πρέπει να ερμηνευθούν οι εκφράσεις “κανονική εκμετάλλευση” και “θίγουν αδικαιολόγητα” που περιέχονται στο άρθρο 7, παράγραφος 5, της οδηγίας;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

19. Πρέπει ευθύς εξαρχής να υπομνησθεί ότι το καθεστώς προστασίας που θεσπίζει το άρθρο 49, πρώτο εδάφιο, του νόμου του 1960, όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο του 1997, προϋποθέτει την ύπαρξη μιας συλλογής, ενός πίνακα ή ενός έργου της ίδιας φύσεως «που περιέχει μεγάλο αριθμό δεδομένων ή είναι αποτέλεσμα ουσιώδους επενδύσεως».

20. Από τη διάταξη περί παραπομπής προκύπτει ότι το Högsta domstolen δεν θεωρεί ότι τα επίμαχα προγράμματα των πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου συνιστούν συλλογή «μεγάλου αριθμού δεδομένων» κατά την έννοια της παρατεθείσας στην προηγούμενη σκέψη διατάξεως, πράγμα το οποίο εξηγεί γιατί με το πρώτο ερώτημά του διερωτάται σχετικά με την έννοια της ουσιώδους επενδύσεως, όπως αυτή πρέπει να εννοείται στο πλαίσιο του άρθρου 7, παράγραφος 1 της οδηγίας.

21. Στο πλαίσιο του ερωτήματος αυτού, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, μεταξύ άλλων, αν οι επενδύσεις που χρησιμοποιούνται από τον δημιουργό μιας βάσεως δεδομένων για τη δημιουργία των δεδομένων αυτών πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για να εκτιμηθεί η ύπαρξη ουσιώδους επενδύσεως αφορώσας την απόκτηση, τον έλεγχο ή την παρουσίαση του περιεχομένου της βάσεως. Περαιτέρω, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ως προς το αν η οδηγία αποκλείει στην προστασία της βάσεως δεδομένων που απορρέει από την άσκηση μιας κύριας δραστηριότητας συνεπαγομένης κατ' ανάγκην τη δημιουργία δεδομένων.

22. Το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας προβλέπει το ευεργέτημα της προστασίας βάσει του ειδικής φύσεως δικαιώματος μόνο για τις βάσεις δεδομένων που πληρούν ένα συγκεκριμένο κριτήριο, ήτοι ότι η απόκτηση, ο έλεγχος ή η παρουσίαση του περιεχομένου τους καταδεικνύουν ουσιώδη ποιοτική ή ποσοτική επένδυση.

23. Σύμφωνα με την ένατη, τη δέκατη και τη δωδέκατη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας, ο σκοπός αυτής συνίσταται στην ενθάρρυνση και στην προστασία των επενδύσεων σε συστήματα «αποθήκευσης» και «επεξεργασίας»

δεδομένων που συντελούν στην ανάπτυξη της αγοράς πληροφοριών σε ένα πλαίσιο χαρακτηριζόμενο από ταχύρυθμη αύξηση της ποσότητας των δεδομένων που παράγονται και υφίστανται επεξεργασία κάθε έτος σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων. Επομένως, η έννοια της επενδύσεως που συνδέεται με την απόκτηση, τον έλεγχο ή την παρουσίαση του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων πρέπει να νοείται, γενικώς, ως σημαίνουσα την επένδυση που χρησιμοποιείται για τη δημιουργία της εν λόγω βάσεως αυτής καθεαυτήν.

24. Στο πλαίσιο αυτό, η έννοια της επενδύσεως που συνδέεται με την απόκτηση του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων πρέπει, όπως τονίζουν η Svenska Spel καθώς και η Γερμανική, η Ολλανδική και η Πορτογαλική Κυβέρνηση, να νοείται ως δηλούσα τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την αναζήτηση υφισταμένων στοιχείων και για τη συγκέντρωσή τους στην εν λόγω βάση, εξαιρουμένων των μέσων που χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία των στοιχείων αυτών. Όπως τονίζουν η Svenska Spel και η Γερμανική Κυβέρνηση, ο σκοπός της προστασίας βάσει του ειδικής φύσεως δικαιώματος που θεσπίζει η οδηγία συνίσταται συγκεκριμένα στην ενθάρρυνση της δημιουργίας συστημάτων αποθήκευσης και επεξεργασίας υφισταμένων πληροφοριών και όχι της δημιουργίας στοιχείων δυναμένων να συγκεντρωθούν κατόπιν σε μια βάση δεδομένων.

25. Η ερμηνεία αυτή επιρρωννύεται από την τριακοστή ένατη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας, σύμφωνα με την οποία ο σκοπός του ειδικής φύσεως δικαιώματος συνίσταται στην εξασφάλιση προστασίας έναντι της ιδιοποίησης των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από οικονομικές και επαγγελματικές επενδύσεις για την «αναζήτηση και συγκέντρωση του περιεχομένου» μιας βάσεως δεδομένων. Όπως τονίζει η γενική εισαγγελέας στα σημεία 51 έως 56 των προτάσεών της, παρά τις μικρές ορολογικές διαφορές, όλες οι γλωσσικές αποδόσεις αυτής της τριακοστής ένατης αιτιολογικής σκέψης συνηγορούν υπέρ μιας ερμηνείας αποκλειούσας από την έννοια της αποκτήσεως τη δημιουργία των στοιχείων που περιέχονται στη βάση δεδομένων.

26. Η δέκατη ένατη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας, σύμφωνα με την οποία η συμπύληση διαφόρων μουσικών εκτελέσεων σε ένα CD δεν αποτελεί επαρκώς ουσιώδη επένδυση ώστε να προστατεύεται βάσει του δικαιώματος ειδικής φύσεως, παρέχει ένα πρόσθετο επιχείρημα υπέρ αυτής της ερμηνείας. Από την αιτιολογική αυτή σκέψη προκύπτει συγκεκριμένα ότι τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία των έργων ή των στοιχείων που περιλαμβάνονται στη βάση δεδομένων, εν προκειμένω σε ένα CD, δεν μπορούν

να εξομοιωθούν με επένδυση συνδεδεμένη με την απόκτηση του περιεχομένου της εν λόγω βάσεως και δεν μπορούν κατά συνέπεια να λαμβάνονται υπόψη για την εκτίμηση του ουσιώδους χαρακτήρα της επενδύσεως που συνδέεται με τη δημιουργία της βάσεως αυτής.

27. Η έννοια της επενδύσεως που συνδέεται με τον έλεγχο του περιεχομένου της βάσεως δεδομένων πρέπει να νοείται ως σημαίνουσα τα μέσα που χρησιμοποιούνται, προκειμένου να εξασφαλισθεί η πιστότητα των πληροφοριών που περιέχονται στην εν λόγω βάση, για τον έλεγχο της ακρίβειας των αναζητούμενων στοιχείων, κατά τη δημιουργία της βάσεως αυτής, καθώς και κατά την περίοδο λειτουργίας της. Η έννοια της επενδύσεως που συνδέεται με την παρουσίαση του περιεχομένου της βάσεως δεδομένων αφορά τα μέσα που χρησιμοποιούνται για να αποκτήσει η εν λόγω βάση τη λειτουργία επεξεργασίας των πληροφοριών, ήτοι τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τη συστηματική ή μεθοδική διευθέτηση των στοιχείων που περιέχονται στη βάση αυτή, καθώς και για την οργάνωση της δυνατότητας ατομικής προσβάσεως στα στοιχεία αυτά.

28. Η επένδυση που συνδέεται με τη δημιουργία της βάσεως δεδομένων μπορεί να συνίσταται στη χρησιμοποίηση ανθρώπινων, οικονομικών, τεχνικών πόρων ή μέσων, αλλά πρέπει να είναι ουσιώδης από ποσοτικής ή ποιοτικής απόψεως. Η ποσοτική εκτίμηση αναφέρεται σε μέσα που μπορούν να εκφραστούν αριθμητικά και η ποιοτική εκτίμηση σε μη ποσοτικοποιήσιμες προσπάθειες, όπως είναι η διανοητική προσπάθεια ή μια δαπάνη ενέργειας, όπως τούτο προκύπτει από την έβδομη, την τριακοστή ένατη και την τεσσαρακοστή αιτιολογική σκέψη.

29. Στο πλαίσιο αυτό, το γεγονός ότι η δημιουργία μιας βάσεως δεδομένων συνδέεται με την άσκηση μιας κύριας δραστηριότητας στο πλαίσιο της οποίας το πρόσωπο που δημιουργεί τη βάση αποτελεί επίσης τον δημιουργό των στοιχείων που περιέχονται στη βάση αυτή δεν αποκλείει, αυτό καθεαυτό, ότι το πρόσωπο αυτό μπορεί να ζητήσει το ευεργέτημα της προστασίας βάσει του ειδικής φύσεως δικαιώματος, υπό την προϋπόθεση ότι θα αποδείξει ότι η απόκτηση των εν λόγω στοιχείων, ο έλεγχός τους ή η παρουσίασή τους, κατά την έννοια που καθορίστηκε στις σκέψεις 24 έως 27 της παρούσας αποφάσεως, συνεπαγόταν ουσιώδη ποσοτική ή ποιοτική επένδυση, ανεξάρτητη από τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία των στοιχείων αυτών.

30. Συναφώς, να μην η αναζήτηση των δεδομένων και ο έλεγχος ακριβείας τους κατά τη δημιουργία της βάσεως δεδομένων δεν απαιτούν, κατ' αρχήν,

από τον δημιουργό της βάσεως αυτής τη χρησιμοποίηση ειδικών μέσων, καθόσον πρόκειται για δεδομένα τα οποία αυτός δημιούργησε ή τα οποία έχει στη διάθεσή του, πλην όμως η συλλογή των δεδομένων αυτών, η συστηματική ή η μεθοδική διευθέτησή τους εντός της βάσεως, η οργάνωση της δυνατότητας ατομικής προσβάσεως στα στοιχεία αυτά και ο έλεγχος της ακρίβειάς τους καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας της βάσεως μπορούν να απαιτούν ουσιώδη ποσοτική ή/και ποιοτική επένδυση, κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας.

31. Στην υπόθεση της κύριας δίκης, τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό, στο πλαίσιο της διοργανώσεως πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου, των ημερομηνιών, των ωραρίων και των γηπεδούχων και φιλοξενούμενων ομάδων, που αφορούν τις συναντήσεις των διαφόρων ημερών των πρωταθλημάτων αυτών, αντιστοιχούν, όπως υποστηρίζουν η Svenska Spel καθώς και η Βελγική, η Γερμανική και η Πορτογαλική Κυβέρνηση, σε επένδυση συνδεδεμένη με τη δημιουργία του προγράμματος των συναντήσεων αυτών. Μια τέτοια επένδυση, που αφορά την ίδια τη διοργάνωση των πρωταθλημάτων, συνδέεται με τη δημιουργία των δεδομένων που περιέχονται στην επίμαχη βάση, ήτοι των δεδομένων που αφορούν εκάστη συνάντηση των διαφόρων πρωταθλημάτων. Η επένδυση αυτή δεν μπορεί συνεπώς να ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας.

32. Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να εξετασθεί, χωρίς να ληφθεί υπόψη η διαλαμβανόμενη στην προηγούμενη σκέψη επένδυση, αν η απόκτηση, ο έλεγχος ή η παρουσίαση του περιεχομένου ενός προγράμματος ποδοσφαιρικών αγώνων καταδεικνύουν ουσιώδη ποιοτική ή ποσοτική.

33. Η αναζήτηση και η συγκέντρωση των δεδομένων που συνιστούν το πρόγραμμα των ποδοσφαιρικών συναντήσεων δεν απαιτούν καμία ιδιαίτερη προσπάθεια εκ μέρους των επαγγελματικών ενώσεων. Όπως και η Fixtures τονίζει με τις παρατηρήσεις της, είναι, συγκεκριμένα, αναπόσπαστα συνδεδεμένες με τη δημιουργία των δεδομένων αυτών, στην οποία μετέχουν ευθέως οι εν λόγω ενώσεις ως υπεύθυνες για τη διοργάνωση των πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου. Η απόκτηση του περιεχομένου ενός προγράμματος ποδοσφαιρικών συναντήσεων δεν απαιτεί συνεπώς καμία επένδυση αυτοτελή σε σχέση με την επένδυση που απαιτεί η δημιουργία των δεδομένων που περιέχονται στο πρόγραμμα αυτό.

34. Οι επαγγελματικές ενώσεις δεν πρέπει να καταβάλουν καμία ιδιαίτερη προσπάθεια για τον έλεγχο της ακρίβειας των δεδομένων που αφορούν

τις συναντήσεις των πρωταθλημάτων κατά την κατάρτιση του προγράμματος, καθόσον οι εν λόγω ενώσεις μετέχουν ευθέως στη δημιουργία των δεδομένων αυτών. Όσον αφορά τον έλεγχο της ακρίβειας του περιεχομένου των προγραμμάτων των συναντήσεων κατά τη διάρκεια της αγωνιστικής περιόδου, αυτός συνίσταται, όπως προκύπτει από τις παρατηρήσεις της Fixtures, στην προσαρμογή ορισμένων δεδομένων των προγραμμάτων αυτών ανάλογα με την ενδεχόμενη αναβολή μιας συναντήσεως ή μιας ημέρας του πρωταθλήματος που αποφασίστηκε από τις ενώσεις ή κατόπιν διαβουλεύσεως με αυτές. Ένας τέτοιος έλεγχος δεν μπορεί συνεπώς να θεωρηθεί ότι καταδεικνύει ουσιώδη επένδυση.

35. Η παρουσίαση ενός προγράμματος ποδοσφαιρικών συναντήσεων συνδέεται, και αυτή, στενά με τη δημιουργία των δεδομένων που συνιστούν το πρόγραμμα αυτό, όπως τούτο επιβεβαιώνεται από το ότι στη διάταξη περί παραπομπής δεν υπάρχει αναφορά στις εργασίες ή στα μέσα που χρησιμοποιούνται ειδικώς για μια τέτοια παρουσίαση. Η παρουσίαση αυτή δεν μπορεί συνεπώς να θεωρηθεί ότι απαιτεί επένδυση αυτοτελή σε σχέση με την επένδυση που συνδέεται με τη δημιουργία των συστατικών δεδομένων.

36. Επομένως, ούτε η απόκτηση ούτε ο έλεγχος ούτε η παρουσίαση του περιεχομένου ενός προγράμματος ποδοσφαιρικών συναντήσεων καταδεικνύουν ουσιώδη επένδυση δυνάμενη να δικαιολογήσει το ευεργέτημα της προστασίας βάσει του ειδικής φύσεως δικαιώματος που θεσπίζει το άρθρο 7 της οδηγίας.

37. Κατόπιν των προεκτεθέντων, στο πρώτο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η έννοια της επενδύσεως που συνδέεται με την απόκτηση του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας πρέπει να νοείται ως σημαίνουσα τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την αναζήτηση υφισταμένων στοιχείων και τη συγκέντρωσή τους στην εν λόγω βάση. Η έννοια αυτή δεν περιλαμβάνει τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία των στοιχείων που συνιστούν το περιεχόμενο μιας βάσεως δεδομένων. Στο πλαίσιο της καταρτίσεως ενός προγράμματος ποδοσφαιρικών συναντήσεων για τη διοργάνωση πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου, η έννοια αυτή δεν αφορά συνεπώς τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό των ημερομηνιών, των ωραρίων και των ζευγών των ομάδων που αφορούν τις διάφορες συναντήσεις των πρωταθλημάτων αυτών.

38. Κατόπιν των προεκτεθέντων, παρέλκει η απάντηση στα λοιπά υποβληθέντα ερωτήματα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαινεται:

Η έννοια της επενδύσεως που συνδέεται με την απόκτηση του περιεχομένου μιας βάσεως δεδομένων κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 96/9/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 1996, σχετικά με τη νομική προστασία των βάσεων δεδομένων, πρέπει να νοείται ως σημαίνουσα τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την αναζήτηση υφισταμένων στοιχείων και τη συγκέντρωσή τους στην εν λόγω βάση. Η έννοια αυτή δεν περιλαμβάνει τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία των στοιχείων που συνιστούν το περιεχόμενο μιας βάσεως δεδομένων. Στο πλαίσιο της καταρτίσεως ενός προγράμματος ποδοσφαιρικών συναντήσεων για τη διοργάνωση πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου, η έννοια αυτή δεν αφορά συνεπώς τα μέσα που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό των ημερομηνιών, των ωραρίων και των ζευγών των ομάδων που αφορούν τις διάφορες συναντήσεις των πρωταθλημάτων αυτών.

73. ΔΕΚ C-67/1998

Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών - Συλλογή στοιχημάτων, έκδοση προδικαστικής αποφάσεως

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

εκδίδει την ακόλουθη Απόφαση

1. Με διάταξη της 20ής Ιανουαρίου 1998, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 13 Μαρτίου 1998, το Consiglio di Stato υπέβαλε στο Δικαστήριο, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 234 ΕΚ), προδικαστικό ερώτημα ως προς την ερμηνεία των διατάξεων της Συνθήκης ΕΚ σχετικά με την ελεύθερη παροχή των υπηρεσιών, προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσον συμβιβάζεται με τις ανωτέρω διατάξεις εθνική νομοθεσία απαγορεύουσα, πλην εξαιρέσεως, τη συλλογή στοιχημάτων και επιφυλάσσουσα σε ορισμένους οργανισμούς το δικαίωμα διεξαγωγής τους κατόπιν αδείας.

2. Το ερώτημα αυτό ανέκυψε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του Questore di Verona (αστυνομικού διευθυντή της επαρχίας της Βερόνας) και του D. Zenatti, με αντικείμενο την απαγόρευση που επιβλήθηκε στον δεύτερο να εξακολουθεί να ασκεί τη δραστηριότητά του ως ενδιαμέσου προσώπου στην Ιταλία μιας εταιρίας εγκατεστημένης στο Ηνωμένο Βασίλειο και ειδικευμένης στην ανάληψη στοιχημάτων επί αθλητικών εκδηλώσεων.

Το νομικό πλαίσιο

3. Στην Ιταλία, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 88 του βασιλικού διατάγματος 773, της 18ης Ιουνίου 1931, περί εγκρίσεως του κωδικοποιητικού κειμένου των νόμων περί δημοσίας ασφαλείας (GURI αριθ. 146, της 26ης Ιουνίου 1931, στο εξής: βασιλικό διάταγμα), δεν επιτρέπεται η χορήγηση αδείας για τη συλλογή στοιχημάτων, με εξαίρεση τα στοιχήματα που αφορούν αγώνες δρόμου, ιστιοπλοϊκούς αγώνες, ποδοσφαιρικούς αγώνες και άλλα παρεμφερή αγωνίσματα, εφόσον η συλλογή των στοιχημάτων αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την εύθετη διεξαγωγή του αγωνίσματος.

4. Όπως προκύπτει από την απάντηση της Ιταλικής Κυβερνήσεως σε ερώ-

τηση του Δικαστηρίου σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής της προβλεπόμενης από την οικεία διάταξη εξαιρέσεως, τα στοιχεία μπορούν να αφορούν είτε το αποτέλεσμα αθλητικών εκδηλώσεων που τελούν υπό τον έλεγχο της Comitato olimpico nazionale italiano (εθνικής ολυμπιακής επιτροπής, στο εξής: CONI), είτε το αποτέλεσμα ιππικών αγώνων που διεξάγονται μέσω της Unione nazionale incremento razze equine (εθνικής ενώσεως για τη φυλετική βελτίωση των ίππων, στο εξής: UNIRE). Η διάθεση των προερχομένων από τα στοιχεία χρηματικών ποσών που κατανέμονται στους δύο αυτούς οργανισμούς αποτελεί αντικείμενο ρυθμίσεως και πρέπει να επιτρέπει, ιδίως, τη διευκόλυνση της αναπτύξεως των αθλητικών δραστηριοτήτων μέσω επενδύσεων σε αθλητική υποδομή, ειδικότερα στις πλέον πτωχές περιοχές και στην περιφέρεια των μεγάλων πόλεων, και την υποστήριξη των ιππικών αγώνων και της εκτροφής ίππων. Δυνάμει διαφόρων νομοθετικών διατάξεων που θεσπίστηκαν μεταξύ των ετών 1995 και 1997, οι επιφυλασσομένες στις CONI και UNIRE διοργάνωση και ανάληψη στοιχημάτων μπορούν να εκχωρούνται, ύστερα από διαδικασίες προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών και έναντι καταβολής δικαιωμάτων, σε πρόσωπα ή οργανισμούς που παρέχουν τις δέουσες εγγυήσεις.

5. Το άρθρο 718 του ιταλικού ποινικού κώδικα προβλέπει κυρώσεις για την άσκηση ή διεξαγωγή τυχερών παιγνίων, ενώ το άρθρο 4 του νόμου 401, της 13ης Δεκεμβρίου 1989 (GURI αριθ. 401, της 18ης Δεκεμβρίου 1989), τιμωρεί την καταχρηστική συμμετοχή στη διοργάνωση των επιφυλασσομένων στο Δημόσιο ή σε αδειούχες επιχειρήσεις παιγνίων ή στοιχημάτων. Επιπλέον, τα μη εγκεκριμένα παίγνια ή στοιχήματα εμπíπτουν στη διάταξη του άρθρου 1933 του αστικού κώδικα, σύμφωνα με το οποίο δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αγωγής, με αντικείμενο την είσπραξή του, χρέος εκ παιγνίου ή εκ στοιχήματος. Αντίθετα, απαγορεύεται, πλην περιπτώσεων απάτης, η αναζήτηση ως αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού που κατεβλήθη αυθορμήτως.

Η διαφορά της κύριας δίκης

6. Ο D. Zenatti ασκεί από τις 29 Μαρτίου 1997 δραστηριότητα ενδιαμέσου στην Ιταλία για λογαριασμό της εγκατεστημένης στο Λονδίνο εταιρίας SSP Overseas Betting Ltd (στο εξής: Overseas), εγκεκριμένου μεσιτικού γραφείου, ειδικευμένου στην πρακτόρευση στοιχημάτων. Ο ρόλος του D. Zenatti έγκειται στη διαχείριση ενός κέντρου μεταδόσεως αποτελεσμάτων για τους Ιταλούς πελάτες της Overseas, σχετικά με στοιχήματα συναπτόμενα για αθλη-

τικές εκδηλώσεις στο εξωτερικό. Αποστέλλει στο Λονδίνο, μέσω τηλεαντιγραφήματος ή μέσω του διαδικτύου (Internet), έντυπα συμπληρούμενα από τους πελάτες και συνοδευόμενα από φωτοτυπίες τραπεζικών εμβασμάτων και είναι ο παραλήπτης άλλων τηλεαντιγραφημάτων της Overseas που πρέπει να διαβιβαστούν στους ίδιους πελάτες.

7. Με απόφαση της 16ης Απριλίου 1997, ο Questore di Verona διέταξε την παύση της δραστηριότητας του D. Zenatti με το αιτιολογικό ότι η δραστηριότητα αυτή δεν μπορούσε να εγκριθεί δυνάμει του άρθρου 88 του βασιλικού διατάγματος, σύμφωνα με το οποίο δεν επιτρέπεται η χορήγηση αδείας για τη συλλογή στοιχημάτων παρά μόνον εφόσον αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την εύθετη διεξαγωγή του αγωνίσματος.

8. Ο D. Zenatti άσκησε προσφυγή ακυρώσεως κατά της εν λόγω αποφάσεως ενώπιον του Tribunale amministrativo regionale del Veneto, αιτούμενος, στα πλαίσια της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων, αναστολή εκτελέσεώς της. Με διάταξη της 9ης Ιουλίου 1997, το Tribunale amministrativo regionale ανέστειλε, στα πλαίσια της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων, την εφαρμογή της επίδικης αποφάσεως.

9. Ο Questore di Verona άσκησε ανακοπή κατά της εν λόγω διατάξεως ενώπιον του Consiglio di Stato.

10. Το τελευταίο εκτιμά ότι η επίλυση της διαφοράς απαιτεί την ερμηνεία των διατάξεων της Συνθήκης περί της ελεύθερης παροχής των υπηρεσιών. Κατ' αυτόν, οι αρχές που εξήγγειλε το Δικαστήριο με την απόφαση της 24ης Μαρτίου 1994, C- 275/92, Schindler (Συλλογή 1994, σ. I-1039, στο εξής: απόφαση Schindler), σύμφωνα με την οποία οι οικείες διατάξεις δεν απαγορεύουν νομοθεσία του είδους της βρετανικής νομοθεσίας περί λαχειοφόρων αγορών, λαμβανομένης υπόψη της μέριμνας ασκήσεως κοινωνικής πολιτικής και προλήψεως της απάτης που τη δικαιολογούν, μπορούν προφανώς να εφαρμοστούν αναλογικώς και στην περίπτωση της ιταλικής νομοθεσίας περί στοιχημάτων.

11. Πάντως, λόγω του ότι ο κοινοτικός νομοθέτης δεν εξέδωσε απόφαση επί κανονιστικής ρυθμίσεως της φύσεως αυτής, το Consiglio di Stato, οι αποφάσεις του οποίου δεν υπόκεινται πλέον σε ένδικα μέσα, εκτιμά ότι το άρθρο 177 της Συνθήκης τού επιβάλλει την υποχρέωση να προσφύγει στο Δικαστήριο. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

Ερωτάται αν οι διατάξεις της Συνθήκης σχετικά με την παροχή υπηρεσιών απαγορεύουν ρύθμιση, όπως είναι η ιταλική κανονιστική ρύθμιση περί στοιχημάτων, λαμβανομένης υπόψη της μέριμνας ασκήσεως κοινωνικής πολιτικής και προλήψεως της απάτης που τη δικαιολογούν.

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

12. Η Ιταλική Κυβέρνηση και όλες οι κυβερνήσεις που κατέθεσαν παρατηρήσεις, αλλά και η Επιτροπή, εκτιμούν ότι η απόφαση Schindler παρέχει όλα τα ουσιώδη στοιχεία που επιτρέπουν να δοθεί αρνητική απάντηση στο υποβληθέν ερώτημα.

13. Αντίθετα, ο D. Zenatti υποστηρίζει ότι οι συλλογές στοιχημάτων επί αθλητικών γεγονότων δεν μπορούν να εξομοιώνονται με τις δραστηριότητες των λαχειοφόρων αγορών, αντικείμενο της αποφάσεως Schindler, ιδίως διότι τα στοιχήματα δεν αποτελούν αμιγώς τυχερά παίγνια, αλλά παίγνια στα πλαίσια των οποίων ο στοιχηματίζων στοχεύει οπωσδήποτε στην επίτευξη αποτελέσματος κάνοντας χρήση της δεξιοτεχνίας του. Επίσης, εκτιμά ότι η απλή αναφορά εκ μέρους του αιτούντος δικαστηρίου σε μέριμνες κοινωνικής πολιτικής και προλήψεως της απάτης δεν αρκεί για να δικαιολογήσει τη νομοθεσία περί της οποίας πρόκειται στην κύρια δίκη.

14. Συναφώς, επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι στη σκέψη 60 της αποφάσεως Schindler το Δικαστήριο υπογράμμισε τις θεωρήσεις ηθικού, θρησκευτικού ή πολιτιστικού χαρακτήρα που απαντούν σε όλα τα κράτη μέλη σχετικά με τις λαχειοφόρες αγορές, καθώς και με τα άλλα παίγνια επί χρήμασι. Οι εθνικές νομοθεσίες τείνουν γενικώς να περιορίζουν ή ακόμη και να απαγορεύουν τα παίγνια επί χρήμασι και να αποτρέπουν το ενδεχόμενο να αποτελέσουν αυτά πηγή ατομικού οφέλους. Το Δικαστήριο τόνισε επίσης ότι, ενόψει της σημασίας των ποσών που μπορούν να συγκεντρώνουν και των κερδών που μπορούν να προσφέρουν στους παίκτες, ιδίως όταν διεξάγονται σε μεγάλη κλίμακα, οι λαχειοφόρες αγορές ενέχουν υψηλό κίνδυνο διαπράξεως εγκλημάτων και απάτης. Επιπλέον, συνιστούν ενθάρρυνση της σπατάλης, η οποία μπορεί να έχει επιβλαβείς συνέπειες επί ατομικού και κοινωνικού επιπέδου. Τέλος, και χωρίς ο λόγος αυτός να μπορεί να θεωρηθεί καθ'αυτός αντικειμενική δικαιολογία, δεν στερείται σημασίας, κατά το Δικαστήριο, η υπογράμμιση του γεγονότος ότι οι λαχειοφόρες αγορές μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στη χρηματοδότηση αφιλοκερδών ή δραστηριοτήτων γενικού

συμφέροντος, όπως έργων κοινής ωφελείας, αλλά και έργων φιλανθρωπικών, αθλητικών ή πολιτιστικών.

15. Όπως προκύπτει από τη σκέψη 61 της ίδιας αποφάσεως, το Δικαστήριο δέχθηκε ότι οι ιδιομορφίες αυτές δικαιολογούν το να διαθέτουν οι εθνικές αρχές επαρκή εξουσία εκτιμήσεως για να καθορίζουν τους όρους που διασφαλίζουν την προστασία των παικτών και, γενικότερα, ενόψει των κοινωνικών και πολιτιστικών ιδιομορφιών κάθε κράτους μέλους, την προστασία της κοινωνικής τάξεως, όσον αφορά τόσο τον τρόπο διεξαγωγής των λαχειοφόρων αγορών και το μέγεθος του διακυβεύματος όσο και τη διάθεση των εντεύθεν κερδών. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο' αυτές εναπόκειται να κρίνουν αν είναι αναγκαίος όχι μόνον ο περιορισμός των δραστηριοτήτων των λαχειοφόρων αγορών, αλλά και η απαγόρευσή τους, υπό την επιφύλαξη ότι οι περιορισμοί αυτοί δεν συνεπάγονται δυσμενείς διακρίσεις.

16. Ακόμη και αν η απόφαση Schindler αφορά τη διεξαγωγή των λαχειοφόρων αγορών, οι θεωρήσεις αυτές ισχύουν επίσης, όπως προκύπτει άλλωστε από τη σκέψη 60 της αποφάσεως αυτής, για τα λοιπά παίγνια επί χρήμασι που εμφανίζουν παρεμφερή χαρακτηριστικά.

17. Ασφαλώς, με την απόφαση της 26ης Ιουνίου 1997, C-368/95, Familiapress (Συλλογή 1997, σ. I-3689), το Δικαστήριο αρνήθηκε να εξομοιώσει ορισμένα παίγνια με τις λαχειοφόρες αγορές που εμφανίζουν τα εξετασθέντα στην απόφαση Schindler χαρακτηριστικά. Επρόκειτο, όμως, για προτεινόμενα από περιοδικά διαγωνιστικού χαρακτήρα παίγνια υπό μορφή σταυρολέξων ή αιγιμάτων που παρείχαν τη δυνατότητα σε ορισμένους αναγνώστες που είχαν δώσει τις ορθές απαντήσεις να κερδίσουν, κατόπιν κληρώσεως, δώρα. Όπως τόνισε ιδίως το Δικαστήριο με τη σκέψη 23 της αποφάσεώς του, τα παίγνια αυτά, τα οποία διεξάγονται σε μικρή μόνον κλίμακα και επάγονται την απονομή δώρων μικρής αξίας, δεν αποτελούν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα αλλά ένα μόνον από τα στοιχεία του περιεχομένου ενός περιοδικού.

18. Αντίθετα, στην παρούσα υπόθεση, τα στοιχήματα επί των αθλητικών αγώνων, ακόμη και αν δεν μπορούν να θεωρηθούν ως αμιγώς τυχερά παίγνια, δημιουργούν, όπως τα τελευταία, έναντι πληρωμής, προσδοκία προσπορίσεως χρηματικού κέρδους. Λαμβανομένου υπόψη του ύψους των ποσών που συλλέγονται και των κερδών που προσφέρονται στους παίκτες, συνεπάγονται τους αυτούς κινδύνους διαπράξεως εγκλήματος και απάτης και μπορούν να έχουν τις αυτές επιβλαβείς συνέπειες σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο.

19. Υπό τις περιστάσεις αυτές, τα επίδικα παίγνια, στα πλαίσια της κύριας δίκης, πρέπει να θεωρηθούν ως παίγνια επί χρήμασι, συγκρίσιμα με τις λαχειοφόρες αγορές, αντικείμενο της αποφάσεως Schindler.

20. Πάντως, η παρούσα υπόθεση διακρίνεται της υποθέσεως Schindler τουλάχιστον υπό δύο εσώψεις.

21. Αφενός, μολονότι οι επίδικες στις δύο υποθέσεις νομοθεσίες επιβάλλουν αμφότερες την απαγόρευση, πλην εξαιρέσεως, των συναφών πράξεων, δεν έχουν το ίδιο περιεχόμενο. Όπως υπογράμμισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 24 των προτάσεών του, ενώ η εθνική νομοθεσία που αποτέλεσε αντικείμενο της αποφάσεως Schindler προέβλεπε πλήρη απαγόρευση των επιδικών παιγνίων, ήτοι όλων των μεγάλων λαχειοφόρων αγορών, η νομοθεσία στα πλαίσια της παρούσας κύριας δίκης δεν απαγορεύει καθ' ολοκληρίαν τη συλλογή στοιχημάτων, αλλ' επιφυλάσσει το δικαίωμα της διεξαγωγής τους, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, σε ορισμένους οργανισμούς.

22. Αφετέρου, όπως υπογραμμίστηκε με ορισμένες παρατηρήσεις που κατατέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου, οι διατάξεις της Συνθήκης σχετικά με το δικαίωμα εγκαταστάσεως θα μπορούσαν να τύχουν εφαρμογής σε μια κατάσταση όπως η επίδικη στα πλαίσια της κύριας δίκης, λαμβανομένης υπόψη της φύσεως των σχέσεων μεταξύ D. Zenatti και Overseas, για λογαριασμό της οποίας ενεργεί ο πρώτος.

23. Επί του τελευταίου αυτού σημείου, πάντως, το υποβληθέν από το αιτούν δικαστήριο ερώτημα περιορίζεται αποκλειστικά και μόνο στις διατάξεις που αφορούν την ελεύθερη παροχή των υπηρεσιών, οπότε δεν συντρέχει λόγος διερευνήσεως του ζητήματος της τυχόν εφαρμογής άλλων διατάξεων της Συνθήκης.

24. Όσον αφορά τις διατάξεις της Συνθήκης περί της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, όπως δέχθηκε το Δικαστήριο με την απόφαση Schindler σε σχέση με τη διεξαγωγή των λαχειοφόρων αγορών, οι διατάξεις αυτές τυγχάνουν εφαρμογής σε περίπτωση δραστηριότητας συνισταμένης στην παροχή προς τους χρήστες της δυνατότητας να συμμετάσχουν, έναντι αμοιβής, σε παίγνιο επί χρήμασι. Κατά συνέπεια, η εν λόγω δραστηριότητα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 59 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 49 ΕΚ), εφόσον ένας τουλάχιστον από τους παρέχοντες την υπηρεσία είναι εγκατεστημένος εντός κράτους μέλους διαφορετικού από εκείνο εντός του οποίου παρέχεται η υπηρεσία.

25. Στην υπόθεση της κύριας δίκης, επίδικες παροχές είναι εκείνες που παρέχουν ο διοργανωτής των στοιχημάτων και οι πράκτορές του μέσω της συμμετοχής των στοιχηματιζόντων σε παίγνιο επί χρήμασι με την προσδοκία προσπορίσεως κέρδους. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται συνήθως έναντι αμοιβής, συνισταμένης στην καταβολή του ποσού που στοιχηματίζεται, και έχουν διασυννοριακό χαρακτήρα.

26. Δεν αμφισβητείται ούτε από τους διαδίκους της κύριας δίκης ούτε από τις διάφορες κυβερνήσεις που υπέβαλαν παρατηρήσεις, ούτε από την Επιτροπή, ότι η ιταλική νομοθεσία, ως εκ του ότι απαγορεύει τη συλλογή των στοιχημάτων σε οποιοδήποτε πρόσωπο ή οργανισμό πλην εκείνων που έχουν την άδεια να ασκήσουν τη δραστηριότητα αυτή, εφαρμόζεται αδιακρίτως στους επιχειρηματίες που ενδιαφέρονται ενδεχομένως για την άσκηση της εν λόγω δραστηριότητας, είτε είναι εγκατεστημένοι στην Ιταλία είτε σε άλλο κράτος μέλος.

27. Πάντως, μια τέτοια νομοθεσία συνιστά εμπόδιο στην ελεύθερη παροχή των υπηρεσιών, καθόσον παρεμποδίζει, άμεσα ή έμμεσα, την εκ μέρους των επιχειρηματιών των λοιπών κρατών μελών συλλογή στοιχημάτων στο ιταλικό έδαφος.

28. Ως εκ τούτου, επιβάλλεται να αναζητηθεί αν η εν λόγω προσβολή της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών μπορεί να επιτραπεί ως μέτρο εισάγον παρέκκλιση, ρητώς προβλεπόμενο από τη Συνθήκη, ή αν δικαιολογείται, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, από επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος.

29. Συναφώς, τα άρθρα 55 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 45 ΕΚ) και 56 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρο 46 ΕΚ), που εφαρμόζονται στον τομέα αυτό δυνάμει του άρθρου 66 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 55 ΕΚ), επιτρέπουν τους περιορισμούς που δικαιολογούνται από την - έστω περιστασιακή - συμμετοχή στην άσκηση της δημόσιας εξουσίας ή από λόγους δημόσιας τάξεως, δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας υγείας. Επιπλέον, όπως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση της 25ης Ιουλίου 1991, C-288/89, *Collectieve Antennevoorziening Gouda*, Συλλογή 1991, σ. I-4007, σκέψεις 13 έως 15), τα εμπόδια στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών που απορρέουν από εθνικά μέτρα εφαρμοζόμενα αδιακρίτως δεν μπορούν να γίνουν δεκτά παρά μόνον αν τα μέτρα αυτά δικαιολογούνται από επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος, είναι κατάλληλα να διασφαλίσουν την πραγματοποίηση του σκοπού που επιδιώκουν

και δεν βαίνουν πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού αυτού.

30. Σύμφωνα με τα στοιχεία που περιέχουν η διάταξη περί παραπομπής και οι παρατηρήσεις της Ιταλικής Κυβερνήσεως, η επίμαχη στην κύρια δίκη νομοθεσία επιδιώκει σκοπούς αναλόγους προς τους επιδιωκόμενους από τη βρετανική νομοθεσία περί των λαχειοφόρων αγορών, όπως επισήμανε το Δικαστήριο με την απόφαση Schindler. Πράγματι, η ιταλική νομοθεσία σκοπεύει στο να μη καταστούν τα εν λόγω παίγνια πηγή ατομικού οφέλους, στην αποφυγή των κινδύνων διαπράξεως εγκλημάτων και απάτης και των επιβλαβών συνεπειών σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο ως εκ του ότι εξωθούν στη σπατάλη και στη δυνατότητα διεξαγωγής τους μόνο στον βαθμό που ενδέχεται να εμφανίζουν χρήσιμο χαρακτήρα από κοινωνικής απόψεως για την εύθετη διεξαγωγή αθλητικού αγωνίσματος.

31. Όπως δέχθηκε το Δικαστήριο με τη σκέψη 58 της αποφάσεως Schindler, οι λόγοι αυτοί πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στο σύνολό τους. Συνδέονται με την προστασία των αποδεκτών της παρεχόμενης υπηρεσίας και, γενικότερα, των καταναλωτών, καθώς και με την προστασία της κοινωνικής τάξεως, σκοποί οι οποίοι, όπως ήδη έχει κριθεί, περιλαμβάνονται μεταξύ εκείνων που μπορούν να θεωρούνται ως επιτακτικοί λόγοι γενικού συμφέροντος (βλ. τις αποφάσεις της 18ης Ιανουαρίου 1979, 110/78 και 111/78, Van Wesemael κ.λπ., Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 29, σκέψη 28· της 4ης Δεκεμβρίου 1986, 220/83, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 1986, σ. 3663, σκέψη 20, και της 24ης Οκτωβρίου 1978, 15/78, Societi generale alsacienne de banque, Συλλογή τόμος 1978, σ. 609, σκέψη 5). Επιπλέον, όπως αναφέρθηκε στη σκέψη 29 της παρούσας αποφάσεως, τα μέτρα που στηρίζονται σε τέτοιους λόγους πρέπει να είναι κατάλληλα ώστε να διασφαλίζουν την υλοποίηση των επιδιωκόμενων σκοπών και να μη βαίνουν πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των σκοπών αυτών.

32. Όπως τονίστηκε στη σκέψη 21 της παρούσας αποφάσεως, η ιταλική νομοθεσία περί στοιχημάτων διακρίνεται από τη νομοθεσία που αφορούσε η απόφαση Schindler, ιδίως καθόσον δεν απαγορεύει καθ' ολοκληρίαν τις συναφείς πράξεις, αλλά επιφυλάσσει τη διεξαγωγή τους, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, υπέρ ορισμένων οργανισμών.

33. Πάντως, ο προσδιορισμός της εκτάσεως της προστασίας που σκοπεύει να διασφαλίσει ένα κράτος μέλος εντός του εδάφους του, στον τομέα των λα-

χειοφόρων αγορών και των λοιπών παιγνίων επί χρήμασι, εντάσσεται στην εξουσία εκτιμήσεως που, όπως προκύπτει από τη σκέψη 61 της αποφάσεως Schindler, αναγνώρισε το Δικαστήριο στις εθνικές αρχές. Πράγματι, σ' αυτές εναπόκειται να κρίνουν αν, στα πλαίσια του επιδιωκόμενου σκοπού, είναι αναγκαία η ολική ή η μερική απαγόρευση των δραστηριοτήτων αυτής της φύσεως ή αν αρκεί ο περιορισμός τους και η πρόβλεψη προς τούτο αυστηρών κατά το μάλλον ή ήττον τρόπων ελέγχου.

34. Υπό τις περιστάσεις αυτές, το γεγονός και μόνον ότι ένα κράτος μέλος επέλεξε ένα σύστημα προστασίας διαφορετικό από εκείνο που υιοθέτησε άλλο κράτος μέλος δεν μπορεί να έχει επίπτωση στην εκτίμηση της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας των διατάξεων που έχουν θεσπιστεί στον τομέα αυτό. Οι διατάξεις αυτές πρέπει να αξιολογούνται αποκλειστικά υπό το φως των σκοπών που επιδιώκουν οι εθνικές αρχές του ενδιαφερομένου κράτους μέλους και του επιπέδου της προστασίας που σκοπούν να διασφαλίσουν.

35. Ομοίως, όπως υπογράμμισε το Δικαστήριο στη σκέψη 37 της αποφάσεως της 21ης Σεπτεμβρίου 1999 στην υπόθεση C-124/97, Lδδτδ κ.λπ. (που δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στη Συλλογή), όσον αφορά την εκμετάλλευση μηχανών τυχερών παιγνίων, το γεγονός ότι τα επίμαχα στοιχήματα δεν απαγορεύονται πλήρως δεν αρκεί για να αποδείξει ότι η εθνική νομοθεσία δεν σκοπεί πράγματι να επιτύχει τους σκοπούς γενικού συμφέροντος τους οποίους φέρεται ότι επιδιώκει και οι οποίοι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στο σύνολό τους. Πράγματι, μια περιορισμένη άδεια για τη διεξαγωγή των παιγνίων επί χρήμασι στο πλαίσιο ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων, αναγνωριζομένων κατά παραχώρηση σε ορισμένους οργανισμούς, που εμφανίζει το πλεονέκτημα ότι κατευθύνει την επιθυμία για συμμετοχή σε τυχερά παίγνια και την εκμετάλλευσή τους εντός ενός ελεγχόμενου κυκλώματος, ότι αποτρέπει τους κινδύνους να αποτελέσει η εκμετάλλευση αυτή μέσο για τη διάπραξη απάτης και για εγκληματικούς σκοπούς και ότι καθιστά δυνατή τη χρησιμοποίηση των κερδών που απορρέουν για κοινωνικώς ευεπηρεασμένους, εξυπηρετεί επίσης την επιδίωξη τέτοιων σκοπών.

36. Πάντως, όπως υπογράμμισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 32 των προτάσεών του, ο περιορισμός αυτός είναι επιτρεπτός μόνον εφόσον ανταποκρίνεται όντως, κατ' αρχάς, στη μέριμνα για αληθή μείωση των δυνατοτήτων συμμετοχής σε παίγνια και εφόσον η χρηματοδότηση κοινωνικών δράσεων μέσω εισφοράς από τα προερχόμενα έσοδα των εγκεκριμένων παιγνίων δεν

συνιστά παρά παρεπόμενη ευεργετική συνέπεια και όχι την πραγματική αιτία της ακολουθούμενης περιοριστικής πολιτικής. Πράγματι, όπως υπογράμμισε το Δικαστήριο στη σκέψη 60 της αποφάσεως Schindler, έστω και αν δεν στερείται σημασίας το γεγονός ότι οι λαχειοφόρες αγορές και τα λοιπά παίγνια επί χρήμασι μπορούν να μετέχουνσημαντικά στη χρηματοδότηση αφιλοκερδών ή γενικού συμφέροντος δραστηριοτήτων, ο λόγος αυτός δεν μπορεί να θεωρηθεί αφεαυτού ως αντικειμενική αιτιολογία για τον περιορισμό της ελεύθερης παροχής των υπηρεσιών.

37. Εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να ελέγξει αν η εθνική νομοθεσία, ενόψει των συγκεκριμένων λεπτομερειών εφαρμογής της, ανταποκρίνεται όντως στους στόχους που μπορούν να τη δικαιολογήσουν και αν οι περιορισμοί που επιβάλλει δεν παρίστανται δυσανάλογοι υπό το φως των στόχων αυτών.

38. Ενόψει του συνόλου των προεκτεθέντων, η απάντηση που προσήκει στο προδικαστικό ερώτημα είναι ότι οι διατάξεις της Συνθήκης σχετικά με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών δεν απαγορεύουν εθνική νομοθεσία επιφυλάσσουσα σε ορισμένους οργανισμούς το δικαίωμα της συλλογής των στοιχημάτων επί αθλητικών γεγονότων, όπως είναι η ιταλική νομοθεσία, εφόσον η οικεία νομοθεσία δικαιολογείται όντως από στόχους κοινωνικής πολιτικής προς περιορισμό των επιβλαβών συνεπειών παρομοίων δραστηριοτήτων και εφόσον οι περιορισμοί που επιβάλλει δεν είναι δυσανάλογοι υπό το φως των στόχων αυτών.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε με διάταξη της 20ής Ιανουαρίου 1998 το Consiglio di Stato,

αποφαίνεται:

Οι διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ σχετικά με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών δεν απαγορεύουν εθνική νομοθεσία επιφυλάσσουσα σε ορισμένους οργανισμούς το δικαίωμα της συλλογής των στοιχημάτων επί αθλητικών γεγονότων, όπως είναι η ιταλική νομοθεσία, εφόσον η οικεία νομοθεσία δικαιολογείται όντως από στόχους κοινωνικής πολιτικής προς περιορισμό των επιβλαβών συνεπειών παρομοίων δραστηριοτήτων και εφόσον οι περιορισμοί που επιβάλλει δεν είναι δυσανάλογοι υπό το φως των στόχων αυτών.

74. Μον. Πρωτ. Αθηνών 2830/2008

Πρόεδρος: Γεωργία Γκίκα

Συρροή αξιώσεων σύμφωνα με την αθλητική νομοθεσία και τις διατάξεις του Α.Κ. Προπονητής βόλεϋ. Εξηρητημένη εργασία. Αρμοδιότης Μονομελούς Πρωτοδικείου. Προυποθέσεις εφαρμογής διατάξεων περί αδικαιολογήτου πλουτισμού.

ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 9 του ν. 2725/1999 «περί ερασιτεχνικού και επαγγελματικού αθλητισμού» όπως ίσχυε πριν την τροποποίησή του από το άρθρο 51 του ν. 3057/2002 και το άρθρο 13 του ν. 3262/2004 επιτρέπονταν προσφυγές στα πολιτικά δικαστήρια όσον αφορά τις οικονομικές διαφορές μεταξύ επαγγελματιών αθλητών ή αθλητών με αμοιβή ή προπονητών και ΑΑΕ ή σωματείων που διατηρούν ΤΑΑ, μόνο μετά την περάτωση των διαδικασιών ενώπιον των προβλεπόμενων στο άρθρο αυτό πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων επιτροπών, ενώ αγωγή που ασκούνταν ενώπιον των πολιτικών - δικαστηρίων πριν από την εξάντληση της παραπάνω διαδικασίας απορρίπτονταν ως απαράδεκτη. Όμως σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 3057/2002 και περαιτέρω το άρθρο 13 του ν. 3262/2004, που τροποποίησε το προαναφερόμενο άρθρο 95 και το οποίο ίσχυε κατά το χρόνο άσκησης της κρινόμενης αγωγής οι οικονομικές διαφορές που προκύπτουν από τις συμβάσεις μεταξύ αθλητών ή προπονητών και ΑΑΕ ή αθλητικών σωματείων που διατηρούν ΤΑΑ, εάν δεν ορίζεται διαφορετικά με ρητό όρο της σχετικής σύμβασης, επιλύονται διαιτητικά από τις επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών. Οι επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών του παρόντος άρθρου είναι όργανα μόνιμης διαρκούς διαιτησίας σε πρώτο και δεύτερο βαθμό που συνιστώνται και διέπονται από τα προαναφερόμενα στον κανονισμό του άρθρου 87 του παρόντος. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 33 του Ν. 2725/1999, όπως η παρ. 6 αυτού τροποποιήθηκε με το άρθρο 75 του Ν. 3057/2002, που ισχύει από 10.10.2002 κάθε προπονητής συμβάλεται υπο-

χρεωτικά εγγράφως με τον αθλητικό φορέα, στον οποίο παρέχει τις υπηρεσίες του με πλήρη, μερική ή περιοδική απασχόληση εξαρτημένης εργασίας ή παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών. Η σχετική σύμβαση για να είναι έγκυρη απαιτείται να κατατεθεί και να θεωρηθεί από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. Από τις παραπάνω διατάξεις, όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους, προκύπτει ότι οικονομική διαφορά που προκύπτει από τη σύμβαση ενός προπονητή και ΑΑΕ ή αθλητικών σωματείων που διατηρούν ΤΑΑ, εάν τα μέρη δεν όρισαν διαφορετικά με ρητό όρο στη σύμβαση, υπάγεται σε υποχρεωτική διαιτησία και επιλύεται διαιτητικά σε πρώτο και δεύτερο βαθμό, από πενταμελείς επιτροπές επίλυσης οικονομικών διαφορών, που έχουν αρμοδίως κατά νόμο από πριν συγκροτηθεί, ήτοι με τον νόμο αυτό ο νομοθέτης υπήγαγε τις παραπάνω ιδιωτικού δικαίου διαφορές, κατ' άρθρο 1 εδ. α και 867 Κ.Πολ.Δ. με τη μορφή μόνιμης διαιτησίας στη δικαιοδοσία ειδικών διαιτητικών επιτροπών, αφαιρέσας τη δικαιοδοσία από τα Τακτικά πολιτικά δικαστήρια. Ωστόσο από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει ότι η αποκλειστική αυτή δικαιοδοσία των επιτροπών αυτών ισχύει για έγκυρα συμβόλαια, ενώ οι επιτροπές αυτές δεν μπορούν να επιληφθούν επί ακύρων συμβολαίων (βλ. και ΕΑ5937/2003 ΕλλΔνη 45.189). Περαιτέρω δυο αξιώσεις συρρέουν όταν κατευθύνονται στην ικανοποίηση του ίδιου συμφέροντος, όταν δηλαδή συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις και της μιας και της άλλης και επιδιώκουν και οι δυο τον ίδιο σκοπό. Αυτό συμβαίνει προεχόντως όταν ο δικαιούχος έχει κατά του ίδιου υποχρέου περισσότερες αξιώσεις, οι οποίες θεμελιώνουν τις αξιώσεις αυτές επικουρικότητας ή σχέση γενικής προς ειδική, όπως όταν το πραγματικό των συρρευουσών αξιώσεων είναι τελείως διαφορετικό. Δεν πρόκειται, όμως περί συρροής αξιώσεων αλλά περί συρροής νόμων, όταν το ίδιο πραγματικό γεγονός υπάγεται σε περισσότερες διατάξεις, οι οποίες τελούν μεταξύ τους σε σχέση επικουρικότητας, όπως η αξίωση του αδικαιολογήτου πλουτισμού, έναντι της αξίωσης από τη σύμβαση ή το αδίκημα. Από τη διάταξη του άρθρου 904 ΑΚ συνάγεται ότι η ενοχή αδικαιολογήτου πλουτισμού ιδρύεται στις σχέσεις μεταξύ δυο προσώπων, όταν η επαύξηση της περιουσίας του ενός από αυτά, που είναι ο λήπτης του πλουτισμού, συνδέεται αιτιωδώς με μείωση ή ζημία της περιουσίας του άλλου χωρίς να υφίσταται νόμιμος λόγος που να δικαιολογεί την οριστική διατήρηση αυτής της περιουσιακής επαύξησης από το λήπτη. Έτσι η αγωγή από τον αδικαιολόγητο πλουτισμό τόσο από ουσιαστική όσο και από δικονομική άποψη, έχει επιβοηθητικό ή επικουρικό χαρακτήρα και μπορεί να ασκηθεί αν λείπουν οι προϋποθέσεις της αγωγής από σύμβαση ή από

αδικοπραξία δεδομένου ότι αποτελούν νόμιμη αιτία, που δικαιολογεί τη διατήρηση του πλουτισμού στην περιουσία του λήπτη και συνεπώς δεν δύναται να γίνει λόγος για έλλειψη νόμιμης αιτίας, εκτός αν θεμελιώνεται σε πραγματικά περιστατικά διαφορετικά ή πρόσθετα από εκείνα στα οποία στηρίζεται η αγωγή από τη σύμβαση ή την αδικοπραξία. Έτσι αν υπόκειται αγωγή με την οποία αναζητείται ευθέως ο πλουτισμός του εναγομένου λόγω ακυρότητας της σύμβασεως για το ορισμένο της αγωγής αυτής, πρέπει στο δικόγραφο της να αναφέρονται, κατ' άρθρο 216 παρ.1 Κ.Πολ.Δ., τα περιστατικά της ακυρότητας που έλαβαν χώρα, τα οποία και συνιστούν τον λόγο για τον οποίο η αιτία της περιουσιακής μετακίνησης δεν είναι νόμιμη. Αν όμως η αγωγή του αδικαιολογήτου πλουτισμού σωρεύεται κατά δικονομική επικουρότητα (άρθρο 219 Κ.Πολ.Δ.) υπό την αίρεση της απόρριψης της βασιζόμενης επί της σύμβασεως πρώτης σωρευομένης αγωγής λόγω ακυρότητας της σύμβασης για την πληρότητα της δεύτερης αυτής αγωγής, κατ' το άρθρο 216 παρ. 1 α Κ.Πολ.Δ. αρκεί να γίνεται στο αγωγικό δικόγραφο απλή επίκληση της ακυρότητας της σύμβασης (βλ. Ολ. ΑΠ 22/2003 ΕλλΔνη 44, 1261, ΑΠ 222/2003 ΕλλΔνη 45, 475, ΑΠ 1802/2001 ΕλλΔνη 43, 1421, ΑΠ 1440/2000 ΕλλΔνη 42, 731, ΑΠ 355/1999 ΕλλΔνη 40, 1537, ΑΠ 914/1998 ΕλλΔνη 40, 314, ΑΠ 102/1998 ΕλλΔνη 39, 586, ΑΠ 531/1994 ΕλλΔνη 37, 81, ΕΑ 838/2001 ΕλλΔνη 42, 1417, ΕΑ 605':1999 ΥλΔνη 40, 1622 ΕΑ 10641/1995 ΕλλΔνη 40, 157). Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 648, 652 και 681 ΑΚ και 6 ν. 765/1943, που κυρώθηκε με την 324/1946 Π.Υ.Σ. και διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 38 ΕισΝΑΚ, προκύπτει ότι υπάρχει σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, στην οποία έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, όταν ο εργοδότης αμείβει τον εργαζόμενο με μισθό ανεξάρτητα από τον τρόπο καθορισμό και καταβολής του, οι συμβαλλόμενοι αποβλέπουν στην παροχή της συμφωνηθείσης εργασίας και ο εργαζόμενος επιπλέον υποβάλλεται σε νομική εξάρτηση έναντι του εργοδότη του, που εκδηλώνεται με το δικαίωμα του τελευταίου, σύμφωνα με τους συμβατικούς ή νόμιμους όρους να ασκεί έλεγχο και εποπτεία ως προς αυτό, τον τόπο και χρόνο παροχής της εργασίας και την εν γένει επιμελή εκτέλεση αυτής, παρέχοντας τις αναγκαίες εντολές και οδηγίες, οι οποίες είναι δεσμευτικές για τον εργαζόμενο, ο οποίος υποχρεούται να συμμορφώνεται με αυτές. Η ανάπτυξη κάποιας πρωτοβουλίας από μέρους του εργαζομένου δεν επηρεάζει ουσιαστικά το χαρακτήρα της σύμβασης. Αν δεν συντρέχουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις και ειδικότερα αν εκείνος που παρέχει την εργασία του δεν υποβάλλεται σε νομική εξάρτηση από

τον εργοδότη κατά την παραπάνω έννοια, πρόκειται είτε για σύμβαση παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών είτε για σύμβαση μισθώσεως έργου, στις οποίες δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, όπου στην πρώτη, παρότι υπάρχουν πολλά κοινά στοιχεία με τη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, όπως τρόπος κατάρτισης, διάρκεια, υποχρέωση αυτοπρόσωπης παροχής καταβολής μισθού και έτερα συναφή, πλην όμως υφίστανται και ουσιώδεις από αυτήν διαφορές, ήτοι διαφέρει η σύμβαση αυτή από την σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, ως προς το κύριο στοιχείο, ήτοι της έλλειψης νομικής και προσωπικής εξάρτησης καθόσον στη σύμβαση ανεξαρτήτων υπηρεσιών ο εργοδότης δεν ασκεί τις παρεχόμενες από το διευθυντικό δικαίωμα εξουσίες και ο εργαζόμενος - δεν υποχρεούται να συμμορφώνεται με τις οδηγίες και τις εντολές του για τον τρόπο, χρόνο και τόπο της εκτέλεσης της εργασίας, ούτε υπόκειται στον έλεγχό του και στη δεύτερη οι συμβαλλόμενοι αποβλέπουν στην επίτευξη ορισμένου αποτελέσματος, το οποίο όταν επιτευχθεί, επέρχεται η λύση της σύμβασης, σε αντίθεση με τη σύμβαση εργασίας όπου οι συμβαλλόμενοι αποβλέπουν στην εργασία που θα παρέχεται σε ορισμένο ή αόριστο χρόνο, χωρίς περαιτέρω ευθύνη τους για την επίτευξη με αυτή μένου αποτελέσματος, η δε αμοιβή του εργολάβου δυνατόν να γίνει κατά χρονικές μονάδες, με την έννοια της εξαρτήσεως του μεγέθους αυτής είτε από το αποτέλεσμα, σε συνδυασμό με το στοιχείο του χρόνου είτε από την ποσότητα της παρασχεθείσας για το αποτέλεσμα εργασίας που μετριέται χρονικώς, ο δε χαρακτήρας της σύμβασης έργου δεν μεταβάλλεται από το ότι η καταβολή της αμοιβής γίνεται κατά χρονικά διαστήματα, κατά τα οποία ο εργολάβος είναι υποχρεωμένος να παράγει και να διατηρεί το έργο. Περαιτέρω η παράλειψη του εργοδότη να ασφαλίσει τον εργαζόμενο στο ΙΚΑ, η ασφάλιση του στο ΤΕΒΕ, η έκδοση δελτίων παροχής υπηρεσιών από αυτό και η παρακράτηση φόρου ελεύθερων επαγγελματιών από τον εργοδότη δεν αποτελούν αποφασιστικά κριτήρια χαρακτηρισμού της απασχόλησής του ως συμβάσεως ανεξαρτήτων υπηρεσιών. Ο χαρακτηρισμός μιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών ή μιας σύμβασης έργου ως σύμβασης εξαρτημένης εργασίας ανήκει στο δικαστήριο το οποίο δεν δεσμεύεται από τον χαρακτηρισμό που έχουν προσδώσει σε αυτή τα μέρη. Το Δικαστήριο για να κρίνει αν η επίμαχη σύμβαση είναι εξαρτημένης εργασίας ή ανεξαρτήτων υπηρεσιών ή έργου θα λάβει υπόψη του όλο το περιεχόμενο της, ερμηνευόμενο όπως απαιτεί η καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη, αλλά και τις περιστάσεις υπό τις οποίες έχει συναφθεί η σύμβαση (Ολ ΑΠ 28/2005 ΕλλΔνη 2005. 721, ΑΠ 1618/2003 ΕλλΔνη

45.754, ΑΠ 1273/2002 ΕλλΔνη 45.446, ΑΠ 1472/2000 ΕλλΔνη 42.737, ΑΠ 640/1994 ΕλλΔνη 1995. 1251, ΕΑ 7633/2000 ΕλλΔνη 43.485).

Στην προκειμένη περίπτωση, με την κρινόμενη αγωγή, όπως αυτή διορθώθηκε παραδεκτά ως προς μέρος της επωνυμίας του εναγόμενου στο ορθό «ΚΩΝΣΤ ΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ» αφού δεν μεταβάλλεται η ταυτότητα αυτού και δεν δημιουργείται σύγχυση και περιορίστηκε παραδεκτά ως προς το αιτούμενο ποσό (άρθρα 223, 295 Κ.Πολ.Δ.) ο ενάγων εκθέτει ότι κατόπιν ατύπου (προφορικής) σύμβασης μετά του εναγομένου του ανατέθηκε, το μήνα Σεπτέμβριο του έτους 2005, από την αγωνιστική περίοδο 1998 – 1999 και μέχρι την αγωνιστική περίοδο 2005-2006 η τεχνική διοίκηση και ευθύνη της προπονήσεως του Τμήματος Βόλει γυναικών του σωματείου. Ότι η εν λόγω άτυπη σύμβαση αναγνωρίστηκε κανονικώς και μετά την Α' αγωνιστική περίοδο 1998-1999 και κατέστη αορίστου χρόνου. Ότι συμφωνήθηκε να λαμβάνει από το εναγόμενο σωματείο τα μηνιαία οδοιπορικά και διάφορα έξοδα της ομάδα της οποίας ήταν προπονητής. Ότι λάμβανε όλα τα αναγκαία μέτρα για την άψογη προετοιμασία της ομάδας υπό τις οδηγίες, τον έλεγχο και την επίβλεψη του εναγομένου, απασχολούμενος με την προπόνηση των αθλητριών όλες απογευματινές και βραδινές ώρες,. Ότι από την αγωνιστική περίοδο του έτους 2002-2003 και μέχρι την περίοδο 2005-2006 ουδέποτε έγινε εκκαθάριση της καταβολής στον ενάγοντα των εξόδων και οδοιπορικών και λάμβανε μόνο έναντι των δαπανών. Ότι του οφείλεται για έξοδα και δαπάνες για την αγωνιστική περίοδο 2002-2003 ακόμη το ποσό των 6. 100 ευρώ, για την αγωνιστική περίοδο 2003-2004 ακόμη το ποσό των 13.000 ευρώ, για την αγωνιστική περίοδο 2004-2005 ακόμη το ποσό των 20.000 ευρώ, για την αγωνιστική περίοδο 2005-2006 ακόμη το ποσό των 9.750 ευρώ και το ποσό των 5.000 για συμφωνηθέν προμ ανόδου κατηγορίας. Ότι το - Μάρτιο του έτους 2006 αναγκάστηκε να διακόψει την συνεργασία του με το εναγόμενο διότι δεν του κατέβαλε τα ανωτέρω ποσά. Ζητεί δε, όπως ανωτέρω περιορίστηκε παραδεκτά, με βάση την ενδοσυμβατική ευθύνη και επικουρικά κατά τις διατάξεις του αδικαιολογήτου πλουτισμού, επικαλούμενος ότι το εναγόμενο σωματείο κατέστη πλουσιότερο κατά το αιτούμενο ποσό άνευ νομίμου αιτίας, επί ζημιά και σε βάρος του, αχρεωστήτως, όπως βεβαιώνεται από το ιστορικό της ως άνω αιτίας, καθόσον σώζεται ο εν λόγω πλουτισμός εις χείρας του κατά το αιτούμενο κονδύλιο μέχρι σήμερα, καθόσον μεταξύ του σωζόμενου πλουτισμού του εναγομένου και της περιουσιακής ζημίας του ενάγοντος υφί-

σταται αιτιώδης σύνδεσμος, να υποχρεωθεί το εναγόμενο να του καταβάλει το ποσόν των 53.85 Ο ευρώ, με το νόμιμο τόκο από το τέλος της μηνιαίας οφειλής ή από το τέλος της εκάστης αγωνιστικής περιόδου, άλλως από την επίδοση της κρινόμενης αγωγής, να κηρυχθεί η παρούσα απόφαση προσωρινά εκτελεστή και να καταδικαστεί το; εναγόμενο στη δικαστική του δαπάνη. Με το περιεχόμενο τούτο και αιτήματα η κρινόμενη αγωγή αρμόδια εισάγεται για να συζητηθεί ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου, κατά την ειδική διαδικασία των εργατικών διαφορών (άρθρα 14 αρ. 2, 16 παρ. 2 και 663 επ. Κ.Πολ. Δ.) αφού ο ενάγων επικαλείται ότι ασκούσε τα καθήκοντα του προπονητή της ομάδας βόλευ γυναικών υπό τις οδηγίες, τον έλεγχο και την επίβλεψη του εναγομένου, και η οποία αυτή σχέση εξάρτησης αποτελεί, κατά τα εκτιθέμενα στη νομική σκέψη, χαρακτηριστικό στοιχείο της σύμβασης εξαρτημένης εργασίας, ενώ υφίσταται και δικαιοδοσία του παρόντος Δικαστηρίου για την εξέταση της κρινόμενης αγωγής καθόσον το εναγόμενο προβάλλοντας την έλλειψη δικαιοδοσίας του παρόντος Δικαστηρίου, δεν επικαλείται, αλλά ούτε αποδεικνύει ότι το εναγόμενο αθλητικό σωματείο διατηρεί τμήμα αμειβόμενων αθλητών κατά τους ορισμούς του ν. 2725/1999, κατά τα εκτιθέμενα στη νομική σκέψη, το οποίο έχει εγκριθεί από τη Γενική γραμματεία Αθλητισμού και σε κάθε περίπτωση τότε συνεστήθη τέτοιο τμήμα, έτσι ώστε να είναι αρμόδια η επιτροπή επίλυσης οικονομικών διαφορών, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 3057/2002 και περαιτέρω το άρθρο 13 του ν. 3262/2004, που τροποποίησε το προαναφερόμενο άρθρο 95 του ν. 2725/1999, ενώ η παράλειψη αναγραφής του στοιχείου αυτού στην κρινόμενη αγωγή δεν δημιουργεί ακυρότητα ή απαράδεκτο του δικογράφου της κρινόμενης αγωγής.

Κατά συνέπεια, η κρινόμενη αγωγή πρέπει να ερευνηθεί ως προς το παραδεκτό, τη νομική και ουσιαστική βασιμότητα της, δεδομένου ότι έχει καταβληθεί και το προσήκον δικαστικό ένσημο με τις νόμιμες προσυζητήσεις (βλ. τα υπ' αριθ. 223424, 087128, 018816 αγωγόσημα με τα επικολληθέντα ένσημα του ΤΠΔΑ και του Τ.Ν.).

Από την εκτίμηση των ενόρκων καταθέσεων των μαρτύρων των διαδίκων ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου, οι οποίες περιλαμβάνονται στα ταυτάριθμα με την παρούσα πρακτικά δημόσιας συνεδριάσεως αυτού των υπ' αριθ. 1548/7.2.2008, 1549/7.2.2008 ενόρκων βεβαιώσεων των Μ. Χ. και Ν. Ν. αντίστοιχα ενώπιον του Ειρηνοδίκη Αθηνών, τις οποίες προσκομίζει ο ενάγων, οι οποίες, επειδή λήφθηκαν μετά τη συζήτηση της κρινόμενης αγωγής,

με γνωστοποίηση της λήψης αυτών, με δήλωση του πληρεξουσίου δικηγόρου του ενάγοντος, που καταχωρήθηκε στα ταυτόριθμα με την παρούσα πρακτικά δημόσιας συνεδρίασης του Δικαστηρίου τούτου, λαμβάνονται υπόψη κατά το μέρος που δόθηκαν για αντίκρουση των προταθέντων ισχυρισμών του εναγομένου αθλητικού σωματείου και του συνόλου των εγγράφων που οι διάδικοι επικαλούνται και προσκομίζουν είτε για να ληφθούν υπ όψιν ως αυτοτελή αποδεικτικά μέσα, είτε για να χρησιμεύσουν ως δικαστικά τεκμήρια αποδεικνύονται τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Ο ενάγων ο οποίος κατέχει άδεια επαγγέλματος προπονητή Α' κατηγορίας, δυνάμει της υπ αριθ. 17.7.1996 απόφασης της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, πριν την έναρξη της αγωνιστικής περιόδου 1998-1999, η οποία άρχισε το Σεπτέμβριο του έτους 1998, ανέλαβε με προφορική σύμβαση, που κατήρτισε με το εναγόμενο αθλητικό σωματείο, την ευθύνη της προπόνησης του τμήματος βόλεϋ γυναικών, η εν λόγω σύμβαση ήταν εξαρτημένης εργασίας, καθόσον υπόκειται στο έλεγχο του εναγομένου σχετικά με την εκτέλεση της εργασίας του, αφού σχετικά με τα μέτρα που έπρεπε να λάβει για τη σωστή προπόνηση της ανωτέρω ομάδας έπρεπε να έχει την έγκριση του εναγομένου και τα περί του αντιθέτου ισχυριζόμενα από το εναγόμενο είναι απορριπτέα ως αβάσιμα, αφού δεν απέδειξε τον ισχυρισμό του ότι επρόκειτο για σύμβαση παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών. Περαιτέρω η εν λόγω παροχή υπηρεσιών του ενάγοντος ανανεώνονταν για κάθε αγωνιστική περίοδο, καθορίζοντας και την αμοιβή που θα λάμβανε, η οποία του καταβάλλονταν με τη μορφή των οδοιπορικών και η οποία εξαρτιόταν από την απόδοση της ομάδας, η κρίση αυτή του Δικαστηρίου ενισχύεται τόσο από το ότι οι ανωτέρω μάρτυρες του ενάγοντος καταθέτουν ότι για την αγωνιστική περίοδο 2002-2003 η αμοιβή του συμφωνήθηκε στο ποσό των 30.000 λόγω της ανόδου της εν λόγω ομάδας στην Α 1 κατηγορία, ενώ συμφωνήθηκε παράλληλα και πριμ ποσού 5.000 ευρώ λόγω της ανόδου αυτής όσο και από την με ημερομηνία 28 Ιουνίου 2006 έγγραφη επιστολή του μέχρι τότε εφόρου του εναγομένου Ε. Κ., ο οποίος ενημερώνει το Δ.Σ. του εναγομένου, μεταξύ άλλων, περί ύπαρξης προφορικής συμφωνίας ανανέωσης της συνεργασίας με τους ίδιους οικονομικούς όρους συν πριμ στόχων. Περαιτέρω κατά τα εκτιθέμενα στη νομική σκέψη σύμφωνα με το άρθρο 33 του Ν. 2725/1999 όπως η παρ. 6 αυτού τροποποιήθηκε με το άρθρο 75 του Ν. 3057/2002, που ισχύει από 10.10.2002 απαιτείται υποχρεωτικά η σχετική σύμβαση που καταρτίζει προπονητής με αθλητικό φορέα να είναι

έγγραφο και για να είναι έγκυρη πρέπει να κατατεθεί και να θεωρηθεί από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. και συνεπώς σε αντίθετη περίπτωση η σχετική σύμβαση είναι άκυρη. Στην προκειμένη περίπτωση κατά την κατάρτιση της σύμβασης για την πρώτη αγωνιστική περίοδο 1998-1999 το ανωτέρω άρθρο δεν ίσχυε, καθόσον τέθηκε σε ισχύ από 10.10.2002, όπως δεν ίσχυε και για τη συμφωνία για την επίδικη αγωνιστική περίοδο 2002-2003, αφού τέτοιες συμφωνίες καταρτίζονται τουλάχιστον πριν την έναρξη της εκάστοτε αγωνιστικής περιόδου, η οποία αρχίζει από το Σεπτέμβριο, όμως για τις επίδικες αγωνιστικές περιόδους 2003-2004, 2004-2005 και 2005-2006 ίσχυε το ανωτέρω άρθρο και συνεπώς οι περαιτέρω ανανεώσεις συνεργασίας για τις προαναφερόμενες αγωνιστικές περιόδους με τους αντίστοιχους οικονομικούς όρους έπρεπε να καταρτισθούν εγγράφως και να κατατεθούν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. αφού δεν αποδείχθηκε ότι η ανωτέρω σύμβαση που καταρτίστηκε κατά την ως άνω πρώτη αγωνιστική περίοδο ήταν ενιαία και αφορούσε όλες τις μετέπειτα αγωνιστικές περιόδους, σύμφωνα με τις ανωτέρω παραδοχές και επομένως δύναται να αξιώσει την συμφωνηθείσα αμοιβή του για τις υπόλοιπες επίδικες αγωνιστικές περιόδους σύμφωνα με τις διατάξεις του αδικαιολογήτου πλουτισμού. Κατά συνέπεια η κρινόμενη αγωγή όσον αφορά τις επίδικες αγωνιστικές περιόδους 2003-2004, 2004-2005 και 2005-2006 είναι αφενός ως προς την κύρια βάση της απορριπτέα ως μη νόμιμη, καθόσον δεν τηρήθηκε ο ανωτέρω συστατικός τύπος, και αφετέρου ως προς την επικουρική βάση του αδικαιολογήτου πλουτισμού είναι απορριπτέα ως αόριστη διότι δεν ζητεί την απόδοση του πλουτισμού λόγω ακυρότητας της ένδικης σύμβασης, με την απλή επίκληση της ακυρότητας της σύμβασης αυτής, όπως απαιτείται, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα στη νομική σκέψη, ζητώντας την απόδοση της ωφέλειας της εναγομένης, που συνίστατο στο ανάλογο ποσό που θα κατέβαλε ως αντάλλαγμα της ίδιας εργασίας που θα της παρεχόταν από άλλο μισθωτό κάτω από τις ίδιες συνθήκες εργαζόμενο με έγκυρη σύμβαση εργασίας αντίθετα επικαλείται αορίστως τις διατάξεις του αδικαιολογήτου πλουτισμού, ότι το εναγόμενο κατέστη πλουσιότερο χωρίς νόμιμη αιτία επί ζημιά του, αχρεωστήτως και ζητεί την απόδοση του πλουτισμού που σώζεται στον εναγόμενο. Περαιτέρω, όμως όσον αφορά την αγωνιστική περίοδο 2002-2003 είναι ορισμένη και νόμιμη ως προς την κύρια βάση της, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 648, 649, 361, 340, 345, 346 ΑΚ, 907, 908, 176 Κ.Πολ.Δ.

Σύμφωνα δε με τις καταθέσεις των μαρτύρων του ενάγοντος είχε συμ-

φωνηθεί γι' αυτή την αγωνιστική περίοδο, λόγω ανόδου της ως άνω ομάδας στην Α Ι κατηγορία, ως αμοιβή του το ποσό των 30.000 ευρώ και προμ ποσού 5.000 ευρώ. Από το πρώτο ποσό του οφείλει ακόμη το ποσό των 6.100 ευρώ, δεδομένου και ότι δεν αποδείχθηκε το αντίθετο, καθώς και το ανωτέρω συμφωνηθέν ποσό των 5000 ευρώ, το οποίο επίσης δεν αποδείχθηκε ότι του το κατέβαλε και συνολικά δικαιούται για την ανωτέρω αγωνιστική περίοδο το ποσό των 11.100 ευρώ, ενώ η σχετική ένσταση εξοφλήσεως του εναγομένου είναι απορριπτέα ως ουσία βάσιμη. Κατά συνέπεια η κρινόμενη αγωγή, κατά το μέρος που κρίθηκε ορισμένη και νόμιμη, πρέπει να γίνει δεκτή και ως ουσία βάσιμη και να υποχρεωθεί το εναγόμενο να καταβάλει στον ενάγοντα το ποσό των 11.000 ευρώ, με το νόμιμο τόκο από 30.6.2003 (από τη λήξη της εν λόγω αγωνιστικής περιόδου). Επίσης το παρεπόμενο αίτημα να κηρυχθεί η παρούσα απόφαση προσωρινά εκτελεστή πρέπει να γίνει δεκτό κατά το ποσό των 7.000 ευρώ, διότι η καθυστέρηση στην εκτέλεση της απόφασης κρίνεται ότι θα επιφέρει σημαντική ζημία στον ενάγοντα. Τέλος μέρος των δικαστικών εξόδων του ενάγοντος πρέπει να επιβλη θούν σε βάρος του εναγομένου, λόγω της εν μέρει νίκης και ήττας των διαδίκων (άρθρο 178 Κ.Πολ.Δ.) όπως ειδικότερα ορίζεται στο διατακτικό της παρούσας απόφασης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δικάζει αντιμωλία των διαδίκων.

Απορρίπτει ό,τι κρίθηκε απορριπτέο στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης.

Δέχεται εν μέρει την αγωγή.

Υποχρεώνει το εναγόμενο να καταβάλει στον ενάγοντα το ποσό των έντεκα χιλιάδων και εκατό ευρώ (11.100), με το νόμιμο τόκο από 30.6.2003.

Κηρύσσει την παρούσα απόφαση εν μέρει προσωρινά εκτελεστή κατά το ποσό των επτά χιλιάδων ευρώ (7.000).

Επιβάλλει μέρος των δικαστικών εξόδων του ενάγοντος σε βάρος του εναγομένου, το ύψος των οποίων ορίζει στο ποσό των τετρακοσίων πενήντα ευρώ (450).

Κρίθηκε, αποφασίστηκε και δημοσιεύτηκε σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στην Αθήνα στις 20.11.2008

75. Πολ. Πρωτ. Θεσ/νίκης 11663/2002

Πρόεδρος: Σοφία Στρατίδου.

Μέλη: Σ. Αναστασιάδου, Τ. Κυριακίδου (εισηγήτρια).

Δεδικασμένο. Απόφαση που εκδόθηκε μεταξύ σωματείου και τρίτου και αφορά δικαιώματα ή υποχρεώσεις του σωματείου παράγει δεδικασμένο και απέναντι στα μέλη του, καθώς και στους διαδόχους των διαδίκων. Η αδράνεια του δικαιούχου να ασκήσει το δικαίωμά του δεν αρκεί για τη θεμελίωση της ένστασης της κατάχρησης δικαιώματος. Αδικοπραξία. Παραγραφή της αξίωσης και έναρξη αυτής από τη γνώση της ζημίας και του υπόχρεου σε αποζημίωση. Παράνομη κατάληψη ξένου ακινήτου και έναρξη της παραγραφής της αξίωσης του παθόντος.

Με την κρινόμενη αγωγή εκθέτει ο ενάγων ότι, δυνάμει του 1693/27.12.94 συμβολαίου αγοραπωλησίας της συμβολαιογράφου Θεσσαλονίκης Ν.Κ., που μεταγράφηκε νόμιμα στα οικεία βιβλία του Υποθηκοφυλακείου Βασιλικών, έγινε κύριος των περιγραφομένων λεπτομερώς στην αγωγή, κατά θέση, έκταση και όρια ακινήτων. Οτι τα επίδικα ακίνητα είχαν περιέλθει κατά κυριότητα στους δικαιοπαρόχους του πωλητές δυνάμει του 9511/77 συμβολαίου του συμβολαιογράφου Βασιλικών Σ.Μ., νομίμως μεταγεγραμμένου, και στην απώτερη δικαιοπάροχό τους Ιερά Μονή Αγίας Αναστασίας της Φαρμακολύτριας από την Αυτοκράτειρα του Βυζαντίου Θεοφανώ το έτος 983 μ.Χ. Οτι από το έτος 1977 τόσο ο ίδιος όσο και οι δικαιοπάροχοί του νέμονταν και κατείχαν με διάνοια κυρίου τα άνω ακίνητα. Οτι οι εναγόμενοι 1, 2, 3, 4, 5, 6 και 17 κατά τη διετία 1992-1994, ενεργώντας για λογαριασμό τους και για λογαριασμό του 17ου αυτών, κατέλαβαν παράνομα τα άνω επίδικα, αρνούμενοι την απόδοσή τους, και μετά την άσκηση της με αρ. κατ. 13335/94 διεκδικητικής αγωγής των δικαιοπαρόχων των εναγόντων εναντίον των ανωτέρω και την έκδοση της 4482/98 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, η οποία κατέστη ήδη τελεσίδικος και με την οποία αναγνωρίσθηκε το δικαίωμα κυριότητας των δικαιοπαρόχων των εναγόντων επί των άνω ακινήτων και διετάχθη η απόδοση αυτών κατά το

ιδανικό μερίδιο εκάστου εξ αυτών. Οτι, περαιτέρω, όλοι οι εναγόμενοι κατά το χρονικό διάστημα 1995-2000 κατέλαβαν και καλλιέργησαν αυθαίρετα, είτε για λογαριασμό τους είτε για λογαριασμό του 17ου εξ αυτών, ως μέλη των διοικήσεων του τελευταίου, τα άνω ακίνητα, προκαλώντας ζημία στον ενάγοντα ίση με το ποσό των μισθωμάτων τα οποία θα εισέπρατταν κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων από την εκμίσθωσή τους σε τρίτους και τα οποία ανέρχονταν στο ποσό των 15.345.129 δραχμών και όπως αναλυτικά εκτίθεται στην αγωγή. Οτι παράλληλα οι εναγόμενοι, κακόπιστοι νομείς των άνω ακινήτων κατά το αυτό ως άνω χρονικό διάστημα, υποχρεούνται σε απόδοση των ωφελημάτων αυτών, τα οποία κατά τους κανόνες της τακτικής διαχείρισεως όφειλαν να εισπράξουν και τα οποία ανέρχονται στο άνω ποσό των 15.345.129 δραχμών.

Ζητεί δε να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι, κατά τις διατάξεις των άρθρων 914 επ. και 1098 ΑΚ να καταβάλουν στον ενάγοντα, ευθυνόμενοι σε ολόκληρο, το ποσό των 15.345.129 δραχμών, νομιμοτόκως από της επιδόσεως της αγωγής και μέχρις εξοφλήσεως. Περαιτέρω, ζητεί να κηρυχθεί η απόφαση που θα εκδοθεί προσωρινά εκτελεστή, να διαταχθεί λόγω της αδικοπραξίας η προσωπική κράτηση των εναγομένων και να υποχρεωθούν οι τελευταίοι στην πληρωμή της δικαστικής του δαπάνης. Μ' αυτό το περιεχόμενο και αίτημα η αγωγή παραδεκτά και αρμόδια εισάγεται για να συζητηθεί ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου (άρθρα 7, 8, 9, 18 παρ. 1, 22, 25 ΚΠολΔ) και είναι νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 914 επ., 298, 297, 345, 346, 1098 ΑΚ, 176, 907, 908, 1045 ΚΠολΔ. Κατά συνέπεια, πρέπει η αγωγή να ερευνηθεί περαιτέρω κατ' ουσίαν....

Σύμφωνα με το άρθρο 249 ΚΠολΔ, αν η διάγνωση της διαφοράς εξαρτάται ολικά ή εν μέρει από την ύπαρξη ή ανυπαρξία μιας έννομης σχέσης ή την ακυρότητα ή τη διάρρηξη μιας δικαιοπραξίας που συνιστά αντικείμενο άλλης δίκης που είναι εκκρεμής σε πολιτικό ή διοικητικό δικαστήριο ή από ζήτημα που πρόκειται να κριθεί ή κρίνεται από διοικητική αρχή, το δικαστήριο μπορεί αυτεπάγγελα ή ύστερα από αίτηση κάποιου διαδίκου να διατάξει την αναβολή της συζήτησης έως ότου περατωθεί τελεσίδικα ή αμετάκλητα η άλλη δίκη. Από τη διατύπωση και την έννοια αυτής της διάταξης, που έχει θεσπιστεί για να αποφεύγεται η έκδοση αντιφατικών αποφάσεων, προκύπτει με σαφήνεια ότι εναπόκειται στη διακριτική εξουσία του δικαστηρίου να διατάξει την αναβολή ή να προχωρήσει περαιτέρω στην έρευνα της διαφοράς, όταν για το ίδιο θέμα υπάρχει άλλη πολιτική δίκη εκκρεμής ενώπιον του ιδίου ή άλλου δικαστηρίου,

ανεξάρτητα βαθμού, μεταξύ των ιδίων ή διαφόρων προσώπων, για το σκοπό της εναρμόνισης της δικαστικής κρίσης σχετικά προς το ίδιο ζήτημα ή από άλλο λόγο που αφορά την ορθή εκτίμηση της διαφοράς (βλ. ΑΠ 1628/88 ΕλλΔνη 32.807, ΑΠ 2056/84 ΝοΒ 33.1161, ΕφΑθ 6470/91 ΕλλΔνη 33.910, ΕφΑθ 1436/79 ΝοΒ 28.522).

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 321, 322, 324 ΚΠολΔ προκύπτει ότι δεδικασμένο δημιουργείται από κάθε οριστική απόφαση πολιτικού δικαστηρίου η οποία δεν υπόκειται σε ανακοπή ερημοδικίας ή έφεση, υπάρχει δε μεταξύ των ιδίων προσώπων με την ίδια ιδιότητα και εφόσον πρόκειται για το ίδιο

αντικείμενο με την ίδια ιστορική αιτία, δηλ. τα ίδια πραγματικά περιστατικά τα οποία συγκροτούν την ιστορική βάση και με την ίδια νομική αιτία, δηλ. θεμελίωση στο ίδιο νομικό γεγονός που αφορά τη συγκεκριμένη έννομη σχέση (βλ. ΑΠ 81/89 ΕλλΔνη 31. 1323, ΑΠ 186/88 ΕΕμπΔ 47.603, ΑΠ 575/88 Ελλ Δνη 30.299, ΑΠ 908/88 Δικ 39.1244, ΑΠ 575/88 ΕλλΔνη 30.299, ΕφΑθ 2786/92 ΕλλΔνη 34.365, ΕφΑθ 11120/91 ΕλλΔνη 34.158, ΕφΘεσ 2824/91 Ελλ Δνη 33.1275). Εξάλλου από τη διατύπωση του άρθρου 329 ΚΠολΔ προκύπτει ότι η απόφαση που εκδόθηκε μεταξύ νομικού προσώπου, όπως είναι και το σωματείο και τρίτου και αφορά δικαιώματα ή υποχρεώσεις του νομικού προσώπου αποτελεί δεδικασμένο και απέναντι στα μέλη του ως προς τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις του νομικού προσώπου, όπως άλλωστε κατά τη διάταξη του άρθρου 325 ΚΠολΔ αποτελεί δεδικασμένο για τα πρόσωπα που έγιναν διάδοχοι των διαδίκων όσο διαρκούσε η δίκη ή μετά το τέλος της (βλ. ΕφΑθ 6844/79 ΝοΒ 28.809, ΕφΑθ 11370/80 ΕλλΔνη 28.348). Εξάλλου, κατά το άρθρο 281 ΑΚ, υπάρχει κατάχρηση δικαιώματος, όταν η συμπεριφορά του δικαιούχου που προηγήθηκε της άσκησης του και η πραγματική κατάσταση που διαμορφώθηκε κατά το διάστημα που μεσολάβησε όχι μόνο δεν δικαιολογούν την άσκηση του, αλλά εμφανίζουν αυτήν ότι χωρεί κατά προφανή υπέρβαση των ορίων που επιβάλλουν η καλή πίστη, τα χρηστά ήθη ή ο κοινωνικός ή οικονομικός σκοπός του δικαιώματος, με αποτέλεσμα οι επαχθείς συνέπειες που δημιουργούνται από την άσκηση του να προκαλούν έντονη εντύπωση σε βάρος του υποχρέου αδικίας σε σχέση προς το εκ της άσκησης του δικαιώματος όφελος του δικαιούχου, μόνη δε η αδράνεια του τελευταίου, χωρίς άλλα πραγματικά περιστατικά δεν συνιστά κατάχρηση δικαιώματος (βλ. ολ. ΑΠ 2101/84 ΝοΒ 33.648, ΑΠ 68/92, 562/92, 1080/91, αδημ.). Από τη διάταξη του άρθρου 937 ΑΚ, κατά την οποία «η απαίτηση από

αδικοπραξία παραγράφεται μετά πενταετία, αφότου ο καθών έμαθε τη ζημία και τον υπόχρεο σε αποζημίωση, σε κάθε όμως περίπτωση η απαίτηση παραγράφεται μετά την πάροδο είκοσι ετών από την πράξη» προκύπτει ότι η αξίωση για αποζημίωση από αδικοπραξία παραγράφεται μετά πενταετία, αφότου ο παθών έμαθε τη ζημία και τον υπόχρεο σε αποζημίωση, ήτοι αφότου ο παθών γνωρίζει τόσα περιστατικά ώστε να είναι δυνατή η από μέρους του δικαστική επιδίωξη της αξιώσεως. Ως γνώση δε της

ζημίας νοείται η γνώση των επιζήμιων συνεπειών της άδικης πράξης, κάθε ζημία δε που προκύπτει από την αδικοπραξία, ανεξάρτητα από το χρόνο εμφανίσεώς της, αποτελεί ένα ενιαίο σύνολο και συνεπώς η αξίωση είναι μία (ΑΠ 917/76, ΕφΑθ 7415/76 Αρμ 31.256, ΕφΑθ 10490/ 80 ΕλλΔνη 22.234, ΕφΑθ 9348/80 ΝοΒ 29.385). Εάν όμως η συνέχιση της παράνομης καταστάσεως και η εξακολούθηση της ζημίας οφείλεται όχι σε άπαξ τελεσθείσα αδικοπραξία αλλά στη διαρκή υπαίτια παράλειψη του δράστη να προβεί σε άρση αυτής, όπως στην περίπτωση παράνομης κατάληψης ξένου πράγματος, η αδικοπραξία, εφόσον συνεχίζεται η παράνομη παράλειψη, πρέπει να θεωρηθεί ως αποπερατωθείσα και συνεπώς η παραγραφή της αξιώσεως πρέπει ν' αρχίσει αφότου ο παθών έλαβε γνώση ολόκληρης της εκτάσεως της προσβολής ή άλλως η αξίωση για κάθε ζημία υπόκειται σε αυτοτελή παραγραφή, που αρχίζει από τη γνώση του παθόντος (βλ. Α. Γεωργιάδη Μ. Σταθόπουλο, Κατ' άρθρ. ερμηνεία ΑΚ, έκδ. 1982, τόμος 4ος, σελ. 837). Στην προκείμενη περίπτωση οι εναγόμενοι, με τις νομότυπα κατατεθείσες προτάσεις τους, αρνούνται την παθητική νομιμοποίηση των υπό στοιχ. 116 εναγομένων, ισχυριζόμενοι ότι μόνος νομέας και κάτοχος των περιγραφομένων στην αγωγή ακινήτων ήταν ο 17ος εναγόμενος σύλλογος, για λογαριασμό του οποίου καταλήφθηκαν και καλλιεργούνταν αυτά (ακίνητα) και ζητούν περαιτέρω την αναβολή κατ' άρθρ. 249 ΚΠολΔ της κρινόμενης αγωγής έως ότου περατωθεί αμετάκλητα η δίκη επί της με αριθ. εκθ. κατ. 13335/18.4.94 διεκδικητικής αγωγής των δικαιωπαρόχων του ενάγοντος, εναντίον των υπό στοιχ. 1 έως 6 και 17 εξ αυτών και της ασκηθείσας ανταγωγής του 17ου εξ αυτών επί της οποίας εκδόθηκε η 4482/98 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, η οποία κατέστη τελεσίδικος με την 2920/99 απόφαση του Εφετείου Θεσσαλονίκης, εναντίον της οποίας κατατέθηκε η 161/1.6.2000 αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Αρείου Πάγου. Η παραπάνω αίτηση των εναγομένων, στηριζόμενη στο άρθρο 249 ΚΠολΔ, πρέπει ν' απορριφθεί ως αβάσιμος, διότι, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, δεν συντρέχει λόγος αναβολής της δίκης, αφού

η περαιτέρω έρευνα της κρινόμενης αγωγής δε δημιουργεί κίνδυνο εκδόσεως αντιφατικών αποφάσεων.

Περαιτέρω οι εναγόμενοι ισχυρίζονται ότι ο ενάγων καταχρηστικά ασκεί το δικαίωμά του, διότι «επί σειρά ετών ανέχθηκαν την καλλιέργεια των επιδίκων από τον 17ο εξ αυτών», με αποτέλεσμα, μετά από αδράνεια τόσων ετών, η άσκηση της κρινόμενης αγωγής να υπερβαίνει τα όρια που επιβάλλει η καλή πίστη, τα χρηστά ήθη και ο κοινωνικός σκοπός του δικαιώματος. Ο άνω ισχυρισμός, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, πρέπει ν' απορριφθεί ως αβάσιμος, καθόσον

μόνον η αδράνεια του δικαιούχου του δικαιώματος, χωρίς άλλα πραγματικά περιστατικά, δεν συνιστά κατάχρηση δικαιώματος. Περαιτέρω, οι εναγόμενοι ισχυρίζονται ότι ο 17ος των εναγομένων «σύλλογος ακτημόνων Επανωμής» νέμεται και κατέχει με διάνοια κυρίου τα ακίνητα από το έτος 1972 και ως εκ τούτου κατέστη κύριος των επιδίκων με τα προσόντα της έκτακτης χρησιμότητάς. Ο ισχυρισμός αυτός πρέπει ν' απορριφθεί ως απαράδεκτος λόγω δεδικασμένου, όπως παραδεκτά προτείνει ο ενάγων, διότι επί της ασκηθείσας ανταγωγής του τελευταίου (17ου εναγομένου), με την οποία ζητούσε ν' αναγνωρισθεί το δικαίωμα κυριότητάς του επί των επιδίκων ακινήτων με έκτακτη χρησιμότητα, εκδόθηκε η 4482/98 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου, η οποία κατέστη τελεσίδικος και με την οποία απορρίφθηκε ως μη νόμιμη η άνω ανταγωγή και αναγνωρίσθηκαν κύριοι των επιδίκων οι δικαιούχοι των εναγόντων. Το δεδικασμένο δε εξ αυτής (της απόφασης) ισχύει και μεταξύ του ενάγοντος, ειδικού διαδόχου των αρχικών εναγομένων όσο και μεταξύ των εναγομένων, μελών του προαναφερομένου νομικού προσώπου (σωματείου). Τέλος, οι εναγόμενοι ισχυρίζονται ότι οποιαδήποτε αδικοπραξία από τον 17ο εναγόμενο διεπράχθη το 1975 με την κατάληψη των ακινήτων από τον τελευταίο και συνεπώς η αξίωση προς αποζημίωση του εναγομένου έχει παραγραφεί λόγω της παρόδου χρονικού διαστήματος μεγαλύτερου της πενταετίας από της γνώσεως της πράξεως και του υπαιτίου από τον ενάγοντα. Ο ισχυρισμός αυτός, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, πρέπει ν' απορριφθεί ως αβάσιμος, διότι η αξίωση για κάθε ζημία υπόκειται σε αυτοτελή παραγραφή, που αρχίζει από τη γνώση αυτής από τον παθόντα και επομένως ουδεμία αξίωση του χρονικού διαστήματος 19952000 υπέπεσε σε παραγραφή. Επομένως, επειδή οι λοιποί ισχυρισμοί των εναγομένων συνιστούν άρνηση της αγωγής, πρέπει να υποχρεωθεί ο ενάγων ν' αποδείξει με κάθε νόμιμο αποδεικτικό μέσο και με μάρτυρες τα αμφισβητούμενα πραγματικά περιστατικά, τα συγκροτούντα τη βάση της αγωγής του.

76. ΣΤΕ (ΑΝΑΣΤ) 193/2008

Πρόεδρος: Μ. Βροντάκης

Μέλη: Αικ. Χριστοφορίδου, Ε.Νίκα

Αίτηση αναστολής εκτελέσεως αποφάσεως Αναπληρωτή Νομάρχη, με την οποία διεκόπησαν οι εργασίες των ιδιωτικών γηπέδων ποδοσφαίρου του αιτούντος διότι λειτουργούσαν άνευ αδείας. Η επιχείρηση του αιτούντος εμπίπτει στην κατηγορία των δραστηριοτήτων που διέπονται από το π.δ. 219/2006 και όφειλε να εφοδιασθεί με την αναγκαία άδεια λειτουργίας. Η αναστολή εκτελέσεως της προσβαλλομένης πράξεως δεν είναι δυνατή, διότι η Επιτροπή Αναστολών θα επέτρεπε την συνέχιση της λειτουργίας των εγκαταστάσεων χωρίς την απαιτούμενη άδεια λειτουργίας, κατ' ανεπίτρεπτη υποκατάσταση της Διοικήσεως.

Η Επιτροπή Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας

(άρθρο 52 του π.δ/τος 18/1989,

όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 35 του ν. 2721/1999)

Για να αποφασίσει σχετικά με την από 26 Νοεμβρίου 2007 αίτηση του....., κατοίκου Αγίου Ιωάννη Ρέντη,..... κατά της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αθηνών-Πειραιώς.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών επιδιώκει να ανασταλεί η εκτέλεση της υπ' αριθμ. 752/30.10.2007 αποφάσεως του Νομάρχη Πειραιώς, καθώς και κάθε άλλης σχετικής πράξης ή παράλειψης της Διοικήσεως.

Ο Πρόεδρος του Δ' Τμήματος, για να κριθεί η πιο πάνω αίτηση, συγκρότησε την Επιτροπή, η οποία προβλέπεται από το άρθρο 52 του π.δ. 18/1989 (ΦΕΚ 8 τ.Α), όπως αυτό έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 35 του ν. 2721/1999 (ΦΕΚ 112 τ.Α).

Κατά τη συνεδρίασή της η Επιτροπή άκουσε την εισηγήτρια, Σύμβουλο Ε. Νίκα.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της υπό κρίση αιτήσεως καταβλήθηκε το νόμι-

μο παράβολο (υπ' αριθμ. 1172121/2007 ειδικό έντυπο παραβόλου).

2. Επειδή, με την υπό κρίση αίτηση ζητείται η αναστολή εκτελέσεως της υπ' αριθμ. 752/30.10.2007 αποφάσεως του Αναπληρωτή Νομάρχη Πειραιώς, με την οποία διεκόπησαν οι εργασίες των ιδιωτικών γηπέδων ποδοσφαίρου 5x5 του αιτούντος στον Δήμο..... Αττικής (οδός.....) διότι λειτουργούν άνευ αδείας. Κατά της πράξεως αυτής ο αιτών έχει ασκήσει αίτηση ακυρώσεως, δικάσιμος της οποίας ορίσθηκε η 16η Δεκεμβρίου 2008.

3. Επειδή, ο ν. 2725/1999 «Ερασιτεχνικός και επαγγελματικός αθλητισμός ...» (ΦΕΚ Α'121) ορίζει στο άρθρο 32 παρ.1 αυτού υπό τον τίτλο «Ιδιωτικά γυμναστήρια - Ιδιωτικές σχολές» ότι «Για την ίδρυση και τη λειτουργία ιδιωτικού γυμναστηρίου ή ιδιωτικής σχολής, που έχει σκοπό τη σωματική άσκηση ή την εκμάθηση αναγνωρισμένου ή μη αθλήματος, με την καταβολή ή μη διδάκτρων, απαιτείται άδεια του αρμόδιου Νομάρχη». Περαιτέρω, με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου παρεσχέθη εξουσιοδότηση για την έκδοση προεδρικού διατάγματος προς καθορισμό, μεταξύ άλλων, των προϋποθέσεων χορηγήσεως της αδείας για την ίδρυση και λειτουργία των ιδιωτικών γυμναστηρίων και σχολών της παρ. 1, της διαδικασίας και των απαιτούμενων δικαιολογητικών χορηγήσεως της αδείας, επεκτάσεως, μεταφοράς ή ανανέωσής αυτής καθώς και τον χρόνο προσαρμογής στις νέες ρυθμίσεις των γυμναστηρίων και σχολών που λειτουργούν κατά τη δημοσίευσή του. Επί τη βάση της ως άνω εξουσιοδοτικής διατάξεως εκδόθηκε το π.δ. 219/2006 «Περί καθορισμού των όρων και προϋποθέσεων ίδρυσης και λειτουργίας Ιδιωτικών Γυμναστηρίων ή ιδιωτικών σχολών εκμάθησης αθλημάτων» (ΦΕΚ Α'221). Ειδικότερα στο άρθρο 1 του εν λόγω π.δ/τος προβλέπεται ότι «1. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί να ιδρύει και να λειτουργεί γυμναστήριο ή αθλητική σχολή, με σκοπό την παροχή υπηρεσιών σωματικής άσκησης και άθλησης, την εκμάθηση ή καλλιέργεια αναγνωρισμένου ή μη αθλήματος, με καταβολή ή μη αμοιβής, διδάκτρων ή οποιασδήποτε άλλης μορφής οικονομικής απολαβής, ύστερα από προηγούμενη άδεια λειτουργίας, που χορηγείται με απόφαση του Νομάρχη. 2. Ως γυμναστήριο νοείται κάθε μονάδα άθλησης σε κλειστό ή ανοιχτό χώρο που έχει σκοπό την παροχή υπηρεσιών σωματικής άσκησης και άθλησης ... 3. Ως αθλητική σχολή νοείται κάθε εκπαιδευτική μονάδα που έχει σκοπό την εκμάθηση ή καλλιέργεια αναγνωρισμένου ή μη αθλήματος. ...4. ...», στο δε άρθρο 2 ότι «Τα Γυμναστήρια κατά τις διατάξεις του παρόντος έχουν ως σκοπό να παρέχουν: 1. Υπηρεσίες ομαδικής και ατομικής σωματικής άσκησης με σκοπό την σωματική ευρωστία, ευεξία και σωματική και ψυχική υγεία δια των μέσων της επιστήμης

Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού στον τομέα αυτό. ...». Εξ άλλου, στο άρθρο 3 του π.δ/τος καθορίζονται οι γενικές προϋποθέσεις λειτουργίας γυμναστηρίων και αθλητικών σχολών, στο άρθρο 4 οι προϋποθέσεις των εγκαταστάσεων αυτών, όπως οι χώροι υγιεινής και τα αναγκαία μέτρα ασφαλείας και πρώτων βοηθειών, και στο άρθρο 8 τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την χορήγηση της αδειάς λειτουργίας. Τέλος στην μεταβατική διάταξη του άρθρου 13 ορίζονται τα ακόλουθα: «1. Οι ιδιοκτήτες των γυμναστηρίων και σχολών εκμάθησης αθλημάτων που λειτουργούν κατά τη δημοσίευση του παρόντος υποχρεούνται να συμμορφωθούν με τις διατάξεις του μέσα σε προθεσμία δέκα (10) μηνών από τη δημοσίευσή του. Παρερχομένης απράκτου της προθεσμίας αυτής διατάσσεται η διακοπή της λειτουργίας του γυμναστηρίου ή της αθλητικής σχολής. 2. Ειδικά για την προσαρμογή των ιδιοκτητών της προηγούμενης παραγράφου στις διατάξεις του άρθρου 4 (κτιριολογικά στοιχεία του κτιρίου), η προθεσμία ορίζεται σε τρία (3) έτη από την δημοσίευση του παρόντος, με εξαίρεση την περίπτωση Αζ της πρώτης παραγράφου αυτού (ηχητικές εκπομπές ή οχλήσεις), για την οποία η προθεσμία ορίζεται στους έξι (6) μήνες». ». Με τις διατάξεις αυτές η παροχή εν γένει υπηρεσιών σωματικής ασκήσεως και αθλήσεως υπήχθη σε ειδικό νομοθετικό πλαίσιο, που απαιτεί για την λειτουργία των ιδιωτικών χώρων αθλήσεως, είτε αυτοί είναι ανοικτοί είτε είναι στεγασμένοι, να πληρούνται οι απαιτήσεις που θεσπίζει το π.δ. 219/2006 προς εξασφάλιση της ασφάλειας και της υγείας των αθλουμένων, αφ' ενός, και προστασίας του περιβάλλοντος και των περιοίκων, αφ' ετέρου. Εν όψει τούτου, κατά την έννοια των ως άνω διατάξεων, δεν καταλείπεται ευχέρεια εκμεταλλεύσεως χώρων αθλήσεως, ανοικτών ή κλειστών, υπό όρους και συνθήκες που δεν ανταποκρίνονται στις προϋποθέσεις του εν λόγω διατάγματος. Συνεπώς, σε κάθε περίπτωση εκμεταλλεύσεως αθλητικών χώρων απαιτείται προηγούμενη άδεια του Νομάρχη, η οποία χορηγείται μόνον εφ' όσον πληρούνται οι ταυσομενες σχετικώς από το ως άνω προεδρικό διάταγμα προϋποθέσεις. Εξ άλλου, παρήλθε ήδη η δεκάμηνη προθεσμία από της δημοσιεύσεως του π.δ. 219/2006, που είχε παρασχεθεί στις μονάδες αθλήσεως που λειτουργούσαν κατά την δημοσίευσή του, προκειμένου να λάβουν την αναγκαία κατά τις διατάξεις του εν λόγω διατάγματος άδεια λειτουργίας, ενώ η τριετής προθεσμία που παρεσχέθη για την προσαρμογή των εγκαταστάσεων των γυμναστηρίων και σχολών στις διατάξεις του άρθρου 4 του π.δ/τος έχει την έννοια ότι για την χορήγηση της ως άνω αδειάς δεν απαιτείται, προς το παρόν, να πληρούνται και οι προϋποθέσεις του άρθρου 4 (με την εξαίρεση του ζητήματος των ηχητικών οχλήσεων), δεν απαλλάσσει, όμως, τις ως άνω μονάδες από την υποχρέωση λήψεως αδειάς λειτουργίας.

4. Επειδή, ο αιτών, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλλου και συνομολογεί ο ίδιος στο δικόγραφο της κρινομένης αιτήσεως, έχει στην κατοχή του και εκμεταλλεύεται γήπεδα ποδοσφαίρου, τα οποία διαθέτει για την άθληση ιδιωτών. Ως εκ τούτου και ανεξαρτήτως των ειδικότερων οικονομικών όρων υπό τους οποίους χωρεί η διάθεση των εν λόγω χώρων στους αθλουμένους, η επιχείρηση του αιτούντος εμπίπτει στην κατηγορία των δραστηριοτήτων που διέπονται από το π.δ. 219/2006 και όφειλε, εντός δεκαμήνου από της ημερομηνίας δημοσίευσής του εν λόγω προεδρικού διατάγματος, να εφοδιασθεί με την αναγκαία άδεια λειτουργίας. Όμως, κατά τον διενεργηθέντα στις 22.3.2006 έλεγχο των γηπέδων του αιτούντος από υπαλλήλους της Διευθύνσεως Αθλητισμού της Νομαρχίας Πειραιώς διαπιστώθηκε έλλειψη αδειάς λειτουργίας, στη συνέχεια δε, στις 16.1.2007, ο αιτών και έξι άλλες επιχειρήσεις εκμεταλλεύσεως γηπέδων ποδοσφαίρου, μη έχοντας εισέτι λάβει άδεια λειτουργίας, υπέβαλαν στην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αθηνών-Πειραιώς υπόμνημα, με το οποίο ζητείτο η αλλαγή του ισχύοντος νομοθετικού καθεστώτος και η χορήγηση προσωρινής αδειάς. Τέλος, στις 30.10.2007 εκδόθηκε η προσβαλλομένη απόφαση με την οποία, κατά τα προαναφερθέντα, διατάχθηκε η παύση λειτουργίας της επιχειρήσεως του αιτούντος ελλείψει αδειάς λειτουργίας.

5. Επειδή, ο αιτών προβάλλει ότι η άμεση εκτέλεση της προσβαλλομένης πράξεως θα επιφέρει σ' αυτόν ανεπανόρθωτη οικονομική και ηθική βλάβη. Ωστόσο, εν όψει όσων έχουν εκτεθεί ανωτέρω, η αναστολή εκτελέσεως της προσβαλλομένης πράξεως δεν είναι δυνατή, διότι στην περίπτωση αυτή η Επιτροπή Αναστολών θα επέτρεπε την συνέχιση της λειτουργίας των επιμάχων εγκαταστάσεων χωρίς την απαιτούμενη άδεια λειτουργίας, κατ' ανεπίτρεπτη υποκατάσταση της Διοικήσεως, η οποία έχει την αρμοδιότητα χορηγήσεως των σχετικών αδειών, κατόπιν ελέγχου των νομίμων προϋποθέσεων. Συνεπώς, η κρινομένη αίτηση πρέπει να απορριφθεί, ανεξαρτήτως της βλάβης που προκαλείται στον αιτούντα (πρβλ. Ε.Α. 28/2008, 148/2007 κ.ά., επίσης 110/2004, 532,39/2003).

Διά ταύτα

Απορρίπτει την υπό κρίση αίτηση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα την 12η Φεβρουαρίου 2008 και εκδόθηκε στις 5 Μαρτίου 2008.

77 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 2725/1999 (ΕΑΘΕΝ/ΓΓΑ) 282/30.6.2009

Πρόεδρος: Α.Μαλάτος (εισηγητής)

Μέλη: Ι. Παγάνης, Ι. Καρυοφύλλη, Φ. Μισαηλίδη, Ε. Στυλόπουλος,
Π. Μιχαλόλιας, Θ. Στάμου, Κ. Παπαδόπουλος, Ε. Χαραλάμπους,
Ε. Αβραμίδης, Ν. Κουμαντάνος

«Αυτοδιοίκητο» ΕΠΟ. Άρθρο 29 παρ. 12 Ν. 3479/2006. Συνταγματικά ανεπίτρεπτη τυχόν ερμηνεία περί γενικής νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως προς την ΕΠΟ. Η σχέση της ΕΠΟ προς την ΟΠΠΕ δεν επηρεάζεται από την παραπάνω διάταξη.

Ο εισηγητής κ. Ανδρέας Μαλάτος ανέπτυξε την εισήγηση του, η οποία έχει ως εξής:

1. Η διάταξη του άρθρου 29 παρ. 12 Ν. 3479/2006

Σύμφωνα με το άρθρο 29 παρ. 12 του Ν. 3479/2006 προβλέπονται τα ακόλουθα:

«12. Ειδικά για το άθλημα του ποδοσφαίρου όλα τα θέματα λειτουργίας και οργάνωσης του αθλήματος της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας και των μελών της ρυθμίζονται αυτόνομα από την ΕΠΟ και τα όργανα της σύμφωνα με το καταστατικό και τους κανονισμούς της, καθώς και αυτούς που καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή και Παγκόσμια Συνομοσπονδία Ποδοσφαίρου, ακόμη και αν προβλέπονται διαφορετικές ρυθμίσεις στο ν. 2725/1999, όπως ισχύει, και στην εν γένει αθλητική νομοθεσία. Θέματα οικονομικού ελέγχου για τις επιχορηγήσεις που λαμβάνει η ΕΠΟ από το κράτος, ελέγχου νομιμότητας, δημόσιας τάξης και ασφάλειας υπόκεινται στην αποκλειστική ρυθμιστική αρμοδιότητα του κράτους»

2. Το συνταγματικά ανεπίτρεπτο νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως της ΕΠΟ ως γενική ερμηνευτική αρχή της παραπάνω διατάξεως.

Κατά την εφαρμογή της παραπάνω διατάξεως συχνά τέθηκε από την

ΕΠΟ θέμα ως προς την ερμηνεία και το νόημά της, ιδίως όσον αφορά την έννοια των θεμάτων «λειτουργίας και οργάνωσης του αθλήματος της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας και των μελών της», τα οποία σύμφωνα με την παραπάνω διάταξη ρυθμίζονται «αυτόνομα από την ΕΠΟ και τα όργανά της» σύμφωνα με τα καταστατικά και τους κανονισμούς της ΕΠΟ και των υπερκείμενων αυτής διεθνών ποδοσφαιρικών οργανώσεων (FIFA, UEFA), «ακόμη και αν προβλέπονται διαφορετικές ρυθμίσεις στο Ν. 2725/1999».

Σύμφωνα με την γραμματική ερμηνεία της διατάξεως, ο νομοθέτης εξαιρεί από τις γενικές ρυθμιστικές αρμοδιότητες του κράτους όχι όλες τις δραστηριότητες ή θέματα που αφορούν, ή καθ' οιονδήποτε τρόπο σχετίζονται με το ποδόσφαιρο ή την ΕΠΟ αλλά μόνο «όλα τα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας του αθλήματος» που διοικεί η ΕΠΟ, δηλαδή τα καθαρώς αθλητικά – αγωνιστικά θέματα του αθλήματος. Τα θέματα αυτά θα πρέπει να γίνει δεκτό, ότι περιλαμβάνουν οπωσδήποτε τον αριθμό και το είδος των πρωταθλημάτων, των ομάδων και των αθλητών που αγωνίζονται σ' αυτά, την διαμόρφωση των αγωνιστικών και οργανωτικών κανόνων που τα διέπουν και τα ρυθμίζουν, τα όργανα που είναι αρμόδια για την οργάνωση, διοίκηση και λειτουργία των παραπάνω. Ακόμη και αν ήθελε γίνει ερμηνευτικά δεκτό ότι η παραπάνω διάταξη περιλαμβάνει και τα θέματα οργάνωσης, λειτουργίας και διοίκησης της ΕΠΟ ως νομικού προσώπου, όπως π.χ. αρχαιρεσίες, συγκρότηση Δ.Σ., πειθαρχικός και διοικητικός έλεγχος των μελών κλπ, σε καμία περίπτωση η διάταξη αυτή δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι ενέχει νομοθετική εξουσιοδότηση προς την ΕΠΟ, ώστε στο πλαίσιο της λειτουργίας της, εξ ιδίου δικαίου, να συνιστά όργανα ή να διαμορφώνει κανόνες υποχρεωτικής συμπεριφοράς και γενικώς δεσμευτικούς, εκτός των ορίων της κανονιστικής αυτονομίας η οποία της απονέμεται βάσει του άρθρου 12 του Συντάγματος (ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι) και της αναγνωριζόμενης από τον Αστικό Κώδικα και το Ν. 2725/1999 ιδιωτικής αυτονομίας όλων των αθλητικών ομοσπονδιών.

Επί του θέματος αυτού παρατηρείται ότι κατά το άρθρο 43 του Συντάγματος η νομοθετική εξουσιοδότηση απευθύνεται κατ' αρχήν στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και σε ειδικές περιπτώσεις μόνον σε άλλα

όργανα, αλλά πάντοτε και αποκλειστικώς διοικητικά. Ως εκ τούτου αποκλείεται παντελώς η νομοθετική εξουσιοδότηση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου, όπως είναι τα αθλητικά σωματεία ή ομοσπονδίες, προς διοικητική κανονιστική ρύθμιση οιασδήποτε θέματος και δη καθ' υποκατάσταση της κατά το Σύνταγμα απαιτούμενης ειδικής προβλέψεως του νόμου. Κατά συνέπεια, καίτοι είναι αναμφίβολο ότι στο πεδίο δράσεως της η ιδιωτική βούληση μπορεί να συνιστά ομάδες προσώπων προς εκτέλεση ενός σκοπού ή μιας λειτουργίας, που εμπίπτει στους κατά το νόμο ή το καταστατικό σκοπούς της, εν τούτοις η αυτόνομη ρύθμιση όλων συλλήβδην των συναφών έργων ή λειτουργιών δεν είναι δυνατή, ει μη μόνον εφ' όσον το προβλέπει ειδικώς ο νόμος.

Σύμφωνα με τα άνω εκτεθέντα, το άρθρο 29 παρ. 12 Ν. 3479/2006 επιβεβαιώνει μετ' επιτάσεως την ήδη αναγνωριζόμενη από το Σύνταγμα και τον αθλητικό νόμο ιδιωτική αυτονομία της ΕΠΟ, την απαλλάσσει από την υποχρέωση τήρησης ορισμένων διατάξεων του Ν. 2725/1999 και της εν γένει αθλητικής νομοθεσίας, σχετικών με την «οργάνωση και λειτουργία του αθλήματός της», η όποια όμως ερμηνευτική δυσχέρεια για τον επακριβή προσδιορισμό των θεμάτων αυτών δεν σημαίνει συνταγματικώς ανεκτή γενική κανονιστική αρμοδιότητα της ΕΠΟ. [βλ. ιδίως Γνωμ. ΝΣΚ 120/2008 (Τμήμα Δ') εις ΕΑΔ 2008, σελ. 118, σε σχέση με την συμμετοχή Δικαστικών Λειτουργών σε όργανα της ΕΠΟ].

Ακόμη όμως και για θέματα της εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας του ποδοσφαίρου, όπως πχ σχετικά με τα όργανα αθλητικής δικαιοσύνης των Ενώσεων του Επαγγελματικού Ποδοσφαίρου, τα οποία προβλέπονται ως τέτοια στο άρθρο 7 Ν. 3479/2006, κρίθηκε από την Επιτροπή (ΕΑΘΕΝ /ΓΓΑ 253/21-6-2007, ΕΑΔ 2008, σελ. 328) ότι θα αποτελούσε νομικό παραλογισμό η τυχόν υιοθέτηση της άποψης για «εν λευκώ» ρυθμιστική αρμοδιότητα της ΕΠΟ σε θέματα ποδοσφαίρου, όταν ο ίδιος ο νόμος που καθιερώνει με το άρθρο 29 παρ. 12 το λεγόμενο «αυτοδιοίκητο» της ΕΠΟ, προβλέπει ειδικές, αναγκαστικού δικαίου διατάξεις για μια σειρά από θέματα που αφορούν στο ποδόσφαιρο και ιδίως το επαγγελματικό.

Ομοίως, η Επιτροπή Επαγγελματικού Αθλητισμού, πάλι σε σχέση με θέματα αθλητικής δικαιοσύνης, απεφάνθη ότι: «Λαμβανομένου όμως

υπόψη ότι η ανάθεση «δικαιοδοτικού» έργου δεν συνιστά θέμα «λειτουργίας» ή «οργάνωσης» του ποδοσφαίρου ή «θέμα» της ΕΠΟ ή των μελών αυτής, αλλά ζήτημα που αφορά αποκλειστικά είτε την ίδια την Πολιτεία (άρθρ. 87 Συντ.) είτε στους ίδιους τους ενδιαφερόμενους (άρθρ. 8 Συντ.) αναμφίβολα προκύπτει ότι με την εν λόγω διάταξη δεν εισήχθη για το άθλημα του ποδοσφαίρου ειδική και αντίθετη ρύθμιση από εκείνη του άρθρου 867 εδ. β' Κ. Πολ. Δ. Κατά συνέπεια η οργάνωση και λειτουργία από την εν λόγω Ομοσπονδία, μόνιμης (θεσμικής) διατησίας για την επίλυση των εργατικών (αθλητικών) διαφορών μεταξύ αθλητών και ΠΑΕ δεν βρίσκει νόμιμο έρεισμα στην εν λόγω διάταξη.»

3. Ειδικά ως προς το καθεστώς της Ο.Π.Π.Ε. σε σχέση προς το «αυτοδιοίκητο» της ΕΠΟ.

Εφ' όσον κατά τα ανωτέρω το «αυτοδιοίκητο» της ΕΠΟ βάσει του άρθρου 29 παρ. 12 Ν. 3479/2009 δεν μπορεί, καθ' οιονδήποτε τρόπο, να συνεπάγεται γενική ρυθμιστική αρμοδιότητα της ΕΠΟ πέραν των ορίων της συνταγματικά αναγνωριζόμενης σ' αυτήν ελευθερίας του συνεταιριζέσθαι ή των ειδικά εκ του νόμου και του ΑΚ απονεμομένων σ' αυτήν κανονιστικών ρυθμιστικών αρμοδιοτήτων, παρά μόνον, κατ' ορθήν ερμηνεία της παραπάνω διατάξεως, την απαλλαγή – αποδέσμευση της ΕΠΟ από την τήρηση ορισμένων υποχρεώσεων που θέτει στις αθλητικές ομοσπονδίες ο Ν. 2725/1999, τυγχάνει ερευνητέο αν η κείμενη νομοθεσία παρέχει στην ΕΠΟ το δικαίωμα αυτόνομης ρύθμισης των θεμάτων των προπονητών ποδοσφαίρου κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων του αθλητικού νόμου, καθώς και αν η ΕΠΟ μπορεί να έχει οποιαδήποτε επιρροή στα θέματα της Ομοσπονδίας Προπονητών Ποδοσφαίρου Ελλάδος.

Επί των ανωτέρω λεκτέα τα εξής:

α. Η ΟΠΠΕ είναι σωματείο του Αστικού Κώδικα, εγγεγραμμένο στο μητρώο σωματείων του Πρωτοδικείου Αθηνών και έχει σκοπό την εν γένει κατοχύρωση, προστασία και προαγωγή των επαγγελματικών συμφερόντων των προπονητών ποδοσφαίρου κλπ. Η ΟΠΠΕ δεν είναι μέλος της ΕΠΟ και επομένως δεν δεσμεύεται από το καταστατικό αυτής ή τις όποιες άλλες αποφάσεις των οργάνων της, παρ' ότι η ίδια η ΟΠΠΕ ως μέσον επίτευξης των καταστατικών της σκοπών αναφέρει ρητά την συνεργασία με την ΕΠΟ (άρθρο 3 περ. 6).

β. Σχετικά με τις κανονιστικές εξουσίες της ΕΠΟ επί των προπονητών και του επαγγελματικού τους καθεστώτος, και συνεκτιμωμένων των όσων εκτέθηκαν ανωτέρω, θα πρέπει να γίνει δεκτό, ότι το άρθρο 29 παρ. 12 Ν. 3479/2006 δεν εκχωρεί κάποια κανονιστική αρμοδιότητα στην ΕΠΟ για την ρύθμιση του επαγγελματικού καθεστώτος των προπονητών ποδοσφαίρου, το οποίο εξακολουθεί να διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 2725/1999, της εν γένει νομοθεσίας και μόνο συμπληρωματικά – επικουρικά από τις ρυθμίσεις και αποφάσεις της ΕΠΟ, στο μέτρο που αυτές δεν είναι αντίθετες προς τις άνω διατάξεις. Το επαγγελματικό καθεστώς των προπονητών ποδοσφαίρου στην Ελλάδα διέπεται σήμερα από τις ειδικές διατάξεις του άρθρου 31 Ν. 2725/1999 και της Υ.Α. 25533/2005, ΦΕΚ 773/Β/2005, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων του αστικού κώδικα και της εργατικής νομοθεσίας περί παροχής εξαρτημένης εργασίας, ως πλειστάκις έχει κριθεί με σχετικές δικαστικές αποφάσεις ανωτάτων δικαστηρίων.

Γι' αυτό άλλωστε, επειδή ακριβώς, μετά την ψήφιση του Ν. 3479/2006, η ΕΠΟ, επικαλούμενη το «αυτοδιοίκητο», μεταξύ άλλων προσπάθησε να ρυθμίσει εξ ιδίου δικαίου και το επαγγελματικό καθεστώς των Προπονητών Ποδοσφαίρου αντίθετα προς τις άνω διατάξεις, παρ' ότι τούτο δεν εμπίπτει στο αυτορυθμιστικό πεδίο των θεμάτων «οργάνωσης και λειτουργίας του αθλήματός της», το ζήτημα αυτό περιελήφθη ως ένας εκ των λόγων έκδοσης της διαπιστωτικής πράξης του κ. Γενικού Γραμματέα Αθλητισμού περί αυτοδίκαιης αναστολής διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας σχετικά με τις επιχορηγήσεις της ΕΠΟ μετά από σχετική εισήγηση του Ελεγκτικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 29 παρ. 7-12 Ν. 3479/2006.

4. Συμπέρασμα

Κατόπιν όλων των ανωτέρω αβίαστα συνάγεται το συμπέρασμα ότι το λεγόμενο «αυτοδιοίκητο» της ΕΠΟ, όπως κατά τα προεκτεθέντα καθιερώθηκε με το Ν. 3479/2006, ουδόλως αναφέρεται στο επαγγελματικό καθεστώς των προπονητών ποδοσφαίρου και δεν επηρεάζει καθ' οιονδήποτε τρόπο το νομικό καθεστώς της ΟΠΠΕ, οιαδήποτε δε πράξη, απόφαση ή κανονισμός της ΕΠΟ ήθελε, ευθέως ή πλαγίως, έλθει σε αντίθεση προς τις διέπουσες αυτά διατάξεις είναι παράνομες.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Αφού η Επιτροπή άκουσε τον εισηγητή, μελέτησε την υπόθεση και συζήτησε διεξοδικά για το τεθέν ζήτημα κατέληξε στην εξής απόφαση:

Η διάταξη του άρθρου 29 παρ. 12 Ν. 3479/2006 παρέχει στην ΕΠΟ την δυνατότητα μη εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του Ν. 2725/1999, όχι όμως και γενική νομοθετική εξουσιοδότηση για την αυτόνομη ρύθμιση όλων συλλήβδην των συναφών με το ποδόσφαιρο έργων ή λειτουργιών (Γνωμ. ΝΣΚ 120/2008, Τμ. Δ, ΕΑΔ 2008, σελ. 118), πολύ δε περισσότερο αφού στον ίδιο το ν. 3479/2006 περιέχονται και άλλες ειδικές ρυθμίσεις που αφορούν στο ποδόσφαιρο (ΕΑΘΕΝ/ΓΓΑ 253/21-6-2007, ΕΑΔ 2008, σελ. 328). Επομένως, οι διατάξεις του άρθρου 29 παρ. 12 Ν. 3479/2006 ουδόλως δύνανται να επηρεάσουν το νομικό καθεστώς της ΟΠΠΕ, δεδομένου μάλιστα, ότι αυτή δεν αποτελεί μέλος της ΕΠΟ ούτε δεσμεύεται από τις πράξεις ή αποφάσεις αυτής.

78. Ατ. Γνωμ. ΝΣΚ/Γ.Γ.Α. Σ. Δέση 359/2008

Επαναδιορισμός διακριθείσας αθλήτριας. Η χρήση του ευεργετήματος διορισμού παρέχεται στον διακριθέντα αθλητή άπαξ μόνον.

Επί του τιθέμενου με το υπ' αριθμ. πρωτ. 21708/21-5-2008 έγγραφό σας ερωτήματος, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Ι.Α. Στα άρθρα 17, 18, 19, 20 του Υπαλληλικού Κώδικα, ο οποίος εκκωλύθη δια του άρθρου πρώτου του Ν. 3528/2007 – ΦΕΚ 26, τ.Α'), ορίζεται:

(Άρθρο 17)

«1. Περίληψη της πράξης διορισμού δημοσιεύεται στην ΕτΚ και κοινοποιείται στο διοριζόμενο εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση.

2. Η κοινοποίηση στο διοριζόμενο γίνεται με έγγραφο της οικείας αρχής, στο οποίο αναγράφεται ο αριθμός του φύλλου της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως όπου δημοσιεύθηκε η περίληψη της πράξης διορισμού και το οποίο επιδίδεται επί αποδείξει στην κατοικία του είτε στον ίδιο είτε σε πρόσωπο που συνοικεί με αυτόν. Με το έγγραφο αυτό τάσσεται και εύλογη προθεσμία τριάντα (30) το πολύ ημερών για ορκωμοσία του διοριζομένου και ανάληψη υπηρεσίας. Αν δεν καθορίζεται προθεσμία, θεωρείται ότι έχει ταχθεί προθεσμία τριάντα (30) ημερών. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί έως έξι (6) μήνες, μόνο μία φορά για εξαιρετικούς λόγους.

3. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία της παρ. 1, η πράξη διορισμού θεωρείται ότι έχει κοινοποιηθεί την τριακοστή ημέρα από τη δημοσίευση και από την ημέρα αυτή αρχίζει η προθεσμία για ορκωμοσία του διοριζομένου και ανάληψη υπηρεσίας».

(Άρθρο 18)

«1. Η υπαλληλική σχέση καταρτίζεται με το διορισμό και την αποδοχή του.

2. Η αποδοχή δηλώνεται με την ορκωμοσία.».

(Άρθρο 19)

«1. Ο όρκος δίνεται ενώπιον του οργάνου που έχει εκδώσει την πράξη διορισμού ή του οργάνου που ορίζεται στο έγγραφο της κοινοποίησης.

2. Η ορκωμοσία βεβαιώνεται με πρωτόκολλο, που χρονολογείται και υπογράφεται από τον ορκιζόμενο και το όργανο ενώπιον του οποίου ορκίζεται...

3. Αφετηρία του υπολογισμού της υπηρεσίας των υπαλλήλων αποτελεί η χρονολογία δημοσίευσης στο φύλλο της ΕτΚ της πράξης διορισμού, με την προϋπόθεση ότι η ανάληψη υπηρεσίας γίνεται εντός μηνός από την κοινοποίηση της πράξης διορισμού, αλλιώς η ανάληψη υπηρεσίας.».

(Άρθρο 20)

«1. Η πράξη διορισμού ανακαλείται υποχρεωτικά, εάν ο διοριζόμενος δεν αποδέχθηκε το διορισμό ρητώς ή σιωπηρώς ή δεν εκπλήρωσε άλλες νόμιμες πρόσθετες υποχρεώσεις πριν από την ανάληψη υπηρεσίας.

2. Η πράξη διορισμού, που έγινε κατά παράβαση νόμου, ανακαλείται εντός διετίας από τη δημοσίευση της. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής η πράξη διορισμού ανακαλείται, εάν αυτός που διορίστηκε προκάλεσε δολίως ή υποβοήθησε την παρανομία ή εάν ο διορισμός του έγινε κατά παράβαση των άρθρων 4 και 8 του παρόντος Κώδικα.

3...

4...».

Β. Εξάλλου στο άρθρο 34 του Ν. 2725/99, όπως ισχύει σήμερα, ορίζονται τα εξής:

«1. Σε αθλητές που σημειώνουν εξαιρετικές αγωνιστικές διακρίσεις σε ατομικά ή ομαδικά αθλήματα χορηγούνται οι οικονομικές παροχές, τα ευεργετήματα και οι διευκολύνσεις που ορίζονται στις επόμενες παραγράφους...

8. Αθλητές που σημειώνουν μία τουλάχιστον από τις διακρίσεις της παρ. 2 του παρόντος άρθρου επιτρέπεται να διορίζονται, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών, σε κενές θέσεις φορέων του δημόσιου τομέα, για τους οποίους έχει εφαρμογή το άρθρο 1 του Ν. 2527/1997 (ΦΕΚ 206 Α'). Οι ενδιαφερόμενοι διορίζονται σε κενές θέσεις, ύστερα από αίτησή τους, εφόσον έχουν τα απαιτούμενα για τις θέσεις στις οποίες επιθυμούν να διοριστούν γενικά και ειδικά τυπικά προσόντα. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του αρμόδιου για τον Αθλητισμό Υπουργού, που εκδίδεται μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, ορίζονται οι προϋποθέσεις, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ο χρόνος υποβολής τους, η διαδικασία και γενικά κάθε θέμα που αφορά το διορισμό...».

II. Από το συνδυασμό των προαναφερομένων διατάξεων συνάγονται ερμηνευτικώς τα ακόλουθα:

1. Στον Υπαλληλικό Κώδικα ο οποίος διακρίνεται από τον αυστηρό και τυπικό χαρακτήρα των διατάξεών του οι οποίες έχουν τεθεί, κυρίως, χάριν της εύρυθμης λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών, ορίζεται ότι μετά την δημοσίευση της πράξεως διορισμού χωρεί γνωστοποίηση του γεγονότος αυτού στον ενδιαφερόμενο, η οποία λαμβάνει χώραν δια της κοινοποίησεως σ' αυτόν εγγράφου, δια του οποίου και τάσσεται και η διαγραφόμενη προς ορκωμοσία προθεσμία. Η διαδικασία της εγγράφου αυτής κοινοποίησεως διαγράφεται διεξοδικώς και λεπτομερώς από τον νόμο, απαιτείται δε και απόδειξη της επιδόσεως αυτής στον ενδιαφερόμενο.

Περαιτέρω προκύπτει, ότι είναι δυνατόν να εφαρμόζεται κατ' ευθείαν η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 17 και ότι συνεπώς, εφ' όσον δεν έχει κοινοποιηθεί περίληψη της πράξεως διορισμού, θεωρείται κατά πλάσμα δικαίου ότι η προθεσμία της ορκωμοσίας αρχίζει από την τριακοστή ημέρα από τη δημοσίευση της πράξεως διορισμού.

Επισημαίνεται ότι ο νομοθέτης, στην ίδια ως άνω διάταξη, λαμβάνοντας υπόψη ότι για εξαιρετικούς λόγους (π.χ. λόγους υγείας, ανωτέρα βία κ.λπ.) είναι δυνατόν να μην επαρκεί η παραπάνω 30ηήμερος προθεσμία, έχει προνοήσει για την δυνατότητα παρατάσεως αυτής έως έξι (6) μήνες αλλά μόνο για μια φορά (βλ. και 92/2006 Γν. Ν.Σ.Κ.).

2. Εξ ετέρου, ο προβλεπόμενος στον αθλητικό νόμο (Ν. 2725/99) διορισμός διακριθέντων αθλητών αποτελεί ευεργέτημα για τους αθλητές, το οποίο παρέχεται εξαιρετικώς και κατά παρέκκλιση των γενικώς ισχυουσών διατάξεων του Υ.Κ. και επομένως οι σχετικές διατάξεις θα πρέπει να ερμηνεύονται στενώς λόγω του αυστηρού και τυπικού τους χαρακτήρα.

Εκ τούτου παρέπεται ότι η χρήση του ευεργετήματος διορισμού παρέχεται στον διακριθέντα αθλητή άπαξ μόνον, υπό την έννοια ότι, αφού υποβάλει αίτηση διορισμού στο Δημόσιο με βάση τις παραπάνω διατάξεις και ενόψει συγκεκριμένης αθλητικής διάκρισης και ξεκινήσει η σχετική σύνθετη διοικητική διαδικασία του διορισμού του, **δεν μπορεί να υπαναχωρήσει από την αρχική του βούληση με σκοπό να επανέλθει με νέα αίτηση.**

Σε περίπτωση δε της μη ολοκληρώσεως της διαδικασίας διορισμού εκ λόγων αφορώντων το πρόσωπο του αιτούντος, η μόνη δυνατότητα που παρέχεται στον αθλητή για την εκ νέου υποβολή αιτήσεως διορισμού στο Δημόσιο

είναι η επίκληση νέας αθλητικής διάκρισης, η οποία του παρέχει δυνατότητα διορισμού αυτοτελώς με βάση της προορηθείσες διατάξεις του Ν. 2725/99.

III. Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του σχετικού φακέλου, η διακριθείσα αθλήτρια **Κλειώ Κοκκινάκη**, υπέβαλε αίτηση διορισμού σε φορείς του Δημόσιου Τομέα, δηλώσασα ως πρώτη προτίμησή της το Γ.Ν.Α. Ευαγγελισμός.

Η παραπάνω αίτησή της έγινε δεκτή, πλην όμως η διακριθείσα αθλήτρια δεν προσήλθε για ορκωμοσία και παρήλθαν άπρακτες οι προθεσμίες του άρθρου 17 του Υ.Κ. με αποτέλεσμα να ανακληθεί ο διορισμός της.

Ήδη με νέα αίτησή της η εν λόγω αθλήτρια, επικαλούμενη την ίδια ακριβώς αθλητική διάκριση ζητεί τον επαναδιορισμό της στο Δημόσιο.

IV. Ενόψει των προεκτεθέντων νομικών σχέσεων και με βάση το διδόμενο ως άνω πραγματικό η απάντηση στο τιθέμενο ερώτημά σας είναι αρνητική.

Ο Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Δ. ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Από την θέση αυτή θα παραθέτουμε κείμενα γενικού αθλητικού ενδιαφέροντος, σχόλια, δελτία τύπου, γνωστοποιήσεις και ανακοινώσεις αθλητικών και επιστημονικών φορέων, πρακτικά συνεδριάσεων κ.λ.π. Επίσης θα παρατίθενται εισηγητικές εκθέσεις νομοθετημάτων, πρακτικά νομοπαρασκευαστικών επιτροπών, πρακτικά της Βουλής, σχέδια νόμων, κείμενα φιλοσοφικού προβληματισμού καθώς και κείμενα με απόψεις για την ιστορία και την εξέλιξη του αθλητισμού στην Ελλάδα.

Η έκδοση του βιβλίου του κ. Ανδρέα Μαλάτου «Κώδικας Αθλητικής Νομοθεσίας» αφορμή για επιστημονικό προβληματισμό περί την «Κωδικοποίηση της Αθλητικής Νομοθεσίας».

Διεξήχθη με πολύ μεγάλη επιτυχία στις 8/7/2009 η εκδήλωση-συζήτηση που διοργάνωσαν η Επιθεώρηση Αθλητικού Δικαίου και οι νομικές εκδόσεις Αντωνίου Σάκκουλα με θέμα την «Κωδικοποίηση της Αθλητικής Νομοθεσίας στην Ελλάδα: αναγκαιότητας και προοπτικές». Η εκδήλωση διεξήχθη στην Αίθουσα Λόγου και Τέχνης στην Στοά του βιβλίου και συμμετείχαν εκπρόσωποι των αθλητικών ομοσπονδιών, του νομικού κόσμου, της πανεπιστημιακής κοινότητας, δικαστικοί λειτουργοί, στελέχη της δημόσιας διοίκησης του αθλητισμού, φοιτητές της Νομικής και πλήθος ενδιαφερομένων για τα θεσμικά πράγματα του ελληνικού αθλητισμού.

Η εκδήλωση συνέπεσε με τα πρόσφατα κρούσματα ντόπινγκ αλλά και τις πρόσφατες νέες τροποποιήσεις του αθλητικού νόμου, πράγμα που έδωσε ιδιαίτερο ερέθισμα στους συμμετέχοντες για την εκδήλωση του προβληματισμού τους σχετικά με την κατεύθυνση που έχει πάρει ο ελληνικός αθλητισμός. Όλοι συμφώνησαν ότι η πραγματική τροχοπέδη του αθλητισμού μας δεν είναι οι διάφορες παθογένειες που κατά καιρούς αναδύονται στην επικαιρότητα (βία, ντόπινγκ, διαφθορά, διαιτησία κλπ) αλλά η έλλειψη ενός σαφούς, απλού και κατανοητού, σταθερού στον χρόνο και ενιαίου θεσμικού πλαισίου για όλα τα αθλήματα, τους αθλητικούς φορείς, τους επαγγελματίες του αθλητισμού, τους αθλητές, τους αθλητικούς παράγοντες κλπ.

Ένα τέτοιο θεσμικό πλαίσιο μπορεί να δώσει μόνο ένας νέος αθλητικός κώδικας, ο οποίος αφ' ενός θα «συμμαζέψει» τις διάσπαρτες περί τον αθλητισμό διατάξεις, ενώ συγχρόνως θα περιορίζει στο ελάχιστο τις νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις, οι οποίες παρέχουν στην διοίκηση την ευχέρεια για συχνές και πολλές φορές ατεκμηριώτες και αχρείαστες παρεμβάσεις.

Ο αθλητικός κώδικας είναι απαραίτητος και για έναν ακόμη λόγο. Για

να κλείσει δια παντός το κεφάλαιο των σχέσεων κράτους και αθλητικών ομοσπονδιών αλλά και για να καθορίσει σταθερές κατευθύνσεις ως προς το τι αθλητισμό τελικά θέλουμε. Είναι φανερό ότι για να μπουν τα αθλητικά πράγματα σε μια τέτοια σειρά θα χρειαστεί να απειληθούν διάφορα συμφέροντα, που σήμερα κυριαρχούν στον αθλητικό χώρο: συλλογικά, οικονομικά, επαγγελματικά, συντεχνιακά κλπ. Γι' αυτό μια τέτοια προσπάθεια δεν μπορεί να προχωρήσει, αν δεν έχει την μέγιστη δυνατή συναίνεση όλων των εμπλεκόμενων, οι οποίοι εκτείνονται και εκτός του καθαρά αθλητικού χώρου. Διότι ο αθλητισμός αποτελεί σήμερα έναν ολόκληρο κόσμο με την δική του νομική και ηθική υπόσταση, με το δικό του διεθνές περιβάλλον, την δική του ιδεολογία, τα δικά του συμφέροντα και ενδιαφέροντα.

Και δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι αθλητισμός δεν είναι μόνο αυτό που συνήθως βλέπουμε στις τηλεοράσεις ή διαβάζουμε στις εφημερίδες. Είναι και δραστηριότητες που συνήθως διαφεύγουν της προσοχής των πολλών. Ο λεγόμενος μαζικός αθλητισμός που ασκείται κυρίως με πρωτοβουλία των ΟΤΑ ή άλλων μαζικών φορέων, ο εργασιακός αθλητισμός, ο σχολικός αθλητισμός, ο αθλητισμός που ασκείται μέσω ιδιωτικών γυμναστηρίων κλπ. Συγχρόνως ένας πλήρης αθλητικός κώδικας οφείλει να ρυθμίζει και θέματα που δεν έχουν άμεση σχέση με την καθ' αυτό αθλητική δραστηριότητα. Άδειες ίδρυσης και λειτουργίας των αθλητικών εγκαταστάσεων, ηλεκτρονικά μέσα εποπτείας, τρόποι διαχείρισης των εισιτηρίων, επαγγελματικά δικαιώματα των ασχολουμένων με τον αθλητισμό, οικονομικά θέματα του αθλητισμού, θέματα επιστημονικής υποστήριξης του αθλητισμού, θέματα αθλητικής παιδείας και πολλά άλλα θα πρέπει να βρουν την κατάλληλη ρύθμισή τους μέσω του αθλητικού κώδικα. Και φυσικά, μόνο μέσω ενός τόσο σοβαρού και εκτεταμένου θεσμικού πλαισίου θα μπορούν και τα διάφορα συγκυριακά προβλήματα του αθλητισμού μας να βρίσκουν την κατάλληλη λύση έως και την ριζική τους αντιμετώπιση.

Ειδικά όσον αφορά την έκδοση του βιβλίου «Κώδικας Αθλητικής Νομοθεσίας» παραθέτουμε, αυτούσιο τον πρόλογο του κ. Μαλάτου στο βιβλίο, ώστε να γίνεται καλύτερα κατανοητό το περιεχόμενο και οι στόχοι της έκδοσης. Ο πρόλογος της έκδοσης έχει ως εξής:

«Το ανά χείρας έργο αποτελεί τη συνέχιση μιας πρώτης απόπειρας για κωδικοποίηση της αθλητικής νομοθεσίας που είχαμε αρχίσει με τον Στέλιο Κουσουύλη, αείμνηστο φίλο και συνεργάτη, η συμβολή του οποίου στην προ-

σπάθεια για την ανάπτυξη του αθλητικού δικαίου στην Ελλάδα υπήρξε καθοριστική και σίγουρα διαπνέει και το παρόν έργο.

Με το έργο μας «ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ», (εκδ. Α. Σάκκουλα - Αθήνα 2000 και 2003) είχαμε επιχειρήσει μια συστηματική παράθεση της ισχύουσας αθλητικής νομοθεσίας κατά ενότητες, με την παράθεση του νόμου 2725/1999, ενημερωμένου με τις μέχρι τότε τροποποιήσεις και συμπληρώσεις, με παραπομπές στις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται σε εκτέλεση του νόμου αυτού, καθώς και με άλλα κανονιστικά κείμενα, αιτιολογικές εκθέσεις νόμων, καταστατικά ομοσπονδιών κ.λ.π..

Με το ανά χείρας έργο ενημερώνεται η κωδικοποίηση του Ν.2725/1999 μέχρι και σήμερα, συγχρόνως δε παρατίθενται αυτούσια τα κανονιστικά κείμενα, στα οποία ο νόμος αυτός παραπέμπει. Επίσης, παραθέτουμε σε αρκετές περιπτώσεις νόμους ή κανονιστικά κείμενα, που χωρίς να έχουν νομοτεχνική εξάρτηση από τον Ν.2725/1999, εν τούτοις έχουν άμεση συνάφεια και συστηματική σχέση προς την κείμενη αθλητική νομοθεσία και η γνώση τους είναι χρήσιμη σε αρκετούς από τους εμπλεκόμενους στον αθλητικό χώρο, όπως π.χ. κείμενα για τον σχολικό αθλητισμό, τον μαζικό αθλητισμό, για ναυταθλητικές και ναυαγοσωστικές δραστηριότητες, για τον μηχανοκίνητο αθλητισμό, για τον Ο.Π.Α.Π., τον Ο.Δ.Ι.Ε., την Φ.Ε.Ε., για Εθνικά Αθλητικά Κέντρα κ.λ.π..

Η παράθεση όλης αυτής της νομοθετικής – κανονιστικής ύλης γίνεται πλέον όχι σε διαφορετικές, αλλά σε μία και μοναδική ενότητα και όλα τα κείμενα παρατίθενται ως κλάδοι, κατά παραπομπή ή με αφορμή, του βασικού κορμού, δηλ. του Ν.2725/1999. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται ο αναγνώστης να συστηματοποιήσει τη γνώση του σε όλα τα θέματα της αθλητικής νομοθεσίας έχοντας σαν μόνο σημείο αναφοράς τον Ν.2725/1999.

Από το έργο αυτό παραλείπεται όμως η παράθεση των αιτιολογικών εκθέσεων και των προερχομένων από τις αθλητικές ομοσπονδίες καταστατικών ή άλλων κανονιστικών κειμένων, έτσι ώστε να καθίσταται τούτο μια συλλογή αποκλειστικά νομοθετικών ή κανονιστικών κειμένων.

Είναι προφανές ότι μια τόσο μεγάλης έκτασης ενασχόληση με την αθλητική ή την περί τον αθλητισμό νομοθεσία δεν μπορεί ποτέ να είναι πλήρης για τον απλούστατο λόγο ότι εκφεύγει του στενού αθλητικού πεδίου, επεκτείνεται και σε άλλους τομείς του δικαίου και το εύρος της προσδιορίζεται εν πολλοίς αυθαίρετα από τον συγγραφέα.

Κατά την επιλογή της πρόσθετης ύλης που συνοδεύει το βασικό κείμενο

του νόμου και τις εκτελεστικές του κανονιστικές πράξεις λάβαμε υπόψη υποδείξεις αναγνωστών, προβλήματα της πράξης και τη συχνότητα με την οποία αυτά τίθενται προς διοικητική ή δικαστική επίλυση.

Επίσης, με δική μας ευθύνη ενσωματώσαμε στο κείμενο του βασικού νόμου διατάξεις που έχουν απόλυτη συνάφεια με αυτόν, κάνοντας φυσικά μνεία του γεγονότος.

Ευελπιστούμε ότι το έργο μας αυτό θα αποτελέσει χρήσιμο βοήθημα για τους ανθρώπους του αθλητισμού, κυρίως όμως χρήσιμο πρωτόλειο κείμενο και ουσιαστική συμβολή στην εδώ και αρκετές κυβερνητικές τετραετίες πολυδιαφημιζόμενη και επανειλημμένως εξαγγελλλόμενη κωδικοποίηση της αθλητικής μας νομοθεσίας.

Από τη θέση αυτή πρέπει τέλος να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τις συνεργάτιδες μου Μαίρη Καρανικόλα, Δροσούλα Μανταφούνη, Αδαμαντία Σουγκλάκου και Χρυσούλα Στράτου για τη σημαντική συμμετοχή τους και τη βοήθεια που μου προσέφεραν στην συλλογή και επεξεργασία των περιεχομένων και στην τελική διαμόρφωση του κειμένου.

Σημείωση: Με πλάγια γραφή παρατίθενται οι τροποποιήσεις ή συμπληρώσεις διατάξεων, με έντονη γραφή στο τέλος κάθε τροποποιηθείσης ή συμπληρωθείσης διατάξεως η τροποποιητική αυτής διάταξη και με πλάγια έντονη γραφή οι παραπομπές σε άλλα, πλην του Ν.2725/1999, κείμενα.

Άρθρα που αντικαθίστανται εξ ολοκλήρου ή προστίθενται αυτούσια στον βασικό νόμο βάσει μεταγενεστέρων νόμων ή κείμενα που προστίθενται ως άρθρα στον βασικό νόμο με ευθύνη του συγγραφέα, παρατίθενται στην κανονική γραφή του νόμου, γίνεται όμως μνεία της προέλευσής τους κάτω από την επικεφαλίδα τους».

Επανερχόμενοι στην εκδήλωση, τον εναρκτήριο χαιρετισμό έκανε ο Υφυπουργός Αθλητισμού, κ. Γιάννης Ιωαννίδης, ο οποίος τόνισε την σπουδαιότητα του έργου του κυρίου Μαλάτου και την σημαντική προσφορά του στη Νομοθεσία του αθλητισμού. Κατόπιν, τον λόγο πήραν οι κύριοι ομιλητές της εκδήλωσης, κ.κ. Νικόλαος Κλαμαρής-Καθηγητής Νομικής, Αριστείδης Καμάρας-Δικηγόρος και πρώην διεθνής ποδοσφαιριστής και Θανάσης Ρουμπής-πρώην αθλητικός δικαστής. Παρέμβαση έκανε και ο Υπουργός κ. Ιωαννίδης και η εκδήλωση έκλεισε με την ομιλία του κ. Μαλάτου. Οι παραπάνω ομιλίες είχαν κατά σειράν ως εξής:

Κλαμαροής: Κύριοι υπουργοί, είναι και για μένα μεγάλη τιμή αλλά και χαρά να συμμετέχω σ' αυτή τη παρουσίαση της αθλητικής νομοθεσίας που έχει επεξεργαστεί ο κύριος Μαλάτος στον εκδοτικό οίκο Σάκκουλα και με την ενεργητική συνδρομή του κύριου Αμανίτη, που από χρόνια και ο ίδιος και ο εκδοτικός οίκος του κύριου Σάκκουλα στηρίζουν τις ερευνητικές και επιστημονικές προσπάθειές μας σε όλο το φάσμα της νομικής επιστήμης.

Και πρέπει να πω ότι αποτελεί για μένα ιδιαίτερη χαρά και το γεγονός ότι το βιβλίο αυτό της αθλητικής νομοθεσίας είναι αντικείμενο δουλειάς ενός επιστήμονα, ο οποίος εμείς θα θέλαμε να είναι όχι μόνο στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, κύριε υπουργέ και κύριε τέως υπουργέ, αλλά θα θέλαμε να είναι κυρίως στο πανεπιστήμιο. Δυστυχώς η έλλειψη χρημάτων δεν μας το επέτρεψε. Αφού είχαμε επί τρία χρόνια τον κύριο Μαλάτο διδάσκοντα στη νομική σχολή, δεν μας επέτρεπε όμως η νομοθεσία να συνεχίσουμε με το ίδιο άτομο τη διδασκαλία του αθλητικού δικαίου, και γι' αυτό το λόγο σταμάτησε αυτή η τυπική συνεργασία με τη νομική σχολή του πανεπιστημίου Αθηνών.

Βεβαίως είναι κρίμα μεγάλο που και τα τμήματα επιστήμης φυσικής αγωγής και αθλητισμού δεν αξιοποίησαν τις γνώσεις του κύριου Μαλάτου, διότι επιτρέψτε μου να πω ότι ο κύριος Μαλάτος είναι μέχρι τώρα ο μοναδικός έλληνας επιστήμων ο οποίος έχει διδακτορικό δίπλωμα ως νομικός σε νομική σχολή και μάλιστα σε μια από τις καλύτερες νομικές σχολές της Γερμανίας, του Πανεπιστημίου του SAARLAND. Υπάρχουν και πολλοί άλλοι που έχουν διδακτορικό όχι όμως από νομικές σχολές αλλά από μη νομικές σχολές και βεβαίως αξιολογείται διαφορετικά το να έχεις διδακτορικό, για νομικό μάθημα, από νομική σχολή ή από μη νομική σχολή.

Η εργασία αυτή του κυρίου Μαλάτου έχει μεγάλη σημασία για το χώρο που και εσείς διοικητικά προΐσταστε κύριε υπουργέ, αλλά και για όλο το χώρο του αθλητισμού, για τον ιδιαίτερο λόγο ότι ο χώρος του αθλητισμού κατά κάποιον τρόπο δύσκολα ποδηγετείται νομοθετικά και δύσκολα νομοθετικά είναι υπάκουος. Ο αθλητισμός, που, βεβαίως, σύμφωνα με το Σύνταγμα συνδέεται και με το ατομικό δικαίωμα περί αθλήσεως, και βεβαίως η πολιτεία, πολύ ορθώς, έχει υποχρέωση να τον ενισχύει, δυστυχώς συνδέεται πολλές φορές και με εκρηκτικές καταστάσεις που οφείλονται στον ενθουσιασμό, στη λύπη, και παρόμοια κοινά λογικά αίτια.

Ως άνθρωποι και χαιρόμαστε και λυπούμεθα για αποτελέσματα, αλλά

δυστυχώς ο αθλητισμός συνδέεται και με δραστηριότητες, οι οποίες πολλές φορές ανήκουν στις λεγόμενες γκριζες ζώνες της κοινωνικής ζωής, για ανεξέλεγκτο χρήμα, για χρήμα του οποίου δε γνωρίζουμε την πηγή ή για ενασχόληση ανθρώπων, των οποίων δε γνωρίζουμε το παρελθόν και το παρόν.

Πολλά τέτοια φαινόμενα έχουν παρουσιαστεί στο παρελθόν, ενδεχομένως υπάρχουν και σήμερα, και βεβαίως η πολιτεία έχει υποχρέωση να νομοθετεί γι'αυτά αλλά και να συμβάλλει στη τήρηση του νόμου. Διότι είναι γνωστό στους παροικούντες την Ιερουσαλήμ (εγώ δεν ανήκω σε αυτούς αλλά εσείς ανήκετε) ότι για διαφόρους λόγους πολλές φορές οι παραβάσεις στον αθλητισμό δε τιμωρούνται με τον τρόπο που θα έπρεπε να τιμωρούνται. Για να αναφέρω τον πιο χαρακτηριστικό, ότι δηλαδή δεν έχει εφαρμοστεί ο νόμος 2190 στις ΠΑΕ οι οποίες έχουν χρέη. Και οι ΠΑΕ πάντοτε ζητούν νέα χρήματα, και βεβαίως ακούμε για μεταγραφές, και θα έπρεπε βεβαίως κάποιος να ρωτάει την ομάδα που πληρώνει εκατομμύρια για μεταγραφές, από πού τα έχεις τα χρήματα, και μη μου ζητήσεις εμένα μεθαύριο κάλυψη για αυτές τις μεταγραφές, αν εσύ δεν έχεις δικά σου χρήματα να τις καλύψεις. Αυτό είναι το μεγάλο πρόβλημα ανταγωνισμού και εσείς κύριε υπουργέ τα ξέρετε καλύτερα από εμένα, εγώ απλώς τα παρατηρώ ως τρίτος.

Αλλά, βεβαίως, για να τηρηθεί η νομοθεσία πρέπει πρώτα να έχουμε καταγεγραμμένη τη νομοθεσία. Και επειδή ακόμα δεν έχουμε φτάσει στο σημείο αυτό, παρόλο που έχουν γίνει πολύ σοβαρές προσπάθειες, σε μία από τις οποίες είχα τη τιμή να συμμετάσχω και εγώ επί του προκατόχου σας κυρίου Ορφανού, όταν σε μία προσπάθεια ενός κώδικος αθλητικού, είχα τη τιμή να συνεργαστώ με πολλούς κυρίους από εδώ, και μπορώ να πω ότι η πρώτη προσπάθεια για να τηρηθεί ο νόμος είναι να ξέρουμε τι νόμοι υπάρχουν. Και βεβαίως, όταν δεν υπάρχει μια ενιαία νομοθεσία, θα πρέπει να γίνονται κωδικοποιήσεις ώστε να ξέρουμε όλοι τι ισχύει, τι δεν ισχύει, τι επιτρέπεται και τι δεν επιτρέπεται. Κατά αυτή τη πλευρά η προσπάθεια του κυρίου Μαλάτου, ως ενός, επιτρέψτε μου τη δική μου έκφραση, πολύ σημαντικού στελέχους της Γ.Γ.Α., είναι πολύ σημαντική και σίγουρα κύριε υπουργέ αποτελεί και για εσάς μια μεγάλη βοήθεια, αφού έχετε τη μεγάλη ευθύνη που σας έχει αναθέσει ο πρωθυπουργός.

Είναι γνωστό ότι ο βασικός νόμος για τον ερασιτεχνισμό και τον επαγγελματικό αθλητισμό είναι ο 2725 του 1999 ο οποίος τροποποιήθηκε πολλές φορές με το νόμο 3057 του 2002, με το νόμο 3262 του 2004, με το νόμο 3372 του 2005, με το νόμο 3479 του 2006, και τέλος με το νόμο 3708 του 2008 για την

καταπολέμηση της βίας σε αθλητικές εκδηλώσεις και το ντόπινγκ, το μεγάλο πρόβλημα της εποχής, που δυστυχώς η Ελλάδα από απαράδεκτες πράξεις ορισμένων αθλητών αναγκάζεται να αποτελεί πολλές φορές ένα κακό παράδειγμα στο διεθνή χώρο, χωρίς να σημαίνει αυτό ότι οι άλλες χώρες έχουν τη φωλιά τους καθαρή.

Κυρίες και κύριοι είναι ασφαλώς με βάση τα δεδομένα δύσκολο και για όποιον ασχολείται με το αθλητικό δίκαιο να εντοπίσει τις συχνές αυτές αλλαγές στον βασικό αθλητικό νόμο. Συνεπώς και από μόνη της η έκδοση του ενημερομένου νομοθετικού κειμένου είναι αρκετά χρήσιμη για όλους. Για τους παράγοντες του αθλητισμού, για τους δικηγόρους, για τους δικαστές, για την υπηρεσία του υπουργείου πολιτισμού, του υφυπουργείου και της Γ.Γ.Α.

Ο κύριος Μαλάτος όμως δεν έμεινε εκεί, προχώρησε ένα βήμα παραπάνω, ένα βήμα το οποίο ήδη είχε αρχίσει με τον αείμνηστο μαθητή μου τον Στέλιο τον Κουσουύλη, που έφυγε πολύ νωρίς πρότεροι. Ο κύριος Μαλάτος, στην αρχή και με τον αείμνηστο Κουσουύλη, συγκέντρωσε και παρέθεσε με τρόπο συστηματικό στο ίδιο έργο τον μεγαλύτερο αριθμό των κανονιστικών εκείνων κειμένων (τους νόμους, προεδρικά διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις), στα οποία παραπέμπει ο αθλητικός νόμος. Για όποιον έχει ασχοληθεί, εγώ τελείως συμπτωματικά και μάλιστα εντελώς ευκαιριακά, είναι έργο εξαιρετικά δύσκολο. Γιατί, λόγου χάρι, εάν δεν είχαμε τότε, στην Επιτροπή Κωδικοποίησης, τη συμβολή του κυρίου Ρουμπή, που έχει και αυτός μια ενημερότητα ηλεκτρονικού υπολογιστή, μπορώ να πω, όσον αφορά τις διατάξεις που ισχύουν στον ευρύτερο αθλητικό χώρο, δε μπορούσαμε να βρούμε άκρη. Και ήταν, βεβαίως, πρόεδρος της επιτροπής ένας αντιπρόεδρος του Αρχείου Πάγου και μέλη της επιτροπής αρεοπαγίτες, όμως για μας το έργο ήταν πολύ δύσκολο, και ευτυχώς που είχαμε τη συμπαράσταση των ειδικών. Και ήταν εξαιρετικά δύσκολο επειδή στις ήδη πολυάριθμες υπουργικές αποφάσεις του αθλητικού δικαίου που εκδίδονται και κυρώνονται μετά, και μάλιστα ξεχωριστά για κάθε άθλημα, πρέπει να προστεθεί πληθώρα άλλων κειμένων σχετικά με τον σχολικό και πανεπιστημιακό αθλητισμό, την φαρμακοδιέγερση, την επιτροπή φιλάθλου ιδιότητας, την επιτροπή επαγγελματικού αθλητισμού, την ελληνική ολυμπιακή επιτροπή, τον οργανισμό προγνωστικών αγώνων ποδοσφαίρου κ.α.

Το πεδίο είναι βεβαίως ακόμα πιο νεφελώδες στο επίπεδο του δικονομικού δικαίου, του δικονομικού αθλητικού δικαίου, που συνδέεται με την επίλυση των αθλητικών διαφορών στο σύνολό τους. Μάλιστα, στο σημείο

αυτό, όπως γνωρίζετε, μετά το Σύνταγμα του 2001 υπήρξε ένα πρόβλημα ερμηνευτικό που απαγόρευε στους δικαστικούς λειτουργούς να μετέχουν σε επιτροπές που δεν είναι δικαιοδοτικές ή νομοπαρασκευαστικές και έτσι είχε ανακύψει ένα πρόβλημα σχετικά με την συμμετοχή τακτικών δικαστών στα όργανα της αθλητικής δικαιοσύνης. Κατ'εμέ η διάταξη του Συντάγματος που απαγόρευε στους δικαστικούς λειτουργούς την ενασχόληση αυτή είναι σε ένα βαθμό μη ορθή. Χρειαζόμαστε την συμμετοχή των δικαστικών λειτουργών σε πάρα πολλά επίπεδα και εκτός των τακτικών δικαστηρίων, γι' αυτό εγώ νομίζω θα έπρεπε σε μια προσεχή συνταγματική μεταρρύθμιση η σχετική συνταγματική διάταξη να παραμείνει μεν, αλλά με πολύ μικρότερο αντικείμενο και εύρος εφαρμογής. Ιδίως στο χώρο της αθλητικής δικαιοσύνης χρειαζόμαστε δικαστικούς λειτουργούς. Και λόγω του προβλήματος που είχε υπάρξει, είχε βγει ένας νόμος στον οποίον είχε συμμετάσχει ο μετέπειτα πρόεδρος του Αρείου Πάγου ο κύριος Κάππος, ένας σύμβουλος επικρατείας και εγώ. Ερμηνεύσαμε με έναν τρόπο την διάταξη του Συντάγματος, πιστεύοντας ότι την ερμηνεύουμε σωστά, υπήρξαν όμως και αντίθετες απόψεις και έτσι με έναν νέο νόμο που εκδόθηκε αργότερα προβλέφθηκε πάλι η συμμετοχή των δικαστικών λειτουργών στα αντίστοιχα αθλητικά όργανα δικαιοδοτικής μορφής. Παρά ταύτα, εγώ νομίζω, για να μην δημιουργείται κανένα πρόβλημα, θα έπρεπε η διάταξη αυτή του Συντάγματος να αλλάξει.

Και για το θέμα του αθλητικού δικονομικού δικαίου πρέπει να ανατρέξει κανείς παράλληλα σε αθλητικούς νόμους, διεθνείς και εσωτερικούς κανονισμούς, προκειμένου να ανακαλύψει την εφαρμοστέα διαδικασία. Και είναι αυτονόητο, πως όταν δεν είναι ξεκάθαρο το νομικό πλαίσιο, δεν είναι ξεκάθαρες οι παραβάσεις του, ούτε όμως και ο τρόπος καταστολής των παραβάσεων. Τα προβλήματα του αθλητισμού, στο βαθμό που η Πολιτεία θέλει, και η Πολιτεία θέλει πράγματι, να τηρηθεί η νομιμότητα, είναι πολλά και ανάγονται και σε πολλά άλλα θέματα. Σ'ένα Συνέδριο που είχαμε κάνει πριν από λίγα χρόνια και με συμμετοχή του κ. Μαλάτου αναφορικά με τους Ολυμπιακούς Αγώνες πάλι με την συμβολή του εκδοτικού οίκου Αντώνη Σάκκουλα, είχαμε μεταξύ των άλλων λόγου χάρη ερευνήσει τα θέματα των χορηγιών. Διότι πράγματι και οι χορηγίες έχουν πολλές φορές δύο πλευρές, όπως ο Ιανός. Απτή μια πλευρά είναι θετικές, από την άλλη πλευρά βεβαίως δεν πρέπει να επιτρέπεται στο χορηγό να ποδηγετεί τον αθλητισμό, όπως δεν πρέπει να επιτρέπεται στο χορηγό, και το λέω επειδή είχα μια εμπειρία τα τελευταία

χρόνια που ήμουν στο Διοικητικό Συμβούλιο της εθνικής πινακοθήκης, δεν πρέπει να επιτρέπεται στο χορηγό να ποδηγετεί τον πολιτισμό και την τέχνη. Πρόκειται για αγαθά που ανήκουν στην ολότητα, πρόκειται για αγαθά τα οποία πρέπει η Πολιτεία να φροντίζει, ώστε να μην δημιουργούνται παρενέργειες. Και το θέμα των χορηγιών εσείς που ασχολείστε με τον αθλητισμό το ξέρετε πόσο σοβαρό και πόσο σημαντικό είναι.

Ένα άλλο σημαντικό θέμα είναι η ευθύνη. Η ευθύνη των ασχολουμένων με τον αθλητισμό. Είναι γνωστά τα προβλήματα που υπάρχουν, είναι γνωστές οι πολλές φορές, (και αυτή τη στιγμή βεβαίως δεν μπορούν να κρυφτούν διότι υπάρχει η τηλεόραση, τα βλέπουμε όλοι και είναι γνωστά, αφού όλοι έχουμε δει στην τηλεόραση), απαράδεκτες συμπεριφορές είτε διοικούντων ομάδων, είτε παικτών. Σ'έναν μεγάλο αγώνα πριν από λίγα χρόνια ένας αλλοδαπός ποδοσφαιριστής κάποιας μεγάλης ομάδας, τώρα έχει φύγει, είχε συμπεριφερθεί με έναν απαράδεκτο τρόπο και η ποινή που έλαβε ήταν ελαχίστη. Αυτό αποτελεί γελοιοποίηση του κράτους δικαίου. Δεν μπορεί ένας να προσβάλλει, είτε είναι αθλητής, είτε παράγων. Διότι είχαμε και παράδειγμα με παράγοντα μεγάλης ομάδας που προσέβαλε με απαράδεκτο τρόπο κάποιους. Αυτό είναι γελοιοποίηση για την έννομη τάξη και δεν πρέπει να το επιτρέπει η Πολιτεία. Και βεβαίως για να μην το επιτρέπει θα πρέπει να υπάρχει σαφήνεια νόμων και αποτελεσματικότητα οργάνων. Και μάλιστα χαίρομαι που είναι παρών στη σημερινή εκδήλωση και ο εφέτης και συνάδελφος στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και μαθητής μου παλιός, ο κ. Στέφανος Πανταζόπουλος, ο οποίος μετέχει σε δικαιοδοτικά αθλητικά όργανα. Και πρέπει να σας πω ότι και στο Πανεπιστήμιο το καλλιεργούμε το Αθλητικό Δίκαιο και μάλιστα χαίρομαι που βλέπω μια μαθήτριά μου την κα Χρονοπούλου, που έχει γράψει μία πολύ ωραία μελέτη για το αθλητικό δίκαιο,

Στον αθλητισμό οι επιδόσεις είναι βεβαίως αυτές που μας χαροποιούν, αλλά προηγείται το ήθος και η ηθική. Και εδώ πάλι έχει τη σημασία του ο νόμος, δηλαδή τι ισχύει, τι εν πάση περιπτώσει είναι ελεύθερο, τότε έχουμε παράβαση και τότε πρέπει η παράβαση και με τι τρόπο να τιμωρείται.

Κυρίες και κύριοι είμαι σίγουρος ότι η παρουσία και του τέως Υπουργού Αθλητισμού και ασφαλώς του νυν Υπουργού Αθλητισμού μας τιμά όλους και δημιουργεί πολύ σοβαρές ελπίδες ώστε κάποια θέματα νομοθετικού περιεχομένου να λυθούν με τέτοιο τρόπο, ώστε να μην έχουμε αυτά τα προβλήματα τα οποία είχαμε πριν από λίγο καιρό στην Ομοσπονδία Πάλης και τα

οποία δυστυχώς επαναλήφθηκαν σε κάποιους πρόσφατους αγώνες. Διότι για να επιβιώσει ο σωστός αθλητισμός πρέπει τα αρρωστημένα μέλη να φεύγουν και οι τιμωρίες να είναι παραδειγματικές. Διαφορετικά, βέβαια, δεν θα ξέρει κάποιος ποιοι κερδίζουν, και για ποιους λόγους κερδίζουν.

Με αυτές τις λέξεις ελπίζω ότι με το βιβλίο του κ. Μαλάτου θα δοθεί η δυνατότητα σε όλους μας να κατανοήσουμε το τι ισχύει και έτσι και πρώτα απ'όλα η Πολιτεία να επιτελέσει τον ρόλο της ακόμα καλύτερα ακόμα πιο αποτελεσματικά για την ενίσχυση του σωστού αθλητισμού σύμφωνα με τις επιταγές του Συντάγματος. Ευχαριστώ πολύ.

Συντονιστής:-Ευχαριστούμε κύριε Καθηγητά για τις ωραίες επισημάνσεις που κάνατε. Η παρουσία του κ. Ιωαννίδη εδώ, ο οποίος προέρχεται και είναι γέννημα και θρέμμα του αθλητισμού εγγυάται ότι κάτι μπορεί να γίνει. Ο κ. Καμάρας έχει το λόγο

Ιωαννίδης: Περιμένουμε να μας πουν προτάσεις, τι προτείνουν.

Συντονιστής: Προτάσεις έρχονται πολλές φορές στα Υπουργεία, το θέμα είναι η πολιτική βούληση.

Ιωαννίδης: Τη βούληση την έχουμε

Συντονιστής: Χαρά μας

Καμάρας: Ευχαριστώ πάνω απ'όλα και τον Ανδρέα τον Μαλάτο για την μεγάλη τιμή που μου έκανε να μου προτείνει να πω λίγα λόγια για το έργο του, αλλά και τον φίλο μας που δεν είναι εδώ απόψε, τον Αντώνη τον Σάκκουλα, που επίσης μου ζήτησε να πω δυο λόγια για τον Αθλητικό Κώδικα. Σπεύδω δε να πω ότι η προσπάθεια αυτού του εκδοτικού οίκου είναι πάρα πάρα πολύ σημαντική, αν λάβει κανείς υπόψη του ότι απευθύνεται σ'έναν περιορισμένο κύκλο ανθρώπων. Δεν θα πούμε ότι όλη η Ελλάδα, όλοι οι Έλληνες όπου γης ασχολούνται με τον αθλητισμό, και ειδικότερα με τους αθλητικούς νόμους, την αθλητική δικαιοσύνη και την κωδικοποίηση του δικαίου. Είναι πολύ ειδικό θέμα και ο κύκλος των προσώπων που ασχολούνται και ενδιαφέρονται είναι περιορισμένος. Συνεπώς, το εκδοτικό εγχείρημα του εκδοτικού οίκου του Αντώνη του Σάκκουλα είναι πάρα πάρα πολύ σημαντικό και θα πρέπει να τον ευχαριστήσουμε γιατί χάρη σε αυτή την προσπάθεια που ανέλαβε, να αξιοποιήσει δηλαδή τον μόχθο του Ανδρέα του Μαλάτου, έχουμε στα χέρια μας ένα πολύτιμο έργο, ένα Index, θα έλεγα ένα έργο που περιλαμβάνει το σύνολο της κειμένης αθλητικής νομοθεσίας.

Όταν μου τηλεφώνησε ο φίλος μου ο Ανδρέας, για να μιλήσω, τον ρώ-

τησα ποια ιδιότητά μου είναι εκείνη που του έδωσε το κίνητρο να μου κάνει την πρόταση, η ιδιότητά μου ως παλιού ποδοσφαιριστή, του ανθρώπου της δικαιοσύνης και του χώρου ή το ότι υπήρξα ένας παλιός ποδοσφαιριστής που ασχολήθηκε με τα νομικά. Μου λέει όχι δεν είναι αυτός. Ο λόγος είναι κάτι που ίσως δεν είναι πολύ γνωστό. Είμαι λίγο πολύ ο πνευματικός πατέρας του Ανδρέα του Μαλάτου. Όταν ξεκινούσα σαν νέος δικηγόρος στις μικροδιαφορές και στις συναλλαγματικές και όταν το Ειρηνοδικείο ήταν ακόμα εδώ στο Αρσάκειο, πάνε βέβαια πολλές δεκαετίες, ο πατέρας του Ανδρέα ήταν γραμματέας στο Ειρηνοδικείο Αθηνών. Μια φορά μου λέει, ξέρεις ήθελα να σου μιλήσω, να σου ζητήσω μια χάρη. Είχα αρχίσει τότε να ασχολούμαι με την αθλητική δικαιοσύνη, αν και ακόμη έπαιζα και στον ΠΑΟ, ήταν συμβατά τότε αυτά τα δύο. Και μου ζήτησε ο κ. Λεωνίδας να βοηθήσω τον Ανδρέα. Τον ρώτησα τι θέλεις, να τον προσλάβω στο γραφείο; Όχι μου λέει, ο Ανδρέας έχει ένα όνειρο, θέλει να ασχοληθεί με την αθλητική νομοθεσία και την αθλητική δικαιοσύνη και θέλει να ασχοληθεί ειδικότερα με τις σχέσεις των σωματείων και των αθλητικών οργανισμών γενικότερα. Τότε είχαν αρχίσει να εμφανίζονται και οι ποδοσφαιρικές ανώνυμες εταιρίες και γενικά ο αθλητισμός των αμειβόμενων και επαγγελματιών ποδοσφαιριστών.

Σπεύδω να πω ότι η πρώτη γεύση που έχουμε για μία νομοθετική επέμβαση στα θέματα που έχουν να κάνουν με τις σχέσεις των αθλητικών σωματείων και των ποδοσφαιριστών, είναι όταν τα σωματεία δειλά-δειλά είχαν αρχίσει να καταβάλλουν κάποιες αυξημένες παροχές στους ποδοσφαιριστές, που όμως δημιουργούσαν προβλήματα στις διοικήσεις, γιατί υπήρχε ο κέρβερους της επιτροπής φιλάθλου ιδιότητας, εκείνης του Κετσέα και όλων εκείνων των ανθρώπων που δεν συγχωρούσαν τέτοιες παρατυπίες. Και δεν συγχωρούσαν τον επ'αμοιβή αθλητισμό, ούτε στους ανθρώπους του αθλητισμού, όπως ήταν όλοι αυτοί οι μεγάλοι, οι τεράστιοι πρωτοπόροι, για να θυμηθούμε τις οικογένειες των Ανδριανόπουλων, των Πανουργιάδων, τον Νικολαΐδη, τον Οικονόμου, τον Καραβάτη και από τη Θεσσαλονίκη τον Καμπάνη τον φίλο του νυν Υπουργού, άνθρωποι που δίνουν την ψυχή τους, τα χρήματά τους, την περιουσία τους και χιτίζανε γήπεδα. Γιατί δεν είχε αναλάβει ακόμα όπως ξέρουμε η Γ.Γ.Α. και ο ΟΠΑΠ να χρηματοδοτεί αυτά τα έργα.

Και τότε, και αν γινόντουσαν μεταγραφές, γινόντουσαν για να πάρει χρήματα ο σύλλογος να βάλει ένα ακόμα λιθαράκι, όχι για να αναλωθούν, όπως ξέρουμε ότι αναλίσκονται τώρα ή κάποια χρόνια πριν Εν πάση περιπτώσει,

εκείνη την περίοδο, εκδόθηκε για να αντιμετωπισθεί αυτό το νομικό πρόβλημα της αμοιβής των ποδοσφαιριστών, το βασιλικό διάταγμα 650/64 περί τμημάτων αμειβομένων ποδοσφαιριστών, γιατί έπρεπε κάποια στιγμή να έχουμε και την πίτα ολόκληρη και τον σκύλο χορτάτο. Γιατί έπρεπε να μην φύγουν από αυτές τις θέσεις οι άνθρωποι που δημιούργησαν και χρηματοδοτούσαν τους συλλόγους και να μην χάσουν και την φιλαθλη ιδιότητά τους. Γιατί θα αποκεφαλίζόταν ο ελληνικός αθλητισμός, όπως πάνω από όλα η επιτροπή ολυμπιακών αγώνων, αφού και ο Απόστολος Νικολαΐδης και όλοι αυτοί ήταν στελέχη της Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων, του ΣΕΓΑΣ και όλων αυτών των μεγάλων οργανισμών αλλά και του Παναθηναϊκού, του Ολυμπιακού και όλων των άλλων μεγάλων ομάδων. Έτσι λοιπόν εκδόθηκε το πρώτο νομοθέτημα που ήταν για τους αμειβομένους ποδοσφαιριστές, και άρχισε μάλιστα να εφαρμόζεται. Πολύ αργότερα βέβαια είχαμε τα περίφημα συμβόλαια, διαχωρίστηκε τότε αυτό το τμήμα των αμειβομένων ποδοσφαιριστών και αποτελέσε μία οιονεί ΠΑΕ, ήταν δηλαδή ο πρόδρομος των σημερινών ΠΑΕ.

Και βέβαια από κει και πέρα ο δρόμος ήταν μακρύς. Η δικαιοσύνη έκανε τις παρεμβάσεις της, διότι αυτομάτως δημιουργήθηκαν σχέσεις εξηρημένης εργασίας, έτσι τις ερμήνευσε ο Άρειος Πάγος, και απήτησε βεβαίως την ασφάλιση αυτών των *sui genesis* εργαζομένων, αφού μέχρι τότε οι αμοιβές τους μπορούσαν να δικαιολογηθούν μόνο ως παροχές για βελτίωση διατροφής και παροχής παρόμοιων υπηρεσιών, όλα δηλαδή τούτα, τα οποία είχαν ανάγκη οι ποδοσφαιριστές για να μπορέσουν να ασχοληθούν με το άθλημα με τρόπο, εντός εισαγωγικών, περισσότερο επαγγελματικό και οι παράγοντες να μην διατρέχουν τον κίνδυνο απώλειας της φιλαθλης ιδιότητας. Όταν δε άρχισαν πλέον οι μεγάλες επιτυχίες, κυρίως του ελληνικού ποδοσφαίρου, άρχισαν τα μεγέθη να μεγαλώνουν και έτσι φτάσαμε στο σημείο να υπάρχει η ανάγκη να έχουμε περισσότερες νομοθετικές παρεμβάσεις, να φτάσουμε κάποια στιγμή στην ανάγκη να δημιουργηθούν Ποδοσφαιρικές Ανώνυμες Εταιρίες, όπως τελικά έγινε με τον ν.879/1979. Ήταν λάθος βέβαια τότε των συντακτών η αναφορά μόνο στις ΠΑΕ. Δεν έπρεπε να ονομασθεί «περί ποδοσφαιρικών ανωνύμων εταιριών» διότι είχε δύο άξονες το νομοθέτημα αυτό. Από τη μια ήταν πράγματι οι εργοδότες, οι ποδοσφαιρικές ανώνυμες εταιρίες, από την άλλη υπήρχε όμως και ο ποδοσφαιριστής, ο οποίος ήταν ο ακρογωνιαίος λίθος του συστήματος, γιατί χωρίς αυτόν δεν υπήρχε ποδόσφαιρο, χωρίς αυτόν δεν υπήρχε ΟΠΑΠ, δεν υπήρχε ΠΡΟΠΟ, δεν υπήρχε αιμοδοσία του ελληνικού αθλητισμού.

Πέρα όμως από αυτό, έχουμε και μια συρροή νομοθετημάτων, έχουμε την παρέμβαση του συνδικαλιστικού κινήματος των ποδοσφαιριστών, του ΠΣΑΠ, που ιδρύθηκε τότε από εμάς το 1975, έχουμε αν θέλετε την αντιδικία με την πολιτεία, έχουμε τις νίκες στο Συμβούλιο Επικρατείας και έχουμε το κέρδος της 5ετίας. Μην ξεχνάμε ότι μέχρι τότε ο ποδοσφαιριστής παιδευόταν 8 χρόνια, γιατί υπήρχε η δέσμευση, ότι όποιος ποδοσφαιριστής υπέγραφε ως ερασιτέχνης έμπαινε δια βίου στη διάθεση του αθλητικού σωματείου και βεβαίως μετά από 8 χρόνια επαγγελματικής ενασχόλησης υπήρχε μεν η δυνατότητα μετεγγραφής, υπήρχε όμως και η ευχέρεια να παραταθεί για ακόμη 4 χρόνια η συμβατική δέσμευση. Έτσι, είχαμε τις περιπτώσεις της 12ετίας που καταργήθηκαν τότε με απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας και είναι από τα πράγματα για τα οποία είμαι πάρα πολύ υπερήφανος και θα το θυμάμαι πάντοτε στη ζωή μου αυτό.

Από κει και πέρα έχουμε μία ταχύτητα στις εξελίξεις και στη δημιουργία όλων αυτών των νωπών καταστάσεων και σχέσεων που ζούμε μέχρι τώρα. Και χαίρομαι που βρίσκεται εδώ μαζί μας ο κ. Ρουμπής ο οποίος είχε την πρωτοβουλία τότε στο Υπουργείο σε πάρα πολλά νομοθετήματα και κυρίως στον περίφημο νόμο 1958 του 1991. Είχαμε από τότε κ. Υπουργοί τις περιφημες αντιδικίες με την UEFA και τη FIFA και είχαμε από τότε τη γελοιοότητα, ένα από τα ελαττώματα του ελληνισμού που δεν τα αποβάλλαμε και ούτε θα τα αποβάλλουμε, να πηγαίνουμε στον κατή να διορθώσει τα πράγματα του τόπου μας. Όποιος είχε παράπονα, όποιος ήθελε να λειτουργήσει έξω από τον νόμο, ανεξάρτητα από την πολιτική του τοποθέτηση και ανεξάρτητα από ποια κυβέρνηση είχε την ευθύνη, το πρώτο πράγμα που σκεφτότανε ήταν να πάει στην UEFA και να καταγγείλει την πατρίδα του, με σκοπό την μη εφαρμογή των νόμων. Αυτό το γελοίο πράγμα, το οποίο το ζήσαμε και τα τελευταία χρόνια, ξεκίνησε λοιπόν από πολύ νωρίς. Είμαι σκληρός γιατί έτσι είναι η πραγματικότητα: να έρχονται απ' έξω οι τοποτηρητές σαν να είμαστε η Ουγκάντα και σαν να είμαστε η οποιαδήποτε τριτοκοσμική χώρα για να επιβλέπουν πως θα διοικηθούν στην Ελλάδα τα αθλητικά σωματεία, στη χώρα που όχι μόνο δημιούργησε τον αθλητισμό, αλλά στη χώρα που τουλάχιστον η αστική της νομοθεσία δεν είχε κανένα πρόβλημα εφαρμογής.

Και πάνω από όλα φτάσαμε στο σημείο να μιλάμε για το άλλο σύνδρομο, για το άλλο δημιούργημα, να μην το χαρακτηρίσω αλλιώς, του «αυτοδιοίκητου» του ελληνικού ποδοσφαίρου. Λες και ξαφνικά τα σωματεία δεν είναι αυ-

τοδιοίκητα, δεν έχουν αυτονομία από το Σύνταγμα να αυτοδιοικηθούν. Όμως όταν χρηματοδοτεί η πολιτεία με τέτοιο τρόπο τον αθλητισμό, όταν νομοθετεί για τον σκοπό αυτό δεν έχει δικαίωμα να ρυθμίσει αυτά τα πράγματα; Που έπρεπε να τα αφήσει; Δεν πρέπει αυτά να ρυθμίζονται με τρόπο ετερόνομο από εκείνον ο οποίος κατανοεί τα προβλήματα και δεν έχει κανένα λόγο για επιλεκτικές συμπεριφορές; Έπρεπε λοιπόν να τα αφήσουμε αυτά στην τύχη; Όχι, η πολιτεία έκανε τις παρεμβάσεις της και ήτανε σωστές.

Πρέπει όμως σ' αυτό το σημείο να πούμε ότι το πρόβλημα που υπήρχε, και δυστυχώς υπάρχει ακόμα είναι ότι δεν εφαρμόζονται οι κείμενοι νόμοι. Και κάθε φορά που παρεμβαίνουν οι Υπουργοί, και είναι δύο εκ των υπουργών εδώ οι οποίοι έχουν αντιμετωπίσει τέτοια προβλήματα, το κάνουν δυστυχώς αποσπασματικά. Κάθε φορά που δημιουργείται ένα πρόβλημα προσπαθούμε να βρούμε και τις ρυθμίσεις. Ασφαλώς είναι αναγκαίες και οι ρυθμίσεις, σε νέες όμως καταστάσεις, όταν δηλαδή εμφανίζονται νέα θέματα που πρέπει να ρυθμιστούν από την πολιτεία, όχι όμως για κάθε νέο πρόβλημα να φτιάχνουμε και νέο νόμο. Για τέτοιες περιπτώσεις, το πρώτιστο είναι να ανατρέξουμε στο Ροϊδη για την ανάγκη του ενός και μοναδικού νόμου περί εφαρμογής των νόμων.

Λυπάμαι που ξέφυγα, γιατί δεν είχα υπόψη μου να πω αυτά τα θέματα, αλλά έχω την ευτυχία και την τιμή, την μεγάλη τιμή, να εγκαταλείψω τον επαγγελματικό χώρο του ποδοσφαίρου και να γυρίσω στη μήτρα, αυτή που με γέννησε, τον γυμναστικό σύλλογο «Απόλλων Σμύρνης», που μου έκανε την πολύ μεγάλη τιμή να είμαι πρόεδρος σε ένα τόσο ιστορικό σωματείο. Είναι το αρχαιότερο και το μεγαλύτερο σωματείο του ελληνισμού, ιδρύθηκε το 1896 στη Σμύρνη και δύο χρόνια μετά δημιουργήθηκε ο Πανιώνιος με συγχώνευση. Και θα σας πω και κάτι ακόμα να μην το ξεχάσω. Ένα από τα έργα που ελπίζω να προλάβω να το τελειώσω, είναι η ιστορία του αθλητισμού του απανταχού ελληνισμού. Γιατί χάρη στην εθνική ομάδα, χάρη στο ελληνικό ποδόσφαιρο, χάρη στον Παναθηναϊκό και τον Απόλλωνα, έχω ζήσει τον αθλητισμό και τον ελληνισμό της διασποράς, κι είναι κάτι που τους το οφείλω, κυρίως στην ιστορία του μικρασιατικού αθλητισμού, αλλά και της Αλεξάνδρειας. Και μιας και είναι επίκαιρο το θέμα των Μεσογειακών Αγώνων, μην ξεχνάμε από πού ξεκίνησαν οι αγώνες αυτοί. Και για όσους έχουν πάει στην Αλεξάνδρεια, την Αλεξάνδρεια την παλιά, δεν θα το πιστεύανε αν βλέπανε το Σπόρτινγκ Κλαμπ της Αθλητικής Ένωσης Ελλήνων Αλεξανδρείας που είναι

μεγαλύτερο κι από τον Εθνικό Κήπο, με γκόλφ, με εγκαταστάσεις, που δυστυχώς δεν ανήκουν πια στους ελληνικούς συλλόγους, γιατί έχουν διαλυθεί. Και να μην ξεχνάμε ότι αυτοί οι σύλλογοι, όπως ο Απόλλων, η Πέρα Κλουμπ, τα Ταταύλα, κλπ. έστελναν αθλητικές αποστολές στην Ελλάδα για να μετέχουν, ως Έλληνες εννοείται, στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Το λέω αυτό γιατί ο ίδιος, ως Πρόεδρος του Απόλλωνα, παιδεύτηκα πολύ τον τελευταίο καιρό γιατί με κυνηγάει η Πολιτεία, κύριοι Υπουργοί. Κυνηγάει αυτόν τον ιστορικό σύλλογο, τον Απόλλωνα Σμύρνης και του ζητάει ούτε λίγο ούτε πολύ, να πληρώσουμε εμείς υπεραξία για το γήπεδο που έγινε, που ως γνωστόν είναι επιπέδου Τσάμπιονς Ληγκ και κατά συνέπεια πρέπει να φορολογηθεί. Αν και είχε δρομολογηθεί να γίνει εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων από την Αθήνα 2004, έσπευσε όμως τότε ο κ. Κόκκαλης, προπλήρωσε και έγινε το έργο. Το πρόβλημα λοιπόν είναι, το γνωρίζει άριστα ο κ. Ορφανός, ότι η εφορεία μας ζητάει να πληρώσουμε υπεραξία για το γήπεδο που φτιάχτηκε. Όταν φτιάχνει τα γήπεδα η Γ.Γ.Α. πληρώνουν υπεραξίες τα σωματεία; Ήρθε ποτέ κανείς να ζητήσει χρήματα από σωματεία για τέτοιους λόγους;

Και έρχομαι σε ένα άλλο πρόβλημα, αυτό το περίφημο 15%. Το έχετε αντιμετωπίσει κ. Υπουργοί, και με τη διένεξη που έχει η ΑΕΚ με τον Ντέμη τον Νικολαΐδη, και με αυτό που γίνεται και στην Καβάλα και σε άλλες ομάδες, που κανένας δεν θέλει να πληρώσει το 15%: Τι είναι όμως αυτό το 15%; Είναι ένα πρωτογενές, αυτοτελές δικαίωμα των αθλητικών σωματείων, της Γ.Γ.Α., των Ο.Τ.Α. και όλων των ιδιοκτητών γηπέδων επί των ακαθαρίστων εισπράξεων για τον αθλητισμό. Δεν έχει να κάνει ούτε με μισθώματα, ούτε με ΠΑΕ κ.λ.π. Και όμως έχουν φροντίσει να το παρουσιάζουν σαν μίσθωμα. Να έρχεται φερέιπειν η ΠΑΕ ΠΑΟΚ, τυχαίο παράδειγμα, και να λέει στον ερασιτέχνη σύλλογο, ιδιοκτήτη του γηπέδου, δώσε μου το γήπεδο και πάρε το 15% ως μίσθωμα. Αυτό δεν είναι μίσθωμα. Αυτό το δικαίωμα δόθηκε τότε, με το Π.Δ. 2496/1953 για τον ελληνικό αθλητισμό. Και να σας πω και κάτι άλλο που είναι, έτσι, αρκετά νόστιμο. Νεαρός ακόμη, φοιτητής τότε, το 1961, μου έδιναν στον Παναθηναϊκό και κάτι δουλίτσες, μεταξύ των οποίων μου ανέθεταν τότε να πηγαίνω να εισπράττω το 15% και το πήγαινα στην εφορεία, γιατί έπρεπε να δώσω ένα μέρος από το ποσοστό αυτό για φόρο δημοσίων θεαμάτων. Και έρχονται τώρα οι οποιοιδήποτε δοκησίσοφοι και ισχυρίζονται ότι το 15% είναι μίσθωμα και όχι αυτοτελές δικαίωμα του συλλόγου. Παιδεύτηκα, το βρήκα πλέον στην παλιά νομοθεσία, και αφού προσέτρεξα σε ένα σωρό

νομοθετήματα, το λέω δε για να δώσω έμφαση στην ανάγκη της κωδικοποίησης, και γιατί έχω να κάνω και μια πρόταση στο τέλος.

Εν πάση περιπτώσει, η ανάγκη της υπάρξεως ενός έργου που να περιέχει τα πάντα που έχουν να κάνουν με τον αθλητισμό είναι κάτι περισσότερο από κραυγαλέα. Ήτανε είναι και θα παραμένει η ανάγκη να υπάρχει ένα τέτοιο έργο και να βελτιώνεται και να παίρνει κι άλλες μορφές. Και μην ξεχνάμε και κάτι άλλο, ότι από τότε που άρχισαν να διαμορφώνονται οι ανθρώπινες σχέσεις, οι όποιες σχέσεις των κοινωνιών, μικρών ή μεγάλων, υπήρξε η ανάγκη ρυθμίσεώς τους με νόμους, το είπε ο κ. καθηγητής πριν. Και βέβαια δεν είναι τυχαίο, ότι δεν είναι μόνο η ψήφιση των νόμων, είναι η ανάγκη που γέννησε η δημιουργία των νομοθετημάτων, αυτά να εμπεριέχονται κάπου, σε ένα μέρος σε ένα τόπο που να μπορεί κανείς να τα έχει στη διάθεσή του, όποιος τα χρειάζεται, για να τα χρησιμοποιήσει. Και βέβαια είναι πανάρχαια η ανάγκη της κωδικοποίησης. Ξεκινάει, σύμφωνα με αυτά που ξέρουμε, από τον κώδικα του Χαμουραπί το 2000 π.Χ., πάμε στη Ρωμαϊκή εποχή, γιατί οι κλασικοί μας τα ήξεραν όλα δεν χρειάζοντουσαν να τα κωδικοποιήσουνε, άλλωστε δεν μπορούσε να τους βάλει κανείς να κωδικοποιήσουνε, και πάμε ακόμη και στη δωδεκάδελτο της Ιουστινιανείας νομοθεσίας, πάμε σε όλους αυτούς τους χώρους και πάμε μετά σε όλες τις εποχές, σε όλα τα πολιτισμένα κράτη, όπου η ανάγκη κωδικοποίησης του νομοθετικού έργου είναι εμφανής. Φυσικά δεν θα έμενε αυτός ο χώρος ο δικός μας, με αυτά τα κατάσπαρτα νομοθετήματα αμέτοχος. Έπρεπε να γίνει αυτή η θαρραλέα επέμβαση, να συμμαζευτούν τα πράγματα. Έγιναν τεράστιες προσπάθειες, αλλά τις έκαναν ποιοι; Δεν τις έκανε η συντεταγμένη πολιτεία. Μην ξεχνάμε ότι η Γ.Γ.Α. δημιουργήθηκε από το 1959, όταν ο Κωνσταντίνος Καραμανλής αποφάσισε να δώσει έναν άλλο ρυθμό και μια άλλη πορεία στα αθλητικά πράγματα. Μέχρι τότε ξέραμε ότι ο αθλητισμός ανήκει στο Υπουργείο Παιδείας. Είχαμε τον εξωσχολικό αθλητισμό, είχαμε τον ερασιτεχνικό αθλητισμό, είχαμε όλα αυτά τα πράγματα αλλά κατόπιν έχουμε την Γ.Γ.Α., έχουμε τη δημιουργία του ΟΠΑΠ, έργα γι αυτούς που ενδεχομένως δεν έχουν ακόμα αξιολογήσει την παρέμβαση της Πολιτείας. Αυτή ήταν μια παρά πολύ σημαντική παρέμβαση, γιατί τότε άρχισε να παίρνει σάρκα και οστά αυτό που λέμε νομοθετικό έργο στο χώρο της διοίκησης και του αθλητισμού. Βέβαια οι όποιες κωδικοποιήσεις έγιναν γιατί υπήρχαν εμπνευσμένοι άνθρωποι, κυρίως στη Γ.Γ.Α.. Θυμάμαι ότι είχα προσφύγει σαν νεαρός δικηγόρος, όχι νεαρός αρκετά τριαντάρης τότε ήμουνα,

στο έργο που είχε συντάξει ένας πολύ σημαντικός άνθρωπος, έχει διατελέσει και πρόεδρος του ΟΠΑΠ και αθλητικός δικαστής, ο Σωτήρης ο Κωστάκος, με την βοήθεια του Χαράλαμπου του Παυλόπουλου, που είχε συντάξει ένα Index για να μπορούμε να βρούμε άκρη και μέση. Υπήρχε και η κωδικοποίηση για την οποία μιλούσαμε πριν με τον κ. Ρουμπή, που είχε κάνει τότε με εντολή του Αχιλλέα Καραμανλή με τα δύο μεγάλα δίτομα έργα που ήτανε μια συλλογή αυτών των νόμων.

Εν πάση περιπτώσει η ανάγκη υπήρξε, υπάρχει και χαίρομαι που οι παριστάμενοι Υπουργοί διαλαμβάνουν στα τελευταία νομοθετήματα, και μάλιστα διάβαζα κ. Υπουργέ και την ακροτελεύτια διάταξη σ' αυτό το νομοσχέδιο που εισηγηθήκατε, και ψηφίστηκε στο σύνολό του, όπως στα προηγούμενα, που αναφέρεται στην ανάγκη να λειτουργήσει και να περαιώσει το έργο της η Επιτροπή Κωδικοποίησης. Βέβαια, για να γυρίσουμε τώρα, μετά απ' όλη αυτή την παρέκβαση, στον Ανδρέα τον Μαλάτο και σ' αυτό το έργο, πρέπει να χαθεί κανείς μέσα στις σελίδες του και δεν χρειάζεται να έχει ειδική ανάγκη να το κάνει. Αξιίζει τον κόπο να δει όλη αυτή την πολυνομία, πως ταξινομείται και πως όλο αυτό το σύνολο διατάξεων έρχεται, συμμαζεύεται, μπαίνει σ' έναν χώρο, σε μια σειρά και πλέον μπορεί κανείς να βρει αυτό που θέλει. Αξιίζουν πάρα πολλά συγχαρητήρια στον Ανδρέα τον Μαλάτο για το μόχθο που κατέβαλε για να δώσει όλη αυτή τη φόρμα κι αυτή τη μορφή σ' αυτό το πολύτιμο έργο.

Θα ήθελα, τέλος, να κάνω μια πρόταση κ. Υπουργέ. Επειδή υπάρχουν πάρα πολλά θέματα στον αθλητισμό και τα αντιμετωπίζετε, όπως τα αντιμετώπισε και ο προκάτοχός σας και όλοι οι προηγούμενοι, και υπάρχουν πάρα πολλά θέματα στον αθλητισμό που ξεπηδάνε από τη μια μέρα στην άλλη, θα πρέπει να γίνει με βάση αυτό το έργο, που είναι νομίζω αν θέλετε το σημείο εκκινήσεως και για άλλα σημαντικά έργα, θα έλεγα ότι πρέπει να γίνει και μια συστηματική κωδικοποίηση με τα νομοθετήματα κατά θέμα. Γιατί είναι τεράστια τα θέματα που έχει ο αθλητισμός. Δεν είναι μόνο η νομοθεσία και η αθλητική δικαιοσύνη. Είναι και όλα τα θέματα που απασχολούν την σύγχρονη κοινωνία για ντόπινγκ και όλα αυτά τα σημαντικά. Είναι ένα θέμα τεράστιο η επαφή μας με την Ευρώπη και κυρίως με την ευρωπαϊκή νομοθεσία. Πρέπει να παρακολουθήσουμε τις διαδικασίες όχι μόνο μέσα στον ελλαδικό χώρο αλλά και έξω, ιδίως όσον αφορά την αθλητική δικαιοσύνη. Και θα πρέπει να συστηματικοποιηθεί ακόμη περισσότερο, η αθλητική νομοθεσία,

για να μπορούν πλέον να μην πω ότι είναι αναγκαίο, να δημιουργηθούν επί μέρους μικρά νομοθετικά corpus. Θα μπορούσε κάλλιστα αυτή τη στιγμή να γραφτεί ένα θαυμάσιο βιβλίο, ένας άλλος μικρός κώδικας, που να έχει να κάνει π.χ. με τον τρόπο που υπάρχει η ποινική αθλητική νομοθεσία και η οποία είναι διάσπαρτη σε διάφορα νομοθετήματα. Και να γίνει μια δεύτερη προσπάθεια, ώστε αυτό το έργο να είναι το εφελτήριο που θα οδηγήσει σ'ένα ακόμα μεγαλύτερο έργο, που δεν θα είναι μόνο για τους ειδικούς και για τους πανεπιστημιακούς, θα είναι για όλους τους νομικούς οι οποίοι θέλουν να προστρέξουν να βρουν διατάξεις. Έπεσε π.χ. στα χέρια μου τον τελευταίο καιρό κάποιο πόνημα για ποδοσφαιρικές ανώνυμες εταιρίες και θα σας έλεγα ότι βεβαίως ήταν πολύ πληρέστερο από τις αναφορές που έχει ο Περάκης ή οι άλλοι καθηγητές του Εμπορικού Δικαίου στους κώδικες τους δικούς τους και στα θέματα περί ανώνυμων εταιριών. Γι'αυτό νομίζω ότι ήρθε η στιγμή, ξεκινώντας και με αφορμή αυτό το έργο για το οποίο αξίζει κάθε τιμή στον Μαλάτο και στον εκδοτικό οίκο που το ανέλαβε, να προχωρήσουμε ακόμα πάρα πέρα

Είναι πάρα πολλά τα θέματα και νομίζω ότι η διάθεση που έχουν δείξει οι Υπουργοί μας είναι ότι θέλουν κάποτε αυτός ο χώρος να συστηματοποιηθεί να αυτοματοποιηθεί. Να μην έχουμε κάθε μέρα τους Υπουργούς μας αναγκασμένους να είναι μπροστά στα μικρόφωνα για να απολογούνται για απίστευτα πράγματα που τους αποδίδουν όσοι, όπως οι καιροί το θέλουν, βιαστικοί άνθρωποι σπεύδουν αμέσως να χριζούν κατηγορούμενους ή υπόλογους ή οτιδήποτε. Νομίζω ότι μ'αυτό το έργο ξεκινάει, μπορεί να ξεκινήσει, μια νέα εποχή στην αθλητική νομοθεσία και στην αθλητική δικαιοσύνη ειδικότερα και θέλω να πω ότι αισθάνομαι πάρα πολύ υπερήφανος που μιλάω μπροστά σας και μιλάω μπροστά όχι μόνο στους λειτουργούς της πολιτείας αλλά κυρίως και σε δικαστικούς και σε καθηγητές και σε ανθρώπους οι οποίοι αγαπούν τον αθλητισμό και το έχουν αποδείξει. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για την αντοχή σας.

Συντονιστής: Ευχαριστούμε πολύ για την μακρά αναδρομή, πρέπει να πούμε πολύ μακρά κύριε Καμάρα, αλλά πολύ ενδιαφέρουσα. Κύριε Ρουμπή, ο τελευταίος έχει πολλά πλεονεκτήματα, ένα από τα οποία είναι ότι δεν χρειάζεται να πει αυτά που είπαν οι άλλοι. Έχετε τον λόγο.

Ρουμπής: Κατ' αρχήν, παρακαλώ να μου επιτραπεί μια πολύ μικρή αναφορά στην προσωπικότητα του Συγγραφέα, του φίλου Ανδρέα Μαλάτου.

Είναι Καλοκαίρι του 1989. Ο Ανδρέας Μαλάτος, νεαρός, τότε, επιστήμονας-νομικός, κάτοχος διδακτορικού διπλώματος επί του αθλητικού δικαίου και ήδη σπουδαστής της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης, με επισκέπτεται στο Γραφείο μου, στη ΓΓΑ, όπου ασκούσα τα καθήκοντα του Ειδικού Συμβούλου του τότε Πρωθυπουργού στα θέματα της αθλητικής νομοθεσίας.

Μου εξήγησε το σκοπό της επίσκεψής του, που δεν ήταν άλλος από του να μου εκφράσει την επιθυμία του να του δοθεί η δυνατότητα, στο πλαίσιο του πρακτικού μέρους των σπουδών του στη ΕΣΔΔ, να προσφέρει τις υπηρεσίες του στο αθλητικό θεσμικό γίγνεσθαι και στην εφαρμογή του, γνωρίζοντάς μου ταυτόχρονα τις σχετικές επιστημονικές του δυνατότητες.

Μου έκανε εντύπωση η αυτοπεποίθησή του. Μου κίνησε έντονη την περιέργεια. Γι' αυτό και τον έψαξα, ίσως, περισσότερο από όσο έπρεπε. Όσο προχωρούσε η συζήτηση διαπίστωνα, ότι ο νεαρός αυτός επιστήμονας, με τα επιστημονικά προσόντα που διέθετε και με τη θέληση και την αποφασιστικότητα που τον διέκρινε, ήταν πράγματι ο άνθρωπος, που χρειαζόταν ο αθλητισμός μας στο συγκεκριμένο τομέα. Με την πάροδο του χρόνου, ο Ανδρέας Μαλάτος απέδειξε και αποδεικνύει, με την εν γένει δράση του, το πόσο τον χρειαζόταν και τον χρειάζεται ο αθλητισμός μας.

Κατά καιρούς, από το 1990 μέχρι σήμερα, μέλος νομοπαρασκευαστικών επιτροπών, δικαιοδοτικών οργάνων, επιτροπών εφαρμογής της αθλητικής νομοθεσίας και διευθυντικό ήδη στέλεχος της ΓΓΑ, ειδικός επιστήμων αθλητικού δικαίου στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, συγγραφέας επιστημονικών συγγραμμάτων αθλητικού δικαίου και ακόμη πρόεδρος του ΔΣ του Ελληνικού Κέντρου Αθλητικών Μελετών, ενός Εργαστηρίου Μελέτης και Προβληματισμού επί αθλητικών θεμάτων που από κοινού και με άλλους ειδικούς, στον αθλητισμό, επιστήμονες ιδρύσαμε, ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΙ, καθημερινά, το πολυσήμαντο έργο, που ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ, ΤΟΣΟ στη διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου του αθλητισμού μας, ΟΣΟ και στην εφαρμογή του.

ΠΡΟΣΘΕΤΗ επιβεβαίωση αποτελεί η παρούσα συγκέντρωσή μας, για την παρουσίαση μιας εργασίας, ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ, στην όλη ΕΞΕΛΙΞΗ του Ελληνικού αθλητικού δικαίου, ΕΞΕΛΙΞΗ, που, ΑΝΑΜΦΙΒΟΛΑ, Ενισχύει και Προβάλλει τον ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ.

Προπαντός ΣΗΜΕΡΑ, όπου, για να πούμε τα πράγματα με τ' όνομά τους, για τον Ελληνικό αθλητισμό, όπως και παγκοσμίως άλλωστε, οι καιροί είναι βαριά ανήσυχoi. Αβέβαιη και ανασφαλής η αθλητική τάξη πραγμάτων.

Η επέλευση και κατίσχυση των οικονομικών αξιών, ως μοναδικών κριτηρίων ζωής, απειλεί με ολοσχερή κατάρρευση τις ηθικές, παιδευτικές και κοινωνικές αξίες του αθλητισμού. Σε παγκόσμια μάλιστα κλίμακα. Κατάρρευση, που μέρα, με τη μέρα καθίσταται περισσότερο αισθητή, περισσότερο ανησυχητική.

Πολύ πιο επικίνδυνη, όμως, προβάλλει, για τον Ελληνικό αθλητισμό, η διασάλευση και η προϊούσα κατάρρευση του αθλητικού νομικού μας πολιτισμού, η κατεδάφιση των δικαϊκών αξιωμάτων και των νομικών, κατά καιρούς, κατακτήσεών του.

«Λυθέντων των νόμων ουδέ τού των θηρίων ο βίος ημών αν διενέγκαι», αξιωματικώς και διαχρονικώς αποφαινόταν η αρχαία Ελληνική Σκέψη. Θηριωδέστερος τού των θηρίων βίου αποβαίνει ο αθέμιστος και ο ά-νομος βίος των ανθρώπων. Αυτή είναι η μέγιστη απειλή. Ο τέλειος άνθρωπος, κατά τον Αριστοτέλη, είναι το πιο καλό ζώο., όταν, όμως, του λείπουν οι νόμοι και η Δικαιοσύνη είναι το χειρότερο απ' όλα.

Τα αίτια γ' αυτή την προϊούσα κατάρρευση του αθλητικού νομικού μας πολιτισμού είναι πολλά. Και ασφαλώς δεν είναι η ώρα να αναφερθούμε λεπτομερώς σ' αυτά. Γι' αυτά, άλλωστε, μιλούμε, αναλυτικά, σε ειδικό πόνημά μας, η έκδοση του οποίου επίκειται, και το οποίο στοχεύει στην ανάγκη της δημιουργίας ενός ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ικανού να απαλλάξει τον αθλητισμό μας από τις σημερινές παθογένειές του και να τον αποκαταστήσει ως ΘΕΣΜΟ πολύτιμο για την παιδεία και την παιδεία του λαού μας, δια την ορθή επιτέλεση της κοινωνικής του λειτουργίας και για την ανόρθωση του Ελληνικού Έθνους, ατομικού και συλλογικού ικανού, ακόμα, να ξαναγίνει, όπως και παλαιόθεν, ο φωτεινός οδηγός και του παγκόσμιου αθλητισμού για τα καλύτερα.

Για την ώρα περιοριζόμαστε στην επισήμανση των δύο πιο βασικών, κατά την άποψή μας, αιτίων της προϊούσας κατάρρευσης του αθλητικού νομικού μας πολιτισμού:

Αίτιο πρώτο:

Είναι κοινή διαπίστωση, ότι στον τόπο μας, λόγω ίσως γενικότερης νοοτροπίας του λαού μας, οι αθλητικοί θεσμοί και νόμοι, εν πολλοίς, περιφρονούνται, δεν εφαρμόζονται ή εφαρμόζονται, μερικώς ή επιλεκτικώς, ή στρεβλώνονται και κακοποιούνται κατά την εφαρμογή τους. Με μια λέξη οι

θεσμοί, οι νόμοι μάλλον «κοιμούνται», παρά «γρηγορούν». Είναι σαν να μη υπάρχουν. Για πολλούς στον αθλητισμό μας, νόμος είναι η αυθαιρεσία. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Και η κατάληξη; Άκρως απογοητευτική, όσο και τα μέγιστα ανησυχητική. Ο Ελληνικός αθλητικός νομικός πολιτισμός, υπό τα ως άνω δεδομένα και κυρίως την αδράνεια και την ανοχή της Πολιτείας, αυτοκαταστρέφεται, διότι οι άνθρωποί του, κατά το πλείστον, έμαθαν να απαξιώνουν τις αρχές, αξίες και παραδόσεις του, διότι έμαθαν να καταχρώνται των δικαιωμάτων της ελευθερίας και της ισότητας, του συνεταιρίζεσθαι και του αυτοπροσδιορισμού των δράσεών τους, διότι έμαθαν να θεωρούν την αυθάδεια ως δικαίωμα, την παρανομία ως ελευθερία, την αναίδεια του λόγου ως ισότητα και την αναρχία ως ευδαιμονία!!! Για να θυμηθούμε τα λόγια του Ισοκράτη, όταν, ανάλογα, νοσηρά φαινόμενα έπλητταν την Αθηναϊκή Δημοκρατία. Αλίμονο!!!

Αίτιο δεύτερο

Ο τρόπος που νομοθετούμε στον αθλητισμό μας, είτε ως Πολιτεία, είτε ως αθλητικοί Φορείς είναι, κατά κανόνα, άκρως προβληματικός.

ΧΡΕΟΣ της Πολιτείας είναι: να παρακολουθεί την εφαρμογή των νόμων, να αξιολογεί τα αποτελέσματά τους, να διαπιστώνει τις τυχόν αδυναμίες τους, να εκτιμά τις σημειούμενες με την πάροδο του χρόνου μεταβολές της οικονομικής, κοινωνικής και αθλητικής πραγματικότητας, καθώς και την εμφάνιση νέων αναγκών και ακολούθως να παρεμβαίνει, μέσα στα όρια που τίθενται από το Σύνταγμα, του νόμους και το διεθνές αθλητικό δίκαιο, εκεί όπου το θεωρεί χρήσιμο και αναγκαίο. Ανάλογο και ίσως πλέον αυξημένο, είναι και το χρέος των αθλητικών φορέων στο πλαίσιο των δικών τους αρμοδιοτήτων.

Η μακρόχρονη εμπειρία μου στα θέσμια του αθλητισμού μας, μου επιβάλλει να τονίσω, ιδιαίτερω, ότι τόσο το Κράτος, όσο και οι φορείς του αθλητισμού δεν ανταποκρίνονται επαρκώς, και όχι σπάνια ούτε καν στοιχειωδώς, στο παραπάνω ΧΡΕΟΣ τους. Συνήθως, ο ρόλος τους, τόσο ο νομοθετικός, όσο και ο εποπτικός-ελεγκτικός και γενικά ο λειτουργικός είναι αρνητικός.

Και οι δύο πλευρές έχουν ένα κοινό χαρακτηριστικό. Αυτό της ανυπαρξίας σταθερής και συνεπούς πολιτικής επί του αθλητισμού. Πολιτικής, δηλαδή ολοκληρωμένης, προγραμματισμένης, μελετημένης, σοβαρής και υπεύθυνης, ικανής να παράγει έργο, να παράγει προσδοκία. Η όποια πολιτική τους στους τομείς αυτούς διαμορφώνεται και ασκείται, κυριολεκτικά, στο γόνατο. Εντε-

λώς πρόχειρα και απουσιαστικά. Νομοθετούμε σήμερα, για να το μεταβάλλουμε αύριο!.....αν όχι και σήμερα ακόμη. Τόση προχειρότητα. Εξαιρέσεις ελάχιστες, που, σε βάθος χρόνου, φαντάζουν σαν « οάσεις στην έρημο».

Όμως, οι εκατοντάδες νόμοι, διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις, οδηγούν στην ΠΟΛΥΝΟΜΙΑ, η οποία, αναμφίβολα, καθιστά δύσχρηστη και προβληματική την εφαρμογή της αθλητικής νομοθεσίας. Αν δε προστεθεί η κακή ποιότητα της ασκούμενης νομοθετικής –νομοτεχνικής εργασίας, η οποία, αναγκαιώς, συνεπάγεται ασάφειες και επαναλήψεις και όχι σπανίως επικαλύψεις, αντιφάσεις, κενά, και γενικά ξεπερασμένες από την εξέλιξη των πραγμάτων και συνεπώς άχρηστες και επιζήμιες διατάξεις, γίνεται αντιληπτό το μέγεθος, αλλά και η συχνότητα της αβεβαιότητας ως προς τον κανόνα δικαίου που ισχύει σε κάθε περίπτωση.

Η αβεβαιότητα αυτή, όπως αντιλαμβάνεσθε, δημιουργεί την ανάγκη εισαγωγής νέων νομοθετικών ρυθμίσεων για την αποσαφήνιση του νομικού καθεστώτος, με περαιτέρω ενίσχυση του νοσηρού φαινομένου της πολυνομίας και την εδραίωση περαιτέρω αισθήματος ανασφάλειας δικαίου. Ανασφάλεια, όμως, δικαίου σημαίνει δημιουργία αμφισβητήσεων και διενέξεων και κατ' ακολουθίαν αύξηση των διαφορών, που άγονται στα δικαστήρια προς επίλυση, δαπάνες δυσβάστακτες ιδίως για τα περιφερειακά σωματεία της βάσης, και ακόμη, ίσως το χειρότερο, απομάκρυνση στην πραγμάτωση του σκοπού του νόμου.

Και εδώ ακριβώς έγκειται η αξία του πονήματος του Ανδρέα Μαλάτου, αλλά και της προσφοράς του στον Ελληνικό αθλητισμό. Με δική του πρωτοβουλία, με δικό του προσωπικό κόστος, έρχεται να αμβλύνει το χάος της πολυνομίας και τις συνέπειές του, συλλέγοντας και ταξινομώντας, κατά θεματικές ενότητες, το ισχύον για τον αθλητισμό μας δίκαιο σ' ένα πόνημα, διευκολύνοντας έτσι τον κάθε ενδιαφερόμενο, τον κάθε ερευνητή, τον κάθε μελετητή στην ανεύρεση των διατάξεων, που τον ενδιαφέρουν, και γιατί όχι στηρίζοντας και ενισχύοντας και τον αθλητικό νομικό πολιτισμό του τόπου μας.

Και θα ήταν παράλειψη να μη επισημανθεί, ότι αυτή η πρωτοβουλία, σώζει κυριολεκτικά και την τιμή του Κράτους, στο οποίο ανήκει η υποχρέωση κωδικοποίησης της αθλητικής νομοθεσίας. Αλλά το Κράτος μας είναι, δυστυχώς μονίμως, απών, παρά το γεγονός, ότι ο κοινός νομοθέτης, κυριολεκτικά, κραυγάζει σ' όλους σχεδόν τους, κατά καιρούς αθλητικούς νόμους, παρέχο-

ντας την εντολή κωδικοποίησης της αθλητικής νομοθεσίας. Είναι, όμως προφανές, ότι απευθύνεται σε «ότα μη ακουόντων»

Στο σημείο αυτό επιτρέψτε μου, μια παρένθεση: Οφείλω να διευκρινίσω, ότι μιλώντας για διοικητική κωδικοποίηση εκ μέρους του Κράτους, δεν αναφέρομαι στην κατάρτιση του ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ, όταν, εδώ και είκοσι, περίπου, χρόνια (1990), μια ομάδα νομικών, ειδικών περί το αθλητικό δίκαιο, εκπροσώπων του αθλητικού κινήματος, των πολιτικών κομμάτων και άλλων συναφών προς τον αθλητισμό Φορέων, αποτελέσαμε, ύστερα από απόφαση της τότε Υφυπουργού Αθλητισμού κ. Φάνης Πάλλη-Πετραλιά, την Ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή Αθλητισμού (ΕΝΕΠΑ), με κοινό σκοπό την κωδικοποίηση του αθλητικού δικαίου και τη δημιουργία ενός σύγχρονου (για την τότε εποχή) αθλητικού Κώδικα, δεν μπορούσαμε να φανταστούμε, ότι ακόμη και σήμερα, μεσούντος του έτους 2009, ο κοινός σκοπός μας θα παρέμενε το ίδιο ανεκπλήρωτος, όσο όμως και επίκαιρος και αναγκαίος.

Το εγχείρημα ήταν και παραμένει μεγάλο, δύσκολο και δυσεκπλήρωτο, το ίδιο σπουδαίο είναι, όμως, και το επιδιωκόμενο διακύβευμα. Αν θέλαμε να εξηγήσουμε τα αίτια της αργοπορίας αυτής, θα έπρεπε να προτάξουμε, όχι τόσο τις μικρές ή μεγάλες, δικαιολογημένες ή και αδικαιολόγητες αντιστάσεις, που προβλήθηκαν, κατά καιρούς, όσο την έλλειψη συνέχειας της προσπάθειας, που οφείλεται, κυρίως, στη συχνή μεταβολή των προτεραιοτήτων, που τίθενται είτε με τις διάφορες κυβερνητικές μεταβολές είτε με τη μεταβολή των εκάστοτε πολιτικών ηγεσιών του αθλητισμού μας, μερικές εκ των οποίων, για διάφορους λόγους, αναγόμενους, κυρίως, σ' αυτές, υποβαθμίζουν τη σημασία της όλης προσπάθειας ή και αδιαφορούν, παντελώς, για την προώθησή της.

Τελευταία (Υπουργία κ. Γ. Ορφανού) αναζωπυρώθηκε το θέμα της κατάρτισης του Αθλητικού Κώδικα, ύστερα από την προγραμματική θέση της Κυβέρνησης του 2004 για την πραγμάτωση της ΑΘΛΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ, πλην όμως και αυτή η νέα προσπάθεια, παρά το γεγονός, ότι δύο νομοπαρασκευαστικές επιτροπές ασχολήθηκαν με το θέμα, (έτοιμο το Προσχέδιο του Αθλητικού Κώδικα- Επί εξάμηνο επεξεργασία του τελικού κειμένου του Κώδικα από την Ειδική, για το σκοπό αυτό Επιτροπή), από τις εκλογές του 2007 και μέχρι σήμερα οι σχετικές εργασίες έχουν διακοπεί, χωρίς κανείς να γνωρίζει αν, επιτέλους, θα συνεχισθούν μέχρι την ολοκλήρωσή τους. Κλείνει η παρένθεση.

Κλείνοντας την παρούσα εισήγησή μου θα ήθελα και πάλι να επισημάνω, ότι η προϋούσα κατάρρευση του αθλητικού νομικού πολιτισμού στον τόπο μας αποτελεί αυτή καθ' εαυτή πρόβλημα άκρως νοσηρό που, δυστυχώς, τείνει να καταστεί χρόνιο, αποτελεί δε μία από τις μεγαλύτερες πληγές του Ελληνικού αθλητισμού, ίσως την πιο δυσίατη. Πληγή, που γεννά ένα πλήθος άλλων νοσηρών καταστάσεων, με ότι δυσάρεστο συνεπάγονται οι νοσηρές αυτές καταστάσεις, για την πορεία και ανέλιξη του αθλητισμού μας. Εντελώς, ενδεικτικά και επιγραμματικά:

- η απαξίωση των αρχών, αξιών και παραδόσεων του αθλητισμού μας
- η εμπορευματοποίηση
- ο άκρατος επαγγελματισμός
- η «κατασκευή» αθλητών-μηχανών
- η βία-το ντόπινγκ-ο αθέμιτος ανταγωνισμός
- η διαπλοκή-η διαφθορά-το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος
- ο νοσηρός παραγοντισμός
- η αδιαφάνεια
- η αναξιοκρατία
- η ποδηγέτηση των οργάνων, που εξ ορισμού πρέπει να είναι ανεξάρτητα (αθλητική δικαιοσύνη, διαιτησία κλπ).

Όλα αυτά αποτελούν νοσηρά φαινόμενα, τα οποία επιτείνονται και διευρύνονται από την πλήρη θεσμική και εν τοις πράγμασι έλλειψη αθλητικής παιδείας στους ανθρώπους του αθλητισμού μας. Και ΠΛΗΤΤΟΥΝ, ΚΑΙΡΙΑ, τον παιδευτικό, κοινωνικό και ηθικό χαρακτήρα του αθλητισμού μας.

Επανερχομαι στο θέμα μας:

Συγχαρητήρια Ανδρέα, για την πράγματι σπουδαία εργασία σου. Εργασία που πρέπει να αποτελέσει το εγκόλλιο για κάθε ασχολούμενο με τον αθλητισμό. Σου εύχομαι να είσαι υγιής και να χεις πάντα το κουράγιο να προσφέρεις στον αθλητισμό μας, και κατά προέκταση στον Έλληνα πολίτη.

Συντονιστής: Ευχαριστούμε κύριε Ρουμπή. Τον λόγο ζητεί για μια παρέμβαση ο κ. Ιωαννίδης. Ορίστε κ. Υπουργέ.

Ιωαννίδης: Έχω δώσει εντολή να τελειώσει ο κώδικας. Αν δούλευαν όλοι για κάτι που είναι κοινό και όχι ατομικό θα είχαμε τελειώσει τον κώδικα ήδη από πολύ καιρό. Αλλά δυστυχώς στην Ελλάδα ο Έλληνας έχει το μεγαλείο του ατομικισμού. Ο καθένας θέλει να γίνει το επίκεντρο, δυστυχώς. Και δεν ξέρει ότι μια μέτρια ομάδα κερδίζει ένα άθροισμα ανθρώπων. Και στην Πο-

λιτική και παντού δεν ξέρουν τι θα πει ομάδα. Εσείς οι Νομικοί δεν ξέρετε τι θα πει ομάδα, ο καθένας θέλει να έχει τον πάνω λόγο. Δεν γίνεται αυτό το πράγμα, γι' αυτό δεν πάει αυτός ο τύπος μπροστά. Και εύκολα είναι στα λόγια, στην πράξη όμως το να είμαι ταπεινός και να κάθομαι κάτω από τον άλλο, είναι πολύ δύσκολο, γιατί όλοι θέλουν να είναι από πάνω. Δυστυχώς λοιπόν αυτό είναι το πρόβλημα του ελληνικού λαού. Είναι ένα μεγαλείο που ο καθένας θεωρεί τον εαυτό του ότι είναι πρώτος. Είναι μεγαλείο αυτό, το να πολεμάς για να είσαι πρώτος, να πιστεύεις ότι είσαι πρώτος. Αλλά είναι τρομερό ελάττωμα, όταν έχεις να αντιμετωπίσεις ομάδα. Εγώ έχω δώσει εντολή, εδώ είναι οι περισσότεροι που είναι στη Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, να τελειώσει ο Κώδικας. Λοιπόν, το Υπουργείο Οικονομικών δεν με πληρώνει έξι μήνες τώρα, για όλους αυτούς εδώ που έρχονται να δουλέψουν για την Κωδικοποίηση. Δεν υπογράφει γενικά τις επιτροπές, έξι μήνες είναι απλήρωτοι. Πληρώνουν τα ναύλα μόνοι τους, πως θα λειτουργήσουμε έτσι; Γιατί, ακόμα και σ' αυτά τα επίπεδα, ο καθένας νομίζει ότι είναι σοφός. Σοφός είναι, μα δεν μπορεί να καταλάβει τι δουλειά κάνει ο άλλος. Δεν μπορεί να καταλάβει τι δουλειά κάνει το ΕΣΚΑΝ, με το οποίο προσπαθούμε τόσο καιρό για να βρούμε τρόπο να πληρώνουμε για τους ελέγχους και την λειτουργία του γενικότερα. Εδώ είναι όλη η Γραμματεία που γνωρίζει τον αγώνα μου. Λοιπόν, δεν είναι έτσι εύκολα τα πράγματα όταν τα αντιμετωπίζουμε μόνο θεωρητικά. Και γι' αυτό το λόγο, όποιος γιατρός είναι θεωρητικός ποτέ δεν καταλαβαίνει τον χειρουργό. Μου το είπε σήμερα ο Νίκος ο Παπαδάκης που είναι ο μεγαλύτερος χειρουργός που υπάρχει και είναι αδελφός μου. Μου λέει: αυτός είναι θεωρητικός, γιατί δεν ξέρει τι θα πει χειρουργείο. Για την αδελφή μου μιλάω τώρα, τόσο σοβαρό. Λοιπόν, εάν δουλέψει ο Έλληνας ομαδικά κάνει θαύματα.

Ο κ. Μαλάτος είναι όχι άξιος συγχαρητηρίων, και παραπάνω, ότι και να πεις. Είναι όμως στην Επιτροπή, άρα λοιπόν θα βάλει το μυαλό του στην Επιτροπή για να δουλέψει η επιτροπή, για να τελειώσει ο Κώδικας. Το δικό του το βιβλίο τελείωσε. Έχουμε τον Κώδικα όμως τώρα. Και πρέπει να τελειώσει ο Κώδικας τον οποίο χρωστούμε σε όλες τις επόμενες γενιές. Εγώ έχω υποχρέωση να γράψω βιβλίο για το μπάσκετ, ένα play book γιατί έχω υποχρέωση στους επόμενους. Έχω κερδίσει πολλά, γιατί να μην τα δώσω; Έτσι πρέπει να λειτουργούμε, και να λειτουργούμε όχι για κέρδος, να λειτουργούμε για προσφορά. Και για αυτό, τώρα που το Μουσείο είναι και της μόδας, είπε ο

Αθηναίος στον Λάκωνα, εμείς θα αφήσουμε αυτά εσείς τι θα κάνετε; Λέει ο Λάκωνας, την Αρετή. Θα αφήσουμε την Αρετή. Όλα τα κράτη του κόσμου, όλα τα έθνη έχουν ιστορία, άλλοι λίγο άλλοι πολύ. Έχουν και οι Αμερικάνοι τώρα με τρακόσια χρόνια ύπαρξης. Αρετή πέστε μου ποιος έχει. Αρετή. Έχω εδώ διευθυντάδες. Πως λειτουργούν; Έχω φίλο τον Πρόεδρο του Απόλλωνα, τον συμπαθώ, είναι σε κάθε υπόθεση κατευθείαν υπέρ του. Δεν συμπαθούν έναν, γίνονται οι πιο σκληροί όλων. Μα αυτό είναι δικαιοσύνη; Είναι αρετή; Πως θα γίνει; Τι αρετή έχουμε;

Επομένως δεν φταίει η Πολιτεία. Φταίνει οι άνθρωποι οι οποίοι απαρτίζουν την Πολιτεία, φταίνει οι άνθρωποι οι οποίοι βγάζουν τους Πολιτικούς που δεν πρέπει να τους βγάλουν. Λέει, είναι καλό παιδί. Άμα έχεις κόρη δώστου την να την παντρευτεί. Μα είναι κριτήριο δηλαδή για ένα πολιτικό; Εσείς είστε δικηγόροι και ξέρετε. «Ψηφίζω», σημαίνει δίνω πληρεξούσιο. Αυτό σημαίνει. Δίνω το πληρεξούσιο, ώστε για το σπίτι μου, που είμαι κάτοικος και δεν μπορώ να πάω στον συμβολαιογράφο να υπογράψω, στέλνω έναν άνθρωπο, όχι τον κολητό μου, που ξέρω ότι δεν είναι έντιμος αν και περνάω καλά μαζί του, ο οποίος θα με εκπροσωπήσει επάξια. Και θα είμαι σίγουρος, ότι αυτό που πάει να κάνει θα είναι για το δικό μου καλό. Λέει, είναι Άρης. Ο Ιωαννίδης είναι Άρης. Τι θα πει είναι Άρης. Και με ψηφίζεις γιατί είμαι Άρης; Δεν θέλω να με ψηφίσεις. Δεν θέλω. Όλοι πουλάνε στις ομάδες, τρέχουν πίσω από τις ομάδες. Πως θα εφαρμοστεί δίκαιο, αφού όλοι τρέχουν πίσω από τις ομάδες; Είναι, και ο ΠΑΟΚ μεγάλη ομάδα, όλοι κατευθείαν πίσω από την ομάδα, για να κερδίσουν ψήφους. Θα πρέπει επομένως να επιλέγονται πάντα αυτοί οι άνθρωποι οι οποίοι θα μπορούν να πάρουν τις ορθές αποφάσεις, θα θέλουν το καλό και μετά θα πάνε σπίτι τους. Άμα θέλω εγώ να είμαι μονίμως Υπουργός και να είναι το πρόβλημά μου πως θα ξαναβγώ, τότε δεν θα μπορώ να προσφέρω. Πρέπει αυτός ο σταυρός κάποτε να καταργηθεί. Να καταργηθεί για να μπορούμε να δουλέψουμε. Και δεν έχω παράπονο απ'τον κόσμο για να τα λέω αυτά. Αλλά δεν γίνεται, δεν γίνεται να σκεφτόμαστε πάντα ότι το καθένα έχει κόστος. Έχει κόστος τι θα κάνουμε λοιπόν; Άμα έχει κόστος, εδώ είμαστε για να το αναλάβουμε, γιατί πρέπει να είμαστε χρήσιμοι στην κοινωνία.

Εγώ έχω κερδίσει πάρα πολλά στη ζωή μου. Τι να πω, ήταν πολύ χουβαρντάς ο Θεός μαζί μου, και μου έδωσε και το τελευταίο πράγμα που δεν είχα, το παιδί μου. Αλλά χρωστώ. Κάποιος μούδωσε, κάποιος δούλεψαν για μένα,

χρωστώ και πρέπει να ανταποδώσω. Αν λοιπόν μπω σ' αυτή τη θεωρία της ανταπόδοσης, μπαίνουμε τότε σε ένα δρόμο του φιλότιμου, που δεν θα κάνω κακό σε κανένα. Αν όμως δεν αισθάνομαι ότι χρωστώ και μόνο θέλω, τότε δεν κάνουμε τίποτα. Γιατί μιάς και μιλάμε τελευταία για τους αρχαίους, ισχύει το «δούνε και λαβείν», δηλαδή δώσε για να πάρεις. Οι Νεοέλληνες αντίθετα λένε πάρε και σκάσε, μέχρι να σκάσεις απ' το πάροισμο. Ε, δεν γίνεται. Φτάνει. Αγαπάμε τα παιδιά μας; Πως τα αγαπάμε τα παιδιά μας, τα αγαπάμε γιατί τα πληρώνουμε; Τους δίνουμε μεγάλο χαρτζιλίκι, εξαγοράζουμε την αγάπη; Και κατά τα άλλα όταν κλέβουμε, δεν κλέβουμε από τη γενιά αυτή, αυτή που την αγαπάμε. Και είμαστε τάχα η γενιά για τα παιδιά μας;

Λοιπόν να μην κοροϊδεύουμε τώρα. Κάποτε θα πρέπει να γίνουμε ομάδα. Εγώ είμαι ανοιχτός σαν Υπουργείο, γι' αυτό τα λέω όλα αυτά. Σας λέω ανοιχτός, και το έχω δηλώσει επανειλημμένως, στις τηλεοράσεις παντού, όποιος έχει κάτι σωστό για την πατρίδα μου να το φέρει, δεν θα του κλέψω ούτε την πνευματική ιδιοκτησία. Θα πω τόφερε ο τάδε, εγώ θα τον κάνω ήρωα. Αλλά θα το φέρει εδώ για να λειτουργεί ο κόσμος. Λοιπόν αν το κάνουμε αυτό θα πάμε μπροστά. Απλά πράγματα.

Με συγχωρείτε που μπήκα σε αυτή τη διαδικασία, αλλά επειδή ακούω όλο για την Πολιτεία, πρέπει να πω ότι η Πολιτεία δεν είναι ούτε άουση, ούτε άγευστη ούτε αχρωμάτιστη, ούτε τίποτα. Αποτελείται από ανθρώπους, τους ανθρώπους τους στέλνετε εσείς και γι' αυτό το λόγο η αποχή είναι τρομερή. Πρέπει να καταψηφίζεις, πρέπει όταν δεν πάει κάτι καλά να ψηφίζεις εναντίον. Τι θα πει αποχή; Απέχω απ' το δικαίωμά μου; Στην αρχαία Αθήνα έπρεπε για να έχεις αυτό το δικαίωμα να κάνεις τη χορηγία σου, να πας στο στρατό σου. Πως αποποιούμεθα μια από τις μεγαλύτερες δυνάμεις που έχει ο πολίτης και δεν μιλάμε γι' αυτά; Δεν μιλούν. Υπάρχει δημόσια ομολογία, δεν μιλάει κανένας. Και περιμένουμε να δούμε αν θα πει για την άλλη πλευρά, για να το βγάλουμε. Μα είναι Δημοκρατία αυτή;

Και τελειώνω, επειδή έχουμε εδώ και ανθρώπους δικαστικούς. Για να πάει καλά η δημοκρατία πρέπει να υπάρχει αυστηρή, σωστή, τίμια δικαιοσύνη και ανεξάρτητη 100%, συμφωνώ απόλυτα. Γιατί αν τυχόν είναι καλή η δικαιοσύνη, θα αναγκαστεί να είναι καλή και η αστυνομία και κατ' επέκταση θα πάει καλά και ο πολίτης. Άρα, λοιπόν η δικαιοσύνη είναι ο πυλώνας ο οποίος πρέπει να είναι υπεράνω όλων, να τον προφυλάσσουμε, να είναι ανεξάρτητη. Όμως δεν μπορεί σε μια υπόθεση, ξέρω π.χ. εγώ υπόθεση μέσα απ' τη Γραμματεία, όπου

ο ανακριτής, ο οποίος είναι ήρωας γιατί ήθελε να κάνει τον ήρωα σε ένα άλλο θέμα, τάχω στείλει κιάλας και εγγράφως στο δικό μου το κόμμα, εκεί έκανε τα στραβά μάτια όταν υπάρχει παράβαση τρομερή Υπουργού. Και δεν μιλάει κανένας. Όμως αυτόν τον ανακριτή δεν μπορεί να τον λέμε ήρωα. Ας μη μιλήσω όμως περισσότερο γι' αυτό. Επομένως, ο πυλώνας της δημοκρατίας είναι η Δικαιοσύνη. Οι δικηγόροι θέλουν π.χ. να δικάζουν και να είναι κατευθείαν μέσα σ' όλα. Λέει η ΕΠΟ θάχω δικηγόρους στα όργανα αθλητικής δικαιοσύνης. Γιατί να έχει δικηγόρους; Ο δικηγόρος εκπαιδεύτηκε για να πολεμάει για να βγάλει αθώο τον οιονδήποτε. Αυτή είναι η αποστολή του. Ο δικαστής εκπαιδεύτηκε για να αποδίδει Δικαιοσύνη. Ο πατέρας μου ήταν δικηγόρος, θα τρίζουν τα κόκκαλά του μ' αυτά που λέω, αλλά έτσι είναι. Πως λοιπόν θα βάλουμε τους δικηγόρους να δικάζουν; Δύο δικηγόροι, ένας δικαστής, λέει το αυτοδιοίκητο της ΕΠΟ. Μα δεν ντρεπόμαστε; Θα βάλουμε τη δικαιοσύνη κάτω απ' τους δικηγόρους; Δεν γίνονται αυτά τα πράγματα. Δηλαδή αυτά θέλουμε κώδικες για να γίνουν; Ε πως θα γίνει; Κάποτε θα πρέπει να κάνουμε το σωστό. Να μην κυνηγούμε την αβάντα, να προσπαθούμε να είμαστε σωστοί για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε. Εμείς θέλουμε την δικαιοσύνη, αν βολεύει για μάς. Όχι, η δικαιοσύνη πρέπει να είναι αντικειμενική, τέλος.

Λοιπόν, Συγχαρητήρια Αντρέα, με συγχωρείς που σου χάλασα λίγο το διαδικαστικό. Το χάλασα, γιατί σας εκτιμώ απεριόριστα και είπατε πολλές φορές για την Πολιτεία και με πνίγει αυτό. Γιατί κάθε φορά είναι εύκολο να μιλάμε για την Πολιτεία. Πράγματι, τα πράγματα δεν είναι εντάξει, δεν είναι εντάξει αλλά δεν φταίει η Πολιτεία. Φταίμε εμείς όλοι. Εμείς είμαστε η Πολιτεία, είμαστε εμείς η Πολιτεία.

Ρουμπής: Αντί να πω εσείς οι πολιτικοί, είπα η Πολιτεία γενικότερα. Εσείς, εκπροσωπείτε την Πολιτεία, εσείς οφείλετε να παρακολουθείτε τα πράγματα, το καταλαβαίνετε.

Ιωαννίδης: Είμαι ανοιχτός σε ότι έχετε να προσφέρετε, ότι έχετε στη διάθεσή σας, εδώ είστε όλοι καταξιωμένοι άνθρωποι και υπάρχουν και κάποιοι να προσφέρουν, όλοι μαζί να προχωρήσουμε. Να δούμε ότι ο αθλητισμός διδάσκει πανανθρώπινες αξίες. Εγώ είμαι ποτισμένος, σκέφτομαι διαφορετικά, δεν μ' ενδιαφέρει τίποτα, με ενδιαφέρουν μόνο τα παιδιά. Πρέπει λοιπόν να δώσουμε στα παιδιά μας το δικαίωμα να αθλούνται. Να μην κακοποιούμε και βιάζουμε τον αθλητισμό.

Λοιπόν άλλο ο πρωταθλητισμός, και έκανα πρωταθλητισμό, είμαι όμως υπέρ του αθλητισμού, του ερασιτεχνικού αθλητισμού, γιατί δίνει υγεία. Οι

Γερμανοί έχουν μειώσει τα κόστη, τα οποία έχουν στην υγεία τους, επειδή αθλούν τον κόσμο. Λοιπόν να τους δώσουμε τον χρόνο τον οποίο τον στερούν οι γονείς και τον χώρο που τους τον στερούμε εμείς, για να μπορέσουν να έχουν τις αλάνες που είχαμε εμείς. Ευχαριστώ.

Συντονιστής: Ανδρέα, θα πεις δυό λόγια φαντάζομαι. Δυό λόγια όμως γιατί ...

Μαλάτος: Σας ευχαριστώ όλους για την παρουσία σας. Ιδιαίτερος φυσικά τον κ. Υπουργό τον κ. Ιωαννίδη, και για την παρουσία του αλλά και για την τιμή που μου έχει κάνει μέχρι τώρα και συνεχίζει να μου κάνει, να με τιμά ως άμεσο συνεργάτη του στα θέματα Αθλητικής Νομοθεσίας. Φυσικά τον Αθλητικό Κώδικα τον προχωρούμε όσο μπορούμε, δεν είναι όμως απλό το πράγμα, είναι σύνθετο. Για να καταλάβετε, αυτό το βιβλίο που σήμερα παρουσιάζουμε, κατά κυριολεξία όχι κώδικας αλλά συλλογή και ενημέρωση Αθλητικής Νομοθεσίας, για να γίνει πράγματι ένας Αθλητικός Κώδικας, έτσι όπως τον φανταζόμαστε, πρέπει να μείνει το μισό, ίσως και λιγότερο από το μισό, ώστε να μπορούμε να πούμε ότι έχουμε ένα κείμενο ενιαίων αθλητικών ρυθμίσεων, για όλα τα αθλήματα, όλους τους παράγοντες του αθλητισμού, την ομοσπονδία, το σωματείο, τον αθλητή, τον παράγοντα κ.λ.π. αλλά και για όλες τις υπόλοιπες δραστηριότητες που συνάπτονται με τον αθλητισμό και το αθλητικό γίνεσθαι. Ζητούμενο για τον αθλητικό κώδικα, είναι λοιπόν το περιεχόμενο του βιβλίου αυτού να συρρικνωθεί, χωρίς να χάσει όμως το νόημά του, συγχρόνως δε, να μπορέσει το περιεχόμενό του να μείνει σταθερό στο χρόνο, ούτως ώστε να ξέρουμε ότι η προοπτική του αθλητισμού μας βασίζεται σε ένα σταθερό θεσμικό πλαίσιο. Αυτό είναι το ζητούμενο και γι' αυτό χρειαζόμαστε τον Αθλητικό Κώδικα.

Ευελπιστώ ότι η σημερινή παρουσία τόσο αξιόλογων ανθρώπων που βλέπω εδώ θα βοηθήσει σημαντικά το έργο μας. Διότι όσο βρίσκονται σήμερα εδώ, είναι όλοι φίλοι από όλο το φάσμα του αθλητικού χώρου και όλοι έχουν ένα κοινό χαρακτηριστικό, είναι άνθρωποι του αθλητισμού που αγαπάνε και ενδιαφέρονται για τον αθλητισμό, ως θεσμό. Και η θεσμική κατοχύρωση, η θεσμική προοπτική του αθλητισμού πράγματι μόνο μέσα από την υλοποίηση αυτού του μεγαλεπήβολου για την Πολιτεία έργου, του αθλητικού κώδικα μπορεί να επιτευχθεί.

Θεωρώ ότι η Πολιτεία από μόνη της, ή αν θέλετε μόνη η Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, της οποίας έχω την τιμή να προϊσταμαι μαζί με τον κ. Θω-

μόπουλο (να τονίσω μάλιστα ότι αυτή τη στιγμή βρίσκεται στην αίθουσα όλη η Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή για να δηλώσει με την παρουσία της ότι δεν είναι ξένη προς αυτή την εργασία) δεν αρκεί για θετικά αποτελέσματα. Έστω και αν αυτό το βιβλίο μπορεί να δημιουργήσει το απαραίτητο βήμα, πάνω στο οποίο θα πατήσει η Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή για να συνεχίσει την κωδικοποίηση, θεωρώ ότι είναι απόλυτα αναγκαία η συμμετοχή σ' αυτό το έργο όλων των φορέων. Μέχρι στιγμής έχουμε κάνει στην Επιτροπή ένα έργο, το οποίο είναι περισσότερο έργο θεωρητικό – επιστημονικό. Θα πρέπει σε μια επόμενη φάση να έχουμε τις παρατηρήσεις – θέσεις - απόψεις του αθλητικού κινήματος στα ειδικότερα και επί μέρους θέματα που αφορούν κάθε άθλημα ξεχωριστά. Πολλοί Πρόεδροι και μέλη Ομοσπονδιών, μέλη της ΕΟΕ κ.λ.π. βρίσκονται σήμερα ανάμεσά μας, πράγμα που αποδεικνύει την πραγματική βούληση όλων των αθλητικών φορέων για να μπορέσουμε τελικά να βγάλουμε το σωστό αποτέλεσμα. Πρέπει δε να επισημάνω, όσον αφορά στη σχέση αυτού του βιβλίου μου προς τον κώδικα, ότι σαφώς είναι για κάποιον πολύ ευκολότερο να κάνει μια εργασία τέτοιου είδους μόνος του, από του να συνεισφέρει αποτελεσματικά την γνώση του στο γενικότερο σχέδιο της Πολιτείας για τον Αθλητικό Κώδικα. Και για μένα, πράγματι, ως προέδρου της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής, είναι πολύ δυσκολότερος ο συντονισμός ενός ολόκληρου συστήματος ανθρώπων, θεσμών, φορέων, επιστημόνων κ.λ.π., απ' ό,τι η κατά μόνας επιστημονική μελέτη. Διότι εδώ, δεν έχω να κάνω μόνο με τις προσωπικές μου απόψεις ή με αυτές των συνεργατών μου στην Νομοπαρασκευαστική αλλά και με όλους τους εκπροσώπους του αθλητικού κινήματος, και με όλους εκείνους που μπορούν και πρέπει να έχουν άποψη για τα πράγματα πιθανώς διαφορετική από την δική μου, με τους οποίους τελικά θα πρέπει να βρω κοινούς παρονομαστές για να προχωρήσουμε συνθετικά, όλοι μαζί, το έργο. Όπως, δε, ανέφερε και ο κ. Υπουργός, πράγματι, η αποτελεσματική συνεργασία και η ομαδική δουλειά, τουλάχιστον για την Ελλάδα και τον Έλληνα, δεν είναι το αυτονόητο αλλά το ζητούμενο, πολύ δε περισσότερο, όταν η επιδιωκόμενη συναίνεση δεν αφορά ένα περιορισμένο κύκλο προσώπων, αλλά ένα ολόκληρο κόσμο, τον κόσμο του αθλητισμού. Αυτά όσον αφορά στο βιβλίο και τη μελλοντική προοπτική του σε σχέση με τον αθλητικό κώδικα.

Εγώ οφείλω να σας ευχαριστήσω όλους, να ευχαριστήσω τον κ. Ιωαννίδη, να ευχαριστήσω τον κ. Ορφανό, ο οποίος και αυτός με τίμησε πράγματι

με την συνεργασία του σε όλη τη διάρκεια της θητείας του, όπως επίσης να ευχαριστήσω και τους προγενέστερους Υπουργούς, τον κ. Φλωρίδη, τον κ. Λιάνη οι οποίοι και αυτοί εξίσου με είχαν τιμήσει με την συνεργασία τους στα θέματα αυτά της αθλητικής Νομοθεσίας, αλλά λόγω άλλων υποχρεώσεών τους δεν μπόρεσαν να βρίσκονται σήμερα εδώ.

Θέλω τέλος, ιδιαίτερα, να ευχαριστήσω από αυτό το βήμα, τους τρεις αυτούς ανθρώπους, οι οποίοι δεν επελέγησαν τυχαία για να είναι σήμερα ομιλητές. Ο Αριστείδης Καμάρας, ήταν ο άνθρωπος ο οποίος μου έδωσε τις πρώτες κατευθύνσεις περί το αθλητικό δίκαιο και με εισήγαγε στο χώρο της Αθλητικής Δικηγορίας, όπου επί σειρά ετών ήμασταν στενοί συνεργάτες, ιδίως στα θέματα της προστασίας των δικαιωμάτων των ποδοσφαιριστών μέσω του ΠΣΑΠ, και σε άλλες περιπτώσεις. Ο Θανάσης Ρουμπής με εισήγαγε στο χώρο της δημόσιας διοίκησης του αθλητισμού και μπορώ να πώ ότι, αν σήμερα έχω την ευχέρεια να ασχολούμαι με σχετική άνεση στα νομοθετικά θέματα, το οφείλω στο Θανάση Ρουμπή, με τον οποίον από τον αθλητικό κώδικα του 1990, όπως ο ίδιος ανέφερε, είχαμε στενή συνεργασία. Θυμάμαι ότι πολλές βραδιές είχαμε ξενυχτήσει τότε στην Πανεπιστημίου, εμείς οι δύο και ίσως κάποιες φορές και κάποιοι της γραμματειακής μας υποστήριξης, για να προλάβουμε τις προθεσμίες και τα χρονοδιαγράμματα. Κι όμως, βλέπετε ότι παρόλο που έγινε και τότε μια τόσο μεγάλη προσπάθεια, πάλι δεν μπορέσαμε, δεν καταφέραμε να το ολοκληρώσουμε. Διότι πράγματι δεν είναι τόσο εύκολο πράγμα το να φτιάξεις έναν Κώδικα. Ιδίως για το χώρο του Αθλητισμού που όπως προανέφερα, είναι ένας ιδιόμορφος χώρος, ένας ιδιαίτερος κόσμος θα λέγαμε, με την δική του φιλοσοφία, την δική του ιδεολογία κ.λ.π. Και βέβαια, ως χρονολογικά τελευταίο, όχι όμως λιγότερο σημαντικό για μένα άνθρωπο, οφείλω να ευχαριστήσω τον Καθηγητή Νίκο Κλαμαρή, ο οποίος με εισήγαγε στο χώρο του Πανεπιστημίου, της διδασκαλίας του Αθλητικού Δικαίου, και φυσικά μαζί του έμαθα και συνεχίζω να μαθαίνω πολλά χρήσιμα πράγματα που πιστεύω ότι μπορώ να μεταδώσω προς το γενικότερο συμφέρον. Να ευχαριστήσω παλιούς μαθητές μου, που βλέπω εδώ, τώρα έχουν γίνει πλέον δικηγόροι, που επί σειρά ετών συνεργαστήκαμε. Πολλοί από αυτούς, είναι και τώρα άμεσοι και στενοί συνεργάτες μου σε διάφορα θέματα, πράγμα που δείχνει ότι, η σχέση μου με το πανεπιστήμιο δεν ήταν μόνο σχέση επιστημονική αλλά και σχέση ζωής.

Φυσικά να ευχαριστήσω τον φίλο μου Καθηγητή Αντώνη Μπρεδήμα, την

Λίνα Κουσκούνα, την Ελίνα Μουσταϊρα και τον Στέφανο Πανταζόπουλο, οι οποίοι με Προεδρεύοντα τον κ. Κλαμαρή μετέχουν στην επιστημονική επιτροπή της Επιθεώρησης Αθλητικού Δικαίου. Πρέπει δε να σας πω ότι η Επιθεώρηση Αθλητικού Δικαίου είναι συνδιοργανωτής, με πρωτεργάτη φυσικά τις εκδόσεις Σάκουλα, αυτής της εκδήλωσης, ευελπιστούμε δε να υπάρξει και συνέχεια σε τέτοιες καρποφόρες συνεργασίες. Η Επιθεώρηση Αθλητικού Δικαίου, για όσους δεν τη γνωρίζουν, είναι ένα επιστημονικό νομικό περιοδικό, το οποίο εκδίδεται από την Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, κάθε τέσσερις μήνες, περιλαμβάνει όλα τα νομοθετήματα, όλες τις Υπουργικές Αποφάσεις, όλες τις δικαστικές αποφάσεις, που εκδίδονται στο χρόνο που καλύπτει κάθε τεύχος της, και θα έλεγα ότι με μία μεγάλη ταχύτητα τα δημοσιεύουμε και τα διανέμουμε δωρεάν στους ανθρώπους οι οποίοι ενδιαφέρονται για τα θεσμικά θέματα του αθλητισμού. Όποιος ενδιαφέρεται να είναι παραλήπτης του περιοδικού, στην έξοδο μπορεί να δώσει το όνομά του για να του το στέλνουμε. Πιστεύω ότι και η Επιθεώρηση Αθλητικού Δικαίου έχει παίξει ένα σημαντικό ρόλο στην κωδικοποίηση και θα παίξει και στο μέλλον διότι μέσω αυτής έχουμε την ευχέρεια, έχουμε το προνόμιο, να φέρνουμε σε δημιουργική επαφή τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού και το Πανεπιστήμιο, να είμαστε συγχρόνως στην πηγή και της νομοθέτησης και της επιστημονικής τεκμηρίωσης. Μπορούμε δε με την Επιθεώρηση Αθλητικού Δικαίου να έχουμε και την απαραίτητη επαφή με το κοινό, τόσο το αθλητικό, όσο και το νομικό-επιστημονικό. Νομίζω ότι αυτό το μίγμα μόνο καλό μπορεί να προσφέρει στον Ελληνικό αθλητισμό και στην προοπτική του αθλητικού κώδικα.

Ευχαριστώ όλους σας και πάλι, δεν ξέρω αν υπάρχει χρόνος για κουβέντα, εγώ βεβαίως θα είχα την διάθεση, επειδή δε βρίσκονται εδώ άνθρωποι του αθλητισμού από Ομοσπονδίες κλ.π που έχουν πολλά θέματα, θα μπορούσαμε κάλλιστα να μιλήσουμε επί ώρες. Εάν όμως θεωρείτε ότι η ώρα είναι περασμένη, και είσατε κουρασμένοι τότε οπωσδήποτε από πλευράς μου μπορώ να σας αποδεσμεύσω.

Συντονιστής: Ευχαριστούμε όλους για την παρουσία σας και ιδιαίτερος τον συμπατριώτη μου τον κ. Υπουργό, ο οποίος με το χαμόγελο τα δίνει όλα.

Η ζήτηση του επαγγελματικού ποδοσφαίρου και ο κλάδος των τυχερών παιχνιδιών την περίοδο 1994-2004

Σημ. Σύνταξης: Το άρθρο του κ. Κονιδάρη αντιστοιχεί στα ομώνυμα κεφάλαια της μελέτης του για τα οικονομικά του επαγγελματικού ποδοσφαίρου την περίοδο 1994-2004. Η οικονομολογική σύγκριση των δύο κεφαλαίων μπορεί να δώσει χρήσιμα συμπεράσματα, τόσο για την σημερινή οικονομική κατάσταση του επαγγελματικού ποδοσφαίρου όσο και για την συνάρτησή του προς το νομικό μέλλον του στοιχήματος σε Ελλάδα και Ευρωπαϊκή Ένωση.

1. Η ΖΗΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

(ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1994 -2004)

Με τον τίτλο «ΖΗΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ» αναφερόμαστε στην διάθεση των εισιτηρίων των ακαθαρίστων και καθαρών εισπράξεων των αγώνων πρωταθλήματος Α, Β, Γ Εθνικής Κατηγορίας των αγωνιστικών περιόδων 1994 – 2004.

Βασική και κυρίαρχη διαπίστωση, για την εξεταζόμενη περίοδο, είναι η διαχρονική μείωση των διατεθέντων εισιτηρίων αγώνων πρωταθλήματος από την αγωνιστική περίοδο 1994 / 1995 έως και την αγωνιστική περίοδο 2003 /2004 και στις τρεις επαγγελματικές κατηγορίες κατά 49 % (από 1.916.017 σε 930.926 εισιτήρια αντίστοιχα). Διαπιστώνεται μία μεγάλη μείωση και στις τρεις επαγγελματικές κατηγορίες ιδιαίτερα για την Β & Γ εθνική που αγγίζει τον υποτριπλασιασμό !!.

Τα στοιχεία των διατεθέντων εισιτηρίων της μελέτης αφορούν τα εισιτήρια των επιμέρους επαγγελματικών πρωταθλημάτων και συνεπώς δεν περιλαμβάνουν αγώνες κυπέλλου, διεθνείς και φιλικούς αγώνες, έχουν δε ληφθεί από τις ετήσιες στατιστικές εκδόσεις των γενικών συνελεύσεων της Ένωσης Ποδοσφαιρικών Ανωνύμων Εταιρειών (Ε.Π.Α.Ε)

Με εξαίρεση την αγωνιστική περίοδο 2001 / 2002 (εισιτήρια 1.269.969) όπου παρατηρείται μία άνοδος της τάξης του 24,168% σε σχέση με το 2000 /

2001 (εισιτήρια 1.022.782) πιθανώς σαν αποτέλεσμα της μείωσης των ομάδων και στις τρεις κατηγορίες και της αύξησης του ενδιαφέροντος για τα αντίστοιχα πρωταθλήματα, αύξηση μεμονωμένη και εποχική, η μείωση της διάθεσης των εισιτηρίων είναι συνεχής μέχρι και την τελευταία αγωνιστική περίοδο 2003 / 04.

Η κατανομή των διατεθέντων εισιτηρίων μεταξύ των τριών επαγγελματικών κατηγοριών τείνει να σταθεροποιηθεί σε επίπεδο του 70 % και άνω για την Α κατηγορία και του 30 % και κάτω το οποίο μοιράζονται οι άλλες δύο κατηγορίες. Στην εξεταζόμενη περίοδο 1994 /1995 έως 2003 /2004 ως καλλίτερες χρονιές για την διάθεση εισιτηρίων είναι ανά κατηγορία, για την:

Α' Εθνική η περίοδος 1997 / 1998 με 1.371.557 εισιτήρια

Β' Εθνική η περίοδος 1994 / 1995 με 356.711 εισιτήρια και

Γ' Εθνική η περίοδος 1994 / 1995 με 294.724 εισιτήρια

Αντίστοιχα οι χειρότερες χρονιές για τις κατηγορίες αυτές είναι:

Α' Εθνική η περίοδος 2003 / 2004 με 679.799 εισιτήρια

Β' Εθνική η περίοδος 2003 / 2004 με 85.065 εισιτήρια και

Γ' Εθνική η περίοδος 2000 / 2001 με 72.258 εισιτήρια

Ενδεικτικό στοιχείο της άσχημης κατάστασης είναι ότι τα διατεθέντα εισιτήρια μιας χρονιάς, της Β και ιδιαίτερα της Γ εθνικής κατηγορίας ειδικά των περιόδων 98 /99 1999 / 2000 και 2000 / 2001 (74.211, 75.493 και 72.258 εισιτήρια αντίστοιχα) υπερβαίνουν κατά κάτι και όχι πάντοτε τα εισιτήρια που διαθέτουν σε μια μόνο αγωνιστική ημέρα οι ομάδες στο πρωτάθλημα ποδοσφαίρου της Μεγάλης Βρετανίας (Deloitte & Touche Annual Review of Football finance 2000 /2001 μέσος όρος διατιθέμενων εισιτηρίων και στις 4 επαγγελματικές κατηγορίες 57.383 εισιτήρια, όταν την ίδια περίοδο ομάδες έχουν αντίστοιχους μέσους όρους εισιτηρίων ανά αγωνιστική πού τρομάζουν πχ η ARSENAL (37.975) η EVERTON (34.130), η MANCHESTER UNITED (67.544), η LEEDS (39.106) και η NEWCASTLE (51.290).

Στην Α' Εθνική κατηγορία, κύρια επαγγελματική κατηγορία που διαχρονικά συμμετέχουν οι μεγαλύτερες και ιστορικότερες ομάδες του ελληνικού ποδοσφαίρου η μείωση των εισιτηρίων μπορεί να χαρακτηριστεί τραγική.

Σύμφωνα με την Μελέτη: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΚΕΠΕ Αθήνα 1996 (στοιχεία Γ.Γ.Α πίνακας 3.3 σελίδα 91) τη πρώτη χρονιά του επαγγελματικού ποδοσφαίρου στην Ελλάδα στην Α εθνική, περίοδος 1979/ 80 διατέθηκαν σε 306 αγώνες 2.874.452 εισιτήρια ενώ ως η καλύτερη χρονιά κρίνεται

η περίοδος 1985 /1986 όταν σε 240 αγώνες διατίθενται 3.356.741 εισιτήρια (μέσος όρος 13.986 εισιτήρια) για να φθάσουμε δυστυχώς στα 679.799 εισιτήρια (επίσης σε 240 αγώνες, μέσος όρος 2.832 εισιτήρια) της τελευταίας περιόδου 2003 / 2004.

Η μείωση των διατιθέμενων εισιτηρίων οδηγεί αυτόματα και στην μείωση των Ακαθαρίστων και Καθαρών εισπράξεων. Ειδικότερα στην Γ Εθνική τις περισσότερες περιόδους, αλλά και στην Β εθνική σε ορισμένες περιόδους οι καθαρές εισπράξεις είναι αρνητικές.

Την τελευταία περίοδο 2003 / 2004 παρατηρήθηκε μια μεγάλη αύξηση 70 % στα διατεθέντα εισιτήρια της Γ Εθνικής (από 97.860 σε 166.092 εισιτήρια) που αποδίδεται στην αγωνιστική παρουσία της δευτεραθλήτριας ΛΑΡΙΣΑΣ με αύξηση εισιτηρίων από 18.059 την περίοδο 2002 /2003 σε 63.491 εισιτήρια και την επανεμφάνιση στην Γ Εθνική της ιστορικής ΔΟΞΑΣ ΔΡΑΜΑΣ (με 10.391 εισιτήρια).

Ένας βασικός αρνητικός παράγων για την διαμόρφωση των καθαρών εισπράξεων ενός αγώνα, που με βάση τα ισχύοντα εισπράττει ο γηπεδούχος, είναι τα υψηλά ποσοστά παρακρατήσεων από το σύνολο των εσόδων των διατεθέντων εισιτηρίων και αφού έχουν αφαιρεθεί τα ποσά εκείνα που αφορούν τα έξοδα διατησίας που περιλαμβάνουν την αμοιβή (που προσπληρώνονται στην ΕΠΟ), τα έξοδα μετακίνησης και διαμονής (ξενοδοχεία) αλλά και τα έξοδα του παρατηρητή διατησίας. Σε ορισμένες περιπτώσεις, από την ελεγκτική μου εμπειρία σε αγώνες της Γ Εθνικής τα έσοδα των αγώνων δεν κάλυπταν ούτε τα έξοδα της διατησίας.

Με βάση τον ισχύοντα κανονισμό διατησίας - άρθρο 17 – το ύψος των αποζημιώσεων των διατητών και των παρατηρητών διατησίας επαγγελματικών πρωταθλημάτων καθορίζεται από το ΔΣ της ΕΠΟ μετά από πρόταση της ΕΠΑΕ και εισηγήσεις της ΚΕΔ και της ΟΔΠΕ.

Τα έξοδα διατησίας βαρύνουν την γηπεδούχο ομάδα και πρέπει να καταβληθούν σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό δύο ημέρες πριν την διεξαγωγή του αγώνα, το παραστατικό της κατάθεσης παραδίδεται στο διατητή και επισυνάπτεται στο φύλλο αγώνα. Τα λοιπά έξοδα διατησίας, με ποινή την μη τέλεση του αγώνα καταβάλλονται υποχρεωτικά πριν την έναρξη του αγώνα. Σύμφωνα με πρόταση της ΕΠΑΕ η αμοιβή του διατητή της Α εθνικής είναι 300.000 δραχμές (880,41 €).

Όπως αποτυπώνονται και στο τυποποιημένο έντυπο της εκκαθάρισης

του αγώνα πέραν των εξόδων που αφορούν την διαιτησία παρακρατείται επιπλέον ποσό της τάξης του 45 % που αναλύεται:

15 % ως δικαίωμα χρήσης στον Ιδιοκτήτη του Γηπέδου

10 % ως Πάγιο Μέρισμα στο ιδρυτικό Αθλητικό Σωματείο της κάθε ΑΑΕ

8 % το ΦΠΑ χρήσης του Γηπέδου

5 % υπέρ του ΤΑΥΑΠ, ταμείου της Αστυνομίας που με βάση απόφαση του Υπ. Οικονομικών λογίζεται επι της συνολικής τιμής των εισιτηρίων περιλαμβανομένου και του ΦΠΑ (ΑΥΟ 100418 / 1873 / 2000)

4 % υπέρ της διοργανώτριας ΕΠΑΕ

3 % υπέρ της ποδοσφαιρικής ομοσπονδίας Ε.Π.Ο.

Στα πιο πάνω ποσοστά δεν συμπεριλαμβάνονται τα ειδικά έξοδα που παρακρατούνται και αφορούν τις υπηρεσίες του Γηπέδου, τα Δημοτικά Τέλη (0,059 € ανά εισιτήριο), την χρήση θερμών λουτρών (30 €) την αποζημίωση του ιατρού του αγώνα (30 €), τα έξοδα εκτύπωσης εισιτηρίων της έκδοσης της άδειας του αγώνα, τα έξοδα ηλεκτροφωτισμού όταν ο αγώνας είναι νυχτερινός και η αμοιβή (30 €) του υπευθύνου της οικονομικής επιτροπής του αγώνα.

Σημειώνεται ότι από το αρχικό ποσό των Ακαθαρίστων εισπράξεων λογίζεται και αφαιρείται ποσοστό 8 % ως Φόρος δημοσίων θεαμάτων - σε αντίθεση με το 4 % που είναι ο αντίστοιχος ΦΠΑ για κινηματογράφους και θέατρα από τα γνωστά και μη εξαιρετέα παράδοξα του Ελληνικού Φορολογικού συστήματος.

Συμπερασματικά οι καθαρές εισπράξεις για την Α Εθνική Κατηγορία κυμαίνονται ως ποσοστό των ακαθαρίστων εισπράξεων από 59,93 % την περίοδο 1996 /1997 έως 44,84 % την περίοδο 2003 /2004 με ποσοστό 51,82 % για το σύνολο της εξεταζόμενης περιόδου..

Αντίστοιχα στοιχεία για τις άλλες επαγγελματικές Β & Γ κατηγορίες δεν είναι εύκολο να προκύψουν με δεδομένο ότι σε ορισμένες περιόδους οι καθαρές εισπράξεις είναι αρνητικές.

Συνοπτικά αναφέρω - σε τίτλους θα έλεγα - τους παράγοντες που επέδρασαν αρνητικά κατά την εξεταζόμενη περίοδο πάντοτε στην μείωση της ζήτησης:

Α. Η μείωση της ανταγωνιστικότητας και κατ επέκταση του ενδιαφέροντος. Η κατάκτηση του πρωταθλήματος και η εναλλαγή στις πρώτες θέσεις διαχρονικά των ίδιων ομάδων – των θεωρητικά μεγάλων ομάδων της πρω-

τεύουσας, με ελάχιστες και σπάνιες εξαιρέσεις μείωσαν το ενδιαφέρον των φιλάθλων σε μεγάλο βαθμό.

Β. η «εξαφάνιση» επαρχιακών ομάδων με όνομα κύρος και ιστορία, με τον υποβιβασμό τους όχι απλά στις μικρότερες επαγγελματικές κατηγορίες αλλά στην διάλυση και τον υποβιβασμό τους στα ερασιτεχνικά τοπικά πρωταθλήματα, όπως η ΔΟΞΑ ΔΡΑΜΑΣ, ο ΠΙΕΡΙΚΟΣ η ΛΑΡΙΣΑ η ΚΑΣΤΟΡΙΑ.

Γ. η εμφάνιση στο χώρο παραγόντων διαπτόντων αστέρων χωρίς πραγματική οικονομική επιφάνεια που χρησιμοποίησαν το ποδόσφαιρο και τον επαγγελματικό αθλητισμό γενικότερα ως μέσο για την δική τους προβολή και επιβίωση χωρίς όραμα για μελλοντικούς στόχους.

Δ. η ποιότητα των Αθλητικών εγκαταστάσεων και η έλλειψη βασικών υποδομών.

Ε. το φαινόμενο της βίας με τη δημιουργία επεισοδίων στους αγωνιστικούς χώρους και την αδυναμία των οργάνων της τάξεως να υλοποιήσουν το θεσμικό πλαίσιο και που υπάρχει και είναι ανυπόφορο. Διαχρονικά η πολιτική ηγεσία επιμένει και προβαίνει σε συνεχείς θεσμικές παρεμβάσεις χωρίς να απορροφά και να εφαρμόζει την διεθνή εμπειρία

ΣΤ. Οι Τηλεοπτικές μεταδόσεις είτε διότι γινόταν παράλληλα την ώρα διεξαγωγής άλλων αγώνων είτε διότι απεδείχθησαν στην πράξη για τα δεδομένα της Ελλάδος ιδιαίτερα πολλές κι επέδρασαν αρνητικά στο καταναλωτή όσο αφορά τη ζήτηση του προϊόντος

Ζ η τιμή των εισιτηρίων σε σχέση με τις παρεχόμενες υπηρεσίες

Η. η μετακόμιση για σειρά ετών εξ ανάγκης και για διάφορους λόγους ιστορικών ομάδων σε άλλα γήπεδα από αυτά που παραδοσιακά έκαναν χρήση - κίνηση που επέδρασε αρνητικά στην προσέλευση των φιλάθλων -παράγοντες όπως η απόσταση, η ποιότητα, η χωρητικότητα, ψυχολογικοί παράγοντες κλπ-

Θ. αρνητικά επιδρά και το θεσμικό πλαίσιο που διαμορφώνεται σε ορισμένες περιπτώσεις από ad hoc πολιτικές παρεμβάσεις που δημιουργούν σύγχυση όσο αφορά του τι πράγματι ισχύει και δίνουν ευκαιρία για κατά περίπτωση ερμηνείες κι εφαρμογή των νόμων και των αποφάσεων.

Ι. το επίπεδο της διατησίας, και η επίδραση που ασκούν **εξωγενείς παράγοντες** (πχ ενδεχόμενα πολιτικές παρεμβάσεις) φαινόμενο που λειτουργεί θεωρητικά αλλά ενδεχόμενα και στη πράξη - που και στις δύο περιπτώσεις επιδρά αρνητικά στην ψυχολογία του κοινού και στην μείωση της ζήτησης.

2. Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΩΝ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σύμφωνα με την κωδικοποίηση των Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας - έκδοση Ε.Σ.Υ.Ε (ΣΤΑΚΟΔ 91 & ΣΤΑΚΟΔ 2003) και στη κατηγορία 927: ΑΛΛΕΣ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ, υποκατηγορία **927.1: ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΑ** εντάσσεται ο κλάδος των τυχερών παιχνιδιών στον οποίο ανήκουν, με δεδομένη την ισχύουσα Ελληνική κι Ευρωπαϊκή Νομοθεσία:

Α. τα λαχεία που εκδίδει το Ελληνικό Δημόσιο (Εθνικό, Λαϊκό, Κρατικό)

Β. οι δραστηριότητες των Ιδιωτικών και Κρατικών ΚΑΖΙΝΟ

Γ. τα αμοιβαία στοιχήματα των εγχωρίων Ιπποδρομιών που διενεργούνται από την κρατική εταιρεία Ο.Δ.Ι.Ε (Οργανισμός Διεξαγωγής Ιπποδρομιών Ελλάδος) και

Δ. τα παιχνίδια που διαχειρίζεται η ΟΠΑΠ Α.Ε

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Ελλάδα το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τα τυχερά παιχνίδια στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στην στενή επίβλεψη και σε ορισμένες περιπτώσεις στην αποκλειστική διαχείριση του Δημοσίου.

Στα πλαίσια αυτά αναφέρουμε τις, κατά την άποψη μας σημαντικότερες θεσμικές παρεμβάσεις στην Ελλάδα:

1. Νόμος 2433 / 1996 (ΦεΚ τΑ Νο 180 / 12.8.1996 - άρθρα 1 -4) με τις οποίες διατάξεις αποφασίσθηκε η διενέργεια πρόσθετων διαγωνισμών ΛΟΤΤΟ & ΠΡΟΠΟ, προσδιορίστηκαν οι διαδικασίες διαφημιστικής δαπάνης των παιχνιδιών του ΟΠΑΠ, ιδιαίτερα όμως αποφασίσθηκαν οι διαδικασίες για την έκδοση αριθμολαχείου ΜΠΙΝΓΚΟ – ΛΟΤΤΟ και του ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ (άρθρο 4) κυρίως όμως οι διαδικασίες (άρθρο 2) για την έκδοση με προεδρικό διάταγμα με εισήγηση των Οικονομικών και Αθλητισμού δελτίων στοιχημάτων προκαθορισμένης απόδοσης στα πάσης φύσης παιχνίδια όπως και σε γεγονότα που προσφέρεται για διεξαγωγή στοιχήματος με διαχειριστή του Δελτίου τον ΟΠΑΠ. Με την ίδια διάταξη προβλέπονται πρόστιμα για αυτούς οι οποίοι συστήνουν παιχνίδια παράνομου στοιχηματισμού. Ο Νόμος αυτός ήταν ο προπομπός για την εισαγωγή του ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΟΣ το έτος 2000 που όπως θα δούμε συνέβαλε στο να αλλάξει σημαντικά το τοπίο στο κλάδο σε συνδυασμό με τις θεσμικές αλλαγές του ίδιου έτους. Σημειώνεται ότι τα πρώτα κουπόνια για το στοιχίμα άρχισαν να δημοσιεύονται στον αθλητικό τύπο στην Ελλάδα από ξένες ιδιωτικές εταιρείες λίγο πριν από το

Μουντιάλ του 1994 την ίδια περίοδο που η αστυνομία έκανε εφόδους σε παράνομα γραφεία στοιχημάτων.

2. Νόμος 2843 / 2000 (ΦεΚ τΑ Νο 219 / 21.10.2000 - άρθρα 27) με τον οποίο άλλαξε το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του ΟΠΑΠ και **την Σύμβαση Παραχώρησης Αποκλειστικών Δικαιωμάτων** μεταξύ Δημοσίου και ΟΠΑΠ ΑΕ της 15.12.2000 που θα αναπτύξουμε στην επόμενη ενότητα.

3. Νόμος 3229 / 2004 (ΦεΚ τΑ Νο 38 / 10.2.2004 - άρθρα 16 -23) με τις οποίες διατάξεις συνιστάται διοικητική αρχή με εποπτεία του Υπ. Οικονομικών με έδρα την Αθήνα, την επωνυμία «ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΥΧΕΡΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ». Η επιτροπή είναι εννεαμελής ορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών και έχει ως αρμοδιότητες (αναφέρονται επιγραμματικά):

- την παρακολούθηση κι έλεγχο των καζίνο και τη διεξαγωγή κάθε τυχερού παιχνιδιού (κατονομάζονται τα Κρατικά Λαχεία, ο Ιππόδρομος, το Ξυστό το Λόττο, το Πρώτο, το ΠροΠο, το Τζόκερ) όπως και ο έλεγχος της μη διεξαγωγής τυχερών παιχνιδιών μέσω διαδικτύου, και κάθε τυχερό παιχνίδι που ήδη λειτουργεί ή που θα τεθεί σε λειτουργία από το Νόμο αυτό και μετά

- γνωμοδοτεί για την χορήγηση των αδειών που προβλέπονται και παρακολουθεί και ελέγχει την άσκηση των δικαιωμάτων

- διατυπώνει σύμφωνη γνώμη για τις προδιαγραφές των παιχνιδιών

- συγκεντρώνει μελετά και επεξεργάζεται στοιχεία για τα έσοδα του δημοσίου από τις δραστηριότητες αυτές

- μελετά και αξιολογεί το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο και των συστημάτων ελέγχου των τυχερών παιχνιδιών για την προάσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου αλλά αντίστοιχα και την προστασία των παικτών

- καταρτίζει τους ειδικούς κανονισμούς ελέγχου των παιχνιδιών

- εισηγείται την βελτίωση των λειτουργικών διαδικασιών και διαδικασιών διεξαγωγής των Κρατικών Λαχείων και τυχερών παιχνιδιών για την εξασφάλιση της αξιοπιστίας και διαφάνειας

- συλλέγει, οργανώνει, επεξεργάζεται κι αξιολογεί υπό το όρο της εχεμύθειας και προστασίας των προσωπικών δεδομένων τα αναγκαία για την εκπλήρωση του σκοπού της τεχνικά οικονομικά λογιστικά εμπορικά και άλλα συναφή στοιχεία που αφορούν τα πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητα στο κλάδο αυτό

- επιβάλλει στους παραβάτες του νόμου αυτού και των κανονισμών λει-

τουργίας τυχερών παιχνιδιών πρόστιμα κι ανάλογα με τη βαρύτητα και την συχνότητα της παράβασης από 50,000 € ως 3.000.000 €

- συνεργάζεται με αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών και Διεθνείς Οργανισμούς

- δύναται να συστήσει Σώμα Επιθεωρητών Τυχερών Παιχνιδιών

- στην επιτροπή αυτή ανήκει κι ο διοικητικός και οικονομικός Έλεγχος των Επιχειρήσεων Καζίνο που ασκείται με γνώμονα την προστασία των καταναλωτών και την διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου.

Ειδικότερα για τον κλάδο αναφέρουμε:

A. τα λαχεία που εκδίδει το Ελληνικό Δημόσιο (Εθνικό, Λαϊκό, Κρατικό)

Στη κατηγορία αυτή περιλαμβάνονταν και το **ΞΥΣΤΟ**, αριθμολαχείο την διαχείριση του οποίου το Ελληνικό Δημόσιο είχε παραχωρήσει για μία δεκαετία σε εταιρεία της INTPALOT ΑΕ. Η σύμβαση παραχώρησης έληξε το Σεπτέμβριο του 2003 και το Ελληνικό Δημόσιο δεν έχει προκυρήξει την ανάθεσή του μέχρι σήμερα. Δημοσιεύματα ανέφεραν ότι μελέτες των CSFB και Deutsche Bank έκριναν ασύμφορη για τον ΟΠΑΠ τη ανάληψη του **ΞΥΣΤΟ** σε περίπτωση που επαναπροκηρυχθεί με τους παλιούς όρους όπου προβλεπόταν μεγάλη προκαταβολή για πενταετή άδεια.

B. οι δραστηριότητες των Ιδιωτικών και Κρατικών ΚΑΖΙΝΟ

Τα τελευταία χρόνια από το Ελληνικό Δημόσιο παραχωρήθηκαν νέες άδειες Καζίνο και σήμερα λειτουργούν εννιά Καζίνο από τα οποία τα περισσότερα είναι ιδιωτικά και με προοπτική να ιδιωτικοποιηθούν και τα υπόλοιπα Κρατικά.

Γ. τα αμοιβαία στοιχήματα των εγχωρίων Ιπποδρομιών που διενεργούνται από την κρατική εταιρεία Ο.Δ.Ι.Ε (Οργανισμός Διεξαγωγής Ιπποδρομιών Ελλάδος)

Τα στοιχήματα προκαθορισμένης απόδοσης για τις Ελληνικές Ιπποδρομίες και τα αντίστοιχα των διεθνών ιπποδρομιών είναι παράνομα. Με το Νόμο 2433 /96 είχε διαμορφωθεί το πλαίσιο με το οποίο θα ήταν δυνατή η εισαγωγή του στοιχήματος στις Ιπποδρομίες. Δημοσιεύματα ανέφεραν για συνεργασία της INTPALOT με εξειδικευμένες Βρετανική Εταιρεία (Ladbrikes Betting and Gaming Ltd) για την εισαγωγή Ιπποδρομακού Κυνοδρομακού Στοιχήματος

Υπήρξε μια σύμβαση της INTPALOT με τον ΟΠΑΠ σύμβαση που δεν

υλοποιήθηκε και για την οποία οι εμπλεκόμενες εταιρείες έχουν προσφύγει στην δικαιοσύνη, η υπόθεση έχει εκδικασθεί σε διάφορα επίπεδα στην παρούσα φάση θα εκδικασθεί στο Άρειο Πάγο, σε περίπτωση που η απόφαση είναι υπέρ της INTPALOT η δικαστική διαφορά θα επιστρέψει στο Εφετείο Αθήνας για άλλες δικαστικές διαδικασίες.

Δ. τα παιχνίδια που διαχειρίζεται η ΟΠΑΠ Α.Ε

Τη περίοδο αυτή η ΟΠΑΠ Α.Ε διαχειρίζεται εννιά παιχνίδια από τα οποία τρία αφορούν τον Αθλητικό Στοιχηματισμό (ΠΡΟ ΠΟ, ΠΡΟ ΠΟ ΓΚΟΛ και ΣΤΟΙΧΗΜΑ) και έξι αριθμολαχεία (ΛΟΤΤΟ, ΠΡΟΤΟ, ΤΖΟΚΕΡ, ΚΙΝΟ, ΣΟΥΠΕΡ 3 και ΕΣΤΡΑ 5)

Σχετικά με τα ακαθάριστα έσοδα του Δημοσίου την περίοδο 1996 - 2005 προκύπτουν οι πιο κάτω διαπιστώσεις:

1. γενική διαπίστωση ότι τα έσοδα - ο τζίρος - στο κλάδο των τυχερών παιχνιδιών αυξάνει συνεχώς την εξεταζόμενη περίοδο από 1.990 εκατ € φθάνει το έτος 2005 το ποσό των 6.908 εκατ € ποσό που αντιστοιχεί σε συμμετοχή στο ΑΕΠ της τάξης του 4 %. Σημειώνεται ότι αντίστοιχα το σύνολο της νόμιμης αγοράς των τυχερών παιχνιδιών στην Ελλάδα αντιστοιχούσε στο 3,8 % και 3,3 % τα έτη 2004 και 2002.

2. τα έσοδα βαίνουν αυξανόμενα με την επίδραση κυρίως της αύξησης των εσόδων από τα παιχνίδια του ΟΠΑΠ. Η ετήσια αύξηση των εσόδων κυμαίνεται σε ποσοστά της τάξης 3,31 % (η μικρότερη) το έτος 1997 έως 37,94 %

(η μεγαλύτερη) το έτος 2000, έτος κατά το οποίο για πρώτη φορά λειτούργησε το παιχνίδι του στοιχήματος που έφερε έσοδα 962 εκατ ΕΥΡΩ.

Στην ίδια περίοδο είχαμε ετήσιες αυξήσεις άνω το 10 % όλα τα επόμενα έτη, εκτός του έτους 2002 (αύξηση 8,25 %). Συγκεκριμένα είχαμε αύξηση της τάξης

14,45 % το 2001, 13,06 % το 2003, 19,32 % το 2004 και 11,25 % το 2005.

Οι αυξήσεις αυτές οφείλονται κυρίως στην αύξηση της συμβολής των παιχνιδιών του ΟΠΑΠ και σε αριθμό και σε τζίρο για τα οποία αναλυτικά θα αναφερθούμε σε επόμενη ενότητα, αλλά και σε μικρό ποσοστό στη αύξηση του τζίρου των ΚΑΖΙΝΟ.

3. την εξεταζόμενη περίοδο τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα έφθασαν το ποσό των 40.564 εκατ ΕΥΡΩ. Τα έσοδα αναλύονται σε 4. 683 εκατ € (11,54 %) από τα Λαχεία και το Ξυστό, σε 16.251 εκατ € (40,06 %) από τα παιχνίδια του ΟΠΑΠ, σε 2.969 εκατ € (7,32 %) από το Ιππόδρομο και τα υπόλοιπα έσο-

δα ποσό 16.661 εκατ € (41,07 %) από Ιδιωτικά και Δημόσια Καζίνο

4. εξετάζοντας προσεκτικότερα τα στοιχεία του πίνακα όσο αφορά την επιμέρους κατανομή προέλευση των εσόδων διαπιστώνουμε:

α. τα έσοδα τα προερχόμενα από τα παιχνίδια που διαχειρίζεται είτε άμεσα είτε έμμεσα το Ελληνικό Δημόσιο (Λαχεία και Ξυστό) σε ετήσια βάση είναι της τάξης των 500 εκατομμυρίων Ευρώ, παρουσιάζουν διακυμάνσεις αλλά βαίνουν μειούμενα σε απόλυτα μεγέθη και σε ποσοστό της συμμετοχής στα συνολικά ακαθάριστα έσοδα.. Από 524 εκατ € ποσοστό 26,37 % το 1996 φθάνει το 2005 στα 417 εκατ € δηλαδή σε ποσοστό συμμετοχή μόλις 6,03 %.

β. τα έσοδα τα προερχόμενα από τα παιχνίδια που διαχειρίζεται η ΟΠΑΠ ΑΕ βαίνουν αυξανόμενα σε απόλυτα μεγέθη αυξάνοντας σταθερά την συμμετοχή τους ως ποσοστό στο κλάδο. Από 495 εκατ € - ποσοστό 24,87 % το 1996 φθάνει το 2005 τα 3.593 εκατ € ποσοστό συμμετοχής τα 52,01 %.

γ. τα έσοδα τα προερχόμενα από τα αμοιβαία στοιχήματα των εγχωρίων Ιπποδρομιών που διενεργούνται από την κρατική εταιρεία Ο.Δ.Ι.Ε παρουσιάζουν μια μικρή σταθερή ετήσια αύξηση σε απόλυτα μεγέθη αλλά το ποσοστό συμμετοχής των εσόδων αυτών στα συνολικά έσοδα βαίνει σταθερά μειούμενο από 167 εκατ € - ποσοστό 8,39 % το 1996 σε 322,4 εκατ € το 2005 ποσοστό μόλις 4,67 % των συνολικών εσόδων.

δ. τα έσοδα από τις δραστηριότητες των ΚΑΖΙΝΟ αυξάνουν σε ετήσια βάση σε απόλυτα μεγέθη από 804 εκατ € το 1996 σε 2.576 εκατ € το 2005, αλλά το ποσοστό συμμετοχής των στο κλάδο παρουσιάζει μία τάση σταθερότητας της τάξης του 40,00 %. Η αύξηση των εσόδων οφείλεται αποκλειστικά από τις δραστηριότητες των Ιδιωτικών ΚΑΖΙΝΟ (676 εκατ € το 1996, 2550 εκατ € το 2005) μετά την εκχώρηση νέων αδειών ή την αποκρατικοποίηση Δημοσίων τα έσοδα των οποίων βαίνουν σταθερά μειούμενα (από 128 σε μόλις 26 εκατ €).

Από τα αναφερόμενα πιο πάνω η προοπτική του κλάδου, θετική ή αρνητική με την σημερινή μορφή ή και για την εισαγωγή - αν και όταν επιτραπεί - εναλλακτικών μορφών διεξαγωγής παιχνιδιών (διαδίκτυο, κινητή τηλεφωνία, διαδραστική τηλεόραση) θα εξαρτηθεί τόσο από την αλλαγή ή όχι το θεσμικού πλαισίου αλλά και κυρίως από την γενικότερη Οικονομική συγκυρία στο βαθμό αντίδρασης και την δυνατότητα αντίδρασης - συμπεριφοράς των Ελλήνων καταναλωτών στα οικονομικά τους προβλήματα και την αναζήτηση διεξόδων με την ελπίδα τους στην τύχη

Ανοικτή επιστολή για το άθλημα των ιπποδρομιών

Αθήνα, 10-7-2009

Αγαπητέ κύριε Μαλάτο,

ήταν μεγάλη μου τιμή η πρόσκληση που μου απευθύνετε να παρευρεθώ στην παρουσίαση του βιβλίου σας, που είχε σχέση με την κωδικοποίηση της αθλητικής νομοθεσίας.

Μια που ήμουν ο μοναδικός εκπρόσωπος του ιπποδρομιακού κόσμου στην παρουσίαση, πράγμα το οποίο για μένα ήταν ανεπίτρεπτο, είχα την ευκαιρία να ακούσω με προσοχή τα λεχθέντα από τους συμμετέχοντες στο panel σας, όπως επίσης και τις απόψεις του Υφυπουργού Αθλητισμού κ. Ι. Ιωαννίδη, που σας τίμησε με την παρουσία του.

Αυτό που μου έκανε εντύπωση, κατά τη διάρκεια της έξοχης κατά τα άλλα βραδιάς, ήταν η τοποθέτηση του αθλητικού δικαστή κ. Ρουμπή.

Ο κ. Ρουμπής πολύ ξεκάθαρα δήλωσε, ότι λόγω της μη κωδικοποίησης των αθλητικών νομοσχεδίων και ρυθμίσεων στην Ελλάδα τούτη τη στιγμή σε πολλές περιπτώσεις, οι νόμοι ουσιαστικά δεν εφαρμόζονται, με αφορμή της ανωτέρω δήλωσης σας αποστέλλω την επιστολή μου αυτή.

Αγαπητέ κύριε Μαλάτο,

παρ' ότι το άθλημα των ιπποδρομιών βρίσκεται στο περιθώριο του ενδιαφέροντος της ελληνικής πολιτείας και των αρμοδίων οργάνων της, με την ευκαιρία που εσείς είστε μέλος του ΔΣ της ΦΕΕ στην παρούσα φάση και εκπροσωπείτε την Γενική Γραμματεία Αθλητισμού και καλύπτετε τη μία κρατική θέση που ορίζει η σχετική νομοθεσία περί Φιλίππου Ενώσεως Ελλάδος, θα ήθελα να σας απευθύνω την παρούσα ανοικτή επιστολή, μια που η παρουσία σας στο ΔΣ μου δημιουργεί αίσθημα εξασφάλισης και σιγουριάς, ότι ένα υψηλόβαθμο στέλεχος της Δημόσιας Διοίκησης, όπως εσείς, που ενημερώνεστε καθημερινά, για τα τεκταινόμενα στον ελληνικό ιππόδρομο, θα αξιολογήσετε κάποια θέματα που σας αναφέρω και εάν και εφόσον τα κρίνετε προβληματικά θα εισηγηθείτε, ώστε να δοθούν λύσεις σε αυτά.

Την επιστολή την υπογράφο σαν Νικόλαος Παπαδόπουλος, σαν ένας απλός ιδιοκτήτης δρομώνων ίππων και όχι σαν ο ιδρυτής του Ελληνικού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ίππων (ΕΛ.Σ.Ι.ΙΠ) και νυν Γεν. Γραμματέας του Συνδέσμου, ώστε να αναλάβω προσωπικά την πλήρη ευθύνη του περιεχομένου της επιστολής.

Αγαπητέ κύριε Μαλάτο,

ασφαλώς είστε γνώστης του γεγονότος, ότι το ισχύον σήμερα θεσμικό και νομικό πλαίσιο των ιπποδρομιών, έχει ελάχιστα διαφοροποιηθεί από το 1936, όταν με αναγκαστικό νόμο της δικτατορίας του Ι. Μεταξά ίσχυσε.

Έκτοτε και μέχρι τη σημερινή της δικής σας παρουσίας στο ΔΣ της ΦΕΕ ελάχιστες εκσυγχρονιστικές ρυθμίσεις ή αλλαγές στον ισχύοντα Κώδικα Ιπποδρομιών και στις Γενικές Διατάξεις που τον διέπουν έχουν γίνει, παρά την ιδιωτικοποίηση του ιπποδρόμου το 1967 και την αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος, πράγμα το οποίο σημαίνει, ότι για δεκαετίες η ιπποδρομιακή νομοθεσία δεν έχει εμπλουτιστεί, δεν έχει εκσυγχρονιστεί, ίσως βρίσκεται εκτός τόπου και χρόνου.

Κατά την άποψή μου, αλλά και κατά την άποψη του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Συνηγόρου του Πολίτη, ακόμη δε και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, κάποιες αποφάσεις των εκάστοτε ΔΣ της ΦΕΕ υπήρξαν αντισυνταγματικές και παραβίασαν την αρχή του κράτους δικαίου.

Σαν παράδειγμα σας αναφέρω την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας (απόφαση ΣτΕ 664/2006), η οποία έχει σταλεί στο Υπ. Πολιτισμού, αμέσως με την έκδοσή της, η οποία αναφέρει τα κάτωθι:

«Σύμφωνα με την **αρχή της αμεροληψίας** των διοικητικών οργάνων, η οποία αποτυπώνεται στις Διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και αποτελεί ειδικότερη έκφανση της γενικής **αρχής του κράτους δικαίου**, που απορρέει από το Σύνταγμα και τις καθιερούμενες από αυτό εγγυήσεις υπέρ του πολίτη, καθώς και την **αρχή της δίκαιης δίκης** που θεσπίζει η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Πολίτη, δεν είναι ανεκτή η ανάθεση αρμοδιότητας για την κίνηση και τη διεξαγωγή πειθαρχικής διαδικασίας, καθώς και την επιβολή της πειθαρχικής ποινής στο ίδιο το διοικητικό όργανο κατά του οποίου στρέφεται η επίμαχη ενέργεια, συμπεριφορά ή πράξη. Τούτο δε διότι τόσο η κίνηση και διεξαγωγή της πειθαρχικής διαδικασίας, όσο και η σχετική με την ενοχή ή μη του πειθαρχικώς διωκόμενου απόφαση **πρέπει να προέρχεται από όργανα και πρόσωπα που παρέχουν τα εχέγγυα αμερόληπτης κρίσεως,**

πράγμα που **αντικειμενικώς** τίθεται σε αμφισβήτηση όταν το ίδιο διοικητικό όργανο ως έχον την πειθαρχική αρμοδιότητα, ή μέλη αυτού, κρίνουν ότι η ενέργεια, πράξη ή συμπεριφορά που τους αφορά συνιστά παράπτωμα και επιβάλλουν σχετική ποινή.

Στην υπό κρίση περίπτωση, η όλη πειθαρχική διαδικασία που κατέληξε στην επιβολή ποινής, διεξαχθείσα και περατωθείσα από το ΔΣ της ΦΕΕ ή άλλο όργανό της κατά του οποίου εστρέφοντο οι πράξεις του Νικολάου Παπαδόπουλου πάσχει ακυρότητας, λόγω παραβίασεως της αρχής της αμεροληψίας, λόγω δηλαδή του **τεκμηρίου επηρεασμού** του κρίναντος διοικητικού οργάνου, που δημιουργήθηκε εξαιτίας του γεγονότος και μόνον ότι αυτό επελήφθη και απεφάνθη για πράξη του αιτούντος που εστρέφετο κατ' αυτού του ιδίου».

Με τις σκέψεις αυτές, το ΣτΕ δέχθηκε ότι οι διατάξεις του Κώδικα Ιπποδρομιών και Ποινολογίου, στο μέτρο που καθιερώνουν αρμοδιότητα του ΔΣ της ΦΕΕ να επιβάλλει, πειθαρχικές ποινές «για έλλειψη σεβασμού προς τα μέλη της ΦΕΕ» και «εξύβριση ή προσβολή των Διοικητικών Συμβουλίων της ΦΕΕ» παραβιάζουν την θεμελιώδη αρχή της αμεροληψίας των διοικητικών οργάνων.

Με απλές λέξεις, η αρχή της **αμεροληψίας απαγορεύει να είναι το ίδιο πρόσωπο θύμα και δικαστής**, θεωρεί δε το ΣτΕ, ότι στις περιπτώσεις αυτές υφίσταται **τεκμήριο μεροληψίας** του ΔΣ της ΦΕΕ.

Με άλλα λόγια το ΣτΕ δέχθηκε ότι δεν απαιτείται να αποδεικνύεται σε κάθε περίπτωση ξεχωριστά ότι το ΔΣ πράγματι επηρεάστηκε, αλλά ο επηρεασμός του ΔΣ τεκμαίρεται σε κάθε περίπτωση, είτε επηρεάστηκε είτε όχι».

Η ανωτέρω απόφαση του ΣτΕ ακυρώνει το άρθρο 4 παρ 1 και 2 του ποινολογίου, σε συνδυασμό με τα άρθρα 3 παρ. 1 και «εισαγωγή» εδάφια Α' και Β' του Κώδικα Ιπποδρομιών, που εγκρίθηκε με την 1175/17.1.1997 απόφαση του Υφυπουργού Αθλητισμού (φ.66 Β'), πράγμα το οποίο σημαίνει, ότι ο ισχύων Κώδικας Ιπποδρομιών νοσεί σε ορισμένα άρθρα του, με αποτέλεσμα να μην συμβαδίζει με το Σύνταγμα της Ελλάδας.

Κατόπιν τούτου, θα ήθελα να σας παρακαλέσω, με αφορμή την αποστολή της παρούσας επιστολής και την ενημέρωσή σας, να μελετήσετε ιδιαίτερα προσεκτικά τον ισχύοντα Κώδικα Ιπποδρομιών (είμαι σχεδόν βέβαιος ότι με τις γνώσεις και την εμπειρία που διαθέτετε θα επισημάνετε εντός του Κώδικος και άλλα άρθρα τα οποία νοσούν) και εφόσον κρίνετε απαραίτητο να

εισηγηθείτε στο ΔΣ της ΦΕΕ, όπως επίσης και στους αρμόδιους κρατικούς φορείς την εφαρμογή του ελληνικού Συντάγματος στην ιπποδρομιακή νομοθεσία, δηλαδή στον Κώδικα Ιπποδρομιών, στο Ποινολόγιο και στις Γενικές Διατάξεις που τον διέπουν, προς χάρη της έκφανσης της γενικής αρχής του κράτους δικαίου και του εκσυγχρονισμού της ιπποδρομιακής νομοθεσίας και με αυτό τον τρόπο να αφήσετε την προσωπική σας σφραγίδα στο πέρασμα του χρόνου, με νομοθετικές εισηγήσεις και θα επιφέρουν αλλαγές, ώστε να επιτευχθεί η αναγέννηση του αθλήματος των ιπποδρομιών.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων